

THE MINISTRY OF
EDUCATION,
SCIENCE,
CULTURE AND
SPORTS OF RA

510

ՃԱՌԱՅԱԳՈՐԾՅԱՆ
ՊԱՐԴՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԴԱՆՈՒՆ
ԿԱՅՈՒՆ ՄԴԱԳԱՅՅԻ

ՄԻՋԱԳԱՅՅԻՆ
ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

**ՃԱՌԱՅԱԳՈՐԾՅԱՆ
ՊԱՐԴՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝
ԴԱՆՈՒՆ
ԿԱՅՈՒՆ ԱՊԿԱԿՅԻ**

**HERITAGE
PRESERVATION
FOR A SUSTAINABLE
FUTURE**

ՆԱՅԱՏԱՏԵՐԻ ԱԺԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
NATIONAL
LIBRARY
OF ARMENIA

Ելույթների մոդուլաբնու / conference proceedings

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,
ՍՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

«ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝
ՀԱՆՈՒՆ ԿԱՅՈՒՆ ԱՊԱԳԱՅԻ»
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՅ ԳՐԱՏՊՈՒԹՅԱՆ 510-ԱՄՅԱԿԻՆ

ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
NATIONAL
LIBRARY
OF ARMENIA

ԵՐԵՎԱՆ
«ԳԻՐՔ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
2022

**THE MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE, CULTURE
AND SPORTS OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
NATIONAL LIBRARY OF ARMENIA**

**“HERITAGE PRESERVATION
FOR A SUSTAINABLE FUTURE”
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS**

***DEDICATED TO THE 510TH ANNIVERSARY OF
ARMENIAN PRINTING***

NATIONAL LIBRARY OF ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱՇԳԱՅԻՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

**YEREVAN
“GIRK” PUBLISHING HOUSE
2022**

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ,
КУЛЬТУРЫ И СПОРТА РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА АРМЕНИИ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ «СОХРАНЕНИЕ НАСЛЕДИЯ
ДЛЯ СТАБИЛЬНОГО БУДУЩЕГО»**

***ПОСВЯЩЕННАЯ 510-ЛЕТИЮ АРМЯНСКОГО
КНИГОПЕЧАТАНИЯ***

НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА АРМЕНИИ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

**ЕРЕВАН
ИЗДАТЕЛЬСТВО «ГИРК»
2022**

ՀՏԴ 02(063)
ԳՄԴ 78g431
Ժ 310

Խմբագրական կազմ՝

Չուլյան Աննա Բանասիրական գիտությունների թեկ-
նածու, դոցենտ, գլխավոր խմբագիր
Սուքիասյան Գագիկ մանկավարժական գիտությունների
դոկտոր, պրոֆեսոր
Ղազարյան Հայկանուշ
Հայրապետյան Ներսես
Զոհրաբյան Սատա
Խաչատրյան Աստղիկ
Ալվանդյան Լորի

Ժ 310 «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն
ապագայի» միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողո-
վածու՝ նվիրված հայ գրաստության 510-ամյակին / Ա.
Չուլյան: – Եր.: «ԳԻՐԲ», 2022.– 500 էջ:

Ժողովածուն ընդգրկում է 2022 թ. սեպտեմբերի 29-30-ին Հա-
յաստանի ազգային գրադարանում կայացած «Ժառանգության
պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտա-
ժողովի կազմակերպիչների և հյուրերի ողջույնի խոսքը, մասնա-
կիցների կենսագրությունները, զեկուցումների ամփոփումները:

Ժողովածուն նախատեսված է գրադարանային, թանգարա-
նային, ՏՏ, հրատարակչական և հարակից ոլորտների մասնագետ-
ների լայն շրջանակի համար:

ՀՏԴ 02(063)
ԳՄԴ 78g431

ISBN 978-9939-801-22-3
© Հայաստանի ազգային գրադարան, 2022

UDC 02(063)

Editorial Board:

Anna Chulyan

*Candidate of Sciences in Philology,
Associate Professor, Editor-in-Chief*

Gagik Sukiasyan

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor*

Haykanush Ghazaryan

Nerses Hayrapetyan

Sara Zohrabyan

Astghik Khachatryan

Laurie Alvandyan

“Heritage Preservation for a Sustainable Future:” International Conference Proceedings, Dedicated to the 510th Anniversary of Armenian Printing / A. Chulyan. – Yerevan: “GIRK,” 2022. – 500 pp.

The conference proceeding comprises the welcome speeches of the organizers and guests, biographies of the participants, summaries of reports of the International Conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future” held at the National Library of Armenia on September 29-30, 2022.

The conference proceeding is meant for a broad spectrum of professionals in the publishing, IT, museum, library, and other related fields.

ISBN 978-9939-801-22-3

© National Library of Armenia, 2022

УДК 02(063)
ББК 78g431
С 689

Редакционная коллегия:

Чулян А.Г. кандидат филологических наук, доцент
главный редактор

Сукиасян Г.А. доктор педагогических наук, профессор

Казарян А.К.

Айрапетян Н.В.

Зограбян С.В.

Хачатрян А.К.

Алвандян Л.Г.

«Сохранение наследия для стабильного будущего»: сборник материалов международной конференции, посвященной 510-летию армянского книгопечатания / А.Г. Чулян – Ереван: Издательство «ГИРК», 2022. – 500 с.

В настоящий сборник включены приветственные речи, биографии и резюме докладов организаторов и участников международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего», состоявшейся в Национальной библиотеке Армении 29–30 сентября 2022 г.

Сборник рассчитан на широкий круг специалистов библиотечного, музейного, информационного, издательского и смежных сфер деятельности.

УДК 02(063)
ББК 78g431

ISBN 978-9939-801-22-3

© Национальная библиотека Армении, 2022

ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ
WELCOME SPEECHES
ПРИВЕТСТВЕННЫЕ РЕЧИ

ՉՈՒԼՅԱՆ ԱՆՆԱ

Հայաստանի ազգային

գրադարան, տնօրեն

CHULYAN ANNA

National Library of Armenia,

Director

ЧУЛЯН АННА

ГРАЙРОВА

Национальная библиотека

Армении, директор

Ողջունում եմ ձեզ Հայաստանի ազգային գրադարանի հյուրընկալ տանիքի տակ՝ «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի կապակցությամբ: Ցանկանում եմ իմ խորին շնորհակալությունը հայտնել բոլոր նրանց, ովքեր չնայած այս ծանրագույն ժամանակներին, ցանկություն են հայտնել և կարողացել են գալ Հայաստան՝ այսօր մեզ հետ նշելու Հայ գրատպության 510-ամյակը: Ենթադրում եմ, որ Հակոբ Մեղապարտն իր առաջնել Ուրբաթագիրքը հրատարակելիս չէր պատկերացնի, որ հինգ դար անց առաջին հայերեն տպագիր գիրքն իր շուրջը կհամախմբի ոչ միայն հայ գրքի նվիրյալներին, այլև աշխարհի լավագույն մասնագետներին: Իսկ եթե այսօր մեծն Թամանյանը տեսներ իր ստեղծած կառույցի՝ թամանյանական կոչվող դահլիճում երկիր մոլորակի չորս կողմից հավաքված գրադարանավարներին, կարծում եմ՝ երջանիկ կլինեք, որ իր առաքելությունը ծառայում է նպատակին:

Վերջին տասնամյակում Հայաստանի ազգային գրադարանը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ իրականացրել է մի շարք հայկական գրադարանավարների միջազգային գիտաժողովներ, որոնց հիմնական նպատակն էր կամրջել Հայաստանի և Միջուրքի գրադարանային ոլորտի մասնագետներին: Այդ առաքելությունն իր բավականին լուրջ

դերն ունեցավ աշխարհի հայկական կենտրոնների, գրադարանների, ուսումնական և մշակութային հաստատությունների հայ տպագիր ժառանգության հայտնաբերման, քարտեզագրման, հաշվառման, դասակարգման և թվայնացման միջոցով հասանելի դարձնելու գործում:

Այսօր Հայաստանի ազգային գրադարանի «Հայ գիրք» և «Հայ մամուլ» էլեկտրոնային շտեմարաններում գետեղված մոտ 12 մլն. թվայնացված էջերն աշխարհի գրադարանային հանրության բեղուն և նվիրյալ աշխատանքի արդյունքն են: Շտեմարաններում կարելի է գտնել անգամ այնպիսի գրքեր և մամուլի անուններ, որոնց Հայաստանի գրքային ֆոնդերում ֆիզիկական բացակայությունը խոչընդոտ չի հանդիսանում դրանց հասանելիության համար՝ շնորհիվ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գործիքակազմի: Հայաստանի գրադարանային հանրության արդեն իսկ 2009 թվականից որդեգրել է հանրահասանելիության սկզբունքը (Open Access): Բազում միջազգայնորեն ճանաչված բաց կոդերով ստեղծված ծրագրային ապահովումները (Open Soft) դարձան հայկական գրադարանային ֆոնդերի տեսանելիության և մատչելիության հիմքը: KOHA, Greenstone, E-Prints, Evergreen, Open Biblio, այսօր նաև DSpace անվանումներով ծրագրային ապահովումները տեղայնացված են, մասամբ՝ հայաֆիկացված: Հայաստանի գրադարանավարներս մեծ ճանապարհ ենք անցել վերջին քսանամյակում: Այսօր մենք տիրապետում ենք միջազգային չափանիշներին համապատասխան մատենագիտական, տեղեկատվական, տեխնիկական գործիքակազմերին և մեծ ջանքեր ենք գործադրում մասնագիտական կարողությունների զարգացման ուղղությամբ:

XXI դարը մարտահրավերների դար է. հազարամյակի սերունդն աշխարհին նոր պահանջներ է ներկայացնում: Աշխարհաքաղաքական նոր իրողությունները տարբեր ոլորտների զարգացման այլ հայեցակարգ են թելադրում: Աշխարհում

որ օրի մոլեգնող պատերազմներն ապացուցում են քաղաքական դիվանագիտության պարտությունը: Միակ լեզուն, որով աշխարհը կարող է այսօր խոսել, մշակույթն է: Այսօր մշակութային դիվանագիտության դարն է: Մշակութային դիվանագիտության շոշափելի առավելություններից մեկը մարդկանց միավորելն է, դրանով իսկ մշակութային աշխարհագրության ընդլայնումը և նոր ստեղծագործական ու լեզվամտածողական կապերի ստեղծումը: Երկրների և ժողովուրդների միջև խթանելով փոխըմբռնումը՝ մշակութային դիվանագիտությունն օգնում է հարթել տարաձայնությունները և հարգել տարբեր մշակույթները:

Մշակութային դիվանագիտության այս կարևոր գործունեության համար գրադարանները հանդիսանում են լավագույն հարթակը: Մեր աշխատանքը համեստ, բայց մեծ ներդրում է ավելի խաղաղ, ավելի ընդգրկուն աշխարհի ստեղծելու ուղղությամբ. այն աշխարհը, որը հիմնված է տարբեր մշակութային ինքնությունների նկատմամբ հարգանքի, ծայրահեղականությունը մերժելու և բազմազանությունն ընդունելու համընդհանուր կամքի վրա:

«Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» խորագրով միջազգային գիտաժողովը՝ նվիրված հայ գրատպության 510-ամյակին, միտված է միավորելու ոլորտի առաջատար և երիտասարդ մասնագետներին ամբողջ աշխարհից՝ դառնալով հարթակ գրադարանային միջազգային փորձի փոխանակման, արդի խնդիրների քննարկման, նորարարությունների ներկայացման, ինչպես նաև ընդունված միջազգային ձևաչափերի, կառավարման համակարգերի ու տեխնոլոգիաների ներդրման փորձառության համար:

Գիտաժողովի ընթացքում ձեռք բերված մասնագիտական արժեքավոր փորձառությունն ու միջազգային կապերը հետագայում կապահովեն «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» խորագրով միջազգային գիտաժողովների շարունակականությունը: Արևմուտքի և արևելքի

խաչմերուկում գտնվող և բազմադարյան ժառանգությունը կրող Ազգային գրադարանը կդառնա համընդհանուր հարթակ ոլորտի առաջատար և սկսնակ մասնագետներին միավորելու համար:

Welcome everyone to the National Library of Armenia on the occasion of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future.” I would like to express my deep gratitude to all those who, despite the difficult times, expressed the desire and managed to come to Armenia to celebrate the 510th anniversary of Armenian printing with us today. We believe that when Hakob Meghapart introduced his firstborn “Ur-batagirk,” he could not have imagined that five centuries later, the first Armenian printed book would gather not only admirers of Armenian literature, but also the best specialists from all over the world. And if today the great Tamanyan saw librarians gathered from all over the world in a hall named after him, I think he would be happy that his mission served its purpose.

Over the past decades, together with the Mother See of Holy Etchmiadzin, the National Library of Armenia has held a number of international conferences for Armenian librarians with their main purpose of building bridges between library specialists of Armenia and the diaspora. This mission has played a rather serious role by ensuring the accessibility of Armenian printed heritage to Armenian centers, libraries, and educational and cultural institutions of the world via the means of detection, mapping, recording, classification and digitization.

Today, about 12 million digitized pages can be found in the electronic databases “Armenian Book” and “Armenian Press” of the National Library of Armenia. It is the result of fruitful and dedicated work of the world library community. Thanks to information technology tools, it has become possible to access the books and periodicals that cannot be found in physical collections in Armenia because now they are available in e-databases.

Back in 2009, the Library Community of Armenia adopted the principle of Open Access. Internationally recognized Open Source software (Open Soft) has become the basis of visibility and accessibility of the Armenian libraries' collections. The KOHA, Greenstone, E-Prints, Evergreen, Open Biblio, and today DSpace softwares are localized and partially Armenianized. We, the librarians of Armenia, have come a long way over the past twenty years. To date, we possess bibliographic, informational, and technical means in accordance with international standards and make great efforts in professional skills development.

The XXI century is a century of challenges. The generation of millennials are coming up with new demands for the world. New geopolitical realities dictate different concepts of development in a number of spheres. The wars raging in the world prove the defeat of political diplomacy. The only language the world can speak today is culture. It is the age of cultural diplomacy. One of its tangible advantages is uniting and bringing people together, thereby permitting expansion of cultural geography and creation of new originative and lingual ties. By promoting mutual understanding between countries and people, cultural diplomacy helps to overcome differences and respect other cultures.

Libraries are the best platform for such important practice as cultural diplomacy. Our work is an unpretentious but continuous contribution to creating a safer and more inclusive world: a place based on respect toward different cultural identities, rejection of extremism and the universal will to diversity.

The international conference "Heritage Preservation for a Sustainable Future," dedicated to the 510th anniversary of Armenian book printing, is designed to unite leading and young library professionals from around the world, and has become a platform for the international library experience exchange, topical issues discussion, presentation of innovations, as well as sharing experience in the implementation of accepted international standards, management systems, and technologies.

The valuable professional experience and cross-cultural ties gained during the conference will ensure the continuation of international conferences such as “Heritage Preservation for a Sustainable Future.” Located at the crossroads of the West and the East and bearing a centuries-old heritage, Armenia and its National Library will become a universal platform for bringing together leading and novice specialists.

Приветствую всех в Национальной библиотеке Армении в рамках международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего». Хочу выразить глубокую признательность всем тем, кто, несмотря на трудные времена, изъявил желание и смог приехать в Армению, чтобы вместе с нами сегодня отпраздновать 510-летие армянского книгопечатания. Полагаем, что, когда Акоп Мегапарт выпустил в свет своего первенца – «Урбатагирк», он и представить не мог, что спустя пять веков первая армянская печатная книга соберет вокруг себя не только почитателей армянской книги, но и лучших специалистов со всего мира. И если бы сегодня великий Таманян увидел библиотекарей, собравшихся со всех концов земли в зале, названном Таманяновским, думаю, он был бы счастлив, что его миссия служит своей цели.

За последние десятилетия Национальная библиотека Армении совместно с Первопрестольным Святым Эчмиадзином проводила ряд международных конференций для армянских библиотекарей, основной целью которых было налаживание взаимосвязей библиотечных специалистов Армении и диаспоры. Эта миссия сыграла довольно серьезную роль в обеспечении доступности армянского печатного наследия армянским центрам, библиотекам, образовательным и культурным учреждениям мира путем обнаружения, картирования, учета, классификации и оцифровки.

Сегодня около 12 миллионов оцифрованных страниц, включенных в электронные базы данных «Армянская книга» и «Армянская пресса» Национальной библиотеки Армении, являются результатом плодотворной и самоотверженной работы мирового библиотечного сообщества. Благодаря инструментам информационных технологий в базах данных можно найти даже такие названия книг и периодических изданий, чье физическое отсутствие в книжных фондах Армении не является препятствием к их доступу. Еще в 2009 году Библиотечное сообщество Армении приняло принцип открытого доступа (Open Access). Многие всемирно признанные программные обеспечения с исходным кодом (Open Soft) стали основой видимости и доступности фондов армянских библиотек. Программные обеспечения КОНА, Greenstone, E-Prints, Evergreen, Open Biblio, а сегодня и DSpace локализованы, частично арменизированы. Библиотекари Армении за последние двадцать лет прошли долгий путь. На сегодняшний день мы владеем библиографическими, информационными и техническими средствами в соответствии с международными стандартами и прилагаем большие усилия в направлении развития профессиональных навыков.

XXI век – век вызовов. Поколение нового тысячелетия предъявляет миру новые требования. Новые геополитические реалии диктуют другие концепции развития разных сфер. Войны, бушующие в мире, доказывают поражение политической дипломатии. Единственный язык, на котором сегодня может говорить мир, – это культура. Сегодня – век культурной дипломатии. Одним из ее ощутимых преимуществ является объединение людей, что дает возможность расширять культурную географию и создать новые творческие и языковые связи. Способствуя взаимопониманию между странами и народами, культурная дипломатия помогает преодолевать разногласия и уважать другие культуры.

Библиотеки являются лучшей площадкой для такой важной деятельности, как культурная дипломатия. Наша работа – это скромный, но беспрестанный вклад в создание более безопасного и открытого для всех мира, основанного на всеобщей воле взаимоуважения различных культур и неприятия экстремизма.

Международная конференция «Сохранение наследия для стабильного будущего», посвященная 510-летию армянского книгопечатания, призвана объединить ведущих и молодых специалистов библиотечной сферы со всего мира, став платформой для обмена международным библиотечным опытом, обсуждения актуальных вопросов, представления инноваций, а также опыта внедрения принятых международных стандартов, систем управления, технологий.

Ценный профессиональный опыт и межкультурные связи, полученные во время конференции, обеспечат преемственность конференций «Сохранение наследия для стабильного будущего». Армения расположена на перекрестке Запада и Востока и несет многовековое наследие, что позволяет Национальной библиотеке стать универсальной площадкой для объединения ведущих и начинающих специалистов.

**ԱՐԱՐԱՏ ՔԱՀԱՆԱ
ՊՈՂՈՍՅԱՆ**

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի
«Վաչե և Թամար Մանուկյան
Մատենադարան», տնօրեն
FR. ARARAT POGHOSYAN
“Vatche and Tamar Manoukian
Matenadaran” at the Mother See
of Holy Etchmiadzin, Director
**ИЕРЕЙ АРАРАТ
ПОГОСЯН**

«Матенадаран Ваче и Тамар Манукян» при
Первопрестольном Святом Эчмиадзине, директор

Հայ գրատպության 510-ամյակին նվիրված «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» խորագրով երկօրյա միջազգային գիտաժողովը ևս մի հնարավորություն է՝ հասարակության ուշադրությունը բևեռելու տպագիր ժառանգության վրա:

Հայաստանի ազգային գրադարանը, որպես հայ տպագիր ժառանգության ամենամեծ պահոցն աշխարհում, նախաձեռնել է այս կարևոր գիտաժողովը՝ հանրայնացնելու գրադարանային ոլորտում տարվող աշխատանքները, ինչպես նաև ուսումնասիրելու միջազգային փորձը, քննարկելու հայաստանյան գրադարանային համակարգում ներդնելու հնարավորությունները: Այս գիտաժողովը նաև հարթակ է՝ հայ բազմադարյան մշակույթը, տպագրարվեստը աշխարհին տեսանելի դարձնելու համար:

Գիտաժողովի առթիվ Հայաստանի ազգային գրադարանում են մեկտեղվել ոլորտի մասնագետները աշխարհի ամենատարբեր երկրներից, որոնք եկել են սեփական փորձը կիսելու, փոխանցելու, ինչու ոչ, նաև նոր գիտելիքներ ստանալու

ակնկալիքով: Գրադարանը հյուրընկալել է ազգային և առաջատար գրադարանների տնօրենների, պատասխանատուների, մասնագետների, որոնց ամենօրյա տքնաջան աշխատանքի արդյունքում ստեղծվում են բարենպաստ պայմանները՝ տպագիր ժառանգությունը ընթերցողին հասանելի դարձնելու համար:

Սույն գիտաժողովի շրջանակներում պատիվն ունենք Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հայրապետական և հայրական օրհնությունը փոխանցել գիտաժողովը նախաձեռնող և կազմակերպող բոլոր անձանց, ինչպես նաև աշխարհի տարբեր երկրներից ժամանած հյուրերին, հայրենակիցներին, գրադարանների աշխատակիցներին, բոլոր այն մասնագետներին, որոնք իրենց նպաստն են բերում տպագիր ժառանգությունը հարստացնելու, պահպանելու և հանրությանը հասանելի դարձնելու կարևոր գործին:

Աղոթում ենք, որ Բարձրյալն Աստված Իր Զորավոր Աջի ներքո անասան պահի մեր Հայրենիքը եւ առատ դարձնի հոգևոր լույսի արգասիքները հայոց կյանքում:

Շնորհ եւ խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեան. Ամէն:

The two-day international conference dedicated to the 510th anniversary of Armenian printing, “Heritage Preservation for a Sustainable Future” is another opportunity to draw public attention to printed heritage.

The National Library of Armenia, the world’s largest repository of Armenian printed heritage, initiated this important conference with the aim of popularizing the work carried out in the library sphere, as well as studying international experience to discuss the possibilities of its introduction into the Armenian library system. The conference is also a platform for popularizing Armenian centuries-old culture and polygraphic art all over the world.

On the occasion of the conference, library specialists from all around the world gathered at the National Library of Armenia in order to share and convey their own experience, as well as gain new knowledge. The library has welcomed directors and specialists of national and leading libraries, whose daily hard work creates suitable conditions for disseminating access to printed heritage for the reader.

Within the framework of the conference, we have the honor to pass the blessing of His Holiness Karekin II Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians to the initiators and organizers of the conference, as well as to all guests, compatriots, library staff, all those specialists who contribute to the enrichment, preservation and crucial work in ensuring the accessibility of printed heritage to the public.

We prayerfully wish that the Lord God guards our Homeland with the shroud of His Holy Hand and multiplies the fruits of spiritual light in the life of the Armenians.

May the divine grace of our Lord Jesus Christ be with you all. Amen.

Двухдневная международная конференция, посвященная 510-летию армянского книгопечатания, «Сохранение наследия для стабильного будущего» – еще одна возможность привлечь внимание общественности к печатному наследию.

Национальная библиотека Армении – крупнейшее в мире хранилище армянского печатного наследия, стала инициатором этой важной конференции с целью популяризации работы, проводимой в библиотечной сфере, а также изучения международного опыта для обсуждения возможностей его внедрения в армянскую библиотечную систему. Конференция также является платформой популяризации армянской многовековой культуры и полиграфического искусства во всем мире.

По случаю конференции в Национальной библиотеке Армении собрались специалисты библиотечной сферы из разных стран мира с целью поделиться и передать собственный опыт, а также получить новые знания. Библиотека приняла директоров и специалистов национальных и ведущих библиотек, чей ежедневный упорный труд создает благоприятные условия для того, чтобы сделать печатное наследие доступным для читателя.

В рамках конференции имеем честь передать благословение Его Святейшества Верховного Патриарха и Католикоса всех армян Гарегина Второго инициаторам и организаторам конференции, а также всем гостям, соотечественникам, сотрудникам библиотеки, всем тем специалистам, которые вносят свой вклад в обогащение, сохранение и обеспечение доступности печатного наследия для общественности.

Молитвенно желаем, чтобы Господь Бог под сенью Своей Всеоберегающей Святой Десницы хранил нашу Родину и умножил плоды духовного света в жизни армян.

Благодать Господа нашего Иисуса Христа да пребудет со всеми вами. Аминь.

ԽԶՄԱԼՅԱՆ ԱՐԱ

ՀՀ կրթության, գիտության,
մշակույթի և սպորտի
նախարարի տեղակալ

KHZMALYAN ARA

Deputy Minister of Education,
Science, Culture and
Sports of Republic of Armenia

ХЗМАЛЯН АРА

Заместитель министра
образования, науки, культуры и спорта РА

Սիրով ողջունում եմ «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի մասնակիցներին և կազմակերպիչներին:

Ընդամենը 10 տարի առաջ աշխարհի մշակութային հանրությունը Հայաստանի հետ նշում էր Հայ գրատպության 500-ամյակը՝ մասնակից դառնալով գրքի մեծարմանը նվիրված բազմաբնույթ միջոցառումների:

Դա իրավամբ հայ գրի և հայ գրատպության դերի արժևորումն էր ընդհանուր քաղաքակրթական արժեհամակարգում:

Հայ տպագրության երախտավորները եղել են մեր մշակութային առաջադիմության, ազգային ոգու զորության, ինքնության պահպանման ջահակիրները: Խորհրդանշական է, որ գիտաժողովի նախաձեռնողն ու կազմակերպիչը Հայաստանի ազգային գրադարանն է: Հայ գրատպության 510-ամյակին նվիրված գիտաժողովը լավագույն հնարավորությունն է կրկին վերարժևորելու մեր գրավոր մշակույթի հարուստ ու անգին ժառանգությունը և նրա լուսավոր առաքելությունը մեր կյանքում:

Գիտաժողովը ոչ միայն արժևորումն է այն ձեռքբերումների, որ ունի մեր ժողովուրդը գրի ու դպրության անդաստանում, այլև՝ պարտավորություն ու պատասխանատվություն

պահպանելու գիրքը, միննույն ժամանակ նպաստելու մեզանում ընթերցանության մշակույթի զարգացմանը:

«Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» երկօրյա միջազգային գիտաժողովին մասնակցում են Հայաստանի, Սփյուռքի և արտերկրի հեղինակավոր գրադարանների ու միջազգային կազմակերպությունների առաջատար մասնագետներ, որը թույլ կտա վերհանելու գրադարանային ոլորտի մերօրյա խնդիրները, գրքի պահպանության և թվայնացման ժամանակակից փորձը:

Վերստին շնորհավորում եմ գիտաժողովի բացման կապակցությամբ և մաղթում բոլորին հետաքրքիր և արդյունավետ աշխատանք ու նորանոր համատեղ նախաձեռնություններ:

I cordially greet the participants and organizers of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future.”

Just 10 years ago, together with Armenia, the whole world celebrated the 500th anniversary of Armenian book printing by participating in various events dedicated to the history of the Armenian book.

This certainly became an expression of appreciation for the valuable role of Armenian writing and book printing in the cultural development of the world civilizations.

The patrons of Armenian book printing became the luminaries of cultural progress and the preservation of the national spirit and identity. It is symbolic that the National Library of Armenia is the initiator and organizer of the conference. The conference dedicated to the 510th anniversary of Armenian printing is the best opportunity to admire the rich and priceless heritage of our writing culture and its educational mission in our lives in a new way.

The conference is significant not only by the presentation of the outstanding achievements of our people in the field of

writing and education, but by the responsibility taken to preserve the Book, as well as to support the spread of reading culture among us.

The two-day conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future” brought together leading library specialists and international specialists from Armenia, diaspora, and abroad, which will reveal the current problems of the library sector, and contemporary experience in storing and digitizing book documents.

Once again, I congratulate you on the opening of the conference and wish you all interesting and effective work and new joint initiatives.

Сердечно приветствую участников и организаторов международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего».

Всего десять лет назад весь мир вместе с Арменией отмечал 500-летие армянского книгопечатания, став участником различных мероприятий, посвященных истории армянской книги.

Это безусловно стало выражением признательности ценной роли армянской письменности и книгопечатания в развитии культуры мировых цивилизаций.

Покровители армянского книгопечатания стали светочами культурного прогресса и сохранения национального духа и самобытности. Символично, что инициатором и организатором конференции является Национальная библиотека Армении. Конференция, посвященная 510-летию армянского книгопечатания, является лучшей возможностью по-новому восхититься богатым и бесценным наследием нашей письменной культуры и ее просветительской миссией в нашей жизни.

Конференция значима не только представлением выдающихся достижений нашего народа в области письма и образования, но взятой на себя ответственностью сохранить

Книгу, а также поддержать распространение культуры чтения среди нас.

Двухдневная конференция «Сохранение наследия для стабильного будущего» собрала ведущих специалистов библиотек и международных организаций Армении, диаспоры и зарубежья, что позволит выявить актуальные проблемы библиотечной сферы, современный опыт хранения и оцифровки книжных документов.

Еще раз поздравляю по случаю открытия конференции, желаю всем интересной и эффективной работы и новых совместных инициатив.

ԴՈՒՂԱ ՎԱԴԻՄ

Ռուսաստանի պետական

գրադարան, տնօրեն

DUDA VADIM

Russian State Library,

General Director

ДУДА ВАДИМ

ВАЛЕРЬЕВИЧ

Российская государственная

библиотека,

генеральный директор

Հարգելի՛ գործընկերներ, թանկագին ընկերներ, ինձ համար՝ որպես Ռուսաստանի պետական գրադարանի տնօրեն և Եվրասիական գրադարանային ասամբլեայի նախագահ, մեծ պատիվ է ողջունել ձեզ «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի բացման կապակցությամբ, որը նվիրված է հայ գրատպության 510-ամյակին:

Անկեղծ ասած, մի փոքր խանդով եմ վերաբերվում իմ գործընկերներին, քանի որ նրանք բացառիկ հնարավորություն ունեն հաղորդակից դառնալու հայկական հարուստ մշակութային ժառանգությանը և, իհարկե, զգալու արևոտ Հայաստանի ջերմությունը և հյուրընկալությունը: Գիտաժողովին պատրաստվելու ընթացքում ես ուշադրությամբ ուսումնասիրեցի գեկուցումների թեմաները և գիտաժողովի ծրագիրը, և չեմ կարող չգնահատել Հայաստանի ազգային գրադարանի անձնակազմի բարձր պրոֆեսիոնալիզմը, որը մեր ոլորտի մասնագետների է համախմբել աշխարհի տարբեր ծայրերից:

Հարգելի՛ գործընկերներ, իմանալով, թե որքան ջանք եք ներդրել այս միջոցառման կազմակերպման համար, ուզում եմ ամբողջ սրտով ասել՝ կեցցե՛ք: Սա մեծ հաջողություն է:

Հարգելի՛ գործընկերներ, այս գիտաժողովը ոչ միայն մեր ոլորտի, այլ մշակույթին վերաբերող կարևոր թեմաներ քննարկման հարթակ է դարձել: Եվ այսօր հատկապես կարևոր են նման բաց քննարկումները: Կայուն ապագան, թերևս, այն է, ինչի մասին երազում է ցանկացած հասարակություն և մեզանից յուրաքանչյուրը: Եվ մենք՝ գրադարանավարներս, կարող ենք նպաստել ներդաշնակ և առաջադիմական զարգացմանը, պահպանել ազգային ինքնությունը, մեր երկրների մշակութային կոդը՝ հենվելով հարուստ ժառանգության և մեր հավերժական արժեքների վրա: Հենց մեր հաստատություններն են անգնահատելի գիտելիքի պահապանները, որի հիման վրա սերունդները կկառուցեն իրենց կայուն և հաջող ապագան: Համոզված եմ, որ այն օրերը, որ կանցկացնեք գիտաժողովի նիստերի և հանդիպումների շրջանակում, անմոռանալի կդառնան, կհարստացնեն ձեր մասնագիտական փորձը և թույլ կտան նոր ընկերներ ձեռք բերել:

Ամբողջ սրտով մաղթում եմ գիտաժողովի հաջող ընթացք, արդյունավետ քննարկումներ և ամենահաճելի տպավորություններ չքնաղ Երևանից:

Dear colleagues and friends! As the General Director of the Russian State Library and the President of the Library Assembly of Eurasia, it is a great honor for me to welcome you at the opening of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future” dedicated to the 510th anniversary of Armenian book printing.

To be honest, I am jealous of my deputies and all colleagues who are present in the hall today, because they have a unique opportunity to engage with such a rich cultural heritage as Armenia’s and, of course, to feel all the warmth and hospitality of its sun. While preparing for the conference, I carefully studied the program and the presentation topics and I have to pay tribute to the high professionalism of the staff of the National Library of

Armenia who brought together so many professionals of our field from all over the world.

Colleagues, knowing how much work and effort you have put into organizing this event, I want to tell you from the bottom of my heart – bravo! This is a huge success!

Dear colleagues, your forum is becoming a platform for discussing crucial topics not only for our industry, but also for the whole culture. And today such open discussions are especially important. A sustainable future is, perhaps, what any society and each of us dreams of, and we, as librarians, are able to contribute to the harmonious and progressive development, and preserve national identity, the cultural code of our countries that rely on the richest heritage and our eternal values. Our institutions preserve invaluable knowledge that our descendants will use as a base on which to build their stable and successful futures. I am sure that these few days that you will spend at the sessions and meetings will be unforgettable, will enrich your professional experience and allow you to make new friends.

From the bottom of my heart, I wish you a successful conference, productive discussions and the most pleasant impressions of magnificent Yerevan!

Уважаемые коллеги, дорогие друзья, для меня, как для генерального директора Российской государственной библиотеки и президента Библиотечной Ассамблеи Евразии, огромная честь приветствовать вас на открытии Международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего», посвященной 510-летию армянского книгопечатания.

Честно признаться, по-доброму завидую своим заместителям и всем коллегам, которые сегодня присутствуют в зале, поскольку им представилась уникальная возможность прикоснуться к богатейшему армянскому культурному наследию и, конечно же, ощутить всю теплоту и гостеприим-

ство солнечной Армении. Готовясь к конференции, я внимательно изучил программу и темы докладов и не могу не отдать должное высокому профессионализму коллектива Национальной библиотеки Армении, собравших вместе такое количество профессионалов нашего дела со всех уголков мира.

Коллеги, зная, сколько труда и сил вы вложили в организацию этого мероприятия, хочу от всей души сказать вам – браво! Это огромный успех!

Уважаемые коллеги, ваш форум становится площадкой для обсуждения очень значимых тем не только для нашей отрасли, но и для всей культуры в целом. И сегодня такие открытые дискуссии особенно важны. Стабильное будущее – это, пожалуй, то, о чем мечтает любое общество, да и каждый из нас. И мы, библиотекари, способны внести свою лепту в гармоничное и поступательное развитие, сохранить национальную идентичность, культурный код своих стран, опираясь на богатейшее наследие и наши вечные ценности. Именно наши учреждения являются хранителями бесценного знания, на основе которого потомки будут строить свое стабильное и успешное будущее. Я уверен, что эти несколько дней, которые вы проведете на секциях и на встречах станут незабываемыми, обогатят ваш профессиональный опыт и позволят завести новых друзей.

От всего сердца желаю вам успешной конференции, продуктивных обсуждений и самых приятных впечатлений от великолепного Еревана!

**ԻՄԱՆԿՈՒԼՈՎԱ
ՆՈՒՐԺԱՆ**

Ղրղզական Հանրապետության
Ա. Օսմոնովի անվան
ազգային գրադարան, տնօրեն
IMANKULOVA NURJAN

National Library of Kyrgyz
Republic after A. Osmonov,
Director

**ИМАНКУЛОВА НУРЖАН
РАКИМОВНА**

Национальная библиотека Кыргызской
Республики имени А. Осмонова, директор

Ողջույն, սիրելի՛ ընկերներ, հարգելի՛ գործընկերներ:

Թույլ տվեք Ղրղզական Հանրապետության Ա. Օսմոնովի անվան ազգային գրադարանի անունից շնորհավորել ձեզ «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի բացման կապակցությամբ:

Ղրղզ ժողովրդի համար Հայաստանը բազմադարյա պատմություն ունեցող երկիր է, լեռնային գեղատեսիլ լանդշաֆտներով, երկիր, որը հիշում է մեծ ջրհեղեղը և հնագույն քաղաքակրթությունների անկումը: Երկիր, որտեղ ստեղծվում է լավագույն կոնյակը, և հյուսվում են կախարդական գեղեցիկ գորգեր:

Հարգելի՛ գործընկերներ, ձեզ առողջություն և բարգավաճում ենք մաղթում, իսկ Հայաստանին՝ տնտեսական և քաղաքական կայունություն:

Dear friends and colleagues! On behalf of the National Library of the Kyrgyz Republic after A. Osmonov, allow me to congratulate you on the opening of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future.”

For the Kyrgyz people, Armenia is the country of centuries-old history with picturesque mountain landscapes, it is the land that remembers the great flood and the decline of ancient civilizations. It is the country where the best cognac is born, and magical beautiful carpets are woven.

Dear colleagues! We wish you health, prosperity, and Armenia's economic and political stability.

Здравствуйте, дорогие друзья, уважаемые коллеги!

От имени Национальной библиотеки Кыргызской Республики им. А. Осмонова разрешите поздравить с открытием Международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего».

Для кыргызского народа Армения – это страна с многовековой историей, с живописными горными ландшафтами, это земля, которая помнит великий потоп и закат древних цивилизаций. Страна, где рождается самый лучший коньяк, и ткуются волшебные прекрасные ковры.

Дорогие коллеги, желаем вам здоровья, процветания, а Армении экономической и политической стабильности!

ԼԻԶՈՒՆՈՎԱ ԻՐԻՆԱ

ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան
մասնաճյուղի պետական
հանրային գիտատեխնիկա-
կան գրադարան, տնօրեն

LIZUNOVA IRINA

State Public Scientific-
Technological Library of SB
RAS, Director

ЛИЗУНОВА ИРИНА

ВЛАДИМИРОВНА

ГПНТБ СО РАН, директор

Հարգելի՛ գործընկերներ, ուրախ եմ ողջունել ձեզ ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանի անունից:

Շնորհակալ ենք այս օրերին արևոտ և հյուրընկալ Երևանում անցկացվող «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովին մասնակցելու հրավերի համար:

Գիտաժողովը նվիրված է հայ գրատպության 510-ամյակին, որը նշանակալի ազդեցություն է ունեցել ազգային գրքային մշակույթի և գրադարանների զարգացման վրա:

Այսօր ժամանակակից գրադարանները շարունակում են մեծ դեր խաղալ մեկ ընդհանուր տեղեկատվական հարթակի ձևավորման գործում՝ ապահովելով տեղեկատվության հավասար հասանելիություն կյանքի բոլոր ոլորտներում:

ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանը, որը ես ներկայացնում եմ, երրորդ ամենամեծ գրադարանն է Ռուսաստանում՝ ավելի քան 10 միլիոն ֆոնդով: Մեր գրադարանը Ռուսաստանի սահմաններից դուրս հայտնի է իր լուսավորչական, մշակութային, կրթական և գիտական գործունեությամբ: Մեր հետազոտողները

իրենց ուսումնասիրություններն իրականացնում են գրքագիտության, գրադարանագիտության և մատենագիտության բնագավառներում:

2022 թվականին ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանը շարունակում է ակտիվ համագործակցություն ծավալել աշխարհի գրադարանների հետ: Ներկայումս նախագծեր են մշակվում եվրասիական տարածաշրջանում տեղեկատվական-գրադարանային գործունեության զարգացմանն ուղղված համատեղ գիտական, կրթական և մշակութային ծրագրերի իրականացման նպատակով:

Մեր արտասահմանյան գործընկերների համար մինչ օրս մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղի կողմից հրատարակված գիտական ամսագրերը և գրքերը: Ի դեպ, այս օրերին ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղը տոնում է իր 65-ամյակը: Միջազգային գրքափոխության գծով մեր գործընկերներն առաջարկում են ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյուղի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանին հանդես գալ որպես համակարգող կենտրոն՝ տպագիր նյութեր ընտրելու և աշխարհի տարբեր գրադարաններ ուղարկելու նպատակով:

Նախատեսում ենք ընդլայնել միջազգային կապերն ու հարաբերությունները Հայաստանի ազգային գրադարանի հետ: Հայաստանի ազգային գրադարանը հանդես է եկել որպես Նովոսիբիրսկում վերջերս կայացած Բ.Ս. Ելեպովի 80-ամյակին նվիրված «Անձնական գրքերի հավաքածուներն ու արխիվները գրադարաններում» խորագրով միջազգային գիտաժողովի անցկացման համակազմակերպիչ: Մենք ծանոթացանք ՀԱԳ հարուստ հավաքածուների և ընթերցողների հետ աշխատելու հետաքրքիր մեթոդների հետ:

Այսօր մենք համագործակցության հուշագիր ենք ստորագրում և ակնկալում ենք համագործակցություն նոր ոլորտներում, ապագայում համատեղ հետազոտական և ստեղծագործական նախագծերի իրականացում:

Հարգելի՛ գործընկերներ, ուրախ կլինենք միասին աշխատել նոր փոխադարձ հետաքրքիր հանդիպումների, միջոցառումների և նախագծերի իրականացման ուղղությամբ:

«Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի բոլոր մասնակիցներին մաղթում եմ հաջող աշխատանք, նոր ձեռքբերումներ և մասնագիտական հաջողություններ:

Dear colleagues! I am glad to welcome you on behalf of the State Public Scientific and Technical Library (SPSTL) of the Siberian Branch of the Russian Academy of Sciences (SB RAS).

Thank you for inviting to take part in the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future” that is taking place in the sunny and hospitable city of Yerevan these days.

This conference is dedicated to the 510th anniversary of Armenian book printing that has significantly impacted the national book culture and libraries’ development.

Today, modern libraries still continue playing a major role in the formation of a united information space by providing equal access to information in all spheres of human life. International relations contribute not only to the use of world achievements in domestic library practice and science, but also to the promotion of Russian scientific results on the world stage.

The Library which I represent, is the 3rd largest library in Russia with more than 10 million funds. Our library is known beyond Russian borders for its enlightening, cultural, educational, and scientific activities. Our scholars conduct their research in the field of book and library science, bibliography, and bibliometrics.

In 2022, the Library continues developing active cooperation with the libraries of the world. Currently, we are developing projects for the implementation of joint scientific, educational, and cultural programs aimed at promoting information and library activities in the Eurasian space.

Obtaining scientific journals and books published by the SB RAS is still of great interest to our foreign partners. By the way, the SB RAS is now celebrating its 65th anniversary. Our International Book Exchange partners offer the SPSTL of the SB RAS to act as a coordinating center for the selection and dispatch of printed materials to various libraries of the world.

We plan to expand international relations and communications with the National Library of Armenia. At the recent international conference “Personal Book Collections and Archives in Libraries” in Novosibirsk, dedicated to the 80th anniversary of B.S. Elepov, the National Library of Armenia participated as a holding co-organizer. We got acquainted with the richest collections of your library and the most interesting forms of work with readers.

Today we are signing a memorandum of cooperation and looking forward to new areas of cooperation, implementation of joint research and creative projects in the future!

Dear colleagues, we will be happy to work together to realize new mutually interesting meetings, events and projects.

I wish you successful work, new excellent achievements and professional success to all participants of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future.”

Добрый день, уважаемые коллеги!

Я рада приветствовать Вас от имени Государственной публичной научно-технической библиотеки Сибирского отделения Российской академии наук.

Благодарю Вас за приглашение принять участие в Международной конференции «Сохранение наследия для

стабильного будущего», которая проходит в эти дни в солнечном и гостеприимном городе Ереван.

Эта конференция посвящена 510-летию армянского книгопечатания, которое оказало значительное влияние на развитие национальной книжной культуры и библиотек.

Сегодня современные библиотеки, по-прежнему, продолжают играть главную роль в формировании единого информационного пространства путем обеспечения равного доступа к информации во всех сферах жизнедеятельности человечества. Международные связи способствуют этому: не только использованию мировых достижений в отечественной библиотечной практике и науке, но и продвижению российских научных результатов на мировую арену.

Государственную публичную научно-техническую библиотека СО РАН, которую я представляю, является 3-ей крупнейшей библиотекой России с более чем 10 миллионным фондом. Наша библиотека известна за пределами России своей просветительской деятельностью, культурной, образовательной и научной. Наши исследователи проводят свои исследования в области книговедения, библиотековедения, библиографоведения и библиометрии.

В 2022 году ГПНТБ СО РАН продолжает развивать активное сотрудничество с библиотеками мира. В настоящее время нами разрабатываются проекты по реализации совместных научных, образовательных и культурных программ, направленных на развитие информационно-библиотечной деятельности на евразийском пространстве.

Большой интерес для наших зарубежных партнеров до сих пор представляет получение научных журналов и книг издательства СО РАН. Кстати, в эти дни СО РАН отмечает свой юбилей, свое 65-летие. Наши партнеры по МКО предлагают ГПНТБ СО РАН выступить в роли координационного центра по отбору и отправке печатных материалов в разные библиотеки мира.

Мы планируем расширить международные связи и коммуникации с Национальной библиотекой Армении. На прошедшей недавно в Новосибирске международной конференции «Личные книжные собрания и архивы в библиотеках», посвященной 80-летию Б.С. Елепова, Национальная библиотека Армении участвовала как соорганизатор ее проведения. Мы познакомились с богатейшими фондами вашей библиотеки и интереснейшими формами работы с читателями.

Сегодня мы вместе подписываем меморандум о сотрудничестве и надеемся на новые направления взаимодействия, реализацию совместных исследовательских и творческих проектов в будущем!

Дорогие коллеги, мы будем рады работать вместе для реализации новых взаимноинтересных встреч, мероприятий и проектов.

Я же желаю вам успешной работы, новых прекрасных достижений и профессиональных успехов всем участникам международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего».

ՊԻՆՏԻԼԵՅ ԵԼԵՆԱ

Մոլդովայի

Հանրապետության ազգային
գրադարան, տնօրեն

PINTILEI ELENA

National Library of the Republic
of Moldova, Director

ПИНТИЛЕЙ ЕЛЕНА

КОНСТАНТИНОВНА

Национальная библиотека

Республики Молдова, директор

Հարգելի՛ գործընկերներ, «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի մասնակիցներ և հյուրեր, ուրախ եմ ողջունել ձեզ Մոլդովայի Հանրապետության ազգային գրադարանի աշխատակազմի և անձամբ իմ անունից:

Գիտաժողովի թեման արդիական և կարևոր է XXI դարի համար: Փաստագրական մշակութային ժառանգության պահպանման հետ կապված խնդիրները հանրապետական և միջազգային նշանակություն ունեն: Մենք ապրում ենք դժվարին ժամանակներում, երբ աղետները հաճախակի երևույթներ են դարձել և կրում են անկանխատեսելի բնույթ, երբ ռիսկ բառը ստացել է սոցիալական սուր նշանակություն: Բնական աղետները, զինված հակամարտություններն անկառավարելի են, բայց մենք պետք է ամեն հնարավոր բան անենք, որպեսզի նվազագույնի հասցնենք գրադարանների շինություններին և հավաքածուներին սպառնացող վտանգները: Երկրում պարբերաբար տեղի ունեցող երկրաշարժերը, ջրհեղեղները, հրդեհները, ՔՌՎԻԴ-19 համաճարակը մոլորվացի գրադարանավարներին ստիպում են լրջորեն վերաբերվել ճգնաժամերից

քաղած դասերին, ինչպես նաև ուշադիր ուսումնասիրել կայուն զարգացման ոլորտում արդի խնդիրների լուծման հեռանկարային մեթոդները, որոնք դիտարկվել են ԻՖԼԱ-ի 87-րդ վեհաժողովի շրջանակում:

Կարծում ենք, որ գիտաժողովի անցկացումը արդյունավետ քննարկման հարթակ կդառնա փաստագրական ժառանգության պահպանման ոլորտում փորձի փոխանակման համար և էական ներդրում կունենա տեղեկատվական-գրադարանային գործունեության զարգացման գործում:

Գիտաժողովին մասնակցում են մասնագետներ նաև մեր գրադարանից, ովքեր, անկասկած, գիտաժողովի ընթացքում կկիսվեն իրենց աշխատանքային փորձով և գաղափարներով:

Dear colleagues, participants and guests of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future!” I am glad to welcome you on behalf of myself and the staff of the National Library of the Republic of Moldova.

The topic of this conference is very relevant and important for the XXI century. The problems associated with the preservation of documentary cultural heritage are problems of both national and international importance. We live in a difficult time when disasters have become more frequent and less predictable, when the word risk has acquired social significance and pungency. We cannot manage natural disasters and armed conflicts, but we must learn to manage and minimize risks that library buildings and collections may be exposed to. Earthquakes, floods, fires that occur in our region periodically; the Covid-19 pandemic forced Moldovan librarians to approach the lessons learned from crises seriously, as well as study carefully prospective methods of solving urgent problems aimed at sustainable development, which were considered at the 87th IFLA congress.

I think that this conference will become a productive discussion platform for the exchange of experience in the field of preserving documentary heritage and make a significant contribution to the development of information and library activities.

This event is attended by colleagues from our library, who will undoubtedly share their experience and ideas during the conference.

Уважаемые коллеги, участники и гости международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего», рада приветствовать вас от имени коллектива Национальной библиотеки Республики Молдова и от себя лично!

Тема нынешней конференции очень актуальна и важна для XXI века. Проблемы, связанные с сохранностью документального культурного наследия, являются проблемами государственного и международного значения. Мы живём в непростое время, когда бедствия стали наиболее частыми и менее предсказуемыми, когда слово риск приобрело социальную значимость и остроту. Мы не можем управлять стихийными бедствиями, вооружёнными конфликтами, но мы должны научиться управлять и минимизировать риски, которым могут быть подвержены библиотечные здания и коллекции. Периодически происходящие в нашей Республике землетрясения, наводнения, пожары, пандемия Covid-19 заставляют библиотекарей Молдовы серьёзно подойти к извлечению из кризисов уроков, а также внимательно изучить перспективные методы решения актуальных задач в области устойчивого развития, которые рассматривались на 87 конгрессе ИФЛА.

Думаю, что проведение данной конференции станет продуктивной дискуссионной площадкой для обмена опы-

том в области сохранения документального наследия и внесёт весомый вклад в развитие информационно-библиотечной деятельности.

На данном мероприятии присутствуют коллеги из нашей библиотеки, которые, несомненно, поделятся своим опытом работы и идеями в период работы конференции.

ՏԵՇԱԲԱԵՎԱ ՈՒՄԻԴԱ

Ուզբեկստանի Ա. Նավոյիի

անվան ազգային

գրադարան, տնօրեն

TESHABAeva UMIDA

National Library of Uzbekistan

after A. Navoi, Director

ТЕШАБАЕВА УМИДА

АЛИМДЖАНОВНА

Национальная библиотека

Узбекистана имени А. Навои, директор

Հարգելի՛ գործընկերներ, ուրախ եմ այսօր ողջունել ձեզ «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի շրջանակում:

Գիտաժողովը, որը միտված է համախմբելու գրադարանային ոլորտի առաջատար և երիտասարդ մասնագետներին ամբողջ աշխարհից, կդառնա հարթակ միջազգային գրադարանային փորձի փոխանակման, արդի հարցերի քննարկման, նորարարությունների ներկայացման, ինչպես նաև ընդունված միջազգային չափորոշիչների, կառավարման համակարգերի և տեխնոլոգիաների ներդրման համար:

Թույլ տվեք շնորհավորել գիտաժողովի կազմակերպիչներին հայ գրատպության 510-ամյակի կապակցությամբ: Հայ գրատպության պատմությունը հայերեն հնագրերի տպագրության և զանգվածային տարածման պատմությունն է:

Ուզբեկստանը բազմազգ երկիր է: Պաշտոնական տվյալներով՝ Ուզբեկստանում ապրում է ավելի քան 80 հազար հայ, որից 50 հազարը Ուզբեկստանի քաղաքացի է: Ուզբեկստանում գործում են Հայկական սփյուռքի մի շարք հասարակական կազմակերպություններ: Դրանց գործունեությունը հիմնականում ուղղված է հայ մշակույթի և լեզվի ուսումնասիրմանը և տարածմանը: Ուզբեկստանի հայտնի հայերից կարելի է

առանձնացնել Ուզբեկստանի ժողովրդական արտիստ Թամար Խանում Պետրոսյանին, երաժշտական գործիչ Հակոբ Պետրոսյանցին, Ուզբեկստանի ժողովրդական արտիստ Վարշամ Երեմյանին, Հովհաննես Թադևոսյանին, Նիկոլայ Կարախանովին և այլոց:

Մշակութային ժառանգության պահպանությունը գրադարանների հիմնական գործառույթն է: Հնագույն ժամանակներից գրադարանները հավաքում և պահպանում են մարդկության կուտակած գիտելիքները, համաշխարհային, ազգային և տեղական մշակույթի նմուշներն ու արժեքները արձանագրող փաստաթղթերը: Բազմաթիվ գրադարանների ֆոնդերում, բացի գրքերից, պահվում են նաև նկարներ և փորագրություններ, պատատոներ և բացիկներ, ձայներիզներ և սկավառակներ՝ գրականության, երաժշտության, կինոյի ստեղծագործությունների ձայնագրություններով և այլն:

Հազվագյուտ, արժեքավոր ձեռագիր և տպագիր գրքերը, որոնք գրադարանային ֆոնդերի պարծանքն են, ինքնին համարվում են մշակութային և գրքային ժառանգության օբյեկտներ: Այսօր առաջատար գրադարանների ակտիվ փոխգործակցությունն ու համագործակցությունը հնարավորություն են ընձեռում տեղյակ լինել տեղեկատվական-գրադարանային ոլորտում տեղի ունեցող փոփոխություններին, համախմբել ջանքերը ընդհանուր գրադարանային ոլորտի պահպանման և զարգացման գործում, ապահովել գրադարանային ֆոնդերի, այդ թվում՝ էլեկտրոնային տվյալների, էլեկտրոնային գրադարանների և գրացուցակների հասանելիությունը, զարգացնել միջազգային կապերը գրադարանային, տեղեկատվական, գրահրատարակչական, արխիվային, թանգարանային և այլ կազմակերպությունների և հաստատությունների միջև:

Հայաստանի ազգային գրադարանը կարողացավ համախմբել Ռուսաստանի, Բելառուսի, Ղրղզստանի և այլ երկր-

ների տեղեկատվական-գրադարանային ոլորտի մասնագետներին մեկ հարթակում՝ հայ գրատպության հիմնադիր Հակոբ Մեղապարտի հայրենիքում:

Վստահ եմ, որ գիտաժողովի մասնակիցների ելույթները թույլ կտան մասնագիտական փորձով փոխանակվել և լիցքավորվել տեղեկատվական-գրադարանային ոլորտի նորարար գաղափարներով:

Օգտվելով առիթից՝ թույլ տվեք ձեզ հաջողություն մաղթել՝ ապագայում արդյունավետ համագործակցության ակնկալիքով:

Dear colleagues, friends! I am glad to welcome you today within the framework of the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future.”

Designed to bring together leading and young library specialists from all over the world, the conference will become a platform for the exchange of international library experience, discussion of today’s issues, presentations of innovations, as well as experience in implementing accepted international standards, management systems and technologies.

Allow me to congratulate the organizers of the conference on the 510th anniversary of Armenian book printing. The history of Armenian printing is the history of the publication and mass distribution of texts in Armenian.

Uzbekistan is a multinational country. According to official figures, more than 80,000 Armenians live in Uzbekistan, more than 50,000 of which are considered its citizens. A number of public associations of the Armenian diaspora function in Uzbekistan. The activities of these organizations are mainly aimed at the studying and distribution of the Armenian culture and language. Among the famous Armenians of Uzbekistan, one can single out the National Artist of Uzbekistan Tamar Khanum Petrosyan, the musician Hakob Petrosyants, the National Artist of

Uzbekistan Varsham Yeremyan, Hovhannes Tatevosyan, Nikolai Karakhanov and others.

Preservation of cultural heritage is a generic function of libraries. Since ancient times, libraries have been collecting and protecting documents that record the knowledge accumulated by mankind, samples and values of world, national and local culture. In addition to books, there are paintings and engravings in the funds of many libraries, posters and postcards, cassettes and disks, with recordings of works of literature, music, cinema, etc.

Rare and valuable handwritten and printed books, which are the pride of library funds, are the objects of cultural heritage themselves. Today, the active interaction and cooperation of leading libraries makes keeping abreast of changes possible in the information and library sphere, efforts consolidation in the preservation and development of the common library space, ensuring the availability of library collections, including electronic databases, electronic libraries and catalogs, development of international contacts between libraries, information, book publishing, archival, museum, and other organizations and institutions.

The National Library of Armenia was able to unite the coryphaei of the information and library industry of Russia, Belarus, Kyrgyzstan, and other countries on one site, in the homeland of the Armenian book printing founder Hakob Meghpart.

I am sure that today's presentations of distinguished participants will allow the exchange of experiences and charge everyone with new ideas in the information and library sphere.

Taking this opportunity, let me wish you success with the hope of fruitful cooperation, keep abreast and up with the times.

Здравствуйте, уважаемые коллеги, друзья!

Рада вас приветствовать сегодня в рамках международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего».

Конференция, призванная объединить ведущих и молодых специалистов библиотечной сферы со всего мира, станет платформой для обмена международно-библиотечного опыта, обсуждения актуальных вопросов, представления инноваций, а также опыта внедрения принятых международных стандартов, систем управления и технологий.

Разрешите поздравить организаторов конференции с 510-летием армянского книгопечатания. История армянского книгопечатания – это история издания и массового распространения текстов на армянском языке.

Узбекистан – многонациональная страна. По официальным данным на территории Узбекистана проживает более 80.000 армян, из которых более 50.000 считаются гражданами Узбекистана. В Узбекистане функционирует ряд общественных объединений армянской диаспоры. Деятельность этих организаций в основном направлены на изучение и распространение армянской культуры и языка. Среди известных армян Узбекистана можно выделить народную артистку Узбекистан Тamar Ханум Петросян, музыкального деятеля Акопа Петросянца, народного художника Узбекистана Варшама Еремяна, Оганнеса Татевосяна, Николая Караханова и др.

Сохранение культурного наследия – родовая функция библиотек. С давних времен библиотеки собирают и охраняют документы, в которых зафиксированы накопленные человечеством знания, образцы и ценности мировой, национальной и местной культуры. В фондах многих библиотек, помимо книг, хранятся картины и гравюры, плакаты и открытки, кассеты и диски, с записями произведений литературы, музыки, киноискусства и т.д.

Редкие и ценные рукописные и печатные книги, составляющие гордость библиотечных фондов, сами являются объектами культурного наследия, книжными наследниками. Сегодня активное взаимодействие и сотрудничество ведущих библиотек позволяют держать руку на пульсе изменений в информационно-библиотечной сфере, консолидировать усилия в деле сохранения и развития общего библиотечного пространства, обеспечивать доступность библиотечных фондов, в том числе электронных баз данных, электронных библиотек и каталогов, развивать международные контакты, между библиотечными, информационными, книгоиздательскими, архивными, музейными и другими организациями и учреждениями.

Национальная библиотека Армении смогла сплотить корифеев информационно-библиотечной отрасли России, Беларуси, Киргизии и других стран на одной площадке, на родине основоположника армянского книгопечатания, Акопа Мегапарты.

Уверена, что сегодняшние выступления уважаемых участников позволят обменяться опытом и зарядиться новыми идеями информационно-библиотечной сферы.

Пользуясь случаем, позвольте пожелать успехов с надеждой на плодотворное сотрудничество, оставаться в строю, и идти в ногу со временем.

**ՖԱԶԶԱԼԻԶՈՂԱ
ԶՈՒՄԱԽՈՆ ԽՈԼ**

Տաջիկստանի ազգային
գրադարան, տնօրեն

**FAIZALIZODA
JUMAKHAN KHOL**

National Library of Tajikistan,
Director

**ФАЙЗАЛИЗОДА
ДЖУМАХОН ХОЛ**

Национальная библиотека Таджикистана, директор

Հարգելի՛ գործընկերներ, ուրախ եմ ողջունել ձեզ հայ գրատպության 510-ամյակին նվիրված «Ժառանգության պահպանություն՝ հանուն կայուն ապագայի» միջազգային գիտաժողովի շրջանակում:

Մենք հավաքվել ենք քննարկելու ԱՊՀ երկրների գրադարանների նորարարությունների և գրավոր ժառանգության հանրայնացման ռազմավարական ուղղությունները, ինչպես նաև տեղեկատվական հասարակության պայմաններում անընդհատ փոփոխվող գրադարանային խնդիրները: Ամենակարևորը կուտակած փորձը չկորցնելն է, պահպանել լավագույնը և կանխել օգտատերերին մատուցվող ծառայությունների որակի անկումը:

Համոզված եմ, որ գիտաժողովի շրջանակում գրքային մշակույթի և գրադարանային գործի հետ կապված հարցերի դիտարկումը թույլ կտա մասնակիցներին ծանոթանալ հետազոտությունների վերջին արդյունքների և հետաքրքիր նախաձեռնությունների հետ, մշակել առաջարկներ տեղեկատվական-գրադարանային ծառայության ազգային համակարգերի հետագա զարգացման համար՝ հաշվի առնելով համաշխարհային միտումները:

Գիտաժողովի բոլոր մասնակիցներին, հյուրերին և կազմակերպիչներին մաղթում եմ քաջառողջություն, արդյունավետ աշխատանք, կառուցողական երկխոսություն և փոխգործակցություն:

Dear friends and colleagues! I am sincerely glad to welcome you to the international conference “Heritage Preservation for a Sustainable Future” dedicated to the 510th anniversary of Armenian book printing.

Dear colleagues, we have gathered to discuss the strategic directions of the Commonwealth Libraries cooperation in terms of library innovations, written heritage popularization, everyday problems of every culture and librarianship discussions that seek new change in the information society. The main thing is not to lose the accumulated experience but to preserve all the best in librarianship, to prevent deterioration of library and users’ information services quality.

I am convinced that the issues of preserving book culture and librarianship considered within the framework of the conference will allow participants to get acquainted with the latest research results, learn about interesting initiatives, and develop proposals for the further development of national systems of library and information services while taking into account global trends.

I wish all participants, guests and organizers of the conference good health, fruitful work, constructive dialogues and effective interaction.

Дорогие друзья, уважаемые коллеги, искреннее рад приветствовать вас на международной конференции «Сохранение наследия для стабильного будущего», посвященной 510-летию армянского книгопечатания.

Уважаемые коллеги, мы с вами собрались обсудить стратегические направления сотрудничества библиотек Содружества касательно библиотечных инноваций и популяризации письменного наследия, актуальные проблемы каждой культуры и библиотечного дела, которые стремятся обрести новое лицо в условиях информационного общества. Главное – остается не потерять накопленный опыт, сберечь все лучшее в библиотечном деле, не допустить снижения качества библиотечно-информационного обслуживания пользователей.

Убежден, что в предстоящей рассмотрению в рамках конференции вопросов сохранения книжной культуры и библиотечного дела позволят участникам ознакомиться с новейшими результатами исследований, узнать об интересных инициативах, выработать предложения по дальнейшему развитию национальных систем библиотечно-информационного обслуживания с учетом общемировых тенденций.

Желаю всем участникам, гостям и организаторам конференции крепкого здоровья, плодотворной работы, конструктивного диалога и эффективного взаимодействия.

ԳԼԽԱՎՈՐ ԽՈՍՆԱԿՆԵՐ
KEYNOTE SPEAKERS
ОСНОВНЫЕ ДОКЛАДЧИКИ

ԼԻԶՈՆ ԲԱՐԲԱՐԱ

ԻՖԼԱ, նախագահ

LISON BARBARA

IFLA, President

ЛИЗОН БАРБАРА

ИФЛА, президент

Շուրջ 30 տարի Բարբարա Լիզոնը աշխատում է որպես Բրեմենի հանրային գրադարանային համակարգի տնօրեն, որը Գերմանիայի ամենամեծ հանրային գրադարանային համակարգերից մեկն է:

Նա որակավորված գրադարանավար է, ունի համալսարանական բարձրագույն կրթություն սլավոնագիտության, պատմության և կրթության տեսության ոլորտներում:

Բրեմենի գրադարանում իր գործառույթներից բացի, Բարբարան ակտիվորեն ներգրավված է ազգային և միջազգային մակարդակով գրադարանների շահերի պաշտպանման գործում: Նա պաշտոններ է զբաղեցրել մասնագիտական գրադարանային ասոցիացիաներում, այդ թվում՝ եղել է Գերմանական գրադարանային ասոցիացիայի և Bibliothek Information Deutschland-ի՝ Գերմանիայի գրադարանային և տեղեկատվական ասոցիացիաների ազգային հովանավոր կազմակերպության նախագահ:

Նա նաև ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել Գրադարանների, արխիվների և փաստաթղթերի ասոցիացիաների եվրոպական բյուրոյում (EBLIDA), եղել է Գործադիր խորհրդի անդամ և փոխնախագահ:

Նա եղել է ԻՖԼԱ կառավարման խորհրդի անդամ, զբաղեցրել է ԻՖԼԱ գանձապահի և նախագահի պաշտոնները:

2021 թ. օգոստոսից մինչև 2023 թվականի օգոստոսը ԻՖԼԱ նախագահն է:

Գրադարանների բոլոր ոլորտների կառավարման փորձագետ է, հատկապես նորարարության, մարդկային ռեսուրսների, հաճախորդակենտրոն մոտեցման և փոփոխությունների կառավարման ոլորտներում:

For almost 30 years Barbara Lison has been working as Director of the Public Library system of Bremen, one of the largest public library systems in Germany.

She is an educated librarian with university degrees in Slavic studies, History and Educational Theory.

Besides her duties in Bremen library Barbara has been actively advocating for libraries on national and international levels. She had several offices in different library related associations, having served as President of the German Library Association (DVB), and President of Bibliothek Information Deutschland, (BID, the national umbrella organisation of German library and information associations.

She has also held leadership positions in the European Bureau for Libraries, Archives and Documentation Associations (EBLIDA), including Executive Committee Member and Vice-President.

She has been a member of IFLA's Governing Board, held the position of Treasurer and IFLA President-elect. Her term as IFLA President is from August 2021 to August 2023.

She is an expert on any aspect of the management of libraries, especially innovation, HRM, customer orientation and change management.

На протяжении почти 30 лет Барбара Лизон работает директором Системы публичных библиотек Бремена, одной из крупнейших публичных библиотечных систем Германии.

Она квалифицированный библиотекарь, имеет высшее образование в области славистики, истории и теории образования.

Помимо руководства библиотекой Бремена Барбара активно занимается продвижением интересов библиотек на национальном и международном уровнях. Занимала ряд должностей в профессиональных библиотечных ассоциациях, в частности пост президента Немецкой библиотечной ассоциации и президента Bibliothek Information Deutschland – национальной головной организации немецких библиотечных и информационных ассоциаций.

Она также занимала руководящие должности в Европейском бюро ассоциаций библиотек, архивов и документации (EBLIDA), включая члена исполнительного комитета и вице-президента.

Лизон была членом Руководящего совета ИФЛА, занимала должность казначея и избранного президента ИФЛА. С августа 2021 года по август 2023 года занимает пост президента ИФЛА.

Эксперт во всех аспектах управления библиотеками, особенно в сфере инноваций, управления персоналом и клиентоориентированности.

ՔԵՅԼ ԲՐՅՈՒՍԹԵՐ

Ինտերնետ Արխիվ, հիմնադիր

KAHLE BREWSTER

Internet Archive, Founder

КЕЙЛ БРЮСТЕР

Интернет-Архив, основатель

Ինտերնետ բաց հասանելիության ջերմեռանդ կողմնակից և հաջողակ ձեռնարկատեր Բրյուսթեր Քեյլն իր կարիերան նվիրել է մեկ նպատակի՝ թվային միջոցների օգնությամբ տեղեկատվությունն ազատ և հասանելի դարձնել բոլորի համար։ Որպես Մասաչուսեթսի տեխնոլոգիական ինստիտուտի ուսանող՝ Քեյլն ուսումնասիրում էր արհեստական բանականությունը։ Համալսարանն ավարտելուց անմիջապես հետո նրա օգնությամբ հիմնվեց սուպերհամակարգիչներ արտադրող Thinking Machines ընկերությունը։ 1989 թ. Քեյլը ստեղծեց առաջին ինտերնետային հրատարակչական համակարգը՝ Գլոբալ տեղեկատվական սերվերը (WAIS), հիմնեց WAIS, Inc ընկերությունը։ Իրենց առաջին հաճախորդի՝ Wall Street ամսագրի հետ միասին ընկերությունը հեղափոխություն կատարեց էլեկտրոնային հրատարակչության շուկայում, և Քեյլն ի վերջո ընկերությունը վաճառեց America Online-ին։ 1996 թ. Քեյլը հիմնեց Ինտերնետ Արխիվը՝ աշխարհի ամենամեծ թվային գրադարաններից մեկը։ Կազմակերպությունն ունի մոտ 200 աշխատակից և 100 գործընկեր գրադարաններ, որոնք աշխատում են երբևէ ստեղծված յուրաքանչյուր գրքի առցանց գրացուցակ ստեղծելու ուղղությամբ։ Բացի դրանից, 1996 թ. Քեյլը դարձավ հետագա վերլուծությունների համար ինտերնետային վարքագծի մասին տվյալների հավաքագրմամբ զբաղվող Alexa Internet ծառայության համահիմնադիրը։ Ընկերությունը 1999 թ. գնեց Amazon.com-ը։

Քեյլը Մասաչուսեթսի տեխնոլոգիական ինստիտուտում ստացել է համակարգչային գիտության և ճարտարագիտության բակալավրի աստիճան: Նա և իր կինը՝ Մերի Օսթինը, հիմնել են Քեյլ/Օսթին հիմնադրամը, որը աջակցում է Ինտերնետ Արխիվին՝ նմանատիպ այլ ոչ առևտրային կազմակերպությունների հետ միասին: Բացի դրանից, Քեյլը Open Content Alliance-ի հիմնադիրն է: Քեյլը Փաքոի ինտերնետ-սրահի, Արվեստների և գիտությունների ամերիկյան ակադեմիայի և Ազգային ճարտարագիտական ակադեմիայի անդամ է: Նա Կոնգրեսի գրադարանի խորհրդատվական խորհրդի և Ազգային գիտական հիմնադրամի Կիբերենթակառուցվածքի խորհրդատվական կոմիտեի անդամ է: 2010 թ. նրան շնորհվել է համակարգչային գիտության պատվավոր դոկտորի կոչում Միմոնսի համալսարանում, որտեղ նա 1980-ականներին գրադարանագիտություն է ուսումնասիրել: 2010 թ. Ալբերտայի համալսարանի կողմից նրան շնորհվել է իրավունքի պատվավոր դոկտորի կոչում:

A passionate advocate for public Internet access and a successful entrepreneur, Brewster Kahle has spent his career intent on a singular focus: making information free and accessible through digital means.

While a student at the Massachusetts Institute of Technology, Mr. Kahle studied artificial intelligence. Soon after graduating, he helped found the company Thinking Machines, a supercomputer maker. In 1989, Mr. Kahle created the Internet's first publishing system called Wide Area Information Server (WAIS) and established WAIS, Inc. With The Wall Street Journal as its first customer, the company revolutionized the electronic publishing market and Mr. Kahle eventually sold the company to America Online. In 1996, Mr. Kahle founded the Internet Archive, one of the largest digital libraries in the world. With a staff of nearly 200, and 100 partnering libraries, the organization is working to create an online catalog of every book ever created.

Also, in 1996 Mr. Kahle co-founded Alexa Internet, a service that collects data on web browsing behavior for future analysis, which was sold to Amazon.com in 1999.

Mr. Kahle received a B.S. In Computer Science and Engineering from the Massachusetts Institute of Technology. He and his wife, Mary Austin started The Kahle/Austin Foundation, which supports the Internet Archive along with other non-profit organizations with similar goals. Additionally, Mr. Kahle is the Founder of Open Content Alliance.

Kahle is a member of the Internet Hall of Fame, a Fellow of the American Academy of Arts and Sciences, a member of the National Academy of Engineering, and serves on the boards of the Electronic Frontier Foundation, Public Knowledge, the European Archive, and the Television Archive. He is a member of The Advisory Board of the National Digital Information Infrastructure and Preservation Program of the Library of Congress, and is a member of the National Science Foundation Advisory Committee for Cyberinfrastructure. In 2010, he was given an honorary doctorate in computer science from Simmons College, where he studied Library Science in the 1980s. Also, in 2010 he was given an honorary doctorate in Law at the University of Alberta.

Ярый сторонник открытого доступа к Интернету и успешный предприниматель Брюстер Кейл посвятил свою карьеру единственной цели: сделать информацию бесплатной и доступной с помощью цифровых средств.

Будучи студентом Массачусетского технологического института, Кейл изучал искусственный интеллект. Вскоре после выпуска он помог основать производящую суперкомпьютеры компанию Thinking Machines. В 1989 году Кейл создал первую издательскую систему в Интернете – Глобальный информационный сервер (WAIS), учредил WAIS, Inc. С их первым клиентом – журналом Wall Street, компания произвела революцию на рынке электронных публикаций, и Кейл в итоге продал компанию America Online. В 1996 г.

Кейл основал Интернет-Архив, одну из крупнейших цифровых библиотек в мире. В организации числится около 200 сотрудников и 100 библиотек-партнеров, которые работают над созданием онлайн-каталога каждой когда-либо изданной книги. Кроме того, в 1996 году Кейл стал соучредителем Alexa Internet, службы, которая собирает данные о поисковых запросах в Интернете для будущего анализа. В 1999 году Компания была продана Amazon.com.

Кейл получил степень бакалавра по информатике и инженерии в Массачусетском технологическом институте. Он и его жена Мэри Остин основали фонд Кейл/Остин, поддерживающий Интернет-Архив вместе с другими некоммерческими организациями с аналогичными целями. Кроме того, Кейл является основателем Объединения открытого контента.

Кейл является членом Интернет-зала славы, членом Американской академии искусств и наук, членом Национальной инженерной академии, а также членом советов директоров Фонда электронных рубежей, Достояния обществу, Европейского архива и Телевизионного архива. Он является членом консультативного совета Библиотеки Конгресса в Национальной программе инфраструктуры цифровой информации и сохранения, а также членом Консультативного комитета Национального научного фонда по киберинфраструктуре. В 2010 году ему было присвоено звание почетного доктора компьютерных наук в университете Симмонс, где 1980-х годы он изучал библиотечное дело. Кроме того, в 2010 году ему было присвоено звание почетного доктора права Университета Альберты.

ԱԹՈՅԱՆ ԱՐՄԱՆ

ARLOOPA,
համահիմնադիր, տնօրեն
ATOYAN ARMAN
ARLOOPA,
Co-Founder, Chief Wizard
АТОЯН АРМАН
ARLOOPA,
сооснователь, директор

Արման Աթոյանը AR/VR-ի ջատագով է, ձեռներեց, մի շարք հաջողակ սթարթափների նախաձեռնող:

Արմանը SS ոլորտում իր կարիերան սկսել է 20 տարեկանում, 2002 թ.: 2008 թ. նա հիմնադրեց իր առաջին տեխնոլոգիական ընկերությունը՝ X-TECH անունով, որը ներկայացնում է նորարարություններ և առաջադեմ տեխնոլոգիական լուծումներ ոչ միայն Հայաստանյան, այլև միջազգային մակարդակով: Վերջին տաս տարիների ընթացքում X-TECH-ը բազմաթիվ հաջողված սփին-օֆֆեր է ունեցել, ինչպիսիք են CityBugs-ը և ARLOOPA-ն:

2014 թ.-ից ARLOOPA-ն սկսեց AR և VR սարքերի մատակարարումը շուկա և շուտով դարձավ AR և VR առաջատարը Հայաստանում և տարածաշրջանում: Այժմ 400% տարեկան աճով ARLOOPA-ն դառնում է AR-Cloud և AR-Commerce հարթակ, որտեղ նկարիչները և ստեղծագործ անձինք կարող են դրամայնացնել իրենց աշխատանքները:

Arman Atoyan is an AR/VR Evangelist and Serial Entrepreneur, with a range of successful startups.

Arman started his journey in IT in 2005, when he was 20 years old. In 2008, he established his first tech company named X-TECH, which combines innovation and cutting-edge technology solutions not only in Armenia, but also internationally. During

these ten years, X-TECH has many successful spin-offs, such as CityBugs and ARLOOPA.

From 2014, ARLOOPA started delivering AR & VR products the market and soon became an AR & VR leader in Armenia and regionally. Now with an annual growth of 400% ARLOOPA is becoming an AR-Cloud and AR-Commerce platform, where artists and creative content creators can monetize their creations.

Атоян Арман – популяризатор AR/VR, серийный предприниматель, создатель ряда успешных стартапов.

Арман начал свой путь в IT в 2005 году, когда ему было 20 лет. В 2008 году он основал свою первую технологическую компанию под названием X-TECH, которая сочетает в себе инновации и передовые технологические решения не только в Армении, но и на международном уровне. За десять лет у X-TECH было много успешных спин-оффов, таких как CityBugs и ARLOOPA.

С 2014 года ARLOOPA начала п оставлять на рынок продукты AR и VR и вскоре стала лидером AR и VR не только в Армении, но и на международном уровне. Теперь, с ежегодным ростом на 400%, ARLOOPA становится платформой AR-Cloud и AR-Commerce, где художники и создатели креативного контента могут монетизировать свои творения.

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ
PARTICIPANTS
УЧАСТНИКИ

ԱՐԳԱՐՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Բրյուսովի անվան

պետական համալսարան

ABGARYAN LUSINE

Brusov State University

АБГАРЯН ЛУСИНЕ

ЛЕВОНОВНА

Государственный университет

имени В.Я. Брюсова

Լուսինե Արգարյանը գրականագետ է, ունի դոկտորի կոչում: Հետազոտությունների հիմնական թեմաները վերաբերում են հայկական հետցեղասպանական սփյուռքի ժամանակակից գրականությանը: Թղթակցում է Հայաստանի ֆրանկոֆոն մեդիային՝ «Le Courrier d'Erevan»-ին, ինչպես նաև դասավանդում է Բրյուսովի ան. պետական համալսարանում: Համակարգում է «Երկլեզու դրամատիկական արվեստանոց» և «Ֆրանկոֆոն թատերական հանդիպումներ» նախագծերը:

Lusine Abgaryan is a Doctor of Sciences and literary critic. Her main research topics are related to the modern literature of the Armenian post-Genocide diaspora. She is a correspondent for “Le Courrier d'Erevan,” the francophone media of the Republic of Armenia, as well as a lecturer at Brusov State University. She is the coordinator of the “Bilingual Drama Workshop” and “Francophone Theatrical Meetings” projects.

Абгарян Лусине Левоновна – литературовед, доктор наук. Основные темы исследования связаны с современной литературой армянской постгеноцидной диаспоры. Журналист франкофон меди в Армении «Le Courrier d'Erevan». Лектор в ГУБ. Координатор проектов «Двуязычная драматическая мастерская» и «Франкофонные театральные встречи».

ԱՐԴԱՀԱՄԵԱՆ ՔՆԱՐԻԿ

Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՍՀ,
«Սփիւռք» գիտաուսումնական
կենտրոն

ABRAHAMYAN KNARIK

ASPU after Kh. Abovyan,
“Diaspora” Scientific Education
Center

АБРААМЯН КНАРИК

АРМЕНОВНА

АГПУ им. Х. Абовяна,

Научно-образовательный центр «Диаспора»

2022 թ.-ից սկսած Քնարիկ Աբրահամյանը գիտաշխատող է «Սփիւռք» գիտաուսումնական կենտրոնում, դրցենտ է: Մենագրութեան, յօդուածների ժողովածուի, շուրջ 4 տասնեակ գիտական եւ գիտամեթոդական յօդուածների հեղինակ է: Կազմել, խմբագրել է Սփիւռքի գրականութեանը վերաբերող տասնեակ գրքեր:

Knarik Abrahamyan has been a researcher at the “Diaspora” Scientific Education Center since 2022. She is an Associate Professor and author of monograph, collection of articles, and about forty scientific and methodological publications. She has compiled and edited dozens of books on diaspora literature.

С 2022 года Абраамян Кнарик Арменовна является научным сотрудником в научно-образовательном центре «Диаспора», доцент. Автор монографии, сборника статей, около сорока научных и научно-методических публикаций. Составитель и редактор десятка книг о литературе диаспоры.

ԱՔՐԱՀԱՄՅԱՆ ՍԻՐՈՒՆ

Գեղարքունիքի մարզի

Գեղարքունիք գյուղի

միջնակարգ դպրոց

ABRAHAMAYAN SIRUN

Secondary School of

Gegharkunik Village of

Gegharkunik Province

АБРААМЯН СИРУН

СЕРГЕЕВНА

Средняя школа села Гегаркуник

Гегаркуникской области

1993 թ.-ից Սիրուն Աբրահամյանն աշխատում է Գեղարքունիքի միջնակարգ դպրոցում որպես հայոց լեզվի և գրականության ուսուցչուհի: 2006 թ.-ից դասավանդմանը զուգընթաց նաև Գեղարքունիքի միջնակարգ դպրոցի գրադարանավարն է:

Since 1993, Sirun Abrahamyan has been working at the Gegharkunik secondary school as a Teacher of Armenian Language and Literature. Since 2006, along with teaching, she has also held the position of librarian of Gegharkunik secondary school.

С 1993 года Абраамян Сирун Сергеевна работает в Гегаркуникской средней школе учителем армянского языка и литературы. С 2006 года параллельно с преподаванием занимает должность библиотекаря в той же школе.

ԱԼԱՋՄԻ ԴԱԴԻԵՐ

Քուվեյթի ազգային գրադարան

ALAJMI GHADEER

National Library of Kuwait

АЛАДЖМИ ГХАДИЕР

Национальная библиотека

Кувейта

2021 թ. ապրիլից Դադիեր Ալաջմին Քուվեյթի ազգային գրադարանի ազգային արխիվների և ինդեքսավորման վարչության տնօրենն է, 2008-2020 թթ.՝ ISBN-ի և գրապահոցի բաժնի վարիչ: 2000 թ. ավարտել է Քուվեյթի համալսարանը՝ ստանալով անգլերեն լեզվի և գրականության բակալավրի կոչում: 2000 թ.-ից աշխատում է Քուվեյթի ազգային գրադարանում:

Ghadeer Alajmi has been the Director of the National Archives and Indexing Administration at the National Library of Kuwait since April 2021. From 2008-2020 she was the Head of the ISBN and Depository Department. She graduated from Kuwait University in 2000 with a bachelor's degree in English Literature and Linguistics. She has worked at the National Library of Kuwait since 2000.

Аладжми Гхадиев с 2021 года является директором администрации Национальных архивов и индексации Национальной библиотеки Кувейта. С 2008 по 2020 гг. – заведовала Отделом ISBN и книгохранилища. В 2000 году она окончила Кувейтский университет со степенью бакалавра английской литературы и лингвистики. С 2000 года работает в Национальной библиотеке Кувейта.

ԱԼՎԱՆԴՅԱՆ ԼՈՐԻ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

ALVANDIAN LAURIE

National Library of Armenia

АЛВАНДЯН ЛОРИ

ГАСПАРОВНА

Национальная библиотека

Армении

Լորի Ալվանդյանը ամերիկահայ գրադարանավար և գրադարանային ակտիվիստ է, ապրում է Երևանում: Ներկայում աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանի արտաքին կապերի բաժնում որպես գլխավոր մասնագետ:

Ազատ ժամանակ սոցիալական ցանցերում վարում է «(Ապա)կառուցել գրադարանը» նախագիծը, որի նպատակն է քանդել գրադարանավարության վերաբերյալ հնացած պատկերացումները և կառուցել նոր տեսլական Հայաստանի գրադարանների համար: 2012 թ. Պրատտի ինստիտուտում ստացել է տեղեկատվական և գրադարանային գիտության մագիստրոսի կոչում:

Laurie Alvandian is an Armenian-American Librarian and Library Advocate based in Yerevan. She currently works as a Lead Specialist in the National Library of Armenia's International Relations Department.

In her spare time, she runs the social media project “(De)construct the Library” which aims to deconstruct outdated perceptions of librarianship and build a new future for Armenia's libraries. She earned her master's degree in Information and Library Science from Pratt Institute in 2012.

Алвандян Лори Гаспаровна – армяно-американский библиотекарь и библиотечный активист, проживающая в Ереване. В настоящее время работает главным специалистом в Отделе международных связей Национальной библиотеки Армении.

В свободное время в социальных сетях она руководит проектом «(Де)конструировать библиотеку», целью которого является деконструкция устаревших представлений о библиотечном деле и построение нового будущего для библиотек Армении. В 2012 году она получила степень магистра информационно-библиотечного дела в Институте Пратта.

ԱՃԵՄՅԱՆ ՆԱԻՐԱ

Խնկո Ապր անվան ազգային
մանկական գրադարան

ADJEMYAN NAIRA

Khnko Aper National
Children's Library

**АДЖЕМЯН НАИРА
ГАМЛЕТОВНА**

Национальная детская
библиотека им. Хнко Апера

Նաիրա Աճեմյանը Խնկո Ապր անվան ազգային մանկական գրադարանի գրադարանային ծրագրերի զարգացման և միջազգային համագործակցության բաժնի վարիչն է, «IBBY Արմենիա» մշակութային ՀԿ գործադիր տնօրենը, Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի անդամ:

Մանկապատանեկան ընթերցանության խթանմանը միտված մի շարք նախագծերի և վարպետության դասընթացների համակարգող, «Մանկապատանեկան ընթերցանության կազմակերպումը» մեթոդական ձեռնարկի կազմող-թարգմանիչ է:

Naira Adjemyan is the Head of the Library Programs and International Cooperation Development Department at Khnko Aper National Children's Library, Chief Director of the Cultural NGO "IBBY Armenia," and member of the Armenian Library Association.

Her focus is on coordinating of projects and workshops aimed at stimulating reading among children and young people. She is the compiler-translator of the methodological manual "Organization of children's and youth reading."

Аджемян Наира Гамлетовна – заведующая Отделом по развитию библиотечных программ и международных сотрудничеств Национальной детской библиотеки им. Хнко Апера,

исполнительный директор культурно-общественной организации «IBBY Армения», член Армянской библиотечной ассоциации.

Координатор ряда проектов и мастер-классов, направленных на популяризацию детского чтения. Составитель-переводчик методического пособия «Организация детско-юношеского чтения».

ԱՅԴԻՆՅԱՆ ՍՐԲՈՒՀԻ

Բրյուսովի անվան

պետական համալսարան

AYDINYAN SRBUHI

Brusov State University

АЙДИНЯН СРБУИ

ВАГРАМОВНА

Государственный университет

им. В.Я. Брюсова

2021 թ.-ից Սրբուհի Այդինյանը ԲՊՀ անգլերենի հաղորդակցման և թարգմանության ամբիոնի ասպիրանտ է: Ապրիլից ընդգրկվել է հետազոտական խմբի կազմում, որը աշխատում է «Հայերեն-անգլերեն զուգահեռ կորպուսների ստեղծման հիմունքների, չափանիշների և գործիքների փորձառական հետազոտության» վրա:

Մասնակցել է տարբեր գիտաժողովների, գիտական սեմինարների Հայաստանում և արտերկրում: Հետազոտական հետաքրքրությունների շրջանակը ներառում է կորպուսային լեզվաբանությունը, կորպուսների ստեղծումը, բնական լեզվի մշակումը:

Srbuhi Aydinyan is a postgraduate student of the Communication and Translation Studies Department of the English Language at Brusov State University. She is a member of the research group that is working on the topic of “Experimental studies of the foundations, criteria and tools for the creation of Armenian-English parallel corpora.”

She is a participant of various scientific conferences and seminars in Armenia and abroad. Her research interests include corpus linguistics, corpus creation and natural language processing.

Айдинян Србуи Ваграмовна является аспирантом кафедры коммуникации и переводоведения английского языка

Государственного университета им. В.Я. Брюсова. Член исследовательской группы, которая работает над темой «Экспериментальные исследования основ, критерий и инструментов создания армяно-английских параллельных корпусов».

Участник различных научных конференций, научных семинаров в Армении и за рубежом. Круг исследовательских интересов включает корпусную лингвистику, создание корпусов, обработку естественного языка.

ԱՅԶԻԿՈՎԱ ԻՐԻՆԱ

Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարան

AYZIKOVA IRINA

Tomsk National Research
State University

АЙЗИКОВА ИРИНА

АЛЕКСАНДРОВНА

НИ Томский государственный
университет

Իրինա Այզիկովան բանասիրական գիտությունների դոկտոր է, պրոֆեսոր, Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարանի ընդհանուր գրականագիտության, գրադասարանական գործի և խմբագրման ամբիոնի վարիչը:

Ուսումնասիրել է XIX դարի ռուսական և սիբիրյան գրականությունը, ընթերցանության խնդիրները, Վ. Ա. Ժուկովսկու ստեղծագործության հետազոտման շրջանակում ուսումնասիրել է նրա գրադարանը:

Մի քանի մենագրությունների, ավելի քան 180 հոդվածների հեղինակ, գլխավոր խմբագիր և գլխավոր խմբագրի տեղակալ երկու գիտական ամսագրերում:

Irina Aizikova is a Doctor of Sciences in Philology, Professor and the Head of the General Literature Studies, Publishing and Editing Department at Tomsk National Research State University.

Her studies focus on Russian and Siberian literature of the 19th century and general and practical reading questions, as well as on the endeavors of V.A. Zhukovsky based on his library.

She is the author of several monographs, over 180 articles, and the Editor-in-Chief and Deputy of two scientific journals.

Айзикова Ирина Александровна – доктор филологии, профессор, заведующая кафедрой общего литературоведения, издательского дела и редактирования НИ Томского государственного университета.

Занималась изучением русской и сибирской литературы XIX в., проблемами чтения и читательских практик, в рамках исследования творчества В.А. Жуковского изучала его библиотеку.

Является автором нескольких монографий, более 180 научных статей, главным редактором и заместителем главного редактора двух научных журналов.

ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ ՆԱՐԻՆԵ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

ARAKELYAN NARINE

National Library of Armenia

АРАКЕЛЯН НАРИНЕ

МИХАЙЛОВНА

Национальная библиотека

Армении

2016-2018 թթ. Նարինե Առաքելյանը սովորել է ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի գրադարանային-տեղեկատվական աղբյուրներ բաժնում:

Աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանում՝ որպես մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնի առաջին կարգի մատենագետ:

From 2016-2018 Narine Arakelyan studied in the Faculty of Library and Information Resources of the International Scientific-Educational Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

She works as a 1st category Bibliographer at the Department of Bibliography and Library Science of National Library of Armenia.

В 2016–2018 гг. Аракелян Нарине Михайловна училась на факультете библиотечно-информационных ресурсов Международного научно-образовательного центра Национальной академии наук Республики Армения.

Библиограф I категории Отдела библиографии и библиотекведения Национальной библиотеки Армении.

ԱՎԵՏՅԱՆ ՆՈՐԱ

Լոս Անջելեսի Կալիֆորնիայի
համալսարանի գրադարան

AVETYAN NORA

UCLA Library

АВЕТЯН НОРА

Библиотека Калифорнийского
университета в Лос-Анджелесе

Նորա Ավետյանը Լոս Անջելեսի Կալիֆորնիայի համալսարանի (UCLA) գրադարանի հայկական և պարսկական գրացուցակների գրադարանավար է, մասնագիտացած է հայագիտության և պարսկագիտության մեջ և աշխատում է մի քանի այլ ոչ ժամանակակից լեզուներով նյութերի հետ:

Արխիվագետ է, աշխատել է հայկական և պարսկական նյութերի մի քանի խոշոր հավաքածուների հետ: Նա հետաքրքրված է ոչ ժամանակակից գրերի գրադարանային կատալոգների գրառումներով և ներգրավված է եղել բազմաթիվ նախագծերում, որոնք արտացոլում են ցուցակագրման այս ոլորտը:

Նա Մերձավոր Արևելքի գրադարանավարների ասոցիացիայի ակտիվ անդամ է, Հայ գրադարանավարների և արխիվագետների միջազգային ասոցիացիայի հիմնադիր և գործադիր խորհրդի անդամ, ինչպես նաև Art Library HubInstitution-ի խորհրդատվական խորհրդի անդամ:

Nora Avetyan is Armenian and Persian Catalog Librarian at the University of California, Los Angeles (UCLA) specializing in Armenian and Persian studies and works with several other non-Roman languages.

Avetyan is an archivist and worked on several large collections of Armenian and Persian archival materials. She is interested

in non-Roman scripts in library catalog records and has been involved in many projects reflecting this area of cataloging.

She is an active member of the Middle East Librarian Association, a founding and Executive Board member of the International Association of Armenian Librarians and Archivists, and a member of the Advisory Board for Art Library Hub Institution.

Аветян Нора является специалистом по армянскому и персидскому каталогам библиотеки Калифорнийского университета в Лос-Анджелесе. Специалист по армянскому и персидскому языкам, работает с несколькими другими нероманскими языками.

Аветян Нора является архивистом, работала над несколькими большими коллекциями армянских и персидских архивных материалов. Она интересуется нероманскими текстами в каталогах библиотечных записей, участвовала во многих проектах, отражающих данную область каталогизации.

Она является активным членом Ближневосточной библиотечной ассоциации, основателем и членом исполнительного совета Международной ассоциации армянских библиотекарей и архивистов, а также членом консультативного совета учреждения Art Library Hub.

ԱՎԵՏՅԱՆ ՋՈՆ

Հարվարդի համալսարան

AVEDIAN JOHN

Harvard University

АВЕТЯН ДЖОН

Гарвардский университет

Ջոն Ավետյանը Հարվարդի համալսարանի անվտանգության ավագ մասնագետ է, աշխատում է Հարվարդի արվեստի և գիտությունների թանգարանի, Հարվարդի գրադարանի և գրապահոցի, Հարվարդի բիզնեսի դպրոցի և ուստիկանության բաժանմունքի հետ: Ունի բակալավրի կոչում Բիզնեսի (Էլի Բրոդ բիզնեսի համալսարան) և մագիստրոսի կոչում Հարվարդի համալսարանի կայուն զարգացման ոլորտներում:

Ջոնն անվտանգության հավաստագրված մասնագետ է և Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության EH&S կառավարման համակարգերի առաջատար աուդիտոր:

John Avedian serves as Senior Safety Officer at Harvard University, supporting the Harvard Art & Sciences Museums, Harvard Library and Depository, Harvard Business School & Police Department. He holds a B.A. in Business from the Eli Broad College of Business and a Masters in Sustainability from Harvard University.

John is a Certified Safety Professional (CSP) and Lead Auditor for International Standardization Organization (ISO) EH&S Management Systems.

Аведян Джон является старшим сотрудником по безопасности в Гарвардском университете: работает с Гарвард-

ским музеем искусств и наук, библиотекой и книгохранилищем (депозитарий), Гарвардской школой бизнеса и Департаментом полиции. Имеет степень бакалавра по бизнесу (Колледж бизнеса Эли Броуда) и степень магистра в области устойчивого развития (Гарвардский университет).

Джон является сертифицированным специалистом по безопасности (ССБ) и ведущим аудитором систем менеджмента EH&S Международной организации по стандартизации (ISO).

**ԱՐԱՐԱՏ ՔԱՀԱՆԱ
ՊՈԴՈՍՅԱՆ**

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի
«Վաչե և Թամար Մանուկյան
Մատենադարան»

FR. ARARAT POGHOSYAN

“Vatche and Tamar Manoukian
Matenadaran” at the Mother See
of Holy Etchmiadzin

ИЕРЕЙ АРАРАТ ПОГОСЯН

«Матенадаран Ваче и Тамар Манукян» при
Первопрестольном Святом Эчмиадзине

2012 թ.-ից Արարատ քահանա Պոդոսյանը Հայկական գրադարանների միջազգային հանձնախմբի և ՀՀ կառավարության ստեղծած գրադարանների խորհրդի անդամ է, 2013 թ.-ից՝ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչե և Թամար Մանուկյան Մատենադարանի» տնօրեն: 2017 թ. հուլիսի 31-ից համատեղության կարգով նշանակվել է Մայր Աթոռի հրատարակչական բաժնի տնօրեն:

From 2012, Fr. Ararat Poghosyan has been a member of the International Library Committee of Armenia and the Library Council established by the Government of the RA. From 2013, Fr. Ararat Poghosyan has been the Director of the Mother See of Holy Etchmiadzin “Vache and Tamar Manukyan Matenadaran.” In 2017, he was appointed as the Director of the Publishing Department of Mother See of Holy Etchmiadzin.

С 2012 года Иерей Арарат Погосян является членом Международного комитета библиотек Армении и библиотечного совета, созданного правительством РА. С 2013 года директор «Матенадарана Ваче и Тамар Манукян» Первопрестольного Святого Эчмиадзина. С 31 июля 2017 года по совместительству был назначен директором Издательского отдела Первопрестольного Святого Эчмиадзина.

ԲԵԼՅԱԿՈՎԱ ԴԱՐՅԱ

Մ. Ռուդոմինոյի անվան
արտասահմանյան գրականու-
թյան համառուսաստանյան
պետական գրադարան
BELYAKOVA DARYA
Margarita Rudomina All-Russia
State Library for Foreign
Literature

**БЕЛЯКОВА ДАРЬЯ
АЛЕКСАНДРОВНА**

Всероссийская государственная библиотека
иностранный литературы имени М.И. Рудомино

Դարյա Բելյակովան Մ. Ռուդոմինոյի անվան արտասահմանյան գրականության համառուսաստանյան գրադարանի գրադարանագիտության և մասնագիտական փոխգործակցության կենտրոնի ղեկավարն է, Ռուսաստանի գրադարանների ասոցիացիայի մշտական հանձնաժողովի միջազգային համագործակցության գծով նախագահի տեղակալ: ԻՖԼԱ աշխատանքային վայրում շարունակական կրթության և ուսուցման մշտական հանձնաժողովի բաժնի անդամ:

Մասնագիտական հետաքրքրությունների շրջանակը ներառում է արտասահմանյան գրադարանների փորձի ուսումնասիրություն ու տարածում, Ռուսաստանում և արտերկրում գրադարանավարության վերաբերյալ մեթոդական միջոցառումների պատրաստում և անցկացում, աշխատանքի համակարգում մասնագիտական կազմակերպությունների հետ, այդ թվում՝ ԻՖԼԱ-ի, Ռուսաստանի գրադարանային ասոցիացիայի, Եվրասիական գրադարանային ասամբլեայի, Ռուսաստանի առաջատար արտասահմանյան գրադարանների և համալսարանների հետ:

Darya Belyakova is the Head of the Library Science Center and Professional Interaction of the All-Russian State Library of Foreign Literature after M.I. Rudomino. Deputy Chairman of the Standing Committee of the Russian Library Association Section on International Cooperation. She is a Standing Committee member of the IFLA Section on Continuing Education and On-the-Job Training.

Her scope of professional interests includes the study and dissemination of foreign libraries' experience; preparation and implementation of methodological events on librarianship in Russia and abroad; coordination of work with professional organizations, including the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), Russian Library Association (RLA), Library Assembly of Eurasia (LAE), with leading Russian and foreign libraries and universities.

Белякова Дарья Александровна – руководитель Центра библиотекведения и профессионального взаимодействия Всероссийской государственной библиотеки иностранной литературы имени М.И. Рудомино. Заместитель председателя ПК Секции РБА по международному сотрудничеству, член ПК Секции ИФЛА по непрерывному образованию и обучению на рабочем месте.

В сферу профессиональных интересов входят изучение и распространение опыта работы зарубежных библиотек; подготовка и проведение методических мероприятий по библиотечному делу в России и за рубежом; координация работы с профессиональными организациями, в том числе с Международной федерацией библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА), Российской библиотечной ассоциацией (РБА), Библиотечной Ассамблеей Евразии (БАЕ), с ведущими российскими зарубежными библиотеками и университетами.

ԲԵԼՈԿՈԼԵՆԿՈ ՄԱՐԻԱ

Մ. Ռուդոմինոյի անվան
արտասահմանյան գրականու-
թյան համառուսաստանյան
պետական գրադարան
BELOKOLENKO MARIA
Margarita Rudomino All-Russia
State Library for Foreign
Literature

БЕЛОКОЛЕНКО МАРИЯ ВЛАДИМИРОВНА

Всероссийская государственная библиотека
иностранной литературы имени М.И. Рудомино

Մարիա Բելոկոլենկոն Մ. Ռուդոմինոյի անվան արտասահմանյան գրականության համառուսաստանյան պետական գրադարանի տնօրենի գրադարանային աշխատանքների գծով տեղակալն է: Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու է:

«Ընթերցանության ռուսական ասոցիացիա» միջտարածաշրջանային հասարակական կազմակերպության փոխնախագահն է, մշակույթի ոլորտում Մոսկվայի կառավարության մրցանակի դափնեկիր: Մոսկվա քաղաքի մշակույթի պատվավոր աշխատող է:

Maria Belokolenko is the Deputy General Director of library work in the All-Russian State Library of Foreign Literature after M.I. Rudomino. She is a Candidate of Sciences in Pedagogy.

Belokolenko is Vice President of the interregional public organization “Russian Reading Association.” She received awards in the field of culture from the government of Moscow and is an “Honorary Employee of Culture of Moscow.”

Белоколенко Мария Владимировна – заместитель генерального директора по библиотечной работе Всероссийской

государственной библиотеки иностранной литературы имени М.И. Рудомино. Кандидат педагогических наук.

Вице-президент Межрегиональной общественной организации «Русская ассоциация чтения». Лауреат премии Правительства Москвы в области культуры: «Почетный работник культуры города Москвы».

ԲՈՅԱԶՅԱՆ ԱՆԻ

Լոս Անջելեսի հանրային
գրադարան

BOYADJIAN ANI

Los Angeles Public Library

БОЯДЖЯН АНИ

Публичная библиотека

Лос-Анджелеса

Ծնունդով Լոս Անջելեսից, Անի Բոյաջյանը 1990 թ.-ից աշխատել է որպես գրադարանավար: Լինելով գրացուցակագրող, տեղեկատու գրադարանավար և խորհրդատու՝ աշխատել է հանրային ակադեմիական և դպրոցական գրադարաններում:

Ներկայում Լոս Անջելեսի Հանրային գրադարանի հետազոտությունների և հատուկ հավաքածուների բաժնի վարիչն է, համակարգում է գրադարանի թվայնացման աշխատանքները, հատուկ հավաքածուներն ու արխիվները: Հայ գրադարանավարների և արխիվագետների միջազգային ասոցիացիայի հիմնադիր ու խորհրդի անդամ է:

A native of Los Angeles, Ani Boyadjian has been a librarian since 1990. She has worked as a cataloger, reference librarian, and consultant in public, academic, and school libraries.

She is currently a Research and Special Collections Manager at the Los Angeles Public Library where she oversees the Library's Digitization efforts and Special Collections and Archives. She is a Founding and Executive Board member of the "International Association of Armenian Librarians and Archivists."

Бояджян Ани, родом из Лос-Анджелеса, с 1990 года работает библиотекарем. Работала в публичных, академических и школьных библиотеках каталогизатором, обслуживающим библиотекарем и консультантом.

В настоящее время является руководителем Отдела исследований и специальных коллекций Публичной библиотеки Лос-Анджелеса, где она курирует работы библиотеки по оцифровке, специальным коллекциям и архивам. Является учредителем и членом совета Международной ассоциации армянских библиотекарей и архивистов.

ԲՐԻՇԿՈՎՍԿԻ ՎՅԱՉԵՍԼԱՎ

Բելառուսի ազգային

գրադարան

BRICHKOVSKY

VYACHESLAV

National Library of Belarus

БРИЧКОВСКИЙ

ВЯЧЕСЛАВ ИВАНОВИЧ

Национальная библиотека

Беларуси

Վյաչեսլավ Բրիչկովսկին Բելառուսի առաջին էլեկտրոնային գրադարանի ստեղծողն է: 2009-2022 թթ. եղել է EIFL-ի ազգային համակարգողը: Ներկայում գլխավորում է Բելառուսի ազգային գրադարանի ենթաբաժիններից մեկը, որը զբաղվում է տեղեկատվական-գրադարանային գործընթացների նորարարական զարգացմամբ:

Vyacheslav Brichkovsky is the developer of the first digital library in Belarus. From 2009 to 2022 he was the EIFL national coordinator. Currently he is the Head of the National Library of Belarus branch responsible for Innovative Development of Library Information Processes.

Бричковский Вячеслав Иванович – разработчик первой электронной библиотеки Беларуси. С 2009 по 2022 год являлся национальным координатором EIFL. В настоящее время возглавляет подразделение в Национальной библиотеке Беларуси, занимающееся инновационным развитием библиотечно-информационных процессов.

ԳԱԼՍՏՅԱՆ ՀԱՍՄԻԿ

Հայաստանի ամերիկյան
համալսարանի Փափազյան
գրադարան

GALSTYAN HASMIK

American University of Arme-
nia's AGBU Papazian Library

ГАЛСТЯН АСМИК

ЛЕВОНОВНА

Библиотека Папазян

Американского университета Армении

Հասմիկ Գալստյանը աշխատում է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի ՀԲԸՄ Փափազյան գրադարանում՝ որպես սպասարկման և տեղեկատվության բաժնի վարիչ, ինչպես նաև վարում է տեղեկատվական գրագիտության դասընթացներ ուսանողների և դասախոսների համար:

Գրադարանային և հեղինակային իրավունքի գծով EIFL-IP համակարգող: «Հեղինակային իրավունքը և գրադարանները» թեմայով միջազգային գիտաժողովների մասնակից, Հայաստանի գրադարաններում նույն թեմայով սեմինարների կազմակերպիչ է:

Hasmik Galstyan is the Head of Circulation and Reference Services at the American University of Armenia AGBU Papazian Library, as well as a teacher of information literacy courses for students and teachers.

She is the coordinator of EIFL-IP in the field of libraries and copyright. Galstyan has participated in many international conferences discussing the topic of “Copyright and Libraries,” and is an organizer of seminars on the same topic in libraries of Armenia.

Галстян Асмик Левоновна – заведующая Отделом обслуживания и информации библиотеки Папазян Американского университета Армении, а также преподаватель курсов

по информационной грамотности для студентов и преподавателей.

Координатор EIFL-IP в области библиотек и по авторскому праву. Участник многих международных конференций, на тему «Авторское право и библиотеки», организатор семинаров по данной теме в библиотеках Армении.

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՆԵՐՍԵՍ

Հայկական պետական տնտեսագիտական համալսարան

GEVORGYAN NERSES

Armenian State University of
Economics

ГЕВОРКЯН НЕРСЕС

Армянский государственный
экономический университет

Ներսես Գևորգյանը կրթության ոլորտի փորձագետ է, երկար տարիների աշխատանքային փորձ ունի Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունում՝ որպես նախարարի և միջազգային կազմակերպությունների խորհրդական՝ Համաշխարհային բանկ, Օգնության միջազգային կազմակերպություն, ՄԱԿ-ի Փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի գրասենյակ, Եվրոպայի խորհուրդ և այլն: Շուրջ տաս տարի եղել է ԵՄ կրթության և բարձրագույն կրթության հարցերով հանձնաժողովների հայկական պատվիրակության ղեկավարը:

Գևորգյանը Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանում անցկացնում է հետազոտություններ, վերապատրաստման դասընթացներ և դասախոսություններ ռազմավարական կառավարման, գործնական էթիկայի և հակամարտությունների կարգավորման ոլորտներում:

Nerses Gevorgyan is an education expert with several years of experience working with the Ministry of Education and Science of Armenia as an Adviser to the Minister, as well as international organizations such as World Bank, Care International, UNHCR, Council of Europe, etc. For ten years he served as Head of the Armenian Delegation to the Council of Europe Education and Higher Education Committees.

Mr. Gevorgyan conducts research, training and lecturing in Armenian State University of Economics in the field of Strategic Management, Business Ethics and Conflict Resolution.

Геворкян Нерсес является экспертом в области образования с многолетним опытом работы в Министерстве образования и науки Армении в качестве советника министра и международных организаций: Всемирный банк, Международная организация помощи, УВКБ ООН, Совет Европы и т.д. Около десяти лет был главой армянской делегации в комитетах Совета Европы по образованию и высшему образованию.

Геворкян проводит исследования, тренинги и читает лекции в Армянском государственном экономическом университете в сфере стратегического управления, деловой этики и разрешения конфликтов.

ԳՈՒԲԱՅԴՈՒԼԻՆԱ

ԱՆԱՍՏԱՍԻԱ

Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարան

GUBAIDULLINA

ANASTASIA

Tomsk National Research

State University

ГУБАЙДУЛЛИНА

АНАСТАСИЯ

НИКОЛАЕВНА

НИ Томский государственный университет

Անաստասիա Գուբայդուլինա՝ բանասիրական գիտությունների թեկնածու, Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարանի XX դարի ռուսական գրականության պատմության ամբիոնի դոցենտ: Ա.Ի. Գերցենի անվան Ռուսաստանի պետական մանկավարժական համալսարանի Մանկության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող:

Գրականագիտական («XX դարի առաջին կեսի ռուս գրականություն», «XX դարի երկրորդ կեսի պոեզիա», «1970-80 թթ. ազգային գրականությունը»), ընդհանուր հումանիտար և կրթական («Պատճենագրման էվրեստիկան», «Քննադատական մտածողություն և գիր», «Աշխարհի նկարները: Գեղարվեստական աշխարհ և արվեստի պրակտիկա», «Աշխարհը որպես տեքստ: Տեքստը որպես աշխարհ») դասընթացների կազմող: International Research Society For Children's Literature համայնքի անդամ: 2016 թ.-ից Ռուսաստանի գրողների միության անդամ:

Anastasia Gubaidullina has a PhD in Philological Sciences and is the Associate Professor of the Department of XXth Century History of Russian Literature at Tomsk National Research University. She is a Senior Researcher at the Children's Institute of the Russian State Pedagogical University after A.I. Gertsen.

She has developed training courses on literary studies (“Russian literature of the first third of the XXth century,” “Poetry of the second half of the XXth century,” “History of National literatures of 1970-80”) and general humanities (“Heuristics of copywriting,” “Critical thinking and writing,” “Pictures of the World. The art world and art practices,” “The World as a text. Text as the World”). She has been a member of the International Research Society for Children’s Literature and the Writers’ Union of Russia since 2016.

Губайдуллина Анастасия Николаевна – кандидат филологических наук, доцент кафедры истории русской литературы XX века Национального Исследовательского Томского государственного университета. Старший научный сотрудник Института детства РГПУ им. А.И. Герцена.

Разработчик литературоведческих («Русская литература первой трети XX века», «Поэзия второй половины XX века», «История национальных литератур 1970-80 гг.») и общегуманитарных («Эвристика копирайтинга», «Критическое мышление и письмо», «Картины мира. Художественный мир и арт-практики», «Мир как текст. Текст как мир») учебных курсов. Член сообщества International Research Society For Children’s Literature. Член Союза Российских писателей с 2016 года.

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՔՆԱՐԻԿ

Սպիտակի քաղաքային
գրադարան

GRIGORYAN KNARIK

Spitak City Library

ГРИГОРЯН КНАРИК

АНДРАНИКОВНА

Городская библиотека Спитака

Քնարիկ Գրիգորյանը Սպիտակի քաղաքային գրադարանի տնօրենն է: 2007 թ. ՀՀ Մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարության կողմից ստացել է ոսկե մեդալ: 2011 թ. ՀՀ նախագահի կողմից պարգևատրվել է «Մովսես Խորենացի» մեդալով: 2015 թ. ՀԱԳ-ի կողմից ստացել է «Հակոբ Մեղապարտ» հուշամեդալ:

Երկարամյա գործունեության ընթացքում բազմաթիվ շնորհակալագրեր և պատվոգրեր է ստացել նաև մշակույթի նախարարության, Լոռու մարզպետարանի, Սպիտակի քաղաքապետարանի և հասարակական կազմակերպությունների կողմից:

Knarik Grigoryan is the Director of the Spitak City Library. In 2007, she was granted a gold medal by the Ministry of Culture and Youth Affairs of the Republic of Armenia (RA). She was awarded the “Movses Khorenatsi” medal from the RA President in 2011 and a commemorative medal for “Hakob Meghapart” by the National Library of Armenia in 2015.

Throughout her years of activity, she received many letters of thanks and certificates from the Ministry of Culture, the Lori Regional Administration, the municipality of Spitak and other public organizations.

Григорян Кнарик Андраниковна – директор Городской библиотеки Спитака. Обладатель золотой медали Министерства культуры по делам молодежи РА (2007 г.). В 2011 году была награждена медалью «Мовсес Хоренаци» Президентом РА, в 2015 году – памятной медалью «Акоп Мегапарт» от Национальной библиотеки Армении.

За свою многолетнюю деятельность получила множество благодарственных писем и грамот от Министерства культуры, Лорийского областного управления, муниципалитета города Спитак и других общественных организаций.

ԳՐՈՆՍԿԻ ՎԼԱԴԻՄԻՐ
Ռուսաստանի ազգային
գրադարան
GRONSKY VLADIMIR
National Library of Russia
ГРОНСКИЙ ВЛАДИМИР
ГЕННАДЬЕВИЧ
Российская национальная
библиотека

Վլադիմիր Գրոնսկին Ռուսաստանի ազգային գրադարանի տնօրենն է: Զբաղեցնում է Սանկտ-Պետերբուրգի Հասարակական պալատի մշակույթի, պատմամշակութային ժառանգության պահպանման և տուրիզմի հանձնաժողովի նախագահի պաշտոնը: Ռուսաստանի լրագրողների միության Սանկտ-Պետերբուրգի վարչության խորհրդի անդամ է:

Vladimir Gronskey is the Director of the National Library of Russia. He is the Chairman of the Commission on Culture, Preservation of Historical and Cultural Heritage and Tourism of the Public Chamber of St. Petersburg, and a board member of the St. Petersburg branch of the Union of Journalists of Russia.

Гронский Владимир Геннадьевич – генеральный директор Российской национальной библиотеки. Председатель комиссии по культуре, сохранению историко-культурного наследия и туризма Общественной палаты Санкт-Петербурга. Член Правления петербургского отделения Союза журналистов России.

ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ՍՈՒՐԵՆ

Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ,
«Սփիւռք» գիտաուսումնական
կենտրոն

DANIELYAN SUREN

ASPU after Kh. Abovyan,
“Diaspora” Scientific
Education Center

ДАНИЕЛЯН СУРЕН

ДАВИДОВИЧ

АГПУ им. Х. Абовяна,

Научно-образовательный центр «Дiaspora»

2013 թ.-ից մինչ օրս Սուրեն Դանիելյանը Խ. Աբովյանի անուան ՀՊՄՀ Վ. Պարտիզունու անուան հայ նոր եւ նորագոյն գրականութեան եւ նրա դասաւանդման մեթոդիկայի ամբիոնի վարիչն է: Ունի ութ մենագրութիւն, յօդուածներ եւ հրապարակումներ: Կազմել եւ հրատարակել է յիստորի հասնող ժողովածուներ՝ դասագրքեր, ձեռնարկներ, պատմական, գիտական եւ գեղարուեստական հատորներ:

From 2013 to the present day, Suren Danielyan is the Head of the Department of New and Modern Armenian Literature and Methods of its Teaching after Vache Partizuni at ASPU after Kh. Abovyan. Author of 8 monographs, articles and publications. He has compiled and published more than 50 collections, including books, manuals, historical, scientific and artistic volumes.

С 2013 г. и по сей день Даниелян Сурен Давидович является заведующим кафедрой новой и новейшей армянской литературы и методики ее преподавания имени Ваче Партизуни АГПУ имени Х. Абовяна. Автор восьми монографий, статей и публикаций. Составил и опубликовал более пятидесяти сборников: книги, пособия, исторических, научных и художественных работ.

ԴՈՒՂԱ ՎԱԴԻՄ

Ռուսաստանի պետական
գրադարան

DUDA VADIM

Russian State Library

ДУДА ВАДИМ

ВАЛЕРЬЕВИЧ

Российская государственная
библиотека

2015-2018 թթ. Վադիմ Դուդան զբաղեցրել է Մ. Ռուդոմինոյի անվան արտասահմանյան գրականության համառուսաստանյան պետական գրադարանի տնօրենի պաշտոնը:

2018 թ.-ից «Ռուսաստանի պետական գրադարան» դաշնային պետական բյուջետային հիմնարկի տնօրենն է:

Մի շարք ազգային և միջազգային կազմակերպությունների, ասոցիացիաների և միավորումների անդամ է՝

- Եվրասիական գրադարանային ասամբլեայի նախագահ,
- Ռուսաստանի գրադարանային ասոցիացիայի փոխնախագահ,
- «Ապագայի գրադարաններ» ազգային գրադարանային ասոցիացիայի փոխնախագահ,
- Գրադարանային ասոցիացիաների և հաստատությունների միջազգային ֆեդերացիայի (ԻՖԼԱ) Տարածաշրջանային խորհրդի Եվրոպական բաժնի մշտական հանձնաժողովի անդամ:

From 2015-2018 Vadim Duda held the post of General Director of Foreign Literature at All-Russian State Library after M.I. Rudomino.

In 2018, he has been appointed General Director of the federal State budgetary institution “Russian State Library.”

He has membership in national and international organizations, associations, societies:

- President of the Library Assembly of Eurasia
- Vice-President of the Russian Library Association
- Vice-President of the National Library Association “Libraries of the Future”
- Member of the Standing Committee of the European Division of the Regional Council of the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA).

В 2015–2018 гг. Дуда Вадим Валерьевич занимал пост генерального директора Всероссийской государственной библиотеки иностранной литературы имени М.И. Рудомино.

С 2018 г. по настоящее время генеральный директор федерального государственного бюджетного учреждения «Российская государственная библиотека».

Членство в национальных и международных организациях, ассоциациях, обществах:

- президент Библиотечной Ассамблеи Евразии;
- вице-президент Российской библиотечной ассоциации;
- вице-президент Национальной библиотечной ассоциации «Библиотеки будущего»;
- член постоянного комитета Европейского отдела Регионального совета Международной федерации библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА).

ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ ԱՐՍԵՆ
«Փորթմայնդ»
ընկերություն
YEGHIAZARYAN ARSEN
“Portmind” Company
ЕГИАЗАРЯН АРСЕН
ГАГИКОВИЧ
Компания «Портмайд»

Արսեն Եղիազարյանը «Փորթմայնդ» ընկերության գլխավոր գործադիր տնօրենն է:

Աշխատել է որպես արհեստական բանականության մասնագետ Pixart և Webb Fontaine ընկերություններում:

Arsen Yeghiazaryan is the CEO of Portmind. He holds Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences.

He worked as an artificial intelligence specialist at Pixart and Webb Fontaine.

Егiazарян Арсен Гагикович – главный исполнительный директор компании Portmind. Кандидат физико-математических наук.

Работал специалистом по искусственному интеллекту в компаниях Pixart и Webb Fontaine.

ԵՂՈՅԱՆ ԱՐՄԵՆ

ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական
գրադարան

YEGHOYAN ARMEN

Fundamental Scientific Library
NAS RA

ЕГОЯН АРМЕН АЙКОВИЧ

Фундаментальная научная
библиотека НАН РА

Արմեն Եղոյանը 2010 թ.-ից մինչ օրս ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանի ՏՏ և ավտոմատացում բաժնի ինժեներ-ծրագրավորող, համակարգչային ադմինիստրատոր է (համատեղություն):

2014-2020 թթ. աշխատել է ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի (ԳԿՄԿ) տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ բաժնում՝ որպես ցանցային ադմինիստրատոր:

2020 թվականից մինչ օրս ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի (ԳԿՄԿ) տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ բաժնի պետն է:

From 2010 to the present, Armen Yeghoyan is a software engineer, computer administrator (part-time) of the Department Information Technologies and Automation of the Fundamental Scientific Library of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

2014-2020 he worked as a Network Administrator of the Department of Information Technologies of the International Scientific-Educational Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

From 2020 to the present – Head of the Department of Information Technologies of the International Scientific-Educational Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

С 2010 г. по настоящее время Егоян Армен Айкович – инженер-программист, компьютерный администратор (по совместительству) Отдела информационных технологий и автоматизации Фундаментальной научной библиотеки НАН РА.

2014–2020 гг. работал в должности сетевого администратора Отдела информационных технологий Международного научно-образовательного центра Национальной академии наук Республики Армения.

С 2020 г. по настоящее время – заведующий Отделом информационных технологий Международного научно-образовательного центра Национальной академии наук Республики Армения.

ԷԼԻԱԶՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ

«Մատենադարան» Մերոպ
Մաշտոցի անվան հին
ձեռագրերի գիտահետազոտա-
կան ինստիտուտ

ELIAZYAN GAYANE

“Matenadaran” Research Institute
of Ancient Manuscripts after
Mesrop Mashtots

ЭЛИАЗЯН ГАЯНЕ

АРАРАТОВНА

«Матенадаран» научно-исследовательский институт
древних рукописей имени М. Маштоца

Գայանե Էլիազյանը 1995 թ.-ից Մատենադարանում աշխատում է որպես ավագ գիտաշխատող՝ զբաղեցնելով վերականգնողական բաժնի վարիչի պաշտոնը։ Մփյուռքի հայկական համայնքների ձեռագրային հավաքածուների պահպանման և ամրակայման հարցերի համակարգող է, թանգարանների և գրադարանների ընթացիկ խորհրդատվությունների և ուսուցողական սեմինարների կազմակերպիչ։

Gayane Eliazyan has been a Senior Researcher and Head of the Matenadaran Restoration Department since 1995. She is a Coordinator for the Preservation of Manuscript Collections of the Armenian Communities of the diaspora. She has organized several museum and library consultations and educational seminars.

Элиазян Гаяне Араратовна с 1995 г. является старшим научным сотрудником, заведующей Отделом реставрации Матенадарана. Координатор по сохранению рукописных коллекций армянских общин диаспоры. Организатор музейных и библиотечных консультаций и образовательных семинаров.

ԹԱՄԱԶՅԱՆ ՏԱԹԵՎԻԿ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

TAMAZYAN TATEVIK

National Library of Armenia

ТАМАЗЯН ТАТЕВИК

РАЗМИКОВНА

Национальная библиотека

Армении

Տաթևիկ Թամազյանը Հայաստանի ազգային գրադարանի սպասարկման բաժնի վարիչն է: Հայաստանի թվային գրադարանների ասոցիացիայի արտոնագրման համակարգող: 2013-2017 թթ. Հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի գրադարանային-տեղեկատվական աղբյուրներ բաժնի ասպիրանտ: 2017-2018 թթ. աշխատել է Չեխիայի Հյուսիսբոհեմյան գիտական գրադարանում:

Tatevik Tamazyan is the Head of Circulation Department at the National Library of Armenia. She is the Licensing Coordinator of the Digital Library Association of Armenia. From 2013-2017 she was a postgraduate student in the Department of Library and Information Resources at the Armenian State Pedagogical University. From 2017 to 2018, she worked in the North Bohemian Research Library of the Czech Republic.

Тамазян Татевик Размиковна – заведующая Отделом обслуживания Национальной библиотеки Армении. Координатор лицензирования Ассоциации цифровых библиотек Армении. В 2013–2017 гг. аспирант Отдела библиотечно-информационных ресурсов Армянского государственного педагогического университета. В 2017–2018 гг. работала в Северочешской научной библиотеке Чехии.

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆԱ

ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար
գիտական գրադարան
TUMANYAN RUZANNA
Fundamental Scientific
Library NAS RA
ТУМАНЯН РУЗАННА
РУБЕНОВНА

Фундаментальная научная
библиотека НАН РА

2007 թ.-ից մինչ օրս Ռուզաննա Թումանյանը ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանի գիտական տեղեկատվության բաժին վարիչն է:

1999 թ. ընդունվել է Հայաստանի Հանրապետության գիտաբժշկական գրադարան՝ որպես արտասահմանյան բաժնի գրադարանավար: Նույն թվականին նշանակվել է գրանտային կենտրոնի սեկտորի վարիչ, այնուհետև՝ առաջատար մատենագետ:

2000 թ. նշանակվել է նույն գրադարանում տեղեկատվական աղբյուրների և տվյալների բազաների կազմակերպման և սպասարկման բաժնի վարիչ:

2005 թ.-ից աշխատել ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանում՝ որպես համալրման բաժնի գրադարանավար:

Since 2007, Ruzanna Tumanyan has worked in the Scientific Information Department of Fundamental Scientific Library as Head of the department.

In 1999, she started working in the Scientific and Medical Library of the Republic of Armenia as a Librarian of the Foreign Department. In the same year, she was appointed as the Head of the grant center sector, followed by her appointment as Lead Librarian.

In 2000, she was the Head of the Department of organization and maintenance of information sources and databases in the same library.

In 2005, she started working in the Fundamental Scientific Library, as a Librarian of the Acquisition Department.

С 2007 года по настоящее время Туманян Рузанна Рубеновна работает в должности заведующей Отдела научной информации Фундаментальной научной библиотеки Национальной академии наук Республики Армения.

В 1999 году начала работу в Научно-медицинской библиотеке РА в должности библиотекаря Иностранного отдела. В этом же году была назначена заведующей Сектором грантового центра, затем ведущим библиотекарем.

2000 году заведующая Отделом организации и ведения информационных источников и баз данных в той же библиотеке.

В 2005 году начала работать в Фундаментальной научной библиотеке НАН РА, в должности библиотекаря Отдела комплектования.

ԹՈՒՄԱՍՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆԱ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

TUMASYAN RUZANNA

National Library of Armenia

ТУМАСЯН РУЗАННА

ДМИТРИЕВНА

Национальная библиотека

Армении

2004 թ.-ից առ այսօր Ռուզաննա Թումասյանն աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանում: Մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնի հայագիտական և տեղեկատվամատենագիտության ենթաբաժնի վարիչն է: Կազմել է 4 կենսամատենագիտություններ:

Ruzanna Tumasyan has worked at the National Library of Armenia since 2004. She is currently the Head of the Armenian Studies and Information Subdepartment of Bibliography and Library Science Department. She is the author of four biobibliographies.

С 2004 года и по сегодняшний день Тумасян Рузанна Дмитриевна работает в Национальной библиотеке Армении. В настоящее время заведующая Подотделом арменоведческой и справочной библиографии Отдела библиографии и библиотекосведения. Автор 4 биобиблиографий.

ԺԼՈՒՅԻՆՍԿԱՅԱ ՕԼԳԱ

Բ. Ելցինի անվան

նախագահական գրադարան

ZHLOBINSKAYA OLGA

B. Yeltsin Presidential Library

ЖЛОБИНСКАЯ

ОЛЬГА НИКОЛАЕВНА

Президентская библиотека

имени Б.Н. Ельцина

Օլգա Ժլոբինսկայան ներկայում աշխատում է Բ. Ելցինի անվան նախագահական գրադարանում: RUSMARC ձևաչափային համակարգի զարգացման ազգային ծառայության փորձագիտական խորհրդի անդամ է, 2009 թ. - ից՝ UNIMARC ձևաչափի ԻՖԼԱ մշտական հանձնաժողովի գործող անդամ:

Olga Zhlobinskaya currently works at the B. Yeltsin Presidential Library. She is a member of the Expert Council of the National Service for the Development of the UNIMARC Format System. Since 2009, she has been an acting member of the IFLA Standing Committee on the UNIMARC format.

В настоящее время Жлобинская Ольга Николаевна работает в Президентской библиотеке им. Б.Н. Ельцина. Член Экспертного совета Национальной службы развития системы форматов RUSMARC. С 2009 года – действующий член Постоянного комитета ИФЛА по формату UNIMARC.

ԺՈՒՆՈՒՍՈՎԱ ԱԶԱՏԿՈՒԼ

Ղրղզական Հանրապետության

Ա. Օսմոնովի անվան

ազգային գրադարան

ZHUNUSOVA AZATKUL

National Library of the Kyrgyz

Republic after A. Osmonov

ЖУНУСОВА АЗАТКУЛЬ

ТОРОКУЛОВНА

Национальная библиотека

Кыргызской Республики имени А. Осмонова

Ազատկուլ Ժոնուսովան 2009 թ.-ից Ղրղզական Հանրապետության Ա. Օսմոնովի անվան ազգային գրադարանի ազգային մատենագիտության և տեղեկատու բաժնի վարիչն է:

In 2009, Azatkul Zhunusova was appointed as the Head of the Department of National Bibliography and Reference and Information Work of the National Library of the Kyrgyz Republic after A. Osmonov.

С 2009 года Жунусова Азаткуль Торокуловна заведующая Отделом национальной библиографии и справочно-информационной работы Национальной библиотеки Кыргызской Республики им. А. Осмонова.

ՀԱԼԱՅԱՆ ԱՆԻ
Հանրապետական
գիտաբժշկական գրադարան
LALAYAN ANI
Republican Scientific
Medical Library
ЛАЛАЯН АНИ
САРГИСОВНА
Республиканская научно-
медицинская библиотека

2022 թ. փետրվարից մինչ այսօր Անի Հալայանը ՀՀ ԱՆ Հանրապետական գիտաբժշկական գրադարանի գրականության սպասարկման և պահպանման բաժնի պատասխանատուն է: Մասնակցել է բազմաթիվ դասընթացների թե՛ առկա, թե՛ հեռակա տարբերակով: Բժիշկների համար անցկացրել է դասընթացներ՝ գրագետ որոնում կատարելու և հավաստի կենսաբժշկական նյութեր գտնելու վերաբերյալ:

Since February 2022, Ani Lalayan has been in charge of the Literature Service and Preservation Department of the Republican Scientific Medical Library of the Ministry of Health of the Republic of Armenia. She has participated in many courses, both online and offline, and held courses for doctors on how to conduct a competent search and find reliable biomedical materials.

С февраля 2022 года по сегодняшний день Лалаян Ани Саргисовна является ответственной за работу Отдела обслуживания и хранения литературы Республиканской научно-медицинской библиотеки МЗ РА. Участвовала во многих курсах, как в онлайн, так и в офлайн форматах. Провела многочисленные курсы по грамотному поиску и нахождению достоверных биомедицинских материалов для врачей.

ԼԵԲԵԴԵՎԱ ԱՆՃԵԼԱ

Մշակույթի, արվեստի և լուսավորության գործիչների երեխաներին ընթերցանությանը հաղորդակից դարձնելու «Կրթում ենք ընթերցողին» ասոցիացիա

LEBEDEVA ANZHELA

Association of Culture, Art and Education Workers for Encouraging Children to Read “Raising a Reader”

ЛЕБЕДЕВА АНЖЕЛА ЭДУАРДОВНА

Ассоциация деятелей культуры, искусства и просвещения по приобщению детей к чтению «Растим читателя»

Անժելա Լեբեդևա՝ մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ: «Կրթում ենք ընթերցողին» ասոցիացիայի և Ռուսաստանի IBBY մասնաճյուղի ազգային գործադիր տնօրեն, «Bookbird» միջազգային մանկական գրական ամսագրի թղթակից:

Միջազգային IBBY-ASAHI ծրագրերի մանկական ընթերցանության բնագավառում մրցանակների նախագահի, Հ.Ք. Անդերսենի անվան մրցանակի ժյուրիի անդամի, IBBY-ի գործադիր կոմիտեի անդամի պաշտոնակատար:

Anzhela Lebedeva is a Candidate of Sciences in Pedagogy, Associate Professor. She is the Executive Director of the “Raising a Reader” Association and of the Russian national section of IBBY and correspondent of “Bookbird” international children’s magazine.

She is the acting Chairman of the international IBBY-ASAHI awards in the field of children’s reading, an H.C. Andersen award jury acting member, and acting member of the executive committee of IBBY.

Лебедева Анжела Эдуардовна – кандидат педагогических наук, доцент. Является исполнительным директором Ассоциации «Растим читателя» и национальной секции IBBY России, корреспондентом международного журнала о детской литературе «Bookbird».

Исполняющая обязанности президента международной премии за проекты в области детского чтения IBBY-ASANI, члена жюри премии Х.К. Андерсена, члена Исполкома IBBY.

ԼԵՏԵՆՍՏՐՈՄ ՖՐԱՆՍ

«Bentham Science»

հրատարակչություն

LETTENSTROM FRANS

Bentham Science Publishers

ЛЕТТЕНСТРОМ ФРАНС

Издательство «Bentham

Science»

Ֆրանս Լետենստրոմը տարրական մասնիկների ֆիզիկայի հետազոտող է CERN-ում (Ժնև), Շվեդիայի ազգային գրադարանի SS գործադիր տնօրենն է, «Bibsam» շվեդական համալսարանական գրադարանային կոնսորցիումի հիմնադիրն ու տնօրենը: Նա վաճառքի և ռազմավարության բաժինների պաշտոններ է զբաղեցնում մի շարք հրատարակչություններում («Academic Press», «Elsevier», «Springer», «Brill»):

Frans Lettenstrom is a Particle Physics Scientist at CERN (Geneva), an IT Executive Officer at the Swedish National Library, and Creator and Director of the Swedish University Library consortium “Bibsam.” He holds sales and strategy positions at several publishers (“Academic Press,” “Elsevier,” “Springer,” “Brill”).

Леттенстром Франс – ученый в области физики элементарных частиц из CERN (Женева), исполнительный директор информационных технологий Шведской национальной библиотеки, а также создатель и директор шведского консорциума университетских библиотек «Bibsam». Он занимает должности по продажам и стратегиям в нескольких издательствах («Academic Press», «Elsevier», «Springer», «Brill»).

ԼԻԶՈՒՆՈՎԱ ԻՐԻՆԱ

ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան
մասնաճյուղի պետական
հանրային գիտատեխնիկական
գրադարան

LIZUNOVA IRINA

State Public Scientific-Techno-
logical Library of SB RAS

ЛИЗУНОВА ИРИНА

ВЛАДИМИРОВНА

ГПНТБ СО РАН

Իրինա Լիզունովան գրքի մշակույթի, գրքի պատմության, մամուլի և մեդիայի, մեդիաաղբիայի բնագավառի մասնագետ է, պատմական գիտությունների դոկտոր (2013 թ.), դոցենտ (2005 թ.), ՌԴ ԳԱ Սիբիրի մասնաճյուղի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանի տնօրենն է: Հեղինակ և համահեղինակ է ավելի քան 300 գիտական աշխատությունների, այդ թվում՝ 7 մենագրության: Վերջին հինգ տարիների ընթացքում հրապարակել է 50 գիտական աշխատանք, այդ թվում՝ մեկ մենագրություն:

Irina Lizunova is a book culture, book history, press and media, and mediology specialist. She is Doctor of Sciences in History (2013), Associate Professor (2005), Director of the State Public Scientific-Technological Library of SB RAS. She is the author and co-author of more than 300 scientific papers including of seven monographs. Over the past five years she has published 50 scientific papers including one monograph.

Лизунова Ирина Владимировна – специалист в области книжной культуры, истории книги, печати и СМИ, медиалогии, доктор исторических наук (2013 г.), доцент (2005 г.), директор Государственной публичной научно-технической библиотеки СО РАН. Автор и соавтор более 300 научных работ, среди которых 7 монографий. За последние пять лет ею опубликовано 50 научных работ, в том числе одной монография.

ԼՈՒՇՆԻԿՈՎ ՊԱՎԵԼ
Ռուսաստանի պետական
գրադարան

LUSHNIKOV PAVEL
Russian State Library
ЛУШНИКОВ ПАВЕЛ
ЮРЬЕВИЧ

Российская государственная
библиотека

Պավել Լուշնիկովը Ռուսաստանի պետական գրադարանի թվայնացման գծով փոխտնօրենն է:

Ավելի քան տասը տարվա աշխատանքային փորձ ունի տպագրական և մեդիա ընկերությունների արտադրության ավտոմատացման և կառավարման ոլորտներում, որոնք ներառում են տպագիր ԶԼՄ-ները, հեռուստատեսությունը և ռադիոն:

2013 թ.-ից սկսած աշխատել է դպրոցական կրթության ոլորտում, զբաղվել է զանգվածային հսկողաչափական ընթացակարգերի անցկացման ավտոմատացման հարցերով դաշնային և մոսկովյան մակարդակներում և կրթության որակի գնահատման վերլուծական գործիքների մշակմամբ: Որպես տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով տնօրեն, նա հիմնել է Ռուսաստանի լավագույն միջազգային դպրոցներից մեկը՝ Լետովոյի դպրոցը:

2019 թ.-ից աշխատում է Ռուսաստանի պետական գրադարանում (ՌՊԳ)՝ որպես Ազգային էլեկտրոնային գրադարանի (ԱԷԳ) նախագծային գրասենյակի ղեկավար, այնուհետև՝ թվայնացման գծով փոխտնօրեն: Իր աշխատանքի ընթացքում ԱԷԳ-ի հաճախելիությունը աճել է ութ անգամ, գործարկվել են ԱԷԳ-ի «Գրավոր հուշարձաններ» և «Լույս» հարթակները: ՌՊԳ-ի գործունեության ավտոմատացման շրջանակում օգտագործվում է ծրագրային ռոբոտացումը (RPA), աճում է էլեկտրոնային պատ-

վերների քանակը, ինչ հնարավորություն է ընձեռում պատկերացում ձևավորել թվային գրքերի տացքի վերաբերյալ, ինչպես նաև օգտագործվում է BI գործիքակազմ ընթերցողների սպասարկման օբյեկտիվ ցուցանիշները վերլուծելու նպատակով:

Մասնագիտական հետաքրքրությունների շրջանակը ներառում է պարբերականների թվայնացումը, նորարարական գործիքակազմի կիրառումը, այդ թվում՝ AI & ML:

Pavel Lushnikov is the Deputy Director of Digitization at the Russian State Library.

He has more than 10 years of experience in automation and production management in polygraphic and media companies that include print media, television, and radio.

Since 2013, he has been involved in school education, where he worked with the automation of mass control and measurement procedures at the federal and Moscow levels, and the development of analytical tools for assessing the quality of education. As the Director of Information Technology, he launched one of the best international schools in Russia - the Letovo School.

Since 2019, he has worked at the Russian State Library (RSL) as the Head of the project office of the National Electronic Library (NEB), then as the Deputy Director of Digitization. During his tenure, the attendance of NEL increased 8 times, NEL's platform products "Book Monuments" and "Light" were launched. While automizing RSL's activities, Robotic Process Automation (RPA) was used, an electronic order was developed that enabled to form the digital trace of all book loans, and BI tools were used to analyze the objective indicators of reader services.

The scope of professional interests includes digitization of periodicals, the use of innovative tools as well as AI & ML.

Павел Юрьевич Лушников – заместитель директора по цифровизации Российской государственной библиотеки.

Более десяти лет опыта работы автоматизации и управления производством в полиграфических и медиакомпаниях, включающих печатные СМИ, телевидение и радио.

Начиная с 2013 года, работал в сфере школьного образования, где занимался автоматизацией проведения массовых контрольно-измерительных процедур на федеральном и московском уровнях, разработкой аналитических инструментов оценки качества образования. Будучи директором по Информационным технологиям, запустил одну из лучших международных школ в России – школу Летово.

С 2019 года работает в Российской государственной библиотеке (РГБ) руководителем проектного офиса Национальной электронной библиотеки (НЭБ), затем заместителем директора по цифровизации. За время его работы посещаемость НЭБ увеличилась в 8 раз, были запущены платформенные продукты НЭБ «Книжные памятники» и «Свет». В рамках автоматизации деятельности РГБ применяется программная роботизация (RPA), развивается электронный заказ, позволяющий формировать цифровой след всех книговыдач, используются инструменты ВІ для анализа объективных показателей читательского обслуживания.

Рамка профессиональных интересов включает: оцифровка периодических изданий, применение инновационных инструментов, в том числе AI & ML.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ԱՍՏԴԻԿ
Հայաստանի ազգային
գրադարան
KHACHATRYAN ASTGHİK
National Library of Armenia
ХАЧАТРЯН АСТХИК
КАРЕНОВНА
Национальная библиотека
Армении

2022 թ.-ից մինչ օրս Աստղիկ Խաչատրյանը զբաղեցնում է Հայաստանի ազգային գրադարանի արտաքին կապերի բաժնի վարիչի պաշտոնը: Մասնակցել է հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների, հանդես է եկել զեկուցումներով:

Մոսկվայում անցել է վերապատրաստման դասընթաց Ռուսաստանի պետական գրադարանի և Անկախ Պետությունների Համագործակցության դաշնային գործակալության հետ համատեղ կազմակերպած «Նոր սերունդ» միջազգային երկփուլ նախագծի շրջանակում:

Astghik Khachatryan has held the position of the Head of the International Relations Department of the National Library of Armenia since 2022. She has presented at conferences both locally and internationally.

She participated in a training course held in Moscow within the framework of the international two-stage project “New Generation,” organized in collaboration with the Russian State Library and the Federal Agency of the Independent States Commonwealth.

Хачатрян Астхик Кареновна с 2022 года по настоящее время занимает должность заведующей Отделом междуна-

родных связей Национальной библиотеки Армении. Участвовала в национальных и международных конференциях, выступала с докладами.

Прошла стажировку в Москве в рамках международного двухэтапного проекта «Новое поколение», организованного совместно с Российской государственной библиотекой и Федеральным агентством по сотрудничеству Независимых Государств.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՄԱՆԵ

Հանրապետական
գիտաբժշկական գրադարան

KNACHATRYAN MANE

Republican Scientific
Medical Library

ХАЧАТРЯН МАНЕ

ГАГИКОВНА

Республиканская научно-
медицинская библиотека

Մանե Խաչատրյան՝ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ:

2009 թ.-ից աշխատում է Հանրապետական գիտաբժշկական գրադարանում, իսկ այժմ ղեկավարն է: 2012 թ.-ից առ այսօր աշխատում է Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում, այժմ դոցենտ և ավագ գիտաշխատող է:

2015 թ.-ից հանդիսանում է ՀԱՊՀ «Բանբեր Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի» «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, էլեկտրոնիկա, ռադիոտեխնիկա» սերիայի պատասխանատու քարտուղարը: 2013 թ. պարգևատրվել է ՀՀ նախագահի ոսկե մեդալով:

Ունի տպագրված 30-ից ավելի գիտական աշխատանք, այդ թվում՝ համահեղինակ է մեկ մենագրության:

Mane Khachatryan is a Candidate of Sciences in Technology, Associate Professor.

Since 2009, she has been working at the Republican Scientific Medical Library, currently she is the Head. Since 2012, she has been working at the National Polytechnic University as an Associate Professor and Senior Researcher.

Additionally, since 2015, she has been Executive Secretary of the National Polytechnic University of Armenia's Bulletin, "Information technologies, electronics, radio engineering." In 2013,

she was awarded the gold medal of the President of the Republic of Armenia.

She has more than 30 published scientific papers, including co-authorship of one monograph.

Хачатрян Мане Гагиковна – кандидат технических наук, доцент.

С 2009 г. работает в Республиканской научно-медицинской библиотеке, в настоящее время является руководителем. С 2012 г. по настоящее время работает в Национальном политехническом университете Армении, является доцентом и старшим научным сотрудником.

С 2015 г. ответственный секретарь Вестника НПУА «Информационные технологии, электроника, радиотехника». В 2013 г. награждена золотой медалью Президента РА.

Имеет более 30 опубликованных научных работ, в том числе является соавтором 1 монографии.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի
անվան գրականության
ինստիտուտ

KHACHATRYAN

MARGARITA

Armenian State Institute of
Literature after

M. Abeghyan NAS RA

ХАЧАТРЯН МАРГАРИТА

МАМИКОНОВНА

Институт литературы им. М. Абегяна НАН РА

Մարգարիտա Խաչատրյան՝ հայ գրականագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր: 1993 թ. ճանաչվել է ՀՀ «Տարվա ուսուցիչ»: Բազմաթիվ գրքերի և հոդվածների հեղինակ:

Margarita Khachatryan is an Armenian literary scholar and Doctor of Sciences in Philology. In 1993, she was named “Teacher of the Year” in Armenia. She is the author of numerous books and articles.

Хачатрян Маргарита Мамиконовна – армянский литературовед, доктор филологических наук. В 1993 году получила звание «Учитель года» РА. Автор многочисленных книг и статей.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՆԵԼԼԻ

Ավ. Իսահակյանի անվան
կենտրոնական գրադարան
KNACHATRYAN NELLY

Av. Isahakyan
Central Library

**ХАЧАТРЯН НЕЛЛИ
АШОТОВНА**

Центральная библиотека имени
Ав. Исаакяна

2016 թ.-ից մինչ այսօր Նելլի Խաչատրյանը «Ամերիկյան կենտրոնի» բաժնի վարիչն է: 2019 թ.-ից սկսած համակարգում է նաև Իսահակյան գրադարանի ՏեխնոԼաբի աշխատանքները: Մասնակցել է ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի կրթական բաժնի գրադարանային ծրագրերի կազմակերպման և գնահատման թեմաներով սեմինարների Վիեննայում և Երևանում, ինչպես նաև «Մեդիագրագիտություն Ամերիկյան անկյունների համար» թեմայով սեմինարի՝ Կիևում:

Nelly Khachatryan has been the Head of the “American Center” of the Isahakyan Central Library since 2016 and coordinates the “TechnoLab” activities since 2019. She has participated in seminars on organizing and evaluating library programs of the US Department of Education in Vienna and Yerevan, as well as a seminar on “Media Literacy for American Corners” in Kyiv.

Хачатрян Нелли Ашотовна – с 2016 г. заведующая Отделом «Американский центр» Центральной библиотеки имени Ав. Исаакяна. С 2019 г. координатор работ «Техно-Лаба» библиотеки имени Ав. Исаакяна. Участник семинаров по организации и оценке библиотечных программ Отдела образования Государственного департамента США в Венне и в Ереване, также семинара на тему «Медиаграмотность для Американских уголков» в Киеве.

ԽԻԶՆԻՉԵՆԿՈ ԱՆՆԱ
Տոմսկի ազգային հետազոտա-
կան պետական համալսարան
KHIZNICHENKO ANNA
Tomsk National Research
State University
ХИЗНИЧЕНКО АННА
ВЛАДИМИРОВНА
НИ Томский государственный
университет

2014 թ.-ից սկսած Աննա Խիզնիչենկոն Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի ռուսաց լեզվի ամբիոնի դասախոս և բանասիրական գիտությունների թեկնածու է, 2017 թ.-ից՝ ռուսաց լեզվի ամբիոնի դոցենտ, 2022 թ.-ից՝ ռուսերենը որպես օտար լեզու ամբիոնի դոցենտ: Դասավանդել է Չեխիայի, Լաոսի, Վիետնամի, Մոնղոլիայի և Տաջիկստանի դպրոցներում ու համալսարաններում:

Anna Khiznichenko is a Candidate of Sciences in Philology and a Lecturer of the Russian Language of Philological Department at Tomsk State University since 2014, Associate Professor at the Department of Russian language since 2017, and an Associate Professor at the Department of Russian as a Foreign Language since 2022. She has taught in schools and universities in the Czech Republic, Laos, Vietnam, Mongolia, and Tajikistan.

Хизниченко Анна Владимировна с 2014 года является кандидатом филологических наук и преподавателем кафедры русского языка филологического факультета Томского государственного университета, с 2017 года доцент кафедры русского языка, с 2022 года доцент кафедры русского языка как иностранного. Преподавала в школах и вузах Чехии, Лаоса, Вьетнама, Монголии и Таджикистана.

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՄԿՐՏԻՉ

«Էդիթ Պրինտ»

հրատարակչություն

KARAPETYAN MKRTICH

“Edit Print” Publishing House

КАРАПЕТЯН МКРТИЧ

ШАВАРШОВИЧ

Издательство «Эдит Принт»

Մկրտիչ Կարապետյանը 1980 թ.-ից Բյուրականի աստղադիտարանում աշխատել է որպես ավագ գիտաշխատող: 1993 թ. հիմնադրել է «Էդիթ Պրինտ» հրատարակչությունը, իսկ 2019 թ. հիմնել է krtaditak.am, krtahartak.am, krtadarak.am կայքերը:

Since 1980, Mkrtych Karapetyan has been the Senior Researcher at the Byurakan Astrophysical Observatory. In 1993 he founded the “Edit Print” Publishing House and in 2019 the websites krtaditak.am, krtahartak.am and krtadarak.am.

С 1980 года Карапетян Мкртич Шаваршович был старшим научным сотрудником в обсерватории Бюракана. В 1993 году основал издательство «Эдит Принт», а в 2019 году – сайты krtaditak.am, krtahartak.am и krtadarak.am.

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍԻՐԱՐՓԻ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

KARAPETYAN SIRARPI

National Library of Armenia

КАРАПЕТЯН

СИРАРПИ ГАМЛЕТОВНА

Национальная библиотека

Армении

Սիրարփի Կարապետյանը Հայաստանի ազգային գրադարանի սպասարկման բաժնի գրադարանավար է:

Sirarpi Karapetyan is a Librarian of the Circulation Department at National Library of Armenia.

Карапетян Сирарпи Гамлетовна является библиотекарем Отдела обслуживания Национальной библиотеки Армении.

ԿՆԻՇՆԻԿՈՎԱ ՕԲՍԱՆԱ

Բելառուսի ազգային

գրադարան

KNIZHNIKOVA OKSANA

National Library of Belarus

КНИЖНИКОВА

ОКСАНА ЮРЬЕВНА

Национальная библиотека

Беларуси

Օբսանա Կնիժնիկովան 2015 թ.-ից զբաղեցրել է Մինսկի Ա.Ս. Պուշկինի անվան տարածաշրջանային գրադարանի տնօրենի պաշտոնը: 2021 թ. հունիսից զբաղեցնում է Բելառուսի ազգային գրադարանի տնօրենի պաշտոնը:

From 2015 Oksana Knizhnikova was the Director of the state institution “Minsk Regional Library after A.S. Pushkin.” Since June 2021, she has been the General Director of the state institution “National Library of Belarus.”

С 2015 года Книжnikова Оксана Юрьевна является директором государственного учреждения «Минская областная библиотека имени А.С. Пушкина». С июня 2021 года является генеральным директором государственного учреждения «Национальная библиотека Беларуси».

ԿՈՍՈՎԱՆ ՎԵՐՈՆԻԿԱ

Մոլդովայի Հանրապետության
ազգային գրադարան

COSOVAN VERONICA

National Library of the Republic
of Moldova

КОСОВАН ВЕРОНИКА

ФЁДОРОВНА

Национальная Библиотека
Республики Молдова

Վերոնիկա Կոսովանը Մոլդովայի Հանրապետության ազգային գրադարանի հազվագյուտ և հին գրքի բաժնի վարիչն է: Գրադարանագիտության, գրքագիտության և գրքային ֆոնդի պահպանման ոլորտի մասնագետ է: «Magazin Bibliologic» մասնագիտական պարբերականի խմբագրական խորհրդի անդամ: Շարժական մշակութային արժեքների հավատարմագրված փորձագետ ձեռագրերի և հին գրքերի ոլորտում (2020 թ.):

Մոլդովայում գրքի ստեղծման և տարածման, Բեսարաբիայում գրահրատարակչության և գրադարանավարության, գրադարանային ֆոնդերի պահպանման վերաբերյալ շուրջ 50 աշխատությունների հեղինակ և կազմող:

Veronica Cosovan is the Head of the “Rare and Ancient Book” Department in the National Library of the Republic of Moldova. She is a specialist in the field of library science, book studies and preservation. Cosovan is a member of the editorial board of the professional periodical “Magazin Bibliologic” and an accredited expert of movable cultural property, in the field of manuscripts and old books (2020).

She is the author and compiler of about 50 works on the creation and distribution of book writing in Moldova, book publishing and librarianship in Bessarabia, preservation of library collections, and more.

Косован Вероника Федоровна – заведующая Отделом Редкой и старой книги Национальной Библиотеки Республики Молдова. Специалист в области библиотековедения, книговедения и сохранности книжного фонда. Член редакционной коллегий профессионального периодического издания «Magazin Bibliologic». Аккредитованный эксперт движимых культурных ценностей, в области рукописи и старой книги (2020).

Автор и составитель около 50 работ по вопросу создания и распространения книжной письменности в Молдавии, книгоиздательского и библиотечного дела в Бессарабии, консервации библиотечных фондов и т.д.

ԿՈՒՉՄԱ ԻՐԻՆԱ

Էլեկտրոնային տեղեկատվու-
թյուն գրադարանների համար

KUCHMA IRYNA

Electronic Information
for Libraries

КУЧМА ИРИНА

Электронная информация
библиотекам

Իրինա Կուչման 2008 թ.-ից ղեկավարում է Գրադարանների էլեկտրոնային տեղեկատվության «Բաց հասանելիություն» ծրագիրը: Համագործակցելով գրադարանների և գրադարանային կոնսորցիումների հետ Աֆրիկայի, Ասիայի և Եվրոպայի ավելի քան 50 երկրներում՝ աշխատում և դասընթացներ է անցկացնում հետազոտությունների բաց հասանելիության ապահովման ուղղությամբ, նպաստում է հանրահասանելի գիտության քաղաքականության և ենթակառուցվածքների զարգացմանը և ներդրմանը:

Iryna Kuchma has been managing the EIFL “Open Access” Programme since 2008. Working in collaboration with libraries and library consortia in more than 50 countries in Africa, Asia and Europe, she advocates for open access to research results, facilitates the development and implementation of open science policies and infrastructures, and provides support and training.

Кучма Ирина руководит программой Открытого доступа EIFL с 2008 года. Работая в сотрудничестве с библиотеками и библиотечными консорциумами в более чем пятидесяти странах Африки, Азии и Европы, она выступает за открытый доступ к результатам исследований, способствует развитию и внедрению политики открытой науки и инфраструктур, а также обеспечивает поддержку и обучение.

ՀԱՎՈՐՅԱՆ ԱՆԻ
Հայաստանի ազգային
գրադարան
НАКОБЯН АНИ
National Library of Armenia
АКОПЯН АНИ
ОГАННЕСОВНА
Национальная библиотека
Армении

2022 թ.-ից Անի Հակոբյանը աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանի Արվեստի բաժնում: Արժանացել է «Web Ծիրան» կինոփառատոնի «Հանդիսատեսի համակրանք» մրցանակին: Կազմակերպել է հայկական ֆիլմերի ցուցադրություններ և քննարկումներ:

Since 2022 Ani Hakobyan has been working in the National Library of Armenia's Art Department. She is a participant of various film festivals and winner of the "Audience Sympathy" award of "Web Apricot" film festival. She is the organizer of Armenian film screenings and discussions.

С 2022 года Акопян Ани Оганнесовна работает в Национальной библиотеке Армении, в Отделе искусства. Получила приз «Зрительская симпатия» кинофестиваля «Веб Циран». Участвовала в организации показов и обсуждений армянских фильмов.

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ
Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ
НАКОВЯН АРМИНЕ
ASPU after Kh. Abovyan
АКОПЯН АРМИНЕ
РОБЕРТОВНА
АГПУ имени Х. Абовяна

1996-2011 թթ. Արմինե Հակոբյանը աշխատել է Հայաստանի Ազգային գրադարանում՝ մատենագիտության և գիտական հետազոտությունների բաժնում (այժմ՝ մատենագիտության և գրադարանագիտության) որպես գլխավոր մատենագետ, ենթաբաժնի վարիչ:

2005 թ.-ին արժանացել է Հայաստանի Ազգային գրադարանի «Լավագույն երիտասարդ գրադարանավար» կոչմանը: 2006 թ.-ից ցայսօր դասախոսում է ՀՊՄՀ կուլտուրայի ֆակուլտետի թանգարանագիտության, գրադարանագիտության և մատենագիտության ամբիոնում: Հեղինակ է մեկ տասնյակից ավելի գիտական հոդվածների:

From 1996 to 2011, Armine Hakobyan worked at the National Library of Armenia at the Department of Bibliography and Scientific Research (now: Bibliography and Library Science Department) as the Chief Librarian, Head of the subdepartment.

In 2005, she was awarded the title of “Best Young Librarian” of the National Library of Armenia. Since 2006, she has been lecturing at the Department of Museology, Library Science and Bibliography of the Faculty of Culture of ASPU after Kh. Abovyan. She is the author of more than a dozen scientific articles.

С 1996 по 2011 год Акопян Армине Робертовна работала в Национальной библиотеке Армении в Отделе библиографии и научных исследований (сейчас: Отдел библиографии и библиотековедения) главным библиотекарем, заведующей подотделом.

В 2005 году ей было присвоено звание «Лучший молодой библиотекарь» Национальной библиотеки Армении. С 2006 года преподает на кафедре музееведения, библиотековедения и библиографии факультета культуры АГПУ им. Х. Абовяна. Автор более десятка научных статей.

ՀԱՐԿՈՆԻՏԱ ԵԼԵՆԱ

Մոլդովայի պետական
ագրարային համալսարանի
հանրապետական գիտական
գյուղատնտեսական
գրադարան

HARCONITA ELENA

Republican Scientific Agricul-
tural Library of the State Agrar-
ian University of Moldova

ХАРКОНИТА ЕЛЕНА

Республиканская научная сельскохозяйственная библиотека
государственного аграрного университета Молдовы

Ելենա Հարկոնիտան Մոլդովայի պետական ագրարային համալսարանի հանրապետական գիտական գյուղատնտեսական գրադարանի մեթոդական հետազոտական կրթական կենտրոնի մեթոդական աջակցության ծառայության ղեկավարն է: 2020 թ. նա Բալթիի պետական համալսարանի Ալեկու Ռուստոյի անվան գիտական գրադարանի տնօրենն էր, Ազգային գրադարանի խորհրդի անդամ:

Եղել է TEMPUS, ERASMUS+ և Եվրասիայի հետ Նորվեգիայի բարձրագույն կրթության համագործակցության եվրոպական միջազգային ծրագրերի համակարգող:

Մասնագիտական հետաքրքրությունների շրջանակում է կրթական և հետազոտական գործընթացի որակի վրա արդյունավետ ազդեցությամբ բաց հասանելիության, նորարարական ծառայությունների և տեղեկատվական ծրագրերի ներդրումը:

Elena Harconita is the Head of the Methodological Assistance Service in the Methodology, Research, Training Center of the Republican Scientific Agricultural Library of the State Agrarian University of Moldova. By 2020 she was the Director of

the Scientific Library of the Alecu Russo Balti State University, and member of the National Library Council.

She was Institutional Project Coordinator of the European programs TEMPUS, ERASMUS + and Norwegian Cooperation Programme in Higher Education with Eurasia.

She is concerned with the implementation of open access, innovative services and information programs with an effective impact on the quality of educational and research process.

Харконита Елена – руководитель Службы методической помощи в Методическом исследовательском учебном центре Республиканской научной сельскохозяйственной библиотеки Государственного Аграрного университета Молдовы. До 2020 года она была директором научной библиотеки Бельцкого государственного университета имени Алеку Руссо, член Совета национальной библиотеки.

Координировала Международные проекты европейских программ TEMPUS, ERASMUS+ и Норвежской программы сотрудничества в области высшего образования с Евразией.

Область интересов – вопросы внедрения открытого доступа, инновационных сервисов и информационных программ с эффективным влиянием на качество образовательного и исследовательского процесса.

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ

Հայաստանի ազգային
գրադարան

HARUTYUNYAN ARMINE

National Library of Armenia

АРУТЮНЯН АРМИНЕ

АРАМАЙСОВНА

Национальная библиотека
Армении

2007 թ.-ից Արմինե Հարությունյանն աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանում: Այլալեզու գրականության մշակման բաժնի վարիչն է: 2021 թ. ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից արժանացել է պատվոգրի՝ գրադարանային ոլորտում ունեցած նշանակալի ավանդի, երկարամյա աշխատանքային գործունեության համար:

Armine Harutyunyan has been working at the National Library of Armenia since 2007. She is the Head of the Foreign Literature Cataloguing Department. In 2021, for her significant contribution to the library sphere and long-term work, she was awarded a Certificate of Honor by the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Republic of Armenia.

С 2007 года Арутюнян Армине Арамаисовна работает в Национальной библиотеке Армении. Заведующая Отделом обработки иностранной литературы. В 2021 году за значительный вклад в библиотечную сферу и многолетнюю работу была удостоена почетной грамоты Министерства образования, науки, культуры и спорта Республики Армения.

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԲԱԼԱՍՅԱՆ

Հայաստանի ազգային
գրադարան

HARUTYUNYAN BALASAN

National Library of Armenia

ԱՐՄՏՅՈՅՅԱՆ

БАЛАСАН ЭДИКОВНА

Национальная библиотека
Армении

2013-2016 թթ. Բալասան Հարությունյանը սովորել և ավարտել է ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի գրադարանային-տեղեկատվական աղբյուրներ ֆակուլտետը:

2013 թ. մինչ օրս աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանում՝ որպես Գրատպության թանգարանի վարիչ:

Balasan Harutyunyan graduated from the Faculty of Library and Information Resources of the International Scientific-Educational Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia in 2016.

Since 2013, she is the Director of the Museum of Printing at the National Library of Armenia.

В 2013–2016 гг. Арутюнян Баласан Эдиковна училась на факультете библиотечно-информационных ресурсов Международного научно-образовательного центра Национальной академии наук Республики Армения.

2013 по сей день работает в Национальной библиотеке Армении заведующей Музеем книгопечатания.

ՀԻՇԵՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Հայաստանի ազգային
գրադարան

HISHEYAN LUSINE

National Library of Armenia

ГИШЕЯН ЛУСИНЕ

ПЕТРОСОВНА

Национальная библиотека
Армении

1993-2008 թթ. Լուսինե Հիշեյանը պետական և մասնավոր դպրոցներում դասավանդել է արվեստի պատմություն և կերպարվեստ:

Ներկայում աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանի արվեստի բաժնում՝ որպես գլխավոր գրադարանավար:

Lusine Hisheyanyan worked as a art history and fine art teacher in both public and private schools from 1993 to 2008.

She currently holds the position of Chief Librarian of the Art Department in the National Library of Armenia.

1993–2008 гг. Гишеян Лусине Петросовна работала учителем истории искусства и изобразительного искусства в государственных и частных школах.

В настоящее время занимает должность главного библиотекаря Отдела искусства Национальной библиотеки Армении.

**ՀՈՎԱԿԻՄ ԱՔԵՂԱ
ՍԵՐՈՎԵԱՆ
Պոլսոյ Հայոց
Պատրիարքութիւն
REV. FR. HOVAKIM
SEROVBYAN
Armenian Patriarchate of
Constantinople
ИЕРОМОНАХ ОВАКИМ
СЕРОБЯН**

Константинопольский патриархат Армянской
Апостольской церкви

Հովակիմ արեղա Սերոբեանը կ'աշխատակցի «Dünden Bugüne İstanbul» հանրագիտարանի, գրի առնելով Հայերու հետ առնչակից յօդուածներ: Անդամ կը նշանակուի Պատրիարքական Աթոռոյ «Շողակաթ» Պատմաբանասիրական հանդէսին, ուր լոյս կը տեսնեն նաեւ իր յօդուածները (1995 թ.): Կը խմբագրէ բազմաթիւ գիրքեր:

Հայկական տպագրութեան 500-ամեակին առթիւ կը պատրաստէ «Յակոբ Մեղապարտի աւանդը ի Թուրքիա - Գանձեր Հայ տպագրութեան - Hagop Meghabard'in Türkiye'deki izdüşümü - Ermenice basım örnekleri - Hagop Meghabard's Heritage in Turkey - Treasures of Armenian Printing» եռալեզու (հայերէն - թրքերէն - անգլերէն) մեծածաւալ հատորը (2017 թ.): Աստուածաշունչ մատենանի հայերէն անդրանիկ տպագրութեան 350-ամեակին առթիւ կը պատրաստէ «Աստուածաշունչէն - Kitabı Mukaddes'ten - From the Holy Bible» եռալեզու (հայերէն-թրքերէն - անգլերէն) հատորը:

Յօդուածները լոյս կը տեսնեն «Ժամանակ», «Մարմարա», «Քուլիս», «Ալօս», «Արքիթէքթ» թերթերու եւ պարբերաթերթերու մէջ: Գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ Պատրիարքական Աթոռոյ գրեթէ բոլոր մշակութային ձեռնարկներուն: 2006 թ. մաս կը

կազմէ Յովհաննէս Կոլոտ Պատրիարքի անուան թանգարանի հիմնադրութեան, որուն վարիչն է մինչեւ այսօր: Կը դասաւանդէ Աթոռոյ ժառանգաւոր սաներուն:

Rev. Fr. Hovakim Serovbyan started working at the “Dünden Bugüne İstanbul,” where he published articles about the Armenians. He was appointed as a member of the Historical and Philological journal “Shoghakat” of the Patriarchate of Constantinople, where his articles were published. He is the editor of numerous books.

On the occasion of the 500th anniversary of Armenian printing, he prepared a three-volume trilingual (Armenian, Turkish, English) edition “The Heritage of Hakob Megapart in Turkey – The Treasures of Armenian Printing” (“Յակոբ Մեղապարտի աւանդը ի Թուրքիա - Գանձեր Հայ տպագրութեան - Hagop Meghabard'in Türkiye'deki izdüşümü - Ermenice basım örnekleri - Hagop Meghabard's Heritage in Turkey - Treasures of Armenian Printing”). For the 350th anniversary of the first edition of the Bible in Armenian, he prepared and published a trilingual (Armenian, Turkish, English) volume “From the Holy Bible” (“Աստուծաշունչէն - Kitabı Mukaddes'ten - From the Holy Bible”).

His articles are published in the magazines and periodicals “Zhamanak,” “Marmara,” “Kulis,” “Akos” and “Architect.” He actively participates in all cultural projects. Since 2006, he has been working at the Patriarch John Museum, where he currently serves as the Head of the museum. He continues to teach students of the Patriarchate of Constantinople of the Armenian Apostolic Church.

Иеромонах Оваким Серобян начал работать в «Dünden Bugüne İstanbul», где публиковал статьи об армянах. Был назначен членом Историко-филологического журнала «Шогакат» Константинопольского патриархата, где публиковались и его статьи. Редактор многих книг.

В связи с 500-летием армянского книгопечатания подготовил объёмное трехязычное (армянский, турецкий, английский) издание «Наследие Акопа Мегхапарта в Турции – Сокровища армянского книгопечатания» («Յալոբ Մեղապարտի աւանդը ի Թուրքիա - Գանձեր Հայ տպագրութեան - Hagop Meghabard'in Türkiye'deki izdüşümü - Ermenice basım örnekleri - Hagop Meghabard's Heritage in Turkey - Treasures of Armenian Printing»). По поводу 350-летия первого издания Библии на армянский подготовил и издал трехязычный (армянский, турецкий, английский) том «От Библии» («Աստուծաշունչէն - Kitab-ı Mukaddes'ten - From the Holy Bible»).

Его статьи издаются в журналах и периодических изданиях «Жаманак», «Мармара», «Кулис», «Акос» и «Архитект». Активно участвует во всех культурных проектах. С 2006 года работает в музее имени Патриарха Иоанна, на данный момент является руководителем музея. Продолжает преподавать воспитанникам Константинопольского патриархата Армянской Апостольской церкви.

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ

Բրյուսովի անվան
պետական համալսարան
HOVHANNISYAN GAYANE

Brusov State University
ОГАННИСЯН ГАЯНЕ
РАЗМИКОВНА

Государственный университет
им. В.Я. Брюсова

Գայանե Հովհաննիսյանը՝ բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, երեսուն տարուց ավելի աշխատում է լեզուների դասավանդման ոլորտում, ունի ակադեմիական և հետազոտական միջազգային մեծ փորձ և հրատարակված աշխատություններ:

Գիտական հետաքրքրությունները ներառում են լեզվի յուրացման օրինաչափությունները, դրանց ֆորմալացումը, զբաղվում է նաև լեզվական մտածողության և խոսքային հաղորդակցման խնդիրներով:

Ներկայում Բրյուսովի անվան պետական համալսարանում իր դեկավարած հետազոտական խումբն աշխատում է հայերեն-անգլերեն զուգահեռ թվային շտեմարանների ստեղծման վրա:

Gayane Hovhannisyán is a Doctor of Sciences in Philology, Professor. She has been teaching languages for more than 30 years, has extensive international academic and research experience and many published works.

Her scientific interests include patterns of language acquisition, their formalization, as well as problems of language thinking and verbal communication.

She currently leads a Brusov State University research group that is working on the creation of parallel Armenian-English digital databases.

Оганнисян Гаяне Размиковна – доктор филологических наук, профессор. Более 30 лет работает в области преподавания языков, имеет огромный международный академический и исследовательский опыт и множество опубликованных работ.

Круг научных интересов включает закономерности овладения языком, их формализация, а также проблемы языкового мышления и речевого общения.

Возглавляемая ею исследовательская группа Государственного университета имени В.Я. Брюсова работает над созданием параллельных армяно-английских цифровых баз данных.

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՄԱՐԻ

Խնկո Ապր անվան ազգային
մանկական գրադարան

HOVHANNISYAN MARI

Khanko Aper National
Children's Library

ОГАННИСЯН МАРИ

ОГАННЕСОВНА

Национальная детская
библиотека имени Хнко-Апера

Մարի Հովհաննիսյանը Խնկո Ապր անվան ազգային մանկական գրադարանի մատենագիտության բաժնի առաջատար գրադարանավար է: Ներկայում աշխատում է Թալինի շրջանի պատմամշակութային հուշարձանների երկրագիտական մատենագիտություն թեմայի շուրջ: Մի քանի հոդվածների հեղինակ է:

Mari Hovhannisyan is the Lead Librarian of the Bibliography Department of the Khnko Aper National Children's Library. Currently, she is working on a land study bibliography of historical and cultural monuments of the Talin region. She is the author of several articles.

Оганнисян Мари Оганнесовна – ведущий библиотекарь Отдела библиографии Национальной детской библиотеки имени Хнко Апера. В настоящее время работает над страноведческой библиографией историко-культурных памятников Талинского края. Является автором нескольких статей.

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՍՈՒՍԱՆՆԱ

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան
գրականության ինստիտուտ
HOVHANNISYAN SUSANNA

Institute of Literature after
M. Abeghyan NAS RA

**ОВАНЕСЯН СУСАННА
ГУРГЕНОВНА**

Институт литературы имени М.
Абегяна НАН РА

Սուսաննա Հովհաննիսյան՝ ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, դոցենտ, գրականագետ: Գիտահետազոտական աշխատանքները տպագրվում են 1981 թ.-ից:

Հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն 15 մենագրություններ, բուլղարերեն, լատիշերեն, պարսկերեն և այլ լեզուներով 400-ից ավելի հոդվածները լույս են տեսել Հայաստանում, Կանադայում, Իտալիայում, Ավստրիայում, Չեխիայում, Բուլղարիայում, Լատվիայում և այլուր: Մասնակցել է բազմաթիվ հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների: Հաղթող է ճանաչվել արդյունավետ գիտաշխատողների «ՀՀ լավագույն հարյուրյակ» մրցույթում (2016, 2017, 2018, 2019, 2021): Գոգովի անվան միջազգային գրական մրցույթի դափնեկիր է: Արժանացել է «Լավագույն դասախոս» (Երևանի թատրոնի և կինոյի պետական ինստիտուտ), «Լավագույն ամբիոնի վարիչ» կոչումների, պարգևների, շքանշանների, ՀՀ նախագահի մրցանակի (14.08.2020 թ.):

Susanna Hovhannisyán is a Leading Researcher of the Institute of Literature after M. Abeghyan of NAS RA, Associate Professor and Literary Critic. Her research articles have been published since 1981.

She has published 15 monographs in Armenian, Russian and English, and more than 400 articles in bulgarian, latvian, persian and other languages in the Republic of Armenia, Canada, Italy, Austria, Czech Republic, Bulgaria, and Latvia.

Hovhannisyan has participated in many international and national conferences. She was recognized as a winner of “The Best 100 of RA” high-achieving researchers competition (for the year 2016, 2017, 2018, 2019, and 2021.)

She is also a laureate of the international literary competition after N. Gogol. She was awarded the titles of “Best Teacher,” (Yerevan State Institute of Theater and Cinematography), “Best Head of the Department,” and was a recipient of titles, awards, medals and the Prize of the President of the Republic of Armenia in 2020.

Ованесян Сусанна Гургеновна – ведущий научный сотрудник, доцент, литературовед в Национальной академии наук РА имени М. Абеяна. Научно-исследовательские работы публикуются с 1981 года.

Автор 15 монографий на армянском, русском и английском языках, более 400 статей на болгарском, латышском, персидском и других языках, опубликованных в Армении, Канаде, Италии, Австрии, Чехии, Болгарии, Латвии.

Принимала участие во многих международных и республиканских конференциях. Признана победителем конкурса лучших научных сотрудников «100 лучших РА» (за 2016, 2017, 2018, 2019 и 2021 гг.).

Лауреат международного литературного конкурса имени Н. Гоголя. Награждена званиями «Лучший преподаватель» (Ереванский государственный институт театра и кино), «Лучший заведующий кафедрой», наградами, медалями, премией Президента Республики Армения (14.08.2020 г.).

ՂԱԶԱՐՅԱՆ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

GHAZARYAN HAYKANUSH

National Library of Armenia

КАЗАРЯН АЙКАНУШ

КАМСАРОВНА

Национальная библиотека

Армении

Հայկանուշ Ղազարյանը ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Հայ բանասիրության ֆակուլտետը, ՀՀ ԳԱԱ մագիստրատուրան: Հայաստանի ազգային գրադարանում աշխատել է որպես մատենագիտության բաժնի վարիչ, գիտքարտուղար:

Ներկայում տնօրենի գիտական գծով տեղակալն է: Զեկուցումներով հանդես է եկել միջազգային և հանրապետական գիտաժողովներում, ունի հրապարակված գիտական հոդվածներ: Կազմել և խմբագրել է մատենագիտական ձեռնարկներ:

2019 թ. կազմակերպել և անցկացրել է հայ մամուլի 225-ամյակին նվիրված գիտաժողով, կազմել և հրատարակության է պատրաստել գիտաժողովի նյութերի ժողովածուն:

Արժանացել է մի շարք պարգևների:

Haykanush Ghazaryan graduated from Yerevan State University majoring in Armenian Philology, and received her master's degree at the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia. At the National Library of Armenia, she has held the positions of Head of the Bibliography Department and Science Secretary.

Currently, she is the Deputy Director for Scientific Work. She has given presentations at international and national scientific

conferences, and published scientific articles. Additionally, she compiled and edited bibliographic reference books.

In 2019, she organized and held a conference dedicated to the 225th anniversary of the Armenian press, compiled and prepared for publication digests of conference materials.

She has received a number of awards.

Казарян Айкануш Камсаровна окончила факультет армянской филологии Ереванского государственного университета и магистерскую программу НАН РА. В Национальной библиотеке Армении занимала должности заведующей Отделом библиографии и ученого секретаря.

В настоящее время является заместителем директора по научной работе. Выступала с докладами на международных и республиканских научных конференциях, публиковала научные статьи. Составляла и редактировала библиографические справочники.

В 2019 году организовала и провела конференцию, посвященную 225-летию армянской прессы, составила и подготовила к публикации сборник материалов конференции.

Получила ряд наград.

ՂԱԶԻՆՅԱՆ ՄՀԵՐ

Հայաստանի ազգային
գրադարան

GHAZINYAN MHER

National Library of Armenia

КАЗИНЯН МГЕР

АШОТОВИЧ

Национальная библиотека
Армении

2012 թ.-ից Մհեր Ղազինյանն աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանում, ներկայում՝ մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնի վարիչի ժամանակավոր պաշտոնակատար:

2013-2015 թթ.՝ ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի գրադարանային-տեղեկատվական աղբյուրագիտության մագիստրոս:

Mher Ghazinyan has worked at the National Library of Armenia since 2012. He is currently the Acting Head of the Department of Bibliography and Library Science.

2013-2015: Master of Library and Information Sources in International Scientific-Educational Center of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

С 2012 года Казинян Мгер Ашотович работает в Национальной библиотеке Армении. В настоящее время является и.о. заведующего Отделом библиотековедения и библиографии Национальной библиотеки Армении.

2013–2015 гг. – магистр библиотечно-информационных ресурсов Международного научно-образовательного центра НАН РА.

ՄԱՏՏԱԱՐ ԱՆՆԱ ՄԱՐԻԱ

Լեյդենի համալսարան

MATTAAR ANNA MARIA

University of Leiden

МАТТААР АННА МАРИЯ

Лейденский университет

Աննա Մարիա Մատտաար՝ հոլանդացի թարգմանչուհի: Հայերենից հոլանդերեն է թարգմանել Նաիրի Զարյանի «Մասնա Դավիթը»: 2019 թ. Վերնատուն հրատարակչությունը լույս ընծայեց Աննը Ֆրանկի «Հետնատունը. երիտասարդ աղջկա օրագիրը» Մատտաարի հայերեն թարգմանությամբ:

Նա ուսումնասիրում է Նիդերլանդներում առկա հայկական հնատիպ գրքերը և ձեռագրերը: Հայագիտական մի քանի հոդվածների հեղինակ է: Համագործակցում է Նիդերլանդներում Հայաստանի և Հայաստանում Նիդերլանդների դեսպանատների հետ՝ հայ-հոլանդական մշակութային կապերն ամրապնդելու նպատակով:

2012 թ. Մատտաարին շնորհվել է Հայաստանի Մշակույթի նախարարության Ոսկե մեդալը, և 2022 թ.՝ Մովսես Խորենացու շքանշանը:

Anna Maria Mattaar is a Dutch translator living in Holland. She has translated “Sasna David” by Nairi Zaryan from Armenian into Dutch. In 2019, “Vernatun” publishing house published Mattaar’s translation of “Backyard: Diary of a Young Girl” by Anna Frank into Armenian.

Additionally, she studies rare books and manuscripts available in The Netherlands, and is the author of several articles on Armenian studies. In order to promote cultural ties between

Armenia and The Netherlands, she works with Armenian Ambassy in The Netherlands and Dutch Ambassy in Armenia.

She was awarded the Gold Medal of the Ministry of Culture of Armenia in 2012, and in 2022, the Order of Movses Khorenatsi.

Маттаар Анна Мария – нидерландская переводчица, перевела на голландский «Давид Сасунский» Наири Зоряна. В 2019 году издательство «Вернатун» опубликовало на армянском «В задней части дома: дневник молодой девушки» Анны Франк в переводе Маттаар.

Она изучает старопечатные армянские книги и рукописи, находящиеся в Нидерландах, а также является автором нескольких арменоведческих статей. С целью укрепления армяно-голландских культурных связей сотрудничает с посольствами Армении в Нидерландах и Нидерландов в Армении.

Маттаар была награждена золотой медалью Министерства культуры РА, а в 2022 году – орденом Мовсеса Хоренаци.

ՄԱՐԳԱՐՈՎ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ

Երևանի պետական

համալսարան

MARKAROV ALEXANDR

Yerevan State University

МАРКАРОВ АЛЕКСАНДР

Ереванский государственный

университет

Ալեքսանդր Մարգարովը Երևանի պետական համալսարանի միջազգային համագործակցության բաժնի վարիչն է, քաղաքագիտության ամբիոնի պրոֆեսոր: Նա ունի ավելի քան 15 տարվա փորձ միջազգային բարձրագույն կրթության համագործակցության, ինչպես նաև նախագծերի կառավարման ոլորտներում: Նրա մասնագիտական փորձը ներառում է շուրջ երկու տասնամյակ ԱՊՀ երկրներում, Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայում քաղաքական փոխակերպման և ինստիտուցիոնալ փոփոխությունների համեմատական ուսումնասիրության մասնագիտության ոլորտում հետազոտությունների իրականացում, հոդվածների հրապարակում և դասավանդում:

Բազմաթիվ հրապարակումների հեղինակ է վերոնշյալ թեմաներով: Անցկացրել է հետխորհրդային քաղաքականության թեմայով վերապատրաստման դասընթացներ Հայաստանում, Չեխիայում և ԱՄՆ-ում:

Alexander Markarov is the Head of the International Cooperation Office at YSU and Professor at the Department of Political Science. He has more than 15 years of leadership and excellence experience in implementation and development of international higher education cooperation and projects administration. His professional experience includes almost two decades of research, writing, and teaching on state and society developments in

the Newly Independent States and Central and Eastern Europe with specialization in comparative study of political transformations and institutional developments.

He has published widely on these topics and taught graduate courses on post-Soviet politics in Armenia, Czech Republic and the US.

Макаров Александр является руководителем Отдела международного сотрудничества ЕГУ и профессором кафедры политологии. Имеет более чем 15-летний опыт руководящей должности в области внедрения и развития международного сотрудничества касательно высшего образования и администрирования проектов. Его профессиональный опыт включает почти два десятилетия исследований, и преподавания по вопросам развития государства и общества в Содружестве Независимых государств и Центральной и Восточной Европы со специализацией в сравнительном изучении политических преобразований и институциональных изменений.

Автор многочисленных работ по вышеуказанным темам, вел курсы повышения квалификации в Армении, Чешской Республике и США по постсоветской политике.

ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ ԱՐԱԶ

Հայաստանի ամերիկյան
համալսարանի Փափազյան
գրադարան

MARKOSIAN ARAZ

American University of Arme-
nia's AGBU Papazian Library

МАРКОСЯН АРАЗ

КЕРОПОВНА

Библиотека Папазян

Американского университета Армении

Արազ Մարկոսյանը ՀԱՀ Փափազյան գրադարանի ակադեմիական աջակցության գրադարանավար է: Նախկինում սպասարկման բաժնում զբաղեցրել է օգնականի պաշտոն, որտեղ ստեղծել և վարել է գրադարանի կայքը և գրադարանի ուղեցույցները տարբեր թեմաներով, ինչպես նաև զբաղվել է ուսանողների և ասպիրանտների համար տեղեկատվական և թվային գրագիտության դասընթացների մշակմամբ և դասավանդմամբ:

Araz Markosian is an Academic Support Librarian at the AUA's AGBU Papazian Library. She previously held the position of Circulation Desk Assistant, where she created and maintained the library website and library guides on different topics, in addition to developing and delivering information and digital literacy sessions to undergraduate and graduate students.

Маркосян Араз Кероповна – библиотекарь академической поддержки библиотеки Папазян АУА. Ранее она занимала должность ассистента Отдела обслуживания, где создавала и поддерживала веб-сайт библиотеки и библиотечные справочники по различным темам, а также разрабатывала и предоставляла информацию и вела занятия по цифровой грамотности для студентов и аспирантов.

ՄԵԼՅԱՆ ՔՐԻՍՏԻՆԵ
Հայաստանի ազգային
գրադարան
MELYAN KRISTINE
National Library of Armenia
МЕЛЯН КРИСТИНЕ
РОМЕОВНА
Национальная библиотека
Армении

2006 թ.-ից մինչ օրս Քրիստինե Մելյանը զբաղեցնում է Հայաստանի ազգային գրադարանի մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնի առաջատար մատենագետի պաշտոնը:

Since 2006, Kristine Melyan has been the Leading Bibliographer of the Bibliography and Library Science Department of the National Library of Armenia.

С 2006 г. и по сей день Мелян Кристине Ромеовна является ведущим библиографом Отдела библиографии и библиотекведения Национальной библиотеки Армении.

ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ

ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի

անվան լեզվի ինստիտուտ

MESROPYAN HAYKANUSH

H. Acharyan Institute of

Language NAS RA

МЕСРОПЯН АЙКАНУШ

ОВСЕПОВНА

Институт языка им.

Р. Ачаряна НАН РА

Հայկանուշ Մեսրոպյան՝ բանասիրական գիտությունների դոկտոր, դոցենտ, առաջատար գիտաշխատող: Հեղինակ «Գարեգին Ա կաթողիկոսի երկերի բառարան», «Գրական լեզու և բարբառ», «Ածականական հոմանիշները հայերենի բարբառներում», «Կրոնակեղեցական բառապաշարը հայերենի բարբառներում» գրքերի, բազմաթիվ հոդվածների:

Haykanush Mesropyan is a Doctor of Sciences in Philology, Associate Professor, and Lead Researcher. She is the author of “Dictionary of the Works of Garegin A Catholicos,” “Literary Language and Dialect,” “Synonyms-Adjectives in Armenian Dialects,” “Religious-Church Dictionary in Armenian Dialects” and numerous articles.

Месропян Айкануш Овсеповна– доктор филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник. Автор книг «Словарь произведений Католикоса Всех Армян Гарегина А», «Литературный язык и диалект», «Синонимы-прилагательные в армянских диалектах», «Религиозно-церковная лексика в армянских диалектах» и множества других книг и статей.

ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԻՀՐԱՆ

«Մատենադարան» Մեսրոպ
Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի
գիտահետազոտական
ինստիտուտ,

Հայոց Ցեղասպանության
թանգարան-ինստիտուտ

MINASYAN MIHRAN

“Matenadaran” Research Institute
of Ancient Manuscripts after
Mesrop Mashtots,

The Armenian Genocide Museum-institute

МИНАСЯН МИГРАН АНДРАНИКОВИЧ

«Матенадаран» научно-исследовательский институт
древних рукописей имени М. Маштоца,
Музей-институт Геноцида армян

Միհրան Մինասյանը Մատենադարանի և Հայոց Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի գիտական աշխատակից է: Կատարած է հայերենէ արաբերէն եւ արաբերէնէ հայերէն թարգմանութիւններ եւ առ այդ հրատարակած է չորս հատորներ՝ Պարոյր Սեւակի, Նահապետ Քուչակի եւ Ժամանակակից հինգ հայ բանաստեղծներու գործերուն, ինչպէս նաեւ Հայոց Ցեղասպանութեան թեմայով արաբ գրողի մը ստեղծագործութիւններու հայերէն ժողովածուն:

Mihran Minasyan is a researcher of the Matenadaran and the Armenian Genocide Museum-Institute. He has translated materials from Armenian into Arabic and vice versa and published these works in four volumes, including translations of the works of Paruyr Sevak, Naapet Kuchak and five modern Armenian poets, along with a collection of translations of the works of an Arab writer on the topic of the Armenian Genocide.

Минасян Мигран Андраникович – научный сотрудник Матенадарана и Музея-института геноцида армян. Ведет переводческую деятельность с армянского на арабский и наоборот, издал работы в четырех томах, включающие переводы произведений Паруйра Севака, Наапета Кучака и пяти современных армянских поэтов, а также сборник перевода произведений арабского писателя на тему Геноцида армян.

ՄԻՏՐՈՖԱՆՈՎԱ

ԱՆԱՍՏԱՍԻԱ

Ռուսաստանի պետական

գրադարան

MITROFANOVA

ANASTASIA

Russian State Library

МИТРОФАНОВА

АНАСТАСИЯ СЕРГЕЕВНА

Российская государственная

библиотека

2013 թ.-ից Անաստասիա Միտրոֆանովան աշխատում է Ռուսաստանի պետական գրադարանում՝ որպես հեռավար սպասարկման և միջգրադարանային բաժանորդագրության կենտրոնի վարիչի տեղակալ: 2020 թ.-ից լրացուցիչ ծառայությունների բաժնի տնօրեն է, Ռուսաստանի գրադարանային ասոցիացիայի միջգրադարանային բաժնույթի և փաստաթղթերի առաքման բաժնի վարիչ:

Since 2013, Anastasia Mitrofanova has been the Deputy Head of the Russian State Library Remote Service and Interlibrary Subscription Center. In 2020, she was named Director of the Additional Services Department. Mitrofanova is Chairman of the Interlibrary Subscription and Document Delivery Department of the Russian Library Association.

С 2013 года Митрофанова Анастасия Сергеевна работает в Российской государственной библиотеке заместителем заведующего Центром дистанционного обслуживания и межбиблиотечного абонементов. В 2020 году назначена на должность директора Департамента дополнительных услуг. Председатель Секции по межбиблиотечному абонементу и доставке документов Российской библиотечной ассоциации.

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ
Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ
MURADYAN, ANAHIT
ASPU after Kh. Abovyan
МУРАДЯН АНАИТ
АРТАШЕСОВНА
АГПУ им. Х. Абовяна

Անահիտ Մուրադյան՝ բանասիրական գիտությունների
թեկնածու, դոցենտ:

2004 թվականից առ այսօր աշխատում է Խ. Աբովյանի ան-
վան հայկական պետական մանկավարժական համալսարա-
նում՝ որպես դասախոս:

1989-2004 թթ. աշխատել է Հայաստանի ազգային գրադա-
րանում՝ որպես գլխավոր գրադարանավար:

Anahit Muradyan is a Candidate of Sciences in Philology,
Associate Professor.

Since 2004, she has been working as a lecturer at the Arme-
nian State Pedagogical University after Kh. Abovyan.

From 1989-2004 she worked at the National Library of Ar-
menia as a Chief Librarian.

Мурадян Анаит Арташесовна – кандидат филологиче-
ских наук, доцент.

С 2004 года работает преподавателем в Армянском гос-
ударственном педагогическом университете имени Х. Або-
вяна.

1989–2004 гг. работала в Национальной библиотеке Ар-
мении в должности главного библиотекаря.

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԽԱՉԻԿ
Կոնգրեսի գրադարան
MOURADIAN KHATCHIG
Library of Congress
МУРАДЯН ХАЧИК
Библиотека Конгресса

Խաչիկ Մուրադյան՝ Կոնգրեսի գրադարանի հայկական և վրացական բաժինների մասնագետ, Կոլումբիայի համալսարանի դասախոս: Համատեղությամբ Նյու Յորքի համալսարանի Առաջադեմ հետազոտությունների համաշխարհային ինստիտուտի հետազոտող է՝ Հայոց ցեղասպանության ժխտման նախագծում:

Մուրադյանը «Դիմադրության ցանց. Հայոց ցեղասպանությունը և մարդասիրությունը Օսմանյան Սիրիայում, 1915-1918 թթ.» գրքի հեղինակն է: Օսմանյան և Մերձավոր Արևելքի պատմությունը վերաբերող «Օսմանցիներից հետո. ցեղասպանության երկարատև ստվերը և հայկական տոկունությունը» և «Ուշ Օսմանյան կայսրության ձեռնարկ. պատմություն և ժառանգությունը» առաջիկայում տպագրվելիք երկու գրքերի համախմբագիր է: «The Armenian Review» գրախոսվող ամսագրի խմբագիրն է:

Khatchig Mouradian is the Armenian and Georgian Area Specialist at the Library of Congress and a lecturer at Columbia University. He serves as Co-Principal Investigator of the project on Armenian Genocide Denial at the Global Institute for Advanced Studies, New York University.

Mouradian is the author of “The Resistance Network: The Armenian Genocide and Humanitarianism in Ottoman Syria,

1915-1918.” He is the co-editor of two forthcoming books on Ottoman and Middle Eastern History: “After the Ottomans: Genocide’s Long Shadow and Armenian Resilience” and “The I.B. Tauris Handbook of the Late Ottoman Empire: History and Legacy.” Mouradian is the editor of the peer-reviewed journal “The Armenian Review.”

Мурадян Хачик – специалист по изучению Армении и Грузии в Библиотеке Конгресса и преподаватель Колумбийского университета. Он является одним из главных исследователей проекта по отрицанию геноцида армян в Глобальном институте передовых исследований Нью-Йоркского университета.

Мурадян является автором книги «Сеть сопротивления: Геноцид армян и гуманитаризм в Османской Сирии, 1915–1918 гг.». Он является соредактором двух готовящихся к изданию книг по истории Османской империи и Ближнего Востока: «После османов: длинная тень геноцида и армянская жизнестойкость» и «Справочник И.Б. Тауриса поздней Османской империи: история и наследие». Редактор рецензируемого журнала «The Armenian Review».

ՄՍՐԼՅԱՆ ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ
ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական
գրադարան
MSRLYAN ARMENUHI
Fundamental Scientific Library
NAS RA
МСРЛЯН АРМЕНУИ
АКОПОВНА
Фундаментальная научная
библиотека НАН РА

Արմենուհի Մսրլյանը ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանի գիտական տեղեկատվության և մատենագիտության բաժնի մատենագիտության ենթաբաժնի վարիչն է: Լիտվայի «Արևելք-Արևելք» ուսուցողական ծրագրի մասնակից:

Armenuhi Msrlyan is the Head of the Bibliographic Subdepartment of the Scientific Information and Bibliography Department of the Fundamental Scientific Library of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia. She is a participant of the “East-East” program in Lithuania.

Мсрлян Арменуи Акоповна является заведующей Подотделом библиографии Отдела научной информации и библиографии Фундаментальной научной библиотеки Национальной академии наук РА. Участник программы «Восток-Восток» в Литве.

ՆԵՐՍԵՍՅԱՆ ԱՍՏԴԻԿ
Հայաստանի ազգային
գրադարան
NERSESYAN ASTGHİK
National Library of Armenia
НЕРСЕСЯН АСТХИК
АБРААМОВНА
Национальная библиотека
Армении

Աստղիկ Ներսեսյանը աշխատում է Հայաստանի ազգային գրադարանի մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնում՝ որպես առաջատար մատենագետ: Մասնակցում է «Հայ տպագրության տարեգրքի» և «Գիրքը Հայաստանի Հանրապետությունում 2011-2020 թթ.» մատենագիտական ցանկերի կազմման աշխատանքներին:

Astghik Nersesyan is the Lead Specialist of the Bibliography and Library Science Department at the National Library of Armenia. She has participated in the compilation of bibliography for the “Armenian Printed Publications” and “Book in the Republic of Armenia 2011-2020.”

Нерсесян Астхик Абраамовна – ведущий специалист Отдела библиографии и библиотековедения Национальной библиотеки Армении. Участвует в составлении библиографических списков «Летопись армянской печати» и «Книга в Республике Армения 2011–2020 гг.».

ՆՈՒԺԻՆԱ ՆԱՏԱԼՅԱ

Բ. Ելցինի անվան
նախագահական գրադարան

NUZHINA NATALIA

B. Yeltsin Presidential Library

НУЖИНА НАТАЛЬЯ

АЛЕКСАНДРОВНА

Президентская библиотека

имени Б.Н. Ельцина

Նատալյա Նուժինան Բ. Ելցինի անվան նախագահական գրադարանի նյութական կրիչներով ֆոնդերի պահպանման բաժնի վարիչն է: Ռուսաստանի գրադարանային ասոցիացիայի հատուկ արժեքավոր ձեռագիր փաստաթղթերի և հազվագյուտ գրքերի բաժնի մշտական հանձնաժողովի անդամ է: Ներկայում մասնագիտական պարտականությունները կապված են նյութական կրիչներով ֆոնդերի պահպանման և անվտանգության ապահովման հետ:

Natalia Nuzhina is the Head of the Department Fund Storage on Tangible Media of the B. Yeltsin Presidential Library, a member of the Standing Committee of the Section of the Russian Library Association on Special Value Handwritten Documents and Rare Books. Her main professional responsibilities consist of organization of storage and ensuring the safety of funds on tangible media.

Нужина Наталья Александровна – начальник Отдела хранения фондов на материальных носителях ФГБУ «Президентская библиотека имени Б.Н. Ельцина», член Постоянного комитета Секции Российской библиотечной ассоциации по особо ценным рукописным документам и редким книгам. В настоящее время основные профессиональные обязанности связаны с организацией хранения и обеспечением сохранности фондов на материальных носителях.

ՇԱՀԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

կաթողիկոսութիւն

ARCHBISHOP SHAHAN

SARKISSIAN

Holy See of Cilicia

АРХИЕПИСКОП

ШААН САРГИСЯН

Киликийский католикосат

Армянской апостольской церкви

Շահան Արք. Սարգիսեան, ծնած 1963 թ., Հալէպ, Սուրիա: Նախնական ուսումը՝ տեղւոյն հայկական ազգային վարժարաններէն ներս: Հոգեւոր կրթութիւնը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքէն, աւարտելով հայագիտական, իմաստասիրական և աստուածաբանական ծրագիրը: Ձեռնադրուած է կուսակրօն քահանայ: Բարձրագոյն ուսումը Լուվէնի Կաթոլիկ համալսարանէն՝ Պելճիքա, 1991-1995 թթ. միջոցին, ստանալով եկեղեցաբանական և արևելագիտական վկայականներ: Այժմ Մատենադարանապետ Կիլիկիա Մատենադարանին, Անթիլիաս, Լիբանան:

Archbishop Shahan Sarkissian was born in 1963 in Aleppo, Syria. He received his primary education in local Armenian national schools. He received his spiritual education at the school of the Cilician Catholicosate of the Armenian Apostolic Church and studied Armenian, philosophical, and theological programs. He was ordained a hieromonk. From 1991 to 1995 he received his higher education in Belgium, at the Catholic University of Louvain. At the end of his studies, he received a diploma in Ecclesiology and Oriental studies. Now he is the Director of the Matenadaran of Cilicia, Antelias, Lebanon.

Архиепископ Шаан Саргисян родился в 1963 году в Сирии, в городе Алеппо. Начальное образование получил в местных армянских национальных училищах. Духовное образование получил в училище Киликийского католикосата Армянской апостольской церкви, окончил арменоведческую, философскую и богословскую программу. Был рукоположен во иеромонаха. С 1991 года по 1995 год получил высшее образование в Бельгии, в Лувенском католическом университете. В конце обучения получил диплом по экклесиологии и востоковедению. Ныне является директором Матенадарана Киликии, Антелиас, Ливан.

ՇԵՐԵՄԵՏԵՎԱ ԱԼԼԱ

Բելառուսի ազգային

գրադարան

SHEREMETEVA ALLA

National Library of Belarus

ШЕРЕМЕТЬЕВА АЛЛА

АНАТОЛЬЕВНА

Национальная библиотека

Беларуси

Ալլա Շերեմետևա՝ գրադարանի տեղեկատվական կենտրոնի ղեկավար, Բելառուսի գրադարանների խորհրդի տեղեկատվական փոխգործակցության գործադիր կոմիտեի նախագահի տեղակալ, Բելառուսի գրադարանների համընդհանուր ցուցակագրման համակարգի տեխնոլոգիական կոմիտեի նախագահ: Բելառուսի գրադարանավարության ոլորտի հետ կապված մի շարք հետազոտական խմբերի անդամ:

Alla Sheremetyeva is Head of the Information Center of the National Library of Belarus, and Deputy Chairman of the Executive Committee of the Belarusian Council of Libraries for Information Interaction. She is Chairman of the Technological Committee of the Corporate Cataloging System of Libraries of Belarus. Member of a number of research teams on the development of librarianship of the Republic of Belarus.

Шереметьева Алла Анатольевна – руководитель Информационного центра Национальной библиотеки Беларуси, заместитель председателя Исполнительного комитета Совета библиотек Беларуси по информационному взаимодействию, председатель Технологического комитета системы корпоративной каталогизации библиотек Беларуси. Участник ряда научных коллективов по развитию библиотечного дела Республики Беларусь.

**ՇՈՍԱԻԶՈՂԱ ՍԱՖԱՐ
ՀԱՍԱՆ**

Տաջիկստանի ազգային
գրադարան

**SHOSAIDZODA SAFAR
HASAN**

National Library of Tajikistan

**ШОСАИДЗОДА САФАР
ХАСАН**

Национальная библиотека
Таджикистана

Շոսաիձողա Սաֆար Հասան՝ Տաջիկստանի ազգային գրադարանի տնօրենի խորհրդական, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, ավելի քան 100 գիտական աշխատությունների, այդ թվում՝ մենագրությունների, դասագրքերի, մշակույթի, կրթության և գրադարանային արդի հարցերի վերաբերյալ հոդվածների հեղինակ:

Ակտիվ մասնակցություն է ունեցել Տաջիկստանում մշակույթի և գրադարանավարության զարգացման ինը պետական ծրագրերի մշակմանը: Պարգևատրվել է «Քաջարի աշխատանքի համար» մեդալով, երրորդ աստիճանի պետական խորհրդական է, Տաջիկստանի Հանրապետության մշակույթի, գիտության, լուսավորության գերազանցիկ:

Shosaidzoda Safar Hassan is the Director Advisor of the National Library of Tajikistan, and Candidate of Sciences in Pedagogy, Associate Professor, and author of more than 100 scientific papers, including monographs, manuals, and articles on topical issues of culture, education and librarianship.

He has an actively contributed to the establishment of nine state programs for development of culture and librarianship in Tajikistan. He is a laureate of the medal for “Valiant Labor,” a third-

degree state adviser, and an excellent student of culture, science and education of the Republic of Tajikistan.

Шосаидзода Сафар Хасан – советник директора Национальной библиотеки Таджикистана, кандидат педагогических наук, доцент, автор более 100 научных работ, в том числе монографий, учебных пособий, статей по актуальным проблемам культуры, образования и библиотечного дела.

Принимал активное участие в разработке девяти государственных программ по развитию культуры и библиотечного дела в Таджикистане. Награжден медалью «За доблестный труд», является государственным советником III-степени, отличником культуры Республики Таджикистан, отличником науки и просвещения Таджикистана.

ՇՈՒԲԻՆ ՄԻԽԱՅԻԼ

Ռուսաստանի պետական
գրադարան

SHUBIN MIKHAIL

Russian State Library

ШУБИН МИХАИЛ

АЛЕКСАНДРОВИЧ

Российская государственная
библиотека

Միխայիլ Շուբինը Ռուսաստանի պետական գրադարանի տնօրենի տեղակալն է թվայնացման գծով: Պաշտոնը զբաղեցնում է 2020 թ. հուլիսից: Մասնագիտական հետաքրքրությունների շրջանակն է թվային փոխակերպման ներմուծումը Ռուսաստանի պետական գրադարան, ներքին գործընթացների թվայնացում և ավտոմատացում, նորամուծությունների ներդրում:

Ակտիվ աշխատանքներ է տանում «Ազգային էլեկտրոնային գրադարան» ծրագրի շրջանակում, որի հիմնական նպատակն է ընթերցողների ազատ հասանելիության ապահովումը ռուսական գրադարանների ֆոնդերին:

Mikhail Shubin is the Deputy General Director of Digitization of the Russian State Library since July, 2020. Areas of professional interest: implementation of digital transformation in the Russian State Library, digitalization and automation of internal processes, implementation of innovations.

He is actively involved in the development of the “National Electronic Library” project, the main goal of which is granting free access to the collections of Russian libraries.

Шубин Михаил Александрович – заместитель генерального директора по цифровизации Российской Государственной Библиотеки (РГБ). Занимает данную должность с июля

2020 года. Сферы профессиональных интересов: внедрение цифровой трансформации в РГБ, цифровизация и автоматизация внутренних процессов, внедрение инноваций.

Активно развивает проект «Национальная электронная библиотека», цель которого – свободный доступ читателей к фондам российских библиотек.

ՉՈՒԼՅԱՆ ԱՆՆԱ

Հայաստանի ազգային

գրադարան

CHULYAN ANNA

National Library of Armenia

ЧУЛЯН АННА ГРАЙРОВА

Национальная библиотека

Армении

Աննա Հրայրի Չուլյան՝ բանասիրական գիտությունների թեկանծու, դոցենտ: 2020 թվականի օգոստոսից զբաղեցնում է Հայաստանի ազգային գրադարանի տնօրենի պաշտոնը:

Ա. Չուլյանը գրադարանային ոլորտում ունի բազմամյա փորձ, մասնավորապես, տասը տարի աշխատել է որպես Բրյուսովի անվան պետական համալսարանի (ԲՊՀ) գրադարանի տնօրեն և Բրյուսովի անվան գիտական կենտրոնի ղեկավար (2010-2020 թթ.): ԲՊՀ Համաշխարհային գրականության և մշակույթի ամբիոնի դոցենտ է: Դասավանդել է ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական կենտրոնի «Գրադարանային և տեղեկատվական աղբյուրներ» բաժնում: 2014 թ. ընտրվել է «Հայաստանի էլեկտրոնային գրադարանների կոնսորցիումի» նախագահ, իսկ 2015 թ. նշանակվել է EIFL /Electronic Information for Libraries/ միջազգային կազմակերպության հայաստանյան համակարգող:

2019 թ. հիմնադրել է «Հայաստանի թվային գրադարանների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը: Գրադարանների ասոցիացիայի միջազգային ֆեդերացիայի (IFLA) ազգային գրադարանների մշտական հանձնաժողովի անդամ է: 2021 թ. ընտրվել է Եվրասիական գրադարանային ասամբլեայի (BAE) փոխնախագահ մինչև 2025 թ.: Հեղինակ է բազմաթիվ հոդվածների և հրապարակումների: Համակարգել է մի շարք միջազգային նախագծեր:

Anna Chulyan is a Candidate of Sciences in Philology, Associate Professor. She has been the Director of the National Library of Armenia since August 2020.

A. Chulyan has many years of experience in the field of librarianship, in particular, for 10 years she served as the Director of the library of Brusov State University and the Head of the Brusov Scientific Center (2010-2020). She lectures at the Department of World literature and Culture of Brusov State University and at the Department of Library Information Resources of the International Scientific and Educational Center of the Academy of Sciences of the Republic of Armenia. Since 2014, A. Chulyan has also been the Chairman of the Consortium of Electronic Libraries of Armenia, and since 2015, the coordinator of EIFL (Electronic Information for Libraries) in Armenia.

In 2019, she founded the Armenian Digital Libraries Association NGO. IFLA Standing Committee Member for National Libraries Section. In 2021, she was elected Vice President of the Eurasian Library Assembly until 2025. She is an author of numerous articles and publications, also a Coordinator of many international projects.

Чулян Анна Грайровна – кандидат филологических наук, доцент, является директором Национальной библиотеки Армении с августа 2020 года.

А. Чулян обладает многолетним опытом в сфере библиотечной отрасли, в частности в течении десяти лет она занимала должность директора библиотеки Государственного университета имени В.Я. Брюсова и руководителя Брюсовского научного центра (2010–2020 гг.). Является доцентом Кафедры мировой литературы и культуры Государственного университета имени В.Я. Брюсова. Преподавала на Кафедре библиотечных информационных ресурсов Международного научно-образовательного центра Национальной академии наук Республики Армения. С 2014 года А. Чулян является председателем Консорциума электронных библиотек Армении, с

2015 года – координатор EIFL/Electronic Information for Libraries/ в Армении.

В 2019 году основала общественную организацию «Ассоциация цифровых библиотек Армении». Член Постоянного комитета Секции национальных библиотек ИФЛА. В 2021 году избрана вице-президентом Библиотечной Ассамблеи Евразии до 2025 года. Автор многочисленных статей и публикаций. Координатор ряда международных проектов.

ՊԱՐԶՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ

«Նորք» տեխնոլոգիաների
կենտրոն

PARZYAN ANAHIT

“Nork” Technology Center

ПАРЗЯН АНАИТ

«Норк» технологический
центр

Անահիտ Պարզյանը 2020 թ.-ից զբաղեցնում է «Նորք» տեխնոլոգիաների կենտրոնի տնօրենի պաշտոնը:

2007-2012 թթ. ԵԱՀԿ մոդել համաժողովների համատեքստում եղել է հանրային խոսքի և բանակցային հմտությունների դասընթացավար:

Քաղաքական գիտությունների թեկնածու է: Գիտական աստիճանը ստացել է 2018 թ. Զինաստանի Նանժինի (Նանկինի) համալսարանի միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետում, մասնագիտացումը՝ կիրեռանվտանգություն: Աշխատել է «Թվային Հայաստան» հիմնադրամում՝ որպես թվային ռազմավարությունների և կիրեռանվտանգության մշակման և իրականացման փորձագետ:

Մասնակցել է ՀՀ կիրեռանվտանգության ռազմավարության մշակմանը՝ լինելով հատուկ խմբի անդամ:

Վարչավայի Եվրոպայի համալսարանի եվրաստլանտյան ակադեմիայում մասնակցել է մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացների էլեկտրոնային կառավարման, թվային տնտեսության, արհեստական բանականության համակարգերի և այլ թեմաներով:

Գիտական և վերլուծական հոդվածների հեղինակ է, մեկ գրքի համահեղինակ: Թվայնացման և կիրեռանվտանգության

նլորտին վերաբերող հետազոտությունները պարբերաբար ներկայացրել է միջազգային գիտաժողովներում, որոնք տեղի են ունեցել Քեմբրիջի, Ֆուդանի, Նանձինի, համալսարաններում, ՀՀ ԳԱԱ-ում, Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանում, ԵՊՀ-ում և այլն:

Anahit Parzyan has been the Director of the Nork Technology Center since 2020.

From 2007-2012, she lectured on public speaking and negotiation skills at the OSCE Model Conferences.

She is a Candidate of Sciences in Political Science. She received her degree in 2018 from the Department of International Relations of Nanjing University, China, majoring in cybersecurity. She worked at the Digital Armenia Foundation as the development and implementation expert in digital strategies and cybersecurity.

As a member of a special group, she participated in the development of the RA Cyber Security Strategy.

Additionally, she participated in professional development training courses on e-management, digital economy, artificial intelligence systems at the Euro-Atlantic Academy of the University of Europe in Warsaw.

She is the author of scientific and analytical articles, and co-author of one book. She has given presentations related to digitalization and cybersecurity at international conferences held at Cambridge, Fudan, Nanjing Universities, NAS RA, American University of Armenia, YSU, and more.

Парзян Анаит занимает должность директора технологического центра «Норк» с 2020 года, кандидат политических наук.

В 2007–2012 гг. была лектором по публичным выступлениям и навыкам переговоров в рамках модельных конференций ОБСЕ.

Ученую степень получила в 2018 году на факультете международных отношений Нанкинского университета, (Китай), по специальности кибербезопасность. Работала в фонде «Цифровая Армения» в качестве эксперта по разработке и внедрению цифровых стратегий и кибербезопасности.

Будучи членом специальной группы, участвовала в разработке Стратегии кибербезопасности РА.

В Евроатлантической академии Университета Европы в Варшаве участвовала в курсах повышения квалификации по электронному управлению, цифровой экономике, системам искусственного интеллекта и т.п.

Автор научных и аналитических статей, соавтор одной книги. Регулярно выступала с докладами, связанными с цифровизацией и кибербезопасностью, на международных конференциях, проводимых в Кембриджском, Фуданьском, Нанкинском университетах, НАН РА, Американском университете Армении, ЕГУ и др.

ՊԵՏՏՐՈՍՅԱՆՑ ՏԻԳՐԱՆ
Խ. Արքովյանի անվան ՀՊՄՀ
գրադարան
PETROSYANTS TIGRAN
Library of ASPU after
Kh. Abovyan
ПЕТРОСЯНЦ ТИГРАН
МНАЦАКАНОВИЧ
Библиотека АГПУ имени
Х. Абовяна

Տիգրան Պետրոսյանցը Խ. Արքովյանի անվան ՀՊՄՀ գրադարանի տնօրենն է: Երևանի «ԵՐԱ» բիզնեսի և քաղաքականության ինստիտուտի պատվավոր պրոֆեսոր: Բնության և հասարակության մասին գիտությունների միջազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս: Մոսկվայի ազգային անվտանգության հիմնախնդիրների միջազգային ակադեմիայի գեներալ-մայոր, դոկտոր, Խ. Արքովյանի անվան ՀՊՄՀ գիտական խորհրդի անդամ:

Tigran Petrosyants is the Director of the Armenian State Pedagogical University's (ASPU) Library. He is an honorary professor of the Yerevan Institute of Business and Politics "ERA." He is an academician of the International Academy of Nature and Social Sciences, and a Major-General of the Moscow International Academy of National Security. He is the Doctor of Sciences, and the member of Science Council of ASPU after Kh. Abovyan.

Петросянц Тигран Мнацаканович – директор библиотеки АГПУ имени Х. Абовяна. Почетный профессор Ереванского института бизнеса и политики «ЕРА». Академик Международной академии природы и социальных наук. Доктор, генерал-майор Московской международной академии по вопросам национальной безопасности. Член научного совета имени АГПУ имени Х. Абовяна.

ՊՇԵՆԻՉՆԱՅԱ ԵՎԳԵՆԻԱ
ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան մասնաճյու-
ղի պետական հանրային գի-
տատեխնիկական գրադարան
PSHENICHNAYA
EVGENIYA
State Public Scientific-Techno-
logical Library (SPSTL)
of SB RAS
ПШЕНИЧНАЯ ЕВГЕНИЯ
ВЛАДИМИРОВНА
ГПНТБ СО РАН

Եվգենիա Պշենիչնայա՝ ՌԴ ԳԱ Սիբիրյան բաժանմունքի պետական հանրային գիտատեխնիկական գրադարանի միջազգային հարաբերությունների գծով տնօրենի օգնական, գրքագիտության լաբորատորիայի կրտսեր գիտաշխատող, ասպիրանտ: Ավելի քան 20 հոդվածների հեղինակ և համահեղինակ է, Ռուսաստանի գրադարանային ասոցիացիայի միջազգային համագործակցության բաժնի մշտական հանձնաժողովի անդամ:

Yevgenia Pshenichnaya is the Assistant Director of the International Relations Department of the State Public Scientific-Technological Library SB RAS, Junior Researcher in the Laboratory of Bibliology, Ph.D. student at SPSTL SB RAS. She is the author and co-author of more than 20 articles on international cooperation. Member of the Standing Committee of the Section of the Russian Library Association of International Cooperation.

Пшеничная Евгения Владимировна – помощник директора ГПНТБ СО РАН по международным связям, младший научный сотрудник лаборатории книговедения, аспирант ГПНТБ СО РАН. Автор и соавтор более 20 статей по международному сотрудничеству. Член постоянного комитета Секции РБА по международному сотрудничеству.

ՋԱՆԻԿՅԱՆ ԱՆԻ

Բրյուսովի անվան
պետական համալսարան

JANIKYAN ANI

Brusov State University

ДЖАНИКЯН АНИ

ГРИГОРОВНА

Государственный университет
имени В.Я. Брюсова

Անի Ջանիկյան՝ բ.գ.թ., դոցենտ, գրականագետ, Բրյուսովի անվան պետական համալսարանի համաշխարհային գրականության և մշակույթի ամբիոնում Ֆրանսիայի գրականության դասախոս, նույն համալսարանում ֆրանկոֆոն հետազոտությունների միջհամալսարանական ակադեմիական նվաճումների կենտրոնի ղեկավար: 2017 թ. հիմնել և մինչ օրս ղեկավարում է ««Ավանսեն» ֆրանկոֆոն երիտասարդական թատերական ասոցիացիան»:

Ani Janikyan is a Candidate of Sciences in Philology, Associate Professor, and literary critic at Brusov State University. She is a Lecturer of French Literature at the Department of World Literature and Culture and Head of the Center for Interuniversity Academic Achievements of French-speaking Studies of the Brusov State University. In 2017, she founded and still directs the ““Avansen” Francophone Youth Theater Association.”

Джаникян Ани Григоровна – к.ф.н., доцент, литературовед. Преподаватель французской литературы кафедры Мировой литературы и культуры, руководитель центра Межвузовских академических достижений франкоязычных исследований Государственного университета им. В.Я. Брюсова. В 2017 году основала и до сегодняшнего дня руководит «Франкофонную молодежную театральную ассоциацию «Авансен»».

ՌԱԽԻՄՈՎԱ ՇՈԻՐԱ

Ուզբեկստանի Ա. Նավոյի
անվան ազգային գրադարան

RAKHIMOVA SHOIRA

National Library
of Uzbekistan after A. Navoi

РАХИМОВА ШОИРА

МИРХАБИБУЛЛАЕВНА

Национальная библиотека
Узбекистана имени А. Навои

2006 թ.-ից առ այսօր Շոիրա Ռախիմովան աշխատում է Ուզբեկստանի Ա. Նավոյի անվան ազգային գրադարանում՝ որպես սպասարկման բաժնի վարիչ:

Since 2006, Shoirakhon Rakhimova has been working as the Head of the Circulation Department at the National Library of Uzbekistan after A. Navoi.

С 2006 года по настоящее время Рахимова Шоира Мирхабибуллаевна работает руководителем Отдела службы в Национальной библиотеке Узбекистана им. А. Навои.

ՄԱՐԳՍՅԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ

Մարի Իզմիրլյանի
անվան մանկատուն,
Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ
SARGSYAN HOVHANNES
Marie Izmirlian Orphanage,
ASPU after Kh. Abovyan
САРГСЯН ОГАННЕС
МАНВЕЛОВИЧ

Детский дом имени
Мари Измирлян,
АГПУ имени Х. Абовяна

Հովհաննես Մարգսյան՝ Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ Հայ հին և միջնադարյան գրականության և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի ասպիրանտ: Մայրենի լեզվին նվիրված միջոցառում ՀՀ ՊՆ Վ. Մարգսյանի անվան ռազմական համալսարանում՝ պատվոգիր: ՀՀ կրծքանշաններ՝ «Լավագույն զինվորամարզիկ», «Քաջարի մարտիկ», «Հայոց բանակի գերազանցիկ»:

Hovhannes Sargsyan is a postgraduate student in the Department of Armenian Ancient and Medieval Literature and Methods of its Teaching at ASPU after Kh. Abovyan. He received a diploma for his participation in an event dedicated to the Armenian language at the V. Sargsyan Military Institute of the Ministry of Defense of the RA. Medals: “The best soldier-athlete,” “Brave warrior,” “Excellent student of the Armenian Army.”

Саргсян Оганнес Манвелович – аспирант кафедры армянской древней и средневековой литературы и методики ее преподавания АГПУ им. Х. Абовяна. Получил грамоту за участие в мероприятии, посвященному армянскому языку в Военном институте имени Вазгена Саргсяна МО РА. Медали: «Лучший солдат-спортсмен», «Отважный воин», «Отличник армянской армии».

ՄԵՐՈՎԱ ՕԼԳԱ

Ռուսաստանի պետական

գրադարան

SEROVA OLGA

Russian State Library

СЕРОВА ОЛЬГА

ВАСИЛЬЕВНА

Российская государственная

библиотека

Օլգա Մերովան Ռուսաստանի պետական գրադարանի տնօրենի պահպանության և սպասարկման տեղակալն է, ՌՊԳ տեղեկատվական-գրադարանային ծառայությունները կանոնակարգող նորմատիվ-մեթոդաբանական փաստաթղթերի կազմող և խմբագիր: Ղեկավարել է ԱՊՀ-ի գործկոմի միջգրադարանային բաժանորդագրության բաժինը: «Մշակույթի վաստակավոր գործիչ» կոչման դափնեկիր է:

Olga Serova is the Deputy General Director of Preservation and Service. She is the compiler and editor of normative and methodological documents regulating library and information services at the RSL. She headed the section on interlibrary subscription of the Commonwealth of Independent States under the Executive Committee. She was awarded the title of “Honored Worker of Culture.”

Серова Ольга Васильевна в настоящий момент является заместителем генерального директора по хранению и обслуживанию. Составитель и редактор нормативно-методических документов, регламентирующих библиотечно-информационное обслуживание в РГБ. Возглавляла Секцию по межбиблиотечному абонементу Содружества Независимых государств при Исполкоме. Присвоено звание «Заслуженный работник культуры».

ՄԻՐԲՈՒ ՕԼԵՍՅԱ

Մոլդովայի տնտեսագիտական
ակադեմիա

SIRBU OLESEA

Academy of Economic
Studies of Moldova

СЫРБУ ОЛЕСЯ

Академия экономического
образования Молдовы

Օլեսյա Միրբու՝ Մոլդովայի տնտեսագիտական ակադեմիայի (ՄՏԱ) միջազգային հարաբերությունների և եվրոպական նախագծերի գծով պրոռեկտոր: Ավարտել է ՄՏԱ-ն տնտեսագիտություն և մարքեթինգ մասնագիտությամբ: Գրացի համալսարանում (2005-2007 թթ.) ստացել է մագիստրոսի կոչում: 2001-2009 թթ. տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու միջազգային հարաբերությունների և համաշխարհային տնտեսության ուղղությամբ: Դոկտորական կրթությունը ստացել է Արիստոտելի համալսարանում, Սալոնիկում (Հունաստան) 2009 թ.:

2009 թ.-ից ՄՏԱ Եվրոպական ինտեգրացիոն հետազոտությունների կենտրոնի գործադիր տնօրեն է, 2007 թ.-ից Մոլդովայի էթնիկ և տարածաշրջանային հետազոտությունների ասոցիացիայի հիմնադիր և նախագահ, Միջազգային նախագծերի համակարգող:

2010 թ.-ից Յասիի (Ռումինիա) «AICuza» համալսարանի եվրոպական հետազոտությունների կենտրոնի «Եվրոպական հետազոտությունների արևելյան հանդեսի» հոգաբարձուների միջազգային խորհրդի անդամ: 2015-2020 թթ. ՄՏԱ ինտեգրացիոն հետազոտությունների եվրոպական կենտրոնի «Տարածաշրջանային հետազոտությունների արևելաեվրոպական հանդեսի» գլխավոր խմբագիր: Բազմաթիվ հրապարակումների հեղինակ և համահեղինակ է:

Olesea Sirbu is the Vice-Rector for international relations and European projects of the Academy of Economic Studies of Moldova. She graduated from the ASEM with a degree in Economics and Marketing. She completed her master's studies at the University of Graz from 2005-2007, and her doctoral studies in Economics, with a concentration in International Relations and World Economy, at ASEM from 2001-2009. She completed her post-doctoral studies at Aristotle University, Thessaloniki (Greece) in 2009.

Since 2009, she has served as Executive Director at the Centre for Studies in European Integration of ASEM. Additionally, since 2007, she has been the Founder and President of the Association of Ethnic and Regional Studies of Moldova. Coordinator of international projects.

Since 2010, she is a member of the international advisory board of the scientific journal "Eastern Journal of European Studies" of the European Studies Centre of "AICuza" University, Iași (Romania), and Editor-in-Chief of the scientific journal "Eastern European Journal of Regional Studies" of ASEM European Integration Studies Centre from 2015-2020. She is an author and co-author of a large number of publications.

Сырбу Олеся – проректор по международным связям и европейским проектам Академии экономического образования Молдовы (АЭОМ). Окончила АЭОМ по специальности экономика и маркетинг. Получила магистерскую степень в Университете Граца в 2005–2007 гг., кандидатскую, полученную в АЭОМ, в период 2001–2009 гг. Доктор экономических наук в направлении международные отношения и мировая экономика. Пост-докторантуру проходила в Университете Аристотеля, Салоники (Греция) в 2009 году.

Исполнительный директор центра исследований европейских интеграций АЭОМ с 2009 года. Основатель и президент ассоциации этнических и региональных исследований Молдовы с 2007 г. Координатор международных проектов.

Член международного попечительского совета научного журнала «Восточный журнал европейских исследований» в Центре европейских исследований Университета “AI Cuza” Яссы (Румыния) с 2010 г. Главный редактор научного журнала «Восточно-европейский журнал региональных исследований» европейского центра интеграционных исследований при АЭОМ, в период 2015–2020 гг. Автор и соавтор многочисленных публикаций.

ՍՈԲԵՑԿԻ ՎԵՐԱ

Մոլդովայի պետական
ագրարային համալսարանի
հանրապետական գիտական
գյուղատնտեսական
գրադարան

SOBETCHI VERA

Republican Scientific
Agricultural Library of the State
Agrarian University of Moldova

СОБЕЦКИ ВЕРА

Республиканская научная сельскохозяйственная библиотека
государственного аграрного университета Молдовы

Վերա Սոբեցկին Մոլդովայի պետական ագրարային համալսարանի հանրապետական գիտական գյուղատնտեսական գրադարանի մեթոդաբանության, հետազոտության և կրթական կենտրոնի ղեկավարն է: Նա պատասխանատու է գրադարանային գործունեության նորմատիվ փաստաթղթերի մշակման, գյուղատնտեսական գրադարանների ցանցի անձնակազմին մեթոդական աջակցության, գրադարանային հետազոտական գործունեության կազմակերպման, գրադարանի աշխատողների վերապատրաստման և տարբեր օգտատերերի գրագիտության բարելավման տեղեկատվական ծրագրի մշակման համար: Նա աշխատում է գրադարանագիտության, տեղեկատվության և փաստաթղթավորման բարելավման ազգային տեխնիկական կոմիտեում:

Vera Sobetchi is the Head of the Methodology, Research, and Training Center of the Republican Scientific Agricultural Library of the State Agrarian University of Moldova. She is responsible for the elaboration of the regulatory documents of library activity, the methodological assistance of the Agricultural

Library Network staff, the organization of library research activity, the training of library employees and the development of information literacy programs for different users. She is involved in the National Technical Committee for the Standardization of Library Science, Information, and Documentation.

Собецки Вера – руководитель Методического, исследовательского и учебного центра Республиканской научной сельскохозяйственной библиотеки Государственного аграрного университета Молдовы. Она отвечает за разработку нормативных документов библиотечной деятельности, методическую помощь сотрудникам сети сельскохозяйственных библиотек, организацию библиотечной исследовательской деятельности, обучение библиотечных работников и развитие информационной программы повышения грамотности для разных пользователей. Она работает в Национальном техническом комитете по стандартизации библиотечного дела, информации и документации.

ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ ԳԱԳԻԿ
Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ
SUKIASYAN GAGIK
ASPU after Kh. Abovyan
СУКИАСЯН ГАГИК
АРАМОВИЧ
АГПУ им. Х. Абовяна

Գագիկ Սուքիասյանը 2009 թ. ստացել է պրոֆեսորի գիտական կոչում: Հանդես է եկել միջազգային և հանրապետական բազմաթիվ գիտաժողովներում, ունի Հայաստանի և արտերկրի հանդեսներում տպագրված շուրջ 100 հոդված: Իր նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է 4 գիտաժողով, այդ թվում հայկական գրատպության 500-ամյակին նվիրված: Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ թանգարանագիտության, գրադարանագիտության և մատենագիտության ամբիոնի դասախոս է:

Gagik Sukiasyan was awarded a professorship in 2009. He has participated in many international conferences and is the author of over a hundred articles published in Armenia and abroad. He has organized four scientific conferences including one dedicated to the 500th anniversary of Armenian book printing. He is a Lecturer in the Chair of Museum Science, Library Science and Bibliography at the ASPU after Kh. Abovyan.

Сукиасян Гагик Арамович в 2009 году получил ученое звание профессора. Выступал на международных научных конференциях. Автор более 100 статей, опубликованных в Армении и за рубежом. Организатор четырех научных конференций, в том числе посвященной 500-летию Армянского книгопечатания. Преподаватель кафедры музееведения, библиотековедения и библиографии в АГПУ имени Х. Абовяна.

ՄՏԱՆԿՈՎԻՉ ԲԵԲԱ

Մերքիայի ազգային
գրադարան

STANKOVIC BEBA

National Library of Serbia

СТАНКОВИЧ БЕБА

Национальная библиотека
Сербии

Բեբա Ստանկովիչը Մերքիայի ազգային գրադարանի միջազգային համագործակցության բաժնի գրադարանային խորհրդատուն է, Բելգրադի համալսարանի փիլիսոփայության մագիստրոս, Գրադարանային ասոցիացիաների և հաստատությունների միջազգային դաշնության (ԻՖԼԱ) գրադարանային ասոցիացիաների կառավարման մշտական հանձնաժողովի անդամ, 2013-2015 թթ.՝ «Կանայք, տեղեկատվություն և գրադարաններ» հատուկ խմբի համակարգող:

2014-2019 թթ. Մերքիայի գրադարանային ասոցիացիայի փոխնախագահ: 2001-2017 թթ. զբաղեցրել է Պոժարևացի հանրային գրադարանի տնօրենի պաշտոնը: Մերքիայում գրադարանավարության զարգացման գործում ունեցած ավանդի համար երկու ազգային մրցանակների դափնեկիր է:

Beba Stankovic is a Library Advisor in the Department for International Cooperation at the National Library of Serbia. She holds an MA in Philosophy from the University of Belgrade and is a Standing Committee member of the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) Management of Library Associations group and a convener of the Special Interest Group “Women, Information and Libraries” from 2013-2015.

From 2014-2019 she served as Vice President of the Serbian Library Association and was Director of Parent Public Library Pozarevac from 2001-2017. She is the recipient of two national

awards for contributing to the development of librarianship in the Republic of Serbia.

Станкович Беба – советник Отдела международного сотрудничества Национальной библиотеки Сербии. Магистр философии Белградского университета. Член постоянной комиссии Международной федерации библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА) по управлению библиотечными ассоциациями. Координатор специальной группы «Женщины, информация и библиотеки» в 2013–2015 гг.

В 2014–2019 гг. вице-президент библиотечной ассоциации Сербии и директор публичной библиотеки в Пожареваце с 2001 по 2017 гг. Она является лауреатом двух национальных премий за вклад в развитие библиотечного дела в Республике Сербия.

ՎԵԴԵՆՅԱՊԻՆԱ ՄԱՐԻԱ

Ռուսաստանի պետական
մանկական գրադարան

VEDENYAPINA MARIA

Russian State Children's Library

ВЕДЕНЯПИНА МАРИЯ

АЛЕКСАНДРОВНА

Российская государственная
детская библиотека

Մարիա Վեդենյապինան 2012 թ.-ից «Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարան» պետական բյուջետային մշակութային հաստատության տնօրենն է:

Ռուսաստանի Դաշնության Նախագահին առընթեր ռուսաց լեզվի խորհրդի անդամ է, Մշակույթի, արվեստի և լուսավորության գործիչների երեխաներին ընթերցանությանը հաղորդակից դարձնելու «Կրթում ենք ընթերցողին» ասոցիացիայի նախագահ:

Արժանացել է «Ռուսաստանի Դաշնության մշակույթի վաստակավոր գործիչ» պատվավոր կոչմանը: Մանկապատանեկան ստեղծագործությունների համար արժանացել է Ռուսաստանի Դաշնության Նախագահի գրականության և արվեստի մրցանակի:

Since 2012, Maria Vedenyapina has been the Director of the Federal State Budgetary Cultural Institution “Russian State Children’s Library.”

She is a member of the Russian Language Presidential Council, President of the Association of Culture, Art and Education Workers for Encouraging Children to Read “Raising a Reader.”

She was awarded the honorary title “Honored Worker of Culture of the Russian Federation.” She became the Russian

Federation President prize laureate in the field of literature and art of works for children and youth.

С 2012 года Веденяпина Мария Александровна является директором Федерального государственного бюджетного учреждения культуры «Российской государственной детской библиотеки».

Является членом Совета при Президенте Российской Федерации по русскому языку, Президентом Ассоциация деятелей культуры, искусства и просвещения по приобщению детей к чтению «Растим читателя».

Присуждено Почетное звание «Заслуженный работник культуры Российской Федерации». Лауреат премии Президента Российской Федерации в области литературы и искусства за произведения для детей и юношества.

ՎԻԴԱԼ-ԳՈՐԵՆ ՇԱՀԱՆ

«Կալֆա» տեխնոլոգիական
կենտրոն

VIDAL-GORÈNE CHAHAN

“Calfa” Technology Center

ВИДАЛ-ГОРЕН ШААН

«Калфа» технологический центр

Շահան Վիդալ-Գորենը «Կալֆա» տեխնոլոգիական կենտրոնի նախագահն ու հիմնադիրն է՝ սթարթափի, որը մասնագիտացած է փաստաթղթերի նշաճանաչման և ոլորտի մասնագետներին և հաստատություններին նվիրված խելացի համակարգերի մշակման գործում (OCR և HTR լուծումներ արևելյան լեզուների համար): «Կալֆան» ներգրավված է Հայաստանում, Ֆրանսիայում և Վենետիկում հայոց լեզվի համար իրականացվող մի շարք ծրագրերում:

Chahan Vidal-Gorène is the President and Founder of “Calfa,” a startup specialized in document understanding and in developing intelligent systems dedicated to cultural heritage professionals and institutions (OCR and HTR solutions for Oriental languages). “Calfa” is particularly involved in several ongoing projects for the Armenian language in Armenia, France and Venice.

Видал-Горен Шаан является президентом и основателем технологического центра «Калфа», стартапа, специализирующегося на распознавании документов и разработке интеллектуальных систем, предназначенных для специалистов и учреждений, занимающихся культурным наследием (OCR и HTR для восточных языков). «Калфа» активно участвует в нескольких текущих проектах по армянскому языку в Армении, Франции и Венеции.

ՏԵՇԱԲԱԵՎԱ ՈՒՄԻԴԱ

Ուզբեկստանի Ա. Նավոյի
անվան ազգային գրադարան

TESHABAeva UMIDA

National Library of
Uzbekistan after A. Navoi

ТЕШАБАЕВА УМИДА

АЛИМДЖАНОВНА

Национальная библиотека
Узбекистана имени А. Навои

Ումիդա Տեշաբաևա՝ գրադարանավար, ուսուցիչ, Ուզբեկստանի Ա. Նավոյի անվան ազգային գրադարանի տնօրեն:

2011 թ. արժանացել է «Ուզբեկստանի Հանրապետության անկախության 20-ամյակ» պետական պարգևի, 2020 թ.՝ Ուզբեկստանի Հանրապետության «Մեխնատ շուխրաթի» պետական շքանշանի:

2021 թ. շնորհվել է «Ախբորոտ-կուտուբխոնա ալոչիսի» կրծքանշանը՝ տեղեկատվական-գրադարանային ոլորտի զարգացման գործում երկարաժամկետ բարեխիղճ աշխատանքի և ներդրման համար:

Ունի ավելի քան 40 գիտական հրապարակում, 15 մեթոդական-մատենագիտական ձեռնարկ, 10 խմբագրական և թարգմանչական աշխատանք:

Umida Teshabaeva is a librarian, teacher, and Director of the National Library of Uzbekistan after A. Navoi.

In 2011, she was awarded the state award for “20 years Independence of the Republic of Uzbekistan,” and received the Award of the Republic of Uzbekistan in 2020 – “Mekhnat Shukhrati” order.

In 2021, she was awarded the badge of “Akhborot-kutubhona ailochisi” for conscientious work and contribution to the development of the information and library sector.

She has more than 40 scientific publications, 15 methodological and bibliographic manuals, and 10 editorial and translation works.

Тешабаева Умида Алимджановна – библиотекарь, педагог, директор Национальной библиотеки Узбекистана имени Алишера Навои.

В 2011 году награждена нагрудным знаком «20 лет Независимости Республики Узбекистан». В 2020 году награждена Государственной наградой Республики Узбекистан – орденом «Мехнат шухрати».

В 2021 году награждена нагрудным значком «Ахбороткутубхона аълочиси» (Отличник информационной-библиотечной сферы), вручаемой за многолетний добросовестный труд и вклад в развитие информационно-библиотечной сферы.

Автор сорока научных публикаций, пятнадцати методико-библиографических пособий, десяти редакционных и переводческих работ.

ՏՈՆՈՅԱՆ ԶԱՐՈՒՀԻ
Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ
TONOYAN ZARUHI
ASPU after Kh. Abovyan
ТОНОЯН ЗАРУИ
САСУНОВНА
АГПУ им. Х. Абовяна

Զարուհի Տոնոյանը աշխատում է Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանում՝ որպես դասախոս:

Մասնակցել է բազմաթիվ գիտաժողովների և աշխատաժողովների, հանդես է եկել զեկուցումներով: Ունի մեկ տասնյակից ավելի տպագրված հոդվածներ գիտական ամսագրերում և հանրապետական մամուլում:

Zaruhi Tonoyan is a lecturer at the Armenian State Pedagogical University after Kh. Abovyan.

She has presented at a number of conferences and seminars, and she is the author of over a dozen articles published in scientific journals and the republican press.

Тоноян Заруи Сасуновна – преподаватель Армянского государственного педагогического университета имени Х. Абовяна.

Принимала участие в ряде конференций, семинаров и выступала с докладами. Автор более десятка статей, напечатанных в научных журналах и республиканской периодике.

ՏՈՒԲԱԼՈՎԱ ԻՆՆԱ

Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարան

TUBALOVA INNA

Tomsk National Research
State University

ТУБАЛОВА ИННА

ВИТАЛЬЕВНА

НИ Томский государственный
университет

Իննա Տոմբալովա՝ ավագ դասախոս, դոցենտ, ընդհանուր, սլավոնա-ռուսական լեզվաբանության և դասական բանասիրության ամբիոնի պրոֆեսոր, 2020 թ.-ից՝ Տոմսկի ազգային հետազոտական պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի ղեկան: Գիտական, կրթական և լուսավորչական թեմաներով դրամաշնորհային ծրագրերի մասնակից և ղեկավար է:

«Բանբեր ՏՊՀ: Բանասիրություն» գիտական հանդեսի խմբագրական խորհրդի անդամ: Հեղինակ է ավելի քան 150 գիտական հրապարակումների, այդ թվում՝ հասարակական դիսկուրսի վերլուծության հիմնախնդիրների վերաբերյալ ութ մենագրությունների: Ռուսաստանի Դաշնության Բարձրագույն ատեստավորման հանձնաժողովի փորձագիտական խորհրդի անդամ է:

Inna Tubalova is a Senior Lecturer, Associate Professor, Professor of the General, Slavic-Russian Linguistics and Classic Philology Department, and has been Dean of the Philological Department at Tomsk State University (TSU) since 2022. She is a member and coordinator of grant projects on scientific, educational and enlightenment topics.

She is a member of the editorial group of the scientific journal “Bulletin of TSU. Philology.” She is the author of more than

150 scientific publications, including 8 monographs dedicated to the problem of social discourse analysis. She is a member of the Expert Council of the “Higher Certification Commission of the Russian Federation.”

Тубалова Инна Витальевна – старший преподаватель, доцент, профессор кафедры общего, славяно-русского языкознания и классической филологии, с 2020 г. – декан филологического факультета ТГУ. Участник и руководитель грантовых проектов по научной, образовательной и просветительской тематике.

Член редколлегии научного журнала «Вестник ТГУ. Филология». Автор более 150 научных публикаций, в том числе 8 монографий, посвященных проблематике анализа социальных дискурсов. Член экспертного совета ВАК РФ.

ԴՅԱԲՈՎԱ ՏԱՏՅԱՆԱ

Բարձրագույն գեղարվեստա-
տեխնիկական ինստիտուտ

RYABOVA TATYANA

Fine Arts Technical Institute

РЯБОВА ТАТЬЯНА

ВИКТОРОВНА

Высший художественно-
технический институт

Տառյանա Դյաբովան Սանկտ Պետերբուրգի բուհերում դասավանդում է ռուս և արտասահմանյան գրականություն, լրագրություն, գործարար հաղորդակցություն, ռուսերենը որպես օտար լեզու: Հեղինակ է ավելի քան 70 գիտական աշխատությունների և ուսումնամեթոդական ձեռնարկների:

Tatyana Ryabova is a lecturer of Russian and foreign literature, journalism, business communication, and Russian as a foreign language at various universities in Saint-Petersburg. She is the author of more than 70 scientific papers and educational teaching materials.

Рябова Татьяна Викторовна – преподаватель русской и зарубежной литературы, журналистики, деловой коммуникации, русского языка как иностранного в вузах Санкт-Петербурга. Автор более 70 научных работ и учебно-методических пособий.

ՓԵՀԼԻՎԱՆՅԱՆ ՄԵԼԻՆԵ

Բեռլինի պետական

գրադարան

PEHLIVANYAN MELINÉ

Berlin State Library

ПЕЙЛИВАНИАН МЕЛИНЕ

Берлинская государственная

библиотека

Մելինե Փեհլիվանյանը Բեռլինի պետական գրադարանի արևելագիտության բաժնի փոխտնօրենն է, ինչպես նաև գրադարանի հայկական, թուրքական և աֆրիկյան հավաքածուների համակարգողը: Նա հրատարակել է աշխատություններ հայ գրավոր ժառանգության և հավաքածուի ձևավորման վերաբերյալ և 1999 թ.-ից սկսած՝ վերոնշյալ թեմաներով Գերմանիայում կազմակերպել է չորս ցուցահանդես:

Meliné Pehlivanian is the Vice Director of the Oriental Department of the Berlin State Library and curator for the Armenian, Turkish and African collections of the library. She has published on various topics regarding Armenian written heritage and collection building and has organized four expositions on the topic in Germany since 1999.

Пейливаниян Мелине – заместитель директора Отдела востоковедения Берлинской государственной библиотеки, также является координатором армянской, турецкой и африканской коллекций библиотеки. Она опубликовала множество работ, касающихся вопросов армянского письменного наследия и формирования коллекций, и начиная с 1999 года в Германии организовала четыре выставки по данным темам.

ՔՈՉԱՐՅԱՆ ՍԵՅՐԱՆ

Երևանի Մխիթար Հերացու
անվան պետական

բժշկական համալսարան

KOCHARYAN SEYRAN

Yerevan State Medical University

after Mkhitar Heratsi

КОЧАРЯН СЕЙРАН

Ереванский государственный

медицинский университет

имени Мхитара Гераци

Սեյրան Քոչարյանը Երևանի պետական բժշկական համալսարանի գիտության վարչության պետն է: Ունի ավելի քան 30 տարվա փորձ համալսարանական հետազոտությունների կառավարման ոլորտում, այդ թվում նախարարության մակարդակով: Ունենալով կենսաբանական գիտությունների թեկնածուի աստիճան՝ նա գործունեության լայն շրջանակի է տիրապետում՝ դասավանդումից մինչև հետազոտությունների իրականացում, համալսարանի թվային փոխակերպման կառավարում:

Նա Tempus և Erasmus+ (VERITAS, MINERVA և այլն) ծրագրերի կառավարման հարուստ փորձ ունի: Առողջապահության և բարեկեցության ժողովրդագրական փոփոխությունների ոլորտում ԵՄ հիմնական ծրագրերի ազգային համակարգող (Horizon 2020, Horizon Europe) նշանակվելը ավելի ազդեցիկ դարձրեց նրա միջազգային մանդատը ծրագրերի կառավարման և գործընկերային հարաբերությունների ձևավորման գործում:

Seyran Kocharyan is the Head of Science Division of Yerevan State Medical University. He has over 30 years of experience in research management at university as well as ministerial level. Having a Ph.D. in Biology, he manages a wide scope of activities

varying from teaching to researching as well as managing the digital transformation of the University.

He has rich experience in managing Tempus and Erasmus+ funded projects (VERITAS, MINERVA etc.). His appointment as NCP for EU framework programs (Horizon 2020, Horizon Europe) for Health Demographic Change and Wellbeing has raised his international competencies related to project management and partnership establishment.

Кочарян Сейран – начальник Управления науки Ереванского государственного медицинского университета. Имеет более чем 30-летний опыт управления исследованиями в университете, в том числе на министерском уровне. Имея степень кандидата биологических наук, он руководит широким спектром деятельности от преподавания до исследований, а также управляет цифровой трансформацией университета.

У него богатый опыт управления проектами Tempus и Erasmus+ (VERITAS, MINERVA и т. д.). Его назначение в качестве национального координатора основных программ ЕС (Horizon 2020, Horizon Europe) в области демографических изменений здравоохранения и благополучия повысило его международные полномочия, связанные с управлением проектами и установлением партнерских отношений.

ՕՀԱՆՅԱՆ ԹԱՄԱՐԱ

Կոնգրեսի գրադարան

OHANYAN TAMARA

Library of Congress

ОГАНЯН ТАМАРА

АЛФРЕДОВНА

Библиотека Конгреса

Թամարա Օհանյանն աշխատում է Վաշինգտոնի Կոնգրեսի գրադարանի գրքերի վերականգնման և պահպանման բաժնում՝ որպես ավագ վերականգնող: Զեկույցներով մասնակցել է բազմաթիվ միջազգային կոնֆերանսների, անցկացրել է վարպետության դասընթացներ ԱՄՆ-ում, Ռուսաստանում և Հայաստանում: Նրա գիտական ուսումնասիրությունները նվիրված են հայկական ձեռագրերի և հնատիպ գրքերի ստեղծման և պահպանման պատմությանը, ինչպես նաև պարսկական և արաբական ձեռագրերի վերականգնմանը:

Tamara Ohanyan is the Senior Conservator in the Book Restoration and Preservation Department at the Library of Congress in Washington DC. She has presented at many international conferences and held master classes in the USA, Russia, and Armenia. Her scientific research is devoted to the history of the creation and preservation of Armenian manuscripts and ancient books, and also to the restoration of Persian and Arabic manuscripts.

Оганян Тамара – старший реставратор Отдела реставрации и хранения книг в Библиотеке Конгресса Вашингтона. Участвовала с докладами во многих конференциях, проводила мастер-классы в США, РФ, РА. Научные исследования посвящены созданию и сохранению армянских рукописей и древних книг, а также реставрации персидских и арабских рукописей.

ՕՆԱՆՅԱՆ ԱՆՆԱ

Հայաստանի ազգային
գրադարան

ONANYAN ANNA

National Library of Armenia

ОНАНИЯН АННА

СЕРГЕЕВНА

Национальная библиотека
Армении

Աննա Օնանյանը հրատարակել է 6 գիտական հոդված Հայաստանի և Միջուրքի գիտական ամսագրերում, մասնակցել գիտաժողովների: Աշխատել է ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտում՝ որպես հնագետ: Ներկայում Հայաստանի ազգային գրադարանի արվեստի բաժնի վարիչն է:

Anna Onanyan is the author of 6 scientific articles published in scientific journals of Armenia and the Armenian diaspora. She has participated in a number of conferences. She worked at the Institute of Archeology and Ethnography of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia. Currently, she holds the position of Head of the Art Department at the National Library of Armenia.

Онаниян Анна Сергеевна – автор 6 научных статей, опубликованных в научных журналах Армении и диаспоры. Участник ряда конференций. Работала в Институте археологии и этнографии НАН РА. В настоящее время занимает должность заведующей Отделом искусства Национальной библиотеки Армении.

ՕՏՈՒՐԳԱՇԵՎԱ ՆԱՏԱԼՅԱ

Միբիրյան կառավարման

ինստիտուտ

OTURGASHEVA NATALIA

The Siberian Institute of

Management

ОТУРГАШЕВА

НАТАЛЬЯ ВАДИМОВНА

СИУ-РАНХиГС

Նատալյա Օտուրգաշևան աշխատում է ՌԴ նախագահի առընթեր ժողովրդական տնտեսության և պետական ծառայության Ռուսական ակադեմիայի Միբիրյան մասնաճյուղի միջազգային հարաբերությունների և հումանիտար համագործակցության ամբիոնում: Մշակութաբանության, հոետորաբանության համաշխարհային գրականության և արվեստի պատմության վերաբերյալ շուրջ հարյուր հոդվածի և տասից ավելի դասագրքերի հեղինակ է:

Natalya Oturgasheva works at the Department of International Relations and Humanitarian Cooperation of the Siberian Institute of Management, a branch of the Russian Academy of National Economy and Public Administration under the President of the Russian Federation. She is the author of hundred articles and more than ten textbooks on cultural studies, rhetoric, history of world literature and art.

Отургашева Наталья Вадимовна – работник кафедры международных отношений и гуманитарного сотрудничества Сибирского института управления – филиала Российской академии народного хозяйства и государственной службы при Президенте РФ. Автор около ста статей и больше десяти учебников по культурологии, риторике, истории мировой литературы и искусству.

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄՆԵՐ
ABSTRACTS OF PRESENTATIONS
АННОТАЦИИ ДОКЛАДОВ

**ԽԻՋԱԽ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ
BRAVE NEW WORLD
ДИВНЫЙ НОВЫЙ МИР**

ԼԻԶՈՆ ԲԱՐԲԱՐԱ

ԻՖԼԱ, նախագահ

LISON BARBARA

IFLA, President

ЛИЗОН БАРБАРА

ИФЛА, президент

**XXI դարի երկրորդ տասնամյակի գրադարանների
մարտահրավերները և ինչպես է ԻՖԼԱ-ն նրանց աջակցում**

Գրադարանային ասոցիացիաների և հաստատությունների միջազգային ֆեդերացիան (ԻՖԼԱ) անկախ, միջազգային, ոչ կառավարչական, ոչ առևտրային կազմակերպություն է: Որպես «Գրադարանների գլոբալ ձայն», ԻՖԼԱ-ն գրադարանները բերում է համաշխարհային հարթակ և աջակցում է նրանց աշխատանքին՝ խթանելով գրադարանային և տեղեկատվական ծառայությունների մատուցման բարձր որակը և ներկայացնելով ԻՖԼԱ-ի անդամների շահերն աշխարհում: Այսպիսով, ԻՖԼԱ-ն ողջ գրադարանային գործունեության ուղենիշն է, որը հարթակ է ստեղծում քննարկումների և ուսուցման համար, ճիշտ ճանապարհ է ցույց տալիս և ոգեշնչում գրադարանավարներին:

Իր անդամների և շուրջ 1200 կամավորներից բաղկացած ջերմեռանդ համայնքի շնորհիվ, ովքեր աշխատում են իր մասնագիտական ստորաբաժանումներում, ԻՖԼԱ-ն ներկայացնում է գրադարանային և տեղեկատվական մասնագիտության ամենավառ գաղափարները: Ներկայիս բոլոր գործընկերների հետ համատեղ ԻՖԼԱ-ն աշխատում է մասնագիտական օրակարգի սահմանման և գրադարանային ծառայությունների չափորոշիչների մշակման, մշակութային ժառանգության ռեսուրսների հասանելիության բարելավման տեղական և գլոբալ քաղաքականության համատեքստում գրադարանների շահերը պաշտպանելու ուղղությամբ:

Հիմնվելով Միավորված ազգերի կազմակերպության և այլ միջազգային կազմակերպությունների ու մարմինների հետ

հաստատված հարաբերությունների վրա՝ ԻՖԼԱ-ն նաև հանդես է գալիս որպես կապող օղակ համաշխարհային գրադարանային հանրության, վերագրային դերակատարների և ղեկավարների միջև: Գրադարանների շահերը պաշտպանելով՝ ԻՖԼԱ-ն խրախուսում է տեղեկատվական-գրադարանային ծառայությունների արժևորումը:

Յուրաքանչյուր մասնագիտությունից և հաստատությունից մշտապես պահանջվում է աշխատանքի համապատասխանեցում միջավայրի սրբնթաց զարգացումներին և փոփոխություններին: Հատկապես արխիվային կամ մշակութային հաստատությունների համար, ինչպիսիք են գրադարանները, սա մեծ մարտահրավեր է, որը հանգեցնում է մասնագիտության հիմնական կարողությունների սկզբունքորեն նոր մոտեցման:

Ժամանակակից աշխարհում մեր աշխատանքային պայմաններում ԱՆԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ դարձել է ԿԱՅՈՒՆ ԳՈՐԾՈՆ: Որտե՞ղ կարելի է օգնություն գտնել: Որտե՞ղ է ճիշտ ճանապարհը և ուղղությունը այս հարափոփոխ իրավիճակում:

Իմ ելույթում ես ցույց կտամ, թե ինչպես է ԻՖԼԱ-ն, որպես գրադարանների համաշխարհային ձայն և գրադարանագիտության միջազգային փորձագիտական հարթակ, օգնում գրադարանավարներին դիմակայելու իրական մարտահրավերներին և լավ պատրաստվածություն ունենալ: Նաև կկենտրոնանամ գրադարանների և հենց գրադարանավարների առաջ ծառացած ընթացիկ մարտահրավերների վրա: Իմ առաքելությունն է ուժեղացնել գրադարանային համակարգը և ցույց տալ գրադարանների արդիականությունը, և իմ ելույթը խթան կհանդիսանա իմ գործընկերների համար, որպեսզի նրանք ևս փորձեն հասնել այս նպատակին:

Ցուցադրելով գրադարանների դերը ընդհանուր զարգացման գործում՝ ԻՖԼԱ-ն մի շարք գործիքներ է կիրառում, որոնք գրադարաններին օգնում են աջակցություն ստանալ՝ օգնելով նրանց ավելի հստակ տեսնել այն փոփոխությունները, որոնք

նրանք կարող են մտցնել անհատների և համայնքների կյանքում:

Այս աշխատանքի մեծ մասը հիմնված է Միավորված ազգերի կազմակերպության Կայուն զարգացման նպատակների (ԿԶՆ) ծրագրին. դրանք համապարփակ և ընդհանուր գործառնական ծրագիր են ապահովում ոչ միայն կառավարությունների, այլև բոլոր շահագրգիռ կողմերի համար ամբողջ աշխարհում: ԿԶՆ-ներն իրենց գլոբալ կիրառման, տեղեկատվության հասանելիության կարևորության և համագործակցության հնարավորությունների վրա շեշտադրում կատարելու միջոցով քննարկումների համար հարթակ են ստեղծում, թե գրադարաններն ինչ կարող են անել փոփոխությունների հասնելու համար:

ԻՖԼԱ-ի Աշխարհի գրադարանային քարտեզը այս ջանքերի հիմնաքարն է, որը տվյալներ է տրամադրում և իր ազդեցությունը ցուցադրում ԿԶՆ պատմությունների և երկրների դիմերեսի միջոցով: Հիմնվելով դրանց վրա՝ ԻՖԼԱ-ն մշակում է վերլուծական և այլ գործիքներ, որոնք կարող են խթանել և աջակցել իրավապաշտպան գործունեությանը:

Մեր զարգացման և տեղեկատվության հասանելիության մասին զեկույցը հետևում է ԿԶՆ պարտավորությունների կատարմանն ուղղված առաջընթացին և տրամադրում է փորձագիտական տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպիսի ազդեցություն ունեն տեղեկատվությունը և գրադարանները ԿԶՆ նպատակներին հասնելու գործում:

Ընդհանուր զարգացման գործում գրադարանների դերի մասին լրացուցիչ աղբյուրներ կարող եք գտնել ազգային և տարածաշրջանային շահերի պաշտպանության աջակցության էջում, ներառյալ «Մատչելիություն և հնարավորություն բոլորի համար» բրոշյուրում, ինչպես նաև 2014 թվականի Լիոնի հռչակագրում, որը ստորագրվել է ավելի քան 600 կազմակերպությունների կողմից:

Ի լրումն այս առաջատար նախաձեռնություններին, ԻՖԼԱ-ն լույս է ընծայում տարբեր գրադարանային ոլորտներին

վերաբերող հոդվածների և աշխատությունների լայն շրջանակ, որոնք նախատեսված են ցուցադրելու կայուն զարգացման տարբեր մակարդակներում ներդրված ջանքերը: Խորհուրդ ենք տալիս օգտագործել մեր անդամների հեղինակած և հանրայնացված նյութերը՝ ձեր աշխատանքին աջակցելու նպատակով:

The Challenges for Libraries in the Second Decade of the XXI Century and How IFLA is Supporting Them

IFLA is an independent, international, non-governmental, nonprofit organisation. Acting as the “Global Voice of Libraries” IFLA puts libraries on the global stage and supports their work by promoting high standards of provision and delivery of library and information services and by representing the interests of IFLA’s members throughout the world. Therefore, IFLA is a reference point across libraries’ activities, providing a forum for discussion and learning as well as direction and inspiration for all librarians.

With its members and active network of around 1,200 volunteers, working in its Professional Units IFLA represents the brightest minds of the library and information profession. Together with all active colleagues, IFLA works to set the professional agenda and develop standards for library services, to improve access to information and cultural heritage resources, and to advocate for the place of libraries at the heart of local and global policies.

Based on well-established relations with the United Nations and other international organisations and bodies, IFLA also works as the central interface and between the global library field and supranational leaders and decision makers. By advocating for libraries, IFLA encourages widespread understanding of the value of good library and information services.

Every profession and every institution is constantly demanded to orientate their work in accordance with the rapid developments and changes in their environment. Especially for memory or cultural institutions like libraries, this is a big challenge, which

results in principally new approach to the core competencies of the profession.

In our modern world, INSTABILITY became THE stable factor for our working conditions. Where is help? Where is guidance and orientation in this persistent uncertainty?

In my talk, I will show how IFLA as the global voice for libraries and as the international platform of expertise for the library profession supports the librarians to meet the actual challenges and be well prepared for the future. I will also focus onto the current challenges for libraries and librarians. It is my mission to make the library stronger and show its relevance – my talk shall be a contribution that my colleagues can achieve this goal.

Showing libraries' contribution to development IFLA produces a variety of materials and tools to help libraries win and maintain support for their work, helping them to show concretely the difference they can make in the lives of individuals and communities.

Much of this work is structured around the framework of the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), which provides a comprehensive and shared roadmap not only for governments, but for all stakeholders, everywhere. Through their global application, the emphasis they give to the importance of access to information, and the opportunities for engagement, the SDGs provide a powerful structure for talking about the difference libraries can make.

IFLA's Library Map of the World is at the heart of this effort, providing data and demonstrating impact through SDG Stories and country profiles. Building on these, IFLA develops analyses and other tools which can support advocacy.

Our Development and Access to Information (DA2I) report tracks progress towards SDG commitments and provides expert insights on how information and libraries make a difference in delivering on the Goals.

You find further resources explaining the contribution of libraries to development on the supporting national and regional advocacy page, including our booklet on Access and Opportunity for All, as well as the 2014 Lyon Declaration signed by over 600 organisations.

In addition to these flagship initiatives, IFLA produces a wide variety of articles and papers from across library sectors, designed to show contributions across the different dimensions of sustainable development. We also strongly encourage you to use the materials prepared and shared by our Members to support your own work.

Вызовы второй декады XXI века библиотекам и как ИФЛА им содействует

Международная федерация библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА) – независимая, международная, неправительственная, некоммерческая организация. Выступая в качестве «Глобального голоса библиотек», ИФЛА выводит библиотеки на мировую арену и поддерживает их работу, продвигая высокие стандарты предоставления библиотечных и информационных услуг, представляя интересы членов ИФЛА по всему миру. Таким образом, ИФЛА является ориентиром во всей библиотечной деятельности, предоставляя платформу для дискуссий и обучения, а также направление и вдохновение для всех библиотекарей.

Благодаря своим членам и активному сообществу, насчитывающему около 1200 волонтеров, работающих в ее профессиональных подразделениях, ИФЛА представляет самые яркие умы библиотечной и информационной профессии. Вместе со всеми действующими коллегами ИФЛА работает над определением профессиональной повестки и разрабатывает стандарты библиотечного обслуживания, улучшает доступ к информации и ресурсам культурного наследия и отстаивает места библиотек в центре местной и глобальной политики.

Основываясь на хорошо налаженных отношениях с Организацией Объединенных Наций и другими международными организациями и органами, ИФЛА также работает в качестве центрального связующего звена между глобальной библиотечной сферой, наднациональными лидерами и принимающими решения лицами. Выступая в защиту библиотек, ИФЛА поощряет широкое понимание ценности библиотечных и информационных услуг.

От каждой профессии и каждого учреждения постоянно требуется ориентировать свою работу в соответствии с быстрым развитием и изменениями в окружающей среде. Особенно для институтов памяти или культуры, таких как библиотеки, это большая проблема, результатом которой является принципиально новый подход к ключевым компетенциям профессии.

В нашем современном мире НЕСТАБИЛЬНОСТЬ стала СТАБИЛЬНЫМ ФАКТОРОМ для условий нашей работы. Где помощь? – Где руководство и ориентация этой постоянной неопределенности?

В своем выступлении я покажу, как ИФЛА, являясь глобальным голосом библиотек и международной экспертной платформой библиотечной профессии, помогает библиотекарям справляться с реальными вызовами и быть хорошо подготовленными к будущему. Я также сосредоточусь на текущих задачах, стоящих перед библиотеками и самими библиотекарями. Моя миссия – сделать библиотеку сильнее и показать ее актуальность – мое выступление должно стать вкладом в то, чтобы мои коллеги могли достичь этой цели.

Демонстрация вклада библиотек в развитие ИФЛА – это создание разнообразных материалов и инструментов, помогающих библиотекам развиваться и продолжать поддержку своей работы, помогая им конкретнее увидеть, какие изменения они могут внести в жизнь отдельных людей и сообществ.

Большая часть этой работы структурирована в рамках Целей устойчивого развития Организации Объединенных

Наций (ЦУР), которые обеспечивают всеобъемлющий и общий оперативный план не только для правительств, но и для всех заинтересованных сторон во всем мире. Благодаря своему глобальному применению, акцентируется важность доступа к информации, и возможностям для взаимодействия, ЦУР обеспечивают мощную структуру для изменения мира к лучшему, благодаря библиотекам.

Библиотечная карта мира ИФЛА находится в центре этих усилий, предоставляя данные и демонстрируя влияние с помощью историй о ЦУР и обзоров стран. Основываясь на них, ИФЛА разрабатывает аналитические и другие инструменты, которые могут поддержать правозащитную деятельность. В нашем отчете о развитии и доступе к информации (DA2I) отслеживается прогресс в выполнении обязательств по ЦУР, и содержится экспертная информация о том, как информация и библиотеки влияют на достижение целей.

Дополнительные ресурсы, объясняющие вклад библиотек в развитие, вы найдете на странице поддержки национальной и региональной правозащитной деятельности, включая брошюру о доступе и возможностях для всех, а также Лионскую декларацию 2014 года, подписанную более чем 600 организациями.

В дополнение к этим ведущим инициативам ИФЛА издает широкий спектр статей из разных библиотечных секторов, призванных продемонстрировать вклад в различные аспекты устойчивого развития. Мы также настоятельно рекомендуем вам использовать материалы, подготовленные и распространяемые нашими участниками, для поддержки вашей собственной работы.

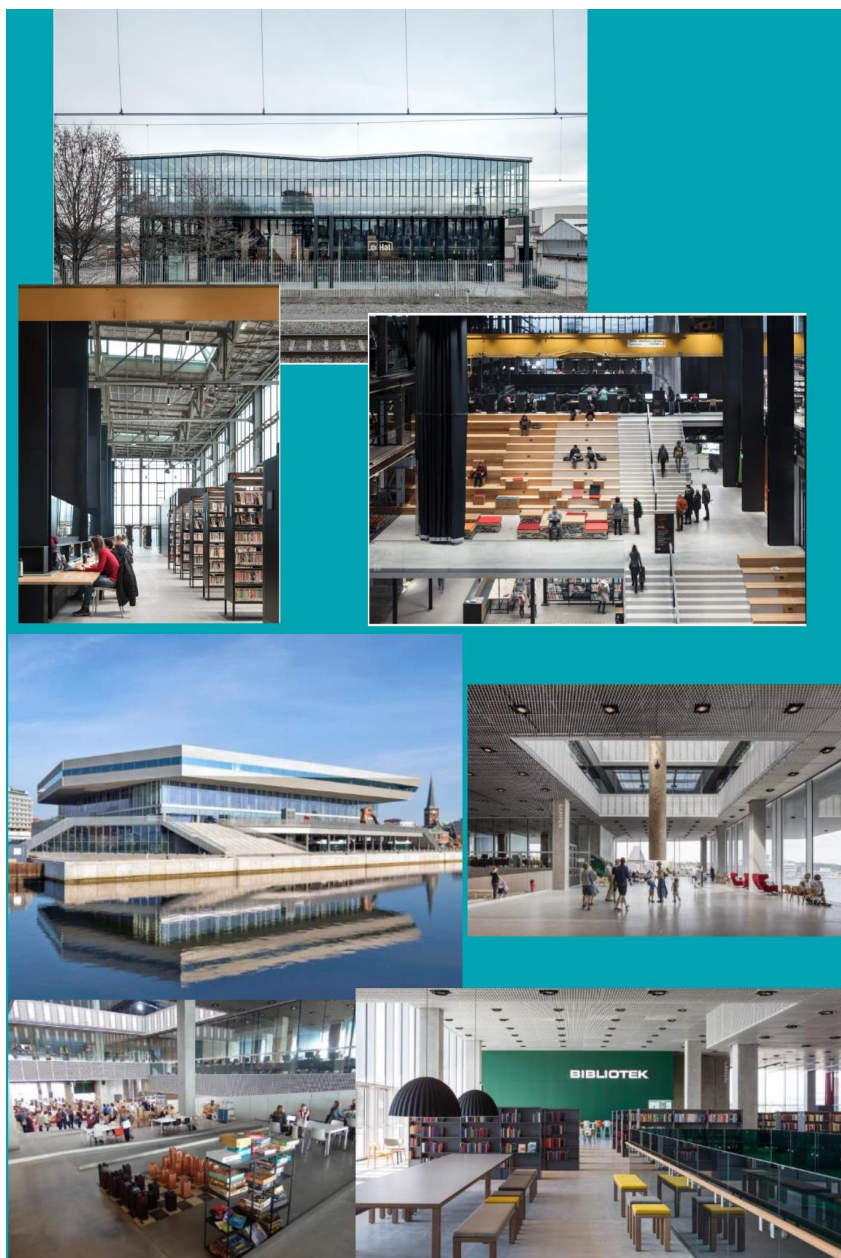
THE CHALLENGES FOR LIBRARIES IN THE SECOND DECADE OF THE 21st CENTURY AND HOW IFLA IS SUPPORTING THEM

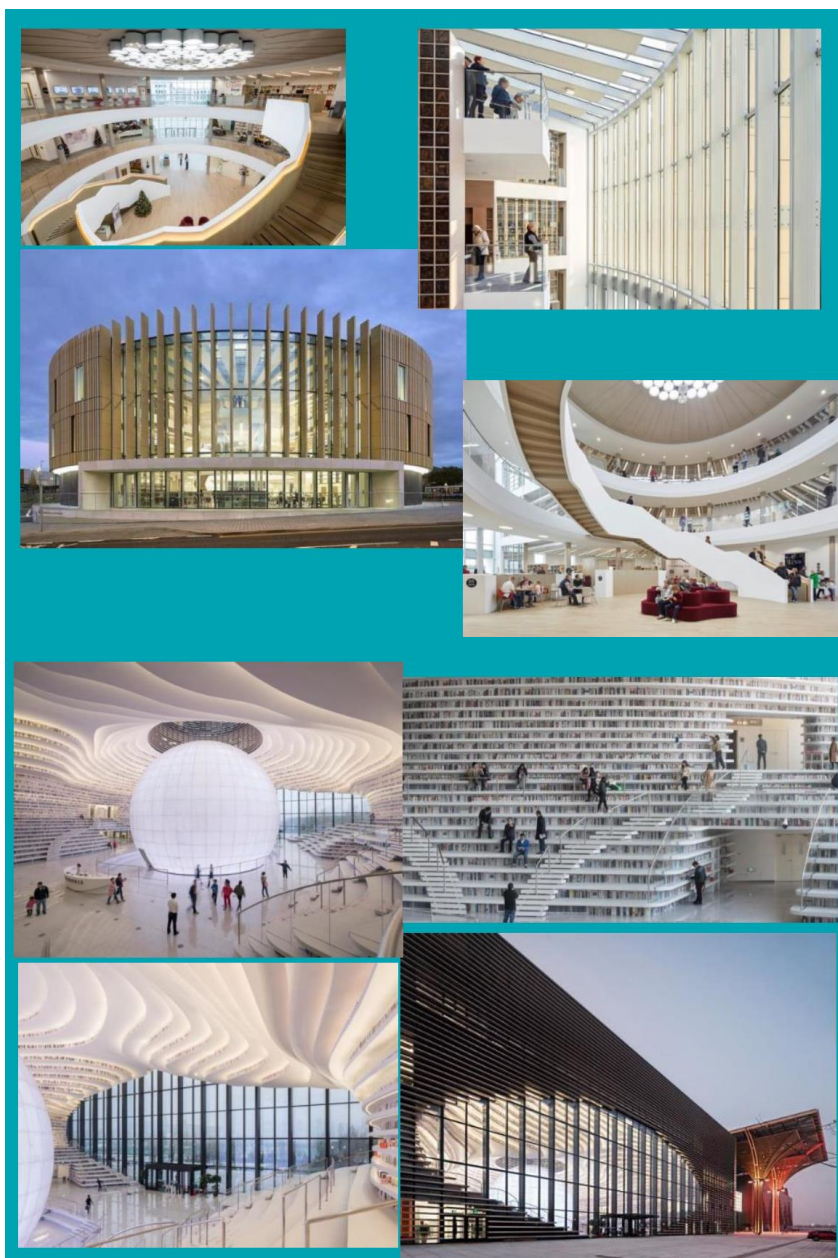
Barbara Lison
IFLA President , YEREVAN

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

WHAT ARE THE MAJOR CHALLENGES FOR THE GLOBAL LIBRARY FIELD ???

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

20 TRENDS BY 120 YOUNG PROFESSIONALS AND YOUNG LEADERS FROM THE GLOBAL LIBRARY FIELD FOR IFLA PRESIDENT'S-ELECT SESSION 2021

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

20 TRENDS BY 120 YOUNG PROFESSIONALS AND YOUNG LEADERS FROM THE GLOBAL LIBRARY FIELD FOR IFLA PRESIDENT'S-ELECT SESSION 2021

<https://www.ifla.org/news/ifla-trend-report-2021-update-released/>

Barbara Lison, IFLA President

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 1. Tough times ahead.

A slow recovery from COVID will put pressure on all forms of public spending, requiring libraries to intensify advocacy efforts.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

10

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 2. Virtual is here to stay:

People continue to prefer to access library services remotely, putting into question the value of spaces and physical offerings.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

11

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 3. The comeback of physical spaces.

People rediscover the value of spaces, offering opportunities for meaningful exchange and discussion

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

12

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 4. The rise of soft skills.

At a time of rapid evolution in technologies, it becomes more and more important for librarians to be able to adapt and innovate to unpredictable situations.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

13

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 5. Diversity gets taken seriously.

A growing awareness of the existence and impacts of discrimination leads to radical reforms to our collections, services and practices.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

14

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 6. An environmental reckoning.

Climate change brings new threats to libraries and the communities they serve, forcing radical adaptation in order to avoid disaster.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

15

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 7. A mobile population.

With people ever more nomadic, the concept of a 'local' library becomes less relevant, and the need to provide joined-up services across borders rises.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

16

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 8. The impatient user.

Library users, in particular from younger generations, expect the most modern technologies and services, and risk turning away from libraries if they cannot find them there.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

17

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 9. The analogue backlash.

A new generation, traumatized by the stresses of social media constant connectivity, rediscovers physical resources – including books – as an escape.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

18

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 10. Scale matters.

The cost of providing full and modern services means that it is only possible for larger institutions to do so, leaving smaller ones behind.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

19

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 11. Data domination.

New uses and applications of data change dramatically our economic and social lives, making it more and more essential for people to become data literate in order to cope.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

20

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 12. Search transformed.

Artificial intelligence revolutionizes the way in which we find information, making it possible to provide more and more accurate results for users.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

21

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 13. Race to the extremes.

Political debate becomes more polarized, making it more difficult to find consensus in politics and society alike, undermining the case for shared institutions.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

22

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 14. Lifelong learners.

There is no such thing as a job for life any more, meaning that more and more people need to retrain throughout life. Libraries intensify learning activities in response.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 15. A single, global collection.

With digitalization of resources and possibilities to work across institutions, it is no longer so relevant to talk about local collections, but rather access to universal resources.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 16. The privatization of knowledge.

The use of technological tools, as well as slow reforms to copyright, mean that it is possible for private actors to control information, even at a granular level, obliging permissions and payments.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

25

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 17. Qualifications matter.

Yes, qualifications should matter and we should have the capacity in our personnel to react to the constantly changing atmosphere of the new information environment. However, there's some challenges!

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

26

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 18. Information literacy recognized.

Governments and others recognize fully the importance of information literacy as a long-term response to the rise of misinformation.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

37

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 19. “Open” raises questions about libraries’ USP_(unique service points).

With a growing share of scientific information available freely, libraries are forced to adapt their role or lose relevance.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

38

EXTERNAL INFLUENCES AND TRENDS FOR LIBRARIES

Trend 20. Inequalities deepen.

With technology creating new possibilities for those with access, the gap between them and those without grows, risking confining large shares of the population to poverty unless action is taken.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

20

ONLINE VOTING ON THE 20 TRENDS AT IFLA CONGRESS WLIC 2021

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

20

THE 5 MOST IMPORTANT TRENDS FOR LIBRARIES ACCORDING TO THE ONLINE VOTING

Trend 2 - Virtual is here to stay
Trend 5 - Diversity gets taken
seriously
Trend 6 - Environmental reckoning
Trend 14 - Lifelong learners
Trend 20 - Inequalities deepen

Barbara Lison, IFLA President

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

MAJOR CHALLENGES FOR THE GLOBAL LIBRARY FIELD ...

Trend 2 - Virtual is here to stay
Trend 5 - Diversity gets taken
seriously
Trend 6 - Environmental reckoning
Trend 14 - Lifelong learners
Trend 20 - Inequalities deepen

Barbara Lison, IFLA President

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

... AND HOW IFLA IS SUPPORTING THE LIBRARIES

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

13

IFLA

**“The Global Voice
OF Libraries”**

**“The Global Voice
FOR Libraries**

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA

35

The leading **international body**
representing the interests of
library and information services
and their users

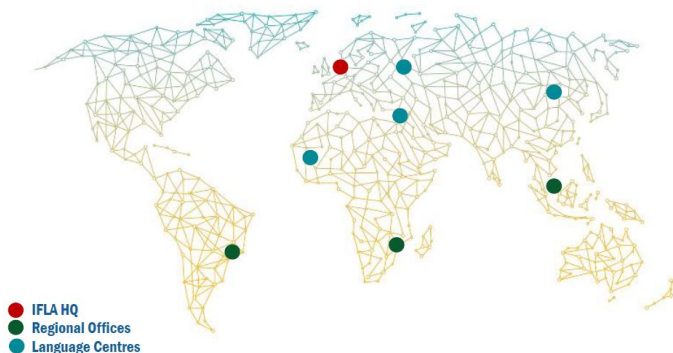

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA HQ + Regional Offices + Language Centres

36

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA – Basic Information

CORE VALUES.

In pursuing these aims IFLA embraces the following four core values:

- 01 The endorsement of the principles of freedom of access to information, ideas and works of imagination and freedom of expression embodied in *Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights*.
- 02 The belief that people, communities and organizations need universal and equitable access to information, ideas and works of imagination for their social, educational, cultural, democratic and economic well-being.
- 03 The conviction that delivery of high-quality library and information services helps guarantee that access.
- 04 The commitment to enable all Members of the Federation to engage in, and benefit from, its activities without regard to citizenship, disability, ethnic origin, gender, geographical location, language, political philosophy, race or religion.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA – Basic Information

AIMS.

Promote high standards of provision and delivery of library and information services.

Encourage widespread understanding of the value of good library and information services.

Represent the interests of our Members throughout the world.

IFLA is an independent, international, non-governmental, not-for-profit organisation.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

38

IFLA – Basic Information

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

WHO WE ARE
WHAT WE DO
NEWS
EVENTS
RESOURCES
JOIN US
SEARCH
DONATE

Advocating for libraries

Advocacy is an increasingly vital part of the work of libraries and the wider profession. At all levels, we need to build understanding, support, and a motivation among decision-makers to act – both through laws and funding – to enable our field to continue to fulfil its mission in a changing world.

Powering sustainable development

Copyright and access to knowledge

An inclusive, rights-based information society

A supportive environment for libraries

Promoting and safeguarding culture and heritage

IFLA-Representation

- Barbara Lison, Germany:
IFLA-President (2021 – 2023)

My Presidential Theme:
Libraries building a sustainable future

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA and the Professional Units/Sections

Professional Structure

IFLA's Professional Units bring the brightest minds in the field together to address issues relevant to libraries and library and information workers at a global level. These international, diverse and vibrant groups of library experts are dedicated to building the capacity, and realising the potential, of our profession.

Professional Council

Professional Divisions

Sections

Special Interest Groups

Committee finder

12

IFLA – Basic Information

**PROFESSIONAL
UNITS.**

45 SECTIONS.

12 SPECIAL INTEREST
GROUPS.

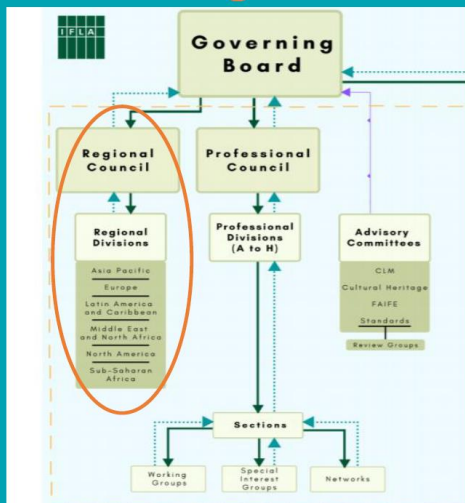
1200+ EXPERTS.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA and the Regions of the World

New Structure of the IFLA Governing Board

Barbara Lison, IFLA President

IFLA and the Regions of the World

IFLA – Basic Information

International Federation of Library Associations and Institutions

WHO WE ARE WHAT WE DO NEWS EVENTS RESOURCES JOIN US SEARCH Q DONATE

Advocating for libraries

Advocacy is an increasingly vital part of the work of libraries and the wider profession. At all levels, we need to build understanding, support, and a motivation among decision-makers to act – both through laws and funding – to enable our field to continue to fulfil its mission in a changing world.

Powering sustainable development

Copyright and access to knowledge

An inclusive, rights-based information society

A supportive environment for libraries

Promoting and safeguarding culture and heritage

17

IFLA – Basic Information

International Federation of Library Associations and Institutions

WHO WE ARE WHAT WE DO NEWS EVENTS RESOURCES JOIN US SEARCH Q DONATE

Our vision is a strong and united library field powering literate, informed and participative societies

JOIN IFLA

Get on board!

I want to

IFLA'S NEW WEBSITE

International Federation of Library Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

18

IFLA – Basic Information

MAR
8

MARCH newsletter out now!

SUBSCRIBE !!!

This month's theme is **#BreakTheBias**, inspired by the theme for International Women's Day.

Take a look at the [March issue](#), and don't forget to [subscribe](#) for the upcoming ones – it is FREE, and you'll always be the first to know what's cooking!

Barbara Lison, IFLA President

IFLA and the Libraries of the World

3 Pillars of IFLA's New Approach towards the Library and Information Profession ⁵¹

- Global Vision 2018

- IFLA Strategy 2019-2024

- Governance Review 2021

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA STRATEGY 2019 – 2024 ⁵²

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

IFLA STRATEGY 2019 – 2024

53

4 Strategic Directions

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 1

54

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 1

**Strengthen the
Global Voice of
Libraries**

We listen to and understand the priorities of the whole field, and amplify the message through advocating for libraries and their values on a global and regional level.

We speak with insight, confidence and authority on relevant policies, ensuring that libraries are recognised and supported as critical community assets essential to achieving development agendas.

We build a strong presence in international organisations and meetings as a valued partner.

**International
Federation of
Library
Associations and Institutions**

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 2

**Inspire and Enhance
Professional Practice**

**International
Federation of
Library
Associations and Institutions**

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 2

We inspire the profession through future thinking and by encouraging new and promising approaches. We drive the development of libraries through standards, guidelines and best practices.

We provide the tools and resources necessary to foster community, facilitate shared action, and support innovative programs and actions.

We work to safeguard, strengthen and elevate the world's cultural heritage in all of its diverse forms, including traditional, historical, indigenous and contemporary expression.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 3

58

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

Strategic Direction 3

We are a hub for dialogue and action. We are the motor of a connected and aligned library field, characterised by a true spirit of collaboration, in which no librarian is left behind.

We unite passions, provide platforms, and enable innovation, learning, and professional development at all levels.

Through this, we respond to current challenges and opportunities, and empower the library field to deliver high quality services that meet community needs, and foster literacy, innovation, heritage preservation and access to information for all users.

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

THREE

Connect and
Empower the
Field

Let's Be

Inspired

Engaged

Enabled

Connected

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

Barbara Lison, IFLA President

We are
IFLA

IFLA.org

#WeAreIFLA

**THANK YOU
FOR
YOUR ATTENTION
!!!**

Barbara.Lison@stabi-hb.de

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

ՔԵՅԼ ԲՐՅՈՒՍԹԵՐ

Ինտերնետ Արխիվ, հիմնադիր

KAHLE BREWSTER

Internet Archive, Founder

КЕЙЛ БРЮСТЕР

Интернет-Архив, основатель

Ինտերնետ Արխիվ

Ինտերնետ Արխիվը ստեղծում է կայքերի և այլ մշակութային արտեֆակտների թվային գրադարան: Ինչպես ավանդական գրադարանը, այնպես էլ Ինտերնետ Արխիվը անվճար հասանելիություն է ապահովում հետազոտողների, պատմաբանների, գիտնականների, սահմանափակ կարողություններով անձանց և հանրության լայն շրջանակի համար: Մեր առաքելությունն է ապահովել համընդհանուր հասանելիություն գիտելիքին:

Ամեն ինչ սկսվել է 1996 թվականին, երբ սկսվեց ինտերնետի արխիվացումը, որը նոր էր սկսել օգտագործվել: Ինչպես թերթերը, առցանց հրատարակված նյութերը ևս ժամանակավոր բնույթ են կրում, բայց ի տարբերություն թերթերի՝ ոչ ոք դրանք չի պահպանում: Այսօր մենք ունենք ավելի քան 26 տարվա համացանցային պատմություն, որը հասանելի է Wayback Machine-ի միջոցով, և աշխատում ենք ավելի քան 1000 գրադարանների և գործընկերների հետ Archive-It ծրագրի շրջանակում՝ բացահայտելու արժեքավոր համացանցային էջեր:

Որպես գրադարան՝ մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձնում գրքերին: Ոչ բոլորը մուտք ունեն լավ հավաքածուով հանրային կամ ակադեմիական գրադարան, ուստի համընդհանուր հասանելիություն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ է տրամադրել գրքերի թվային տարբերակները: Գրքերի թվայնացման ծրագիրը սկսվել է 2005 թվականին և այսօր աշխարհի 18 վայրերում օրական սքանավորվում է 4300 գիրք: Մինչև 1927 թվականը հրատարակված գրքերը հասանելի են ներբեռնման

համար, իսկ հարյուր հազարավոր ժամանակակից գրքեր հասանելի են ժամանակավոր օգտագործման համար «Բաց գրադարան» կայքում: Ինտերնետ արխիվի նպատակներից մեկն է օգնել մարդկանց, ովքեր դժվարությունների են բախվում՝ թղթային տարբերակով հրատարակված գրքերի հետ կապված, ուստի մեր կողմից թվայնացված գրքերի մեծ մասը հասանելի է սահմանափակ կարողություններով անձանց համար:

Ինտերնետ Արխիվը ամեն օր սպասարկում է միլիոնավոր մարդկանց և հանդիսանում է աշխարհի լավագույն 300 կայքերից մեկը:

Internet Archive

The Internet Archive is building a digital library of Internet sites and other cultural artifacts in digital form. Like a paper library, we provide free access to researchers, historians, scholars, people with print disabilities, and the general public. Our mission is to provide Universal Access to All Knowledge.

We began in 1996 by archiving the Internet itself, a medium that was just beginning to grow in use. Like newspapers, the content published on the web was ephemeral - but unlike newspapers, no one was saving it. Today we have 26+ years of web history accessible through the Wayback Machine and we work with 1,000+ library and other partners through our Archive-It program to identify important web pages.

Because we are a library, we pay special attention to books. Not everyone has access to a public or academic library with a good collection, so to provide universal access we need to provide digital versions of books. We began a program to digitize books in 2005 and today we scan 4,300 books per day in 18 locations around the world. Books published prior to 1927 are available for download, and hundreds of thousands of modern books can be borrowed through our Open Library site. One of the Internet Archive's missions is to serve people who have difficulty interacting

with physical books, so most of our digitized books are available to people with print disabilities.

The Internet Archive serves millions of people each day and is one of the top 300 web sites in the world.

Интернет-Архив

Интернет-Архив создает цифровую библиотеку сайтов и других культурных артефактов Интернета. Подобно традиционной библиотеке, мы предоставляем бесплатный доступ исследователям, историкам, ученым, людям с ограниченными возможностями восприятия печатной продукции и широкой публике. Наша миссия – обеспечить Универсальный Доступ ко Всем Знаниям.

В 1996 году мы начали с архивирования самого Интернета, среды, использование которой только начинало расти. Как и газеты, контент, опубликованный в сети, был эфемерным, но, в отличие от газет, его никто не сохранял. Сегодня у нас есть более чем 26-летняя веб-история, доступная через Wayback Machine, и мы работаем с более чем 1000 библиотеками и партнерами в рамках нашей программы Archive-It для идентификации важных веб-страниц.

Будучи библиотекой, мы уделяем особое внимание книгам. Мы начали программу по оцифровке книг в 2005 году, и сегодня сканируем 4300 книг в день в 18 местах по всему миру. Книги, изданные до 1927 года, доступны для скачивания, а сотни тысяч современных книг доступны для временного пользования на нашем сайте Открытой библиотеки. Одной из задач Интернет-Архива является помощь людям, которым трудно взаимодействовать с физическими книгами, поэтому большинство наших оцифрованных книг доступны для людей с ограниченными возможностями восприятия печатной продукции.

Интернет-Архив ежедневно обслуживает миллионы людей и входит в число 300 лучших веб-сайтов мира.

ԱԹՈՑԱՆ ԱՐՄԱՆ
ARLOOPA, համահիմնադիր, տնօրեն
ATOYAN ARMAN
ARLOOPA, Co-Founder, Chief Wizard
АТОЯН АРМАН
ARLOOPA, сооснователь, директор

META գրադարաններ. նոր սերնդի գրադարաններ

Մենք ապրում ենք թվային դարաշրջանում, որտեղ հաղորդակցման հիմնական միջոցը նորագույն տեխնոլոգիաներն ու սարքերն են: Հաղորդակցման միջոցները սերնդեսերունդ փոխվել և կատարելագործվել են: 1920-ական թվականներից մինչ օրս դրանք կրել են ահռելի փոփոխություններ՝ թղթային տարբերակով նամակներից մինչև ժամանակակից վիրտուալ իրականության ակնոցներ: Նորագույն տեխնոլոգիաների արագ մուտքը մեր կյանք հաճախ բերում է խնդիրների առաջացման՝ ինչից անմասն չեն մնում նաև գրադարանները: Երիտասարդները թվային դարաշրջանում ձանձրալի են համարում գրադարան այցելելը: Կարևոր է, որ գրադարանը դառնա մի վայր, որտեղ նոր սերնդի ներկայացուցիչները, և ոչ միայն, կզան նոր փորձ ձեռք բերելու: Հարկավոր է համապատասխանեցնել գրադարանները նորագույն պահանջներին՝ դարձնելով այն ավելի գրավիչ բոլորի համար:

Մշակութային ժառանգությունը պահպանելու, փոխանցելու և հանրահռչակելու համար գրադարաններին հարկավոր են լավագույն միջոցներ, քանի որ նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրմամբ դրանք ահռելի հետաքրքրություն կարող են առաջացնել ոչ միայն մեր երկրում, այլ նաև դրա սահմաններից դուրս: Այդ փոփոխությունները հնարավորություն կընձեռեն ստեղծել վիրտուալ թանգարաններ, կազմակերպել ցուցադրություններ՝ այցելուների ավելի լայն շրջանակի համար, ինչպես

նաև կօգնեն պահպանել մշակութային ժառանգությունը, ապահովել դրա փոխանցումը և հանրահասանելիությունը՝ անկախ աշխարհագրական պայմաններից և սահմանափակումներից:

META Libraries. New Generation Libraries

The digital age we live in made technologies and communication devices ubiquitous and unalienable from our routine. It has given us the latest means of communication and other devices that have been changed and improved from generation to generation. The progress has reached the point that allows people from various places of the globe to gather in one virtual space around a specific purpose while being physically present in the comfort of their homes. Technologies augment the given reality and reinvent it in virtual ones. Adaptation to rapid technological progress can be problematic for traditional institutions that existed long before those changes and libraries are no exception.

The younger generation finds it boring to visit libraries. It is important that the library becomes a place where the youth can gain new experience. Therefore, it is necessary that libraries keep up with the modern technologies to continue being useful and relevant to society's present needs.

Libraries need the best means to preserve, transfer and popularize cultural heritage. By being exposed to the latest technologies, libraries will continue arousing great interest not just among younger generations and our country but also abroad.

These innovations will enable the states and their institutions to create virtual museums, organize exhibitions for a wider range of visitors. Hence, they will contribute to the preservation of cultural heritage and ensure its transmission and accessibility regardless of geographical conditions and restrictions.

МЕТА библиотеки: библиотеки нового поколения

Мы живем в цифровую эпоху, которая превратила устройства и средства связи повсеместными и неотъемлемыми элементами нашей рутины. Это – новейшие технологии, которые изменялись и совершенствовались от поколения к поколению. Прогресс дошел до того, что люди из разных уголков земного шара, находясь комфортно у себя дома, могут собираться в одном виртуальном пространстве ради определенной цели. Технологии дополняют данную нам реальность, заново изобретая ее в виртуальной. Адаптация к быстрому технологическому прогрессу может быть проблематичной для традиционных учреждений, существовавших задолго до этих изменений, и библиотеки не являются исключением.

Для молодого поколения посещение библиотеки достаточно неинтересно. Важно, чтобы библиотека стала местом, где молодежь может получить новый опыт. Поэтому необходимо, чтобы библиотеки шли в ногу с современными технологиями, оставались полезными и соответствовали текущим потребностям общества.

Для сохранения, передачи и популяризации культурного наследия библиотекам необходимы лучшие средства. Знакомясь с новейшими технологиями, они смогут вызывать интерес не только в нашей стране, но и за ее пределами.

Эти инновации позволяют создавать виртуальные музеи, организовывать выставки для более широкого круга посетителей, а значит, будут способствовать сохранению культурного наследия, обеспечению его передачи и доступности вне зависимости от географических условий и ограничений.

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒՆԵՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ
ARMENIAN COLLECTIONS AROUND THE WORLD
АРМЯНСКИЕ КОЛЛЕКЦИИ В БИБЛИОТЕКАХ МИРА**

ԳՐՈՆՍԿԻ ՎԼԱԴԻՄԻՐ
Մանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան
GRONSKY VLADIMIR
Saint Petersburg, Russia
ГРОНСКИЙ ВЛАДИМИР ГЕННАДЬЕВИЧ
Санкт-Петербург, Россия

**Ռուսաստանի ազգային գրադարանի հայկական
հավաքածուն. ձևավորման պատմությունը,
պահպանություն և հանրահռչակում**

Զեկուցումը նվիրված է Ռուսաստանի ազգային գրադարանում պահվող հայերեն հրատարակությունների հավաքածուին, որը Ռուսաստանում հայերեն գրքերի ամենամեծ հավաքածուն է և ներառում է մոտ 75 հազար միավոր հրատարակություն: Դրանցից ամենահազվագյուտները 1623-1796 թվականներին Եվրոպայում տպագրված 102 միավոր հնատիպ գրքերն են: Մնայուն արժեք են ներկայացնում հայալեզու նախահեղափոխական պարբերականները, որոնց մեծ մասը պահպանվել է միայն Ռուսաստանի ազգային գրադարանում:

Նաև ներկայացվում է Ռուսաստանի ազգային գրադարանի կատարած մեծ աշխատանքը՝ ուղղված այդ հրատարակությունների պահպանմանն ու հանրահռչակմանը, ցուցահանդեսների և գիտաժողովների մասին, որոնք կազմակերպվել են հայկական ազգային-մշակութային հաստատությունների հետ համատեղ:

**Armenian Collection of the NLR:
History of Development, Preservation and Promotion**

The presentation discusses the history of the formation of the Armenian publications collection in the holdings of the National Library of Russia, which is the largest collection of Armenian books in Russia and includes about 75,000 publications, the rarest of which are 102 units published in Europe between 1623-

1796. Pre-revolutionary periodicals in Armenian have lasting value, most of which have been preserved only at the NLR.

The presentation also discusses the NLR's exhibitions and conferences organized jointly with Armenian national and cultural institutions aimed at preserving and promoting the above-mentioned collections.

Армянский фонд РНБ: история формирования, сохранение и популяризация

Доклад посвящен истории формирования фонда изданий на армянском языке, хранящихся в Российской национальной библиотеке (РНБ), который является самым крупным в России собранием армянских книг и насчитывает около 75 тысяч единиц хранения. Редчайшие из них – 102 первопечатные книги, вышедшие в свет в Европе с 1623 по 1796 г. Непреходящую ценность, имеют дореволюционные периодические издания на армянском языке, большинство из которых сохранились только в РНБ.

Также рассказывается о большой работе, проводимой РНБ по сохранению и популяризации указанных документов, выставках и конференциях, организуемых во взаимодействии с армянской национально-культурной автономией.

ՇՈՒԲԻՆ ՄԻԽԱՅԻԼ
Մոսկվա, Ռուսաստան
SHUBIN MIKHAIL
Moscow, Russia
ШУБИН МИХАИЛ
АЛЕКСАНДРОВИЧ
Москва, Россия

ԼՈՒՇՆԻԿՈՎ ՊԱՎԵԼ
Մոսկվա, Ռուսաստան
LUSHNIKOV PAVEL
Moscow, Russia
ЛУШНИКОВ ПАВЕЛ
ЮРЬЕВИЧ
Москва, Россия

**Հայաստանի ազգային մշակութային ժառանգությունը
Ռուսաստանի պետական գրադարանի հավաքածուներում.
թվայնացում և ֆոնդերի բացահայտում**

Ձեկուցումը նվիրված է Ռուսաստանի պետական գրադարանի և Հայաստանի ազգային գրադարանի միջև մշակութային ժառանգության պահպանման, թվայնացման և տպագիր ժառանգության կարևորագույն նմուշների ազատ մուտքի ապահովման ոլորտում փոխգործակցության կանխատեսվող աշխատանքների նկարագրությանը:

Ռուսաստանի պետական գրադարանը պատրաստվում է ձևավորել Ազգային էլեկտրոնային գրադարանի (ԱԷԳ) առանձին բաժին: Պարբերականները կներկայացվեն ըստ թեմատիկ հավաքածուների:

Օգտատերերին կառաջարկվի հատուկ դիմերես, իսկ արհեստական բանականությունը և մեքենայական ուսուցման տեխնոլոգիաները կապահովեն որոնման լրացուցիչ հնարավորություններ: Բաժնի կարևոր բաղադրիչ կարող են լինել ԱՊՀ երկրների մարզական պարբերականները:

Armenian Cultural Heritage in RSL Collections: Digitization and Holdings Disclosure

The presentation is devoted to a description of possible cases of interaction of the Russian State Library and the National Library of Armenia in the field of cultural heritage, digitization and open access provision to the most important print heritage objects.

The RSL plans to form a separate department of the National Electronic Library. Periodicals will be divided into thematic collections.

A special interface will be offered and artificial intelligence and machine learning technologies will provide additional search capabilities. An important component of the section could be the sports periodicals of CIS countries.

Национальное культурное наследие Армении в фондах РГБ: оцифровка и раскрытие фондов

Доклад посвящен описанию возможных кейсов взаимодействия Российской государственной библиотеки и Национальной библиотеки Армении в сфере сохранения культурного наследия, обеспечения оцифровки и свободного доступа к наиболее важным объектам печатного наследия.

РГБ готовится к формированию отдельного раздела Национальной электронной библиотеки – НЭБ. Периодика, в котором будут представлены периодические издания, распределенные по тематическим коллекциям.

Пользователям будет предложен специальный интерфейс, а искусственный интеллект и технологии машинного обучения позволят обеспечить дополнительные поисковые возможности. Важной составляющей раздела могла бы стать спортивная периодика национальных республик стран СНГ.

ՄԱՍՏԱԱՐ ԱՆՆԱ ՄԱՐԻԱ
Հելեվոետսլայս, Նիդերլանդներ
MATTAAR ANNA MARIA
Hellevoetsluis, The Netherlands
МАТТААР АННА МАРИЯ
Хеллевоутслейс, Нидерланды

Հայկական գրատպության ժառանգությունը Նիդերլանդներում

Նիդերլանդների տարբեր համալսարանների գրադարաններում և երկրի Թագավորական գրադարանում պահվում են հայկական հնատիպ գրքեր: Վերջին տարիներին նոր գրքեր են ձեռք բերվել, և մինչ այդ մի քանի անհայտ նմուշներ են բացահայտվել հավաքածուներում: Պատրաստվում է Նիդերլանդներում առկա հավաքածուների ընդհանուր մատենագիտությունը, ինչպես նաև փնտրվում են հանրահռչակման հնարավորություններ:

Armenian Printing Heritage in Netherlands

Various university libraries and the Royal Library of the Netherlands preserve rare Armenian books. New books have been acquired in recent years and several previously unknown titles have been discovered in the collections. A general bibliography of the collections in the Netherlands is being drawn up, and promotion opportunities are being sought.

Наследие армянского книгопечатания в Нидерландах

В различных университетских библиотеках и в Королевской библиотеке Нидерландов хранятся старопечатные армянские книги. В последние годы были приобретены новые книги, и в коллекциях были обнаружены несколько ранее неизвестных экземпляров. Готовится общая библиография, и изыскиваются возможности для популяризации книжных коллекций, находящихся в Нидерландах.

ԲԵԼՈԿՈԼԵՆԿՈ ՄԱՐԻԱ

Մոսկվա, Ռուսաստան

BELOKOLENKO MARIA

Moscow, Russia

БЕЛОКОЛЕНКО МАРИЯ ВЛАДИМИРОВНА

Москва, Россия

**Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգությունն
աշխարհի ժողովուրդների լեզուներով Արտասահմանյան
գրականության գրադարանի ֆոնդերում**

Պետությունների և ժողովուրդների միջև բարիդրացիական հարաբերությունները և համագործակցությունը հիմնված են փոխադարձ ճանաչողության, փոխըմբռնման, միմյանց պատմության և մշակույթի նկատմամբ հարգանքի վրա: Արտասահմանյան գրականության գրադարանի հավաքածուն ներառում է թեմատիկ, լեզվական և ժամանակագրական լայն շրջանակի տպագիր փաստաթղթեր՝ Ռուսաստանի և ողջ աշխարհի ժամանակակից ընթերցողներին և հետազոտողներին ներկայացնելով Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգությունը:

Որոշ գրքերի օրինակով կարելի է հետևել դարաշրջանների, լեզուների և մարդկային ճակատագրերի յուրահատուկ բազմաշերտ միջմշակութային խաչուղիների: Օրինակ՝ հազվագյուտ գրքերի և հավաքածուների կենտրոնում պահվում է 1844 թ. Փարիզում տպագրված մի աշխատություն, որը պատմում է 5-րդ դարում քրիստոնյա Հայաստանի ազգային ապրտամբության մասին: Գիրքը ֆրանսերեն է թարգմանվել Վենետիկի հայկական ակադեմիայում, իսկ նախկինում եղել է լայն ճանաչում ձեռք բերած «Քաղաքը քթախոտատուփի մեջ» հեքիաթի հեղինակ իշխան Վ. Ֆ. Օդոնսկու գրադարանի մի մասը: Հեղինակի գործունեությունը որոշ ժամանակ կապված է եղել Կայսերական հանրային գրադարանի հետ:

Armenian Historical and Cultural Heritage on the Laguages of The Peoples of the World in the Holdings of the Library for Foreign Literature

Friendly relations and cooperation between nations and peoples are based on mutual knowledge, understanding, and caring about each other's history and culture. The Library of Foreign Literature holdings present printed documents of a wide thematic, linguistic and chronological range, revealing to modern readers and researchers in Russia and around the world the cultural and historical heritage of Armenia.

Unique polyphonic cross-cultural intersections of epochs, languages, and human destinies can be traced from some specimens. For example, the Rare Book and Collection Centre has a work published in Paris in 1844 about the national uprising of Christian Armenia in the 5th century, translated into French in the Armenian academy in Venice, with an ex libris that belonged to Knyaz V. Odoyevsky, the author of the well-known fairy tale "Town in Tabakerque," whose activities at certain times were connected with the Imperial Public Library.

Культурно-историческое наследие Армении на языках народов мира в фондах Библиотеки иностранной литературы

В основе добрососедства и сотрудничества между государствами и народами лежит взаимное знание, понимание, бережное отношение к истории и культуре друг друга. В фонде Библиотеки иностранной литературы представлены печатные документы широкого тематического, языкового и хронологического диапазона, раскрывающие современным читателям и исследователям в России и во всем мире культурно-историческое наследие Армении.

По некоторым экземплярам можно проследить уникальные полифонические кросс-культурные пересечения эпох, языков и человеческих судеб. Например, в Центре редкой

книги и коллекций хранится опубликованный в 1844 году в Париже труд о национальном восстании христианской Армении в V веке, переведенный на французский язык в Армянской академии в Венеции, а экслибрис на книге принадлежал князю В. Ф. Одоевскому, автору широко известной сказки «Городок в табакерке», чья деятельность в определенный период была связана с Императорской публичной библиотекой.

ՓԵՀԼԻՎԱՆՅԱՆ ՄԵԼԻՆԵ
Բեռլին, Գերմանիա
PEHLIVANYAN MELINÉ
Berlin, Germany
ПЕЙЛИВАНЯН МЕЛИНЕ
Берлин, Германия

**Բեռլինի պետական գրադարանի հայկական հնատիպ
գրքերի հավաքածուն. գրացուցակագրում,
պահպանություն և արժևորում**

Իր հիմնադրման պահից ի վեր (1661 թ.) Բեռլինի թագավորական գրադարանը ունեցել է հայկական փաստաթղթեր՝ ձեռագրեր, ինչպես նաև տպագիր գրքեր: Այսօր գրադարանում պահվում են վաղ շրջանի հայկական շուրջ 120 հնատիպ գիրք (1512-1800 թթ.), որը Գերմանիայում ամենամեծ հավաքածուն է: Ամենահինը հայկական օրացույցն է (Գրիգորյան տոմար) Հռոմի «Bassa Press»-ից (1584 թ.): Ներկայացված է հավաքածուի զարգացման ընթացքն առ այսօր՝ Թագավորական գրադարանի գրադարանավար և արևելագետ-հայագետ Մաթուրին Վեյսեր դե լա Քրոսից (1661-1739 թթ.) մինչև վերջին համալրումները, որոնք առնչվում են Փարիզի «Librairie orientale H.Samuelian» գրատանը: Բացի այդ, համառոտ ներկայացված է գրացուցակավորման գործընթացը, հնատիպ գրքերի պահպանությունը մեր մասնագիտացված վերականգնողների կողմից, ինչպես նաև ցուցահանդեսների և հրապարակումների միջոցով հավաքածուների արժևորումը:

**The Collection of Armenian Early Printed Books in the
Berlin State Library: Cataloguization,
Preservation and Valorization**

Since its foundation in 1661, the Royal Library in Berlin possessed Armenian items: manuscripts and also printed books. Today the Library holds about 120 early Armenian printings

(1512-1800), the largest collection in Germany. The oldest copy is the Armenian calendar (Tomar Grigorean) from the “Bassa Press” in Rome (1584). The development of this collection from the beginning until now, from the Royal Librarian and Orientalist /Armenologist Mathurin Veyssiere de la Croze (1661-1739) until the latest accessions who are related with the Librairie orientale H. Samuelian in Paris, as well as the cataloguing process, the preservation of early printed books by our specialized restorers as well as the valorization of the collection by expositions and publications are presented.

**Коллекция раритетных армянских книг Берлинской
государственной библиотеки: каталогизация,
сохранение и валоризация**

С момента своего основания в 1661 году в Королевской библиотеке Берлина находились армянские документы: рукописи, а также печатные книги. Сегодня в библиотеке хранится около 120 армянских старопечатных книг (1512–1800 гг.) – самая большая коллекция в Германии. Самый древний экземпляр – армянский календарь (Tomar Grigorean), изданный «Bassa Press» в Риме (1584 г.). Представлен процесс развития этой коллекции до настоящего времени: от библиотекаря Королевской библиотеки и востоковеда-арменоведа Матюрена Вейссьера де ла Кроса (1661–1739 гг.) до последних поступлений, связанных с восточной библиотекой Х. Самуэляна в Париже. Кроме того, кратко говорится о процессе каталогизации, сохранении старопечатных книг нашими специализированными реставраторами, а также о повышении ценности коллекции за счет экспозиций и публикаций.

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԽԱՉԻԿ
Վաշինգթոն, ԱՄՆ
MOURADIAN KHATCHIG
Washington, D.C. USA
МУРАДЯН ХАЧИК
Вашингтон, США

**Պատկերազարդումից թվայնացում. հայկական
հավաքածուները Կոնգրեսի գրադարանում**

Զեկուցումը նվիրված է Կոնգրեսի գրադարանի Աֆրիկայի
և Մերձավոր Արևելքի բաժնի հայկական հավաքածուներին՝
շեշտը դնելով վերջին նախագծերի և նախաձեռնությունների
վրա:

**From Illumination to Digitization: the Armenian
Collections at the Library of Congress**

The talk explores the Armenian collections in the African
and Middle Eastern Division of the Library of Congress, with par-
ticular emphasis on recent projects and initiatives.

**От иллюстраций к оцифровке: армянские
коллекции в библиотеке Конгресса**

Доклад посвящен армянским коллекциям Африкан-
ского и Ближневосточного отдела Библиотеки Конгресса с
определенным акцентом на последние проекты и инициа-
тивы.

ԹՎԱՅԻՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
DIGITAL CONTENT MANAGEMENT
УПРАВЛЕНИЕ ЦИФРОВЫМ КОНТЕНТОМ

ԲՈՅԱԶՅԱՆ ԱՆԻ
Լոս Անջելես, ԱՄՆ
BOYADJIAN ANI
Los Angeles, USA
БОЯДЖЯН АНИ
Лос-Анджелес, США

Թվայնացումը և պահպանությունը հանրային գրադարաններում

ԱՄՆ-ում հանրային գրադարանները թվայնացման արդյունավետ ծրագրեր կան, որոնք կարևորում են համայնքային փաստաթղթերն ու արխիվները: Լոս Անջելեսի հանրային գրադարանի թվայնացման ծրագիրը, որը սկսվել է 1997 թ., ԱՄՆ-ի հանրային գրադարանների ամենավաղ ծրագրերից է: Թվայնացված նյութերի պահպանությունը միտված է պահպանել մշակութային ժառանգության նյութերը քայքայումից կամ ոչնչացումից, ինչպես նաև դրանք թվային ձևաչափով հասանելի դարձնել գալիք սերունդների համար:

Զեկուցումը լուսաբանում է Լոս Անջելեսի հանրային գրադարանի կողմից ձեռնարկված մի քանի նախագծեր, ինչպես նաև թվայնացման հաջող ծրագիր իրականացնելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսներն ու անձնակազմը:

Preservation Digitization in Public Libraries

Public libraries in the US have robust digitization programs that highlight community materials and archives. The Los Angeles Public Library has a digitization program that began in 1997, one of the earliest for a public library in the US. Preservation digitization aims to both save cultural heritage materials from disintegration or destruction and to make them accessible digitally for posterity.

The presentation highlights a few of the projects the Los Angeles Public Library has undertaken, and the resources and staff it takes to run a successful digitization program.

Сохранение и оцифровка в публичных библиотеках

Публичные библиотеки в США имеют эффективные программы оцифровки, которые акцентируют внимание на архивах и общественных материалах. Публичная библиотека Лос-Анджелеса имеет программу оцифровки, которая началась в 1997 году и является одной из самых ранних для публичных библиотек в США. Сохранение оцифровки нацелено на сохранение культурного наследия от разложения и уничтожения и на то, чтобы сделать их доступными в цифровом формате для будущих поколений.

Доклад затрагивает некоторые проекты, инициированные Публичной библиотекой Лос-Анджелеса, а также ресурсы и персонал, необходимые для успешного осуществления оцифровки.

ԱՎԵՏՅԱՆ ՆՈՐԱ
Լոս Անջելես, ԱՄՆ
AVETYAN NORA
Los Angeles, USA
АВЕТЯН НОРА
Лос-Анджелес, США

**Նույնականացման կառավարումը և գրադարանի
օրինակելի գրառումները. հասանելիության ուղիներ**

Գրադարանային գրացուցակների դերը և նպատակն են հասանելիության ապահովումը, նյութերի ճշգրիտ նկարագրության պահպանությունը: Հաճախ հասանելիություն ապահովելու մեր կարողությունները սահմանափակվում են տեխնոլոգիաներով կամ մեր գրառումները պահպանող առևտրային կազմակերպությունների կողմից հետաքրքրության բացակայության պատճառով:

Համակցված տվյալները կենսական դեր կարող են խաղալ գրառումների որոնման գործում, և ես կկենտրոնանամ գլխավորապես վիքիտվյալների և մի քանի փորձնական նախագծերի վրա՝ օգտագործելով համակցված տվյալները:

**Identity Management and The Library
Authority Records: Road to Access**

The role and purpose of library catalogs are to create access and maintain accurate and ethical description of materials. Often our abilities to provide access is limited by technology or lack of interest on the part of commercial organizations that maintain our records.

Linked data can play a vital role in record retrieval and I will focus mainly on Wikidata and several pilot projects using linked data.

Управление идентификацией и авторитетные записи библиотеки: возможности доступа

Роль и цель библиотечных каталогов – обеспечить доступ и поддерживать точное и этичное описание материалов. Часто наши возможности по предоставлению доступа ограничены технологиями или отсутствием интереса со стороны коммерческих организаций, которые ведут наши записи.

Связанные данные могут играть жизненно важную роль при поиске записей, и я сосредоточусь в основном на вики-данных и нескольких пилотных проектах, используя связанные данные.

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՄԿՐՏԻՉ

Երևան, Հայաստան

KARAPETYAN MKRTICH

Yerevan, Armenia

КАРАПЕТЯН МКРТИЧ ШАВАРШОВИЧ

Ереван, Армения

**Էլեկտրոնային գրադարանների ներդրումը, դրա
խթանումն ու տարածումը կրթական հաստատություններում**

XXI դարում, երբ աշխարհը միտված է թվայնացման, անհրաժեշտ է դառնում ժամանակին համընթաց քայլել ոչ միայն սոցիալական, այլ նաև կրթական դաշտում, որի հիմքն էլ հենց գիրքն է:

Թե՛ ուսումնական և թե՛ անհատական ընթերցման պրոցեսի համար անհրաժեշտ են որակյալ էլ. գրքեր, և ամենակարեւորը՝ հարթակներ, ուր պրոֆեսիոնալ ձևով ներկայացված կլիներ գրքերը: Հենց այդ նպատակին և գործին պետք է ծառայեցնել մեր գրադարանների բազմահազարանոց ֆոնդերի թվայնացումը, ինչի միջոցով կապահովենք հայալեզու գրքերի հասանելիությունն աշխարհի ամեն կետից:

Մենք բաց ենք համագործակցելու և մեր փորձով կիսվելու բոլոր գրադարանների հետ, ինչը կնպաստի մեր գրական ժառանգության պահպանմանն ու տարածմանը:

**Implementation of E-Libraries, Promotion and
Dissemination in Educational Institutions**

In the XXI century, as the world is moving towards digitalization, it is necessary to keep up with the times not only in the social field, but also in the educational field, the foundational basis of which is the book.

For both educational and personal reading purposes, high-quality e-books, and most importantly, high-quality platforms where e-books can be professionally presented, are needed. We

should answer this call and digitize the many thousands of library collections, which will ensure access to Armenian language books from anywhere in the world.

We are open to cooperate and share our experience with all libraries, which will contribute to the preservation and dissemination of our literary heritage.

Внедрение электронных библиотек, их популяризация и распространение в образовательных учреждениях

В XXI веке, когда мир стремится к цифровизации, становится необходимым идти в ногу со временем не только в социальной, но и в образовательной сфере, основой которой является книга.

И для образовательного, и для личного чтения нужны качественные электронные книги и, самое главное, платформы, где в профессиональном формате будут представлены книги. Именно для этой цели должна служить цифровизация многотысячных фондов наших библиотек, что обеспечит доступ из любой точки мира к книгам на армянском языке.

Мы открыты для сотрудничества и обмена опытом со всеми библиотеками, что будет способствовать сохранению и распространению нашего литературного наследия.

ԽԻԶՆԻՉԵՆԿՈ ԱՆՆԱ

Տոմսկ, Ռուսաստան

KHIZNICHENKO ANNA

Tosmk, Russia

ХИЗНИЧЕНКО АННА ВЛАДИМИРОВНА

Томск, Россия

**Նոր մեդիայի ժամանակակից դիմերեսները՝ որպես
տեքստի և դրա ընկալման վրա ազդող գործոն**

Նոր մեդիայի ակտիվ զարգացող ոլորտը ընթերցողին ներկայացնում է ոչ միայն կայքերի և հավելվածների թվային բովանդակության բազմազանություն, այլև դրա ձևավորման նոր տարբերակներ:

Զեկուցման մեջ տարբեր տեսակի նոր մեդիաների օրինակով (ակնթարթային հաղորդագրությունների փոխանակման համակարգեր, սոցիալական ցանցեր, տեսակոնֆերանսներ և այլն) դիտարկվում է տեքստի և դրա ընկալման վրա ժամանակակից դիմերեսների (UI) ազդեցության հարցը: Վերլուծվում է տվյալի փոխազդեցության մեխանիզմների կապը տեքստի և այն օգտագործողի հետ:

**Modern Interfaces of New Media as a Factor
Influencing Text and Its Perception**

The actively developing field of new media presents the reader not only with a variety of digital content of sites and applications, but also with new options for its design.

In the report on the material of new media of various types (instant messaging systems, social networks, videoconferencing, etc.), the issue of the influence of modern interfaces (UI) on text and its perception is considered. The relationship between the mechanisms of interaction of the resource with the text placed on it and with the user of this resource is analyzed.

Современные интерфейсы новых медиа как фактор влияния на текст и его восприятие

Активно развивающаяся сфера новых медиа предъявляет читателю не только многообразие цифрового контента сайтов и приложений, но и новые варианты его оформления.

В докладе на материале новых медиа разного типа (системы обмена мгновенными сообщениями, социальной сети, видеоконференции и др.) рассмотрен вопрос влияния современных интерфейсов (UI) на текст и его восприятие. Проанализирована связь механизмов взаимодействия ресурса с текстом, размещенным на нем, и с пользователем данного ресурса.

ՍՏԱՆԿՈՎԻՉ ԲԵԲԱ

Բելգրադ, Սերբիա

STANKOVIC BEBA

Belgrade, Serbia

СТАНКОВИЧ БЕБА

Белград, Сербия

Կանայք համավարակի ժամանակ

Սերբական մամուլում կային որոշ հետազոտական հոդվածներ, որոնցում ներկայացվում էր կանանց կյանքը համավարակի ժամանակ, և Սերբիայի ազգային գրադարանում այն հետաքրքիր թեմա դարձավ նոր հավաքածուի համար, որը պետք է արձանագրվի և պահպանվի ապագա սերունդների համար և այսկերպ կրթության ու տեղեկատվության միջոցով կնպաստի կանանց իրավունքների ու հնարավորությունների ընդլայնմանը:

Գաղափարը հետևյալն է՝ հրավիրել մթերային խանութների, առողջապահության, ԶԼՄ-ների, քաղաքականության ոլորտներում աշխատող կանանց, ովքեր ստիպված են եղել լքել իրենց տները և աշխատել՝ չնայած վախին և տագնապին: Հավաքագրված պատմությունները թվայնացվել են (գրի առնվել) և առցանց հրապարակվել թվայնացված լուսանկարների հետ միասին: Այս թվային հավաքածուն մեկնարկային էր հոգեբանների, սոցիոլոգների և լրագրողների կողմից անցկացվող դասախոսությունների շարքի համար՝ լույս սփռելով համավարակի ընթացքում կանանց կյանքի և հնարավոր հետևանքների վրա, ինչպես նաև սովորեցնելով կանանց, թե ինչպես վարվել հետագայում նման ճգնաժամերի ընթացքում: Դասախոսությունները հանրային էին, բայց նաև ձայնագրվում էին և հրապարակվում առցանց:

Այսպիսով՝ Սերբիայի ազգային գրադարանն առաջին քայլերն արեց սերբական ցանցի համակարգային արխիվացման ուղղությամբ և կարող է համաճարակի ժամանակ կանանց

կյանքի պատմությունները ներկայացնող առցանց ռեսուրսների վեբ-արխիվային հավաքածու ստեղծել: Այս հատուկ հավաքածուն նույնպես առցանց կհրապարակվի ծրագրի այլ արդյունքների հետ միասին: Նախագծի գաղափարն է՝ բեկում մտցնել, տարատեսակ թեմաներով կանանց հավաքածուների վեբ-պորտալ բացել և լսելի դարձնել կանանց ձայնը, որը գալիս է սերբ հասարակության բոլոր անկյուններից: Այսկերպ կայունությունը երաշխավորված կլինի:

Women in the Time of the Pandemic

There were a few research articles in Serbian media talking about women's life during the pandemic and here in the National Library of Serbia, it's been recognized as an interesting topic for the new collection, to be recorded and preserved for future generations and in this way contribute to the empowerment of women through education and information.

The idea was to invite women working in health care, food shops, media, politics, and all those who had to leave their homes and work despite the fear and anxiety. Collected stories were digitized (in text form) and published online together with digitized photos. This digital collection was the starting point for a series of lectures, given by psychologists, sociologists, and journalists, with the idea to shine a light on women's lives during pandemics and possible consequences and also to teach women how to respond during future crises. The lectures were public but also recorded and published online.

Thus, the National Library of Serbia has made the first steps toward systematic archiving of the Serbian web and is capable of making a web archive collection of the online resources. This special web archive collection will also be published online with other project outputs. The idea is to get the ball rolling with this project and open a web portal for women's collections on different topics and to hear women's voices coming from all corners of Serbian society. In this way, sustainability will be guaranteed.

Женщины во время пандемии

В сербских СМИ было несколько исследовательских статей, в которых говорилось о жизни женщин во время пандемии, и в Национальной библиотеке Сербии это было признано интересной темой для новой коллекции, которую нужно записать и сохранить для будущих поколений, и тем самым внести свой вклад в расширение прав и возможностей женщин посредством образования и информации.

Идея заключалась в том, чтобы пригласить женщин, работающих в сфере здравоохранения и политики, продуктовых магазинах, СМИ, всех тех, кому пришлось покинуть свои дома и работать, несмотря на страх и тревогу. Собранные истории были оцифрованы (записаны в виде текста) и опубликованы в Интернете вместе с оцифрованными фотографиями. Эта цифровая коллекция стала отправной точкой для серии лекций, прочитанных психологами, социологами и журналистами с идеей пролить свет на жизнь женщин во время пандемий и возможные последствия, а также научить женщин, как вести себя во время будущих кризисов. Лекции были публичными, но также записывались и публиковались в Интернете.

Таким образом, Национальная библиотека Сербии сделала первые шаги к систематическому архивированию сербской сети и способствовала созданию веб-архивной коллекции онлайн-ресурсов, рассказывающих истории жизни женщин во время пандемии. Эта специальная коллекция веб-архива будет также опубликована в Интернете вместе с другими результатами проекта. Идея состоит в том, чтобы запустить лавину с этим проектом и открыть веб-портал для женских коллекций на разные темы и услышать женские голоса, со всех уголков сербского общества. Таким образом, устойчивость будет гарантирована.

ՏՈՒԲԱԼՈՎԱ ԻՆՆԱ

Տոմսկ, Ռուսաստան

TUBALOVA INNA

Tomsk, Russia

ТУБАЛОВА ИННА ВИТАЛЬЕВНА

Томск, Россия

**Մեկնաբանությունը նոր մեդիայում՝ որպես թվային
բովանդակության ընկալման աղբյուր**

Զեկուցման մեջ ներկայացված են պաշտոնական լրատրվական խմբերի և կրթական թվային նախագծերի խմբերի մասնակիցների մեկնաբանությունների ճանաչողական-դիսկուրսիվ ուսումնասիրության արդյունքները: Սահմանված է մեկնաբանվող մտադրության առանձնահատկությունը՝ կապված թվային բովանդակության պայմանականության հետ: Առաջ են քաշված նախնական հրապարակումների գնահատման տեքստային արձանագրման առանձնահատկությունները՝ պայմանավորված նոր մեդիալսարանի մեկնաբանող մտադրության բնույթով:

Հետազոտության արդյունքները կարող են օգտագործվել թվային բովանդակության գնահատման և դրա կողմնորոշման համար՝ տեղադրման պայմանների համաձայն:

**Interpretation in New Media as a Source of
Perceiving of Digital Content**

The report presents the results of a cognitive-discursive study of the comments of participants in official newsgroups and groups of educational digital projects. The specificity of the commenting intention is determined in its conditionality by the nature of digital content. The features of textual fixation of the assessment of the original publications, given by the nature of the commenting intention of the audience of new media, are revealed.

The results of the study can be used in evaluating digital content for its orientation in accordance with the terms of placement.

Комментарий в новых медиа как источник информации о восприятии цифрового контента

В докладе представлены результаты когнитивно-дискурсивного исследования комментариев участников официальных новостных групп и групп просветительских цифровых проектов. Определена специфика комментирующей интенции в ее обусловленности характером цифрового контента. Выявлены особенности текстовой фиксации оценки исходных публикаций, заданные характером комментирующей интенции аудитории новых медиа.

Результаты исследования могут быть использованы при оценке цифрового контента на предмет его ориентированности в соответствии с условиями размещения.

ԲՐԻՇԿՈՎՍԿԻ ՎՅԱՇԵՍԼԱՎ

Մինսկ, Բելառուս

BRICHKOVSKY VYACHESLAV

Minsk, Belarus

БРИЧКОВСКИЙ ВЯЧЕСЛАВ ИВАНОВИЧ

Минск, Беларусь

**Թվային մշակութային ժառանգության
երկարաժամկետ պահպանության կազմակերպման
խնդիրներն ու հեռանկարները**

Թվային ձևաչափով երկարաժամկետ պահպանումն ուղղված է ապահովելու ավանդական սոցիալ-մշակութային հաստատությունների (գրադարաններ, թանգարաններ, արխիվներ և այլն) թվային բովանդակության երկարաժամկետ հասանելիությունը օգտատերերի և հետագա սերունդների համար:

Զեկուցման մեջ դիտարկվում են էլեկտրոնային տեղեկատվական ռեսուրսների երկարաժամկետ թվային պահպանման կազմակերպման խնդիրներն ու հեռանկարները: Առաջարկվում է օգտագործել երկարաժամկետ թվային պահպանման խնդիրները լուծելու մոտեցումներ՝ բաց արխիվային տեղեկատվական համակարգի (OAIS) ստուգանմուշային օրինակի վրա, որը նկարագրված է ISO 14721:2012 ստանդարտում: Արխիվային պահպանման ընթացքում փաստաթղթին առնչվող իրադարձությունները/գործողությունները նկարագրելու համար առաջարկվում է օգտագործել «PREMIS» մետատվյալների նմուշօրինակը:

**Challenges and Prospects of Long-term
Preservation of Digital Cultural Heritage**

Long-term digital preservation aims to ensure that digital content of traditional sociocultural institutions (libraries, museums, archives etc.) remain accessible to user communities for a long period of time and for future generations.

The presentation considers the problems and prospects of the organization of long-term digital storage of electronic information resources. The article offers approaches for solving the problems of long-term digital preservation, focused on the Open Archive Information System (OAIS) reference model, described in the ISO 14721:2012 standard. To describe events/actions related to a document during archival storage, it is recommended to use the PREMIS metadata model.

Проблемы и перспективы организации долговременного сохранения цифрового культурного наследия

Долговременное цифровое сохранение направлено на обеспечение того, чтобы цифровой контент традиционных социокультурных институтов (библиотек, музеев, архивов и др.) оставался доступным для сообществ пользователей в течение длительного периода времени и для будущих поколений.

В докладе рассмотрены проблемы и перспективы организации долговременного цифрового хранения электронных информационных ресурсов. Предложено использовать для решения задач долговременного цифрового сохранения подходы, ориентированные на эталонную модель открытой архивной информационной системы (OAIS), описанную в стандарте ISO 14721:2012. Для описания событий/действий с документом в течение архивного хранения предложено применять модель метаданных PREMIS.

**ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՏՊԱԳԻՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՆՐԱՀՈՉԱԿՈՒՄ
DIASPORA PRINTING HERITAGE
PRESERVATION & PROMOTION
СОХРАНЕНИЕ И ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ ПЕЧАТНОГО
НАСЛЕДИЯ ДИАСПОРЫ**

ՇԱՀԱՆ ԱՐՔԵՂԻՍԿՈՂՈՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Բեյրութ, Լիբանան

ARCHBISHOP SHAHAN SARKISSIAN

Beirut, Lebanon

АРХИЕПИСКОП ШААН САРГИСЯН

Бейрут, Ливан

**Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան
գրահրատարակչական առաքելութիւնը. ընդհանուր
ներածական եւ ներկայ իրավիճակ**

Այս զեկոյցը ինքնին ընդհանուր ներածական մըն է Կաթողիկոսութեան «գրահրատարակչական առաքելութեան» պատմական ընթացքին եւ ներկայ իրավիճակին մասին: Ջեկոյցը զիրար ամբողջացնող հինգ մասերէ կը բաղկանայ՝ սկզբնաւորութիւն, բաժանմունքներ (յաջորդաբար կը նկարագրեմ գիրին ու գիրքին աղերսուած մշակութային գլխաւոր հաստատութիւնները), արդիւնքներ, հրատարակչական հիմնադրամներ եւ մեր կատարելիքները: Թեմերը եւս իրենց հրատարակչական աշխատանքները Կաթողիկոսարանի առաքելութեան նոյն ոգիով իրականացնող կառոյցներ են, որոնք սակայն այս գիտաժողովի զեկոյցին եւ քննարկման առարկաները չեն:

Այս նիւթին աղերսուած լայն տեղեկութիւններ կարելի է քաղել Կաթողիկոսութեան ՀԱՍԿ պաշտօնաթերթէն, իսկ վերլուծական բնոյթի ամփոփումներ գտնել յատկապէս Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի 25-ամեայ գահակալութեան նուիրուած ծաւալուն հատորի էջերուն մէջ:

The Publishing Mission of the Armenian Catholicosate of the Great House of Cilicia: Overview and Current Situation

The presentation is a general introduction to the historical development and the current state of the “publishing mission” of the Cilician Catholicossate. The presentation consists of five complementary parts: introduction, departments (we will describe the

main cultural book institutions), results, publishing funds and our upcoming work. Let us recall that our eparchies are also institutions that carry out their publishing activities in the same spirit as the Cilician Catholicosate, but they are not the subject of this report.

Extensive information on this issue can be found in the journal “ASK,” published by the Catholicosate, and analytical summaries can be found in a book dedicated to the 25th anniversary of the reign of Supreme Patriarch Aram A.

Книгоиздательская миссия Киликийского католикосата Армянской апостольской церкви: общая и текущая ситуация

Доклад представляет собой общее введение в исторический процесс и нынешнее состояние «издательской миссии» Киликийского католикосата. Доклад состоит из пяти взаимодополняемых частей: введение, отделы (далее мы опишем основные культурные книжные учреждения), результаты, издательские фонды и наша предстоящая работа. Напомним, что наши епархии также являются учреждениями, осуществляющими свою издательскую деятельность в том же духе, что и Киликийский католикосат, но они не являются предметом обсуждения данного доклада.

Обширную информацию по этому вопросу можно найти в журнале «АСК», издаваемом католикосатом, а сводки аналитического характера можно найти в книге, посвященной 25-летию правления Верховного Патриарха Арама А.

ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԻՀՐԱՆ

Երևան, Հայաստան

MINASYAN MIHRAN

Yerevan, Armenia

МИНАСЯН МИГРАН АНДРАНИКОВИЧ

Ереван, Армения

**Հայկական տպագրությունը եւ հայ պարբերական
մամուլը Նիկոմիդիոյ գաւառին մէջ**

Օսմանեան կայսրութեան Նիկոմիդիոյ գաւառը հայկական տպագրութեան եւ հայ պարբերական մամուլի կարեւոր կեդրոններէն մէկը եղած է: Գաւառի գլխաւոր չորս աւաններ ունեցած են հայկական տպագրութիւն:

Նիկոմիդիա քաղաքին մէջ գործած են երկու հայկական տպարաններ, բայց այս տպարաններէն հայերէն գիրքեր լոյս չեն տեսած, այլ միայն հինգ թերթեր:

Արմաշի Զարիսափան Ս. Աստուածածնի նշանաւոր վանքին տպարանը հիմնուած է 1863-ին ու հրատարակած է կրօնական, դաստիարակչական, գրական եւ պատմական աւելի քան 15 գիրքեր: Հոն հրատարակուած է նաեւ «Յոյս» ամսագիրը:

Պարտիզակի մէջ լոյս տեսած են աւելի քան 15 հայերէն թերթեր:

Ատափազարը եւս ունեցած է իր տպարանները, ուր տպուած են տասնեակ մը գիրքեր ու դասագիրքեր, նաեւ քանի մը թերթեր ու հանդէսներ:

Armenian Printing and Periodicals in Nicomedia Province

The Nicomedia province of the Ottoman Empire was one of the important centers of Armenian printing and Armenian periodicals. Four main settlements of the province have Armenian printing houses.

There were two Armenian printing houses operating in Nicomedia province, but they didn't publish Armenian books, only five newspapers.

The printing house of the famous St. Charkhapan Monastery of Armash was founded in 1863 and has published more than 15 religious, educational, literary and historical books. The newspaper "Huys" (Hope) was published there as well.

More than 15 Armenian periodicals were published in Partizak.

Dozens of books and textbooks, as well as newspapers and periodicals were published in Adapazar printing house.

Армянская типография и армянская периодическая печать в Никомидийской губернии

Никомидийская губерния Османской империи была одним из важных центров армянского книгопечатания и армянской периодической печати. Четыре главных населенных пункта области имели армянскую типографию.

В городе Никомидия действовали две армянские типографии, которые не издавали армянских книг, только пять газет.

Типография знаменитого монастыря Пресвятой Богородицы Чархапан в Армаше была основана в 1863 году, где были изданы более пятнадцати книг религиозного, воспитательного, литературно-исторического характера. Там же издавался журнал «Иойс» («Надежда»).

В Партизаке вышли в свет более пятнадцати армянских газет.

Адапазары также имел собственную типографию, где печатались десятки книг и учебников, также несколько газет и журналов.

ՂԱԶԻՆՅԱՆ ՄՇԵՐ

Երևան, Հայաստան

GHAZINYAN MHER

Yerevan, Armenia

КАЗИНЯН МГЕР АШОТОВИЧ

Ереван, Армения

Քուվեյթի հայ մամուլը որպես հայապահպանության միջոց

Ներկայացված է Քուվեյթի հայ համայնքում հրատարակվող հայ մամուլի դերը հայապահպանության տեսանկյունից: Հայկական տպագրական քաղաքակրթության մեջ հույժ կարեւոր է նաև մամուլի դերն ու նշանակությունը, քանզի արտացոլում է հոգևոր-մշակութային, գիտակրթական, հասարակական-քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական և այլ բնույթի տեղեկություններ:

Ընդգրկում է հայ մամուլի տպագրավայրերի աշխարհագրությունը: Հայաստանի ազգային գրադարանի կայքում գետեղված շտեմարանների շարքում կարևոր է նաև «Հայ մամուլ» շտեմարանը:

Պատմական տարբեր ժամանակաշրջաններում աշխարհի բազմաթիվ երկրներում ձևավորվել են հայկական գաղթավայրեր: Միյուրաբան համայնքներից է Քուվեյթի հայկական համայնքը, որտեղ տպագրվում է հայ մամուլ՝ լուսաբանելով տարաբնույթ իրողություններ:

Armenian Periodicals of Kuwait as a Means of Armenian Identity Preservation

The role of the Armenian periodicals published in the Armenian community of Kuwait from the point of view of Armenian identity preservation is presented. The periodical's role and importance in Armenian printing culture reflects spiritual-cultural, scientific-educational, social-political, socio-economic dynamics.

The geography of Armenian printing houses is extensive. Among the databases on the NLA website, “Armenian Continuing Resources” have great importance.

Throughout different historical periods, Armenian settlements were formed worldwide. One of those diaspora communities is that of Kuwait, where Armenian periodicals are published covering various realities.

Армянская периодика Кувейта как способ сохранения армянской идентичности

В докладе представлена роль армянской периодики, издаваемой в армянской общине Кувейта, с точки зрения сохранения армянской идентичности. Роль и значение периодики очень важны в истории армянской типографии, так как она отражает духовно-культурную, научно-образовательную, общественно-политическую, социально-экономическую и другие стороны жизни народа.

География типографий армянской периодики обширна. Среди баз данных, размещенных на сайте Национальной библиотеки Армении, важна также база данных «Армянская периодика».

В разные исторические времена во многих странах мира образовывались армянские колонии. Одна из общин диаспоры – армянская община Кувейта, где издается армянская периодика, освещающая различные реалии.

ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ՍՈՒՐԵՆ

Երևան, Հայաստան

DANIELYAN SUREN

Yerevan, Armenia

ДАНИЕЛЯН СУРЕН ДАВИДОВИЧ

Ереван, Армения

Պոլսոյ «Ճակատամարտ»-ը և Յակոբ Օշականը

Անցեալ դարասկզբին Յակոբ Քիւֆէճեան-Օշականը իր պատմուածքները, պատկերները, յօդուածները մեծ չափով հրատարակեց Պոլսոյ «Ճակատամարտ» օրաթերթում (1911-1924), որոնք դարձան երեւոյթ՝ գրական հայեացքի ուղղութիւն ապահովելով հեղինակի ընկալման շերտերում: Գրողն այստեղ երեւան հանեց շարքերով մտածելու իր նախասիրութիւնը՝ «Երբ պզտիկ են», «Երբ պատանի են» եւ ուրիշներ:

Այս առիթով ընդգծենք այն նշանաւոր, հրատապ գեղարուեստական յանձնառութիւնը, որ ստանձնեց Առաջին համաշխարհային պատերազմի նկատմամբ, որը դարձաւ սեւեռուն մտայղացում՝ «Կայսերական յաղթերգութիւն» խորագրի ներքոյ (1920) երեւան հանելով գերմանական կայսրութեան հակահայ դերակատարութիւնը: Աւելորդ չէ նշել, որ մինչեւ 1983-ի յոբելեանական հրատարակութիւնը «Ճակատամարտ»ը ըստ էութեան պահպանում էր այդ ժառանգութեան ազգային-քաղաքական առաջնային նշանակութիւնը: Այսօր «Ճակատամարտ»ը շարունակում է միակ աղբիւրը մնալ Օշականի գրամշակութային էջերի վերհանման ճանապարհին:

“Tchakatamart” Daily and Hagop Oshagan

At the beginning of the last century, Hagop Oshagan published his stories, illustrations and articles in “Tchakatamart” daily newspaper of Constantinople (1911-1924). Here, the writer expressed his preference for thinking in the series’ “When they are small,” “When they are young” and others.

On this occasion, we would like to highlight the significant artistic commitment that he undertook towards the First World War, which became a permanent thought under the title “Kayserakan Haghtergutian” (Imperial Song of Triumph) (1920), clearly highlighting the anti-Armenian role of the German Empire. It’s needless to mention that until the anniversary edition of 1983, “Tchakatamart” essentially preserved the primary national-political significance of the heritage. Today, “Tchakatamart” remains the only source on the way to retrieving the literary and cultural heritage of Oshagan.

«Чакатамарт» Константинополя и Акоп Ошакан

В начале прошлого века Акоп Куфеджян-Ошакан опубликовал свои многочисленные рассказы, иллюстрации и статьи в стамбульской ежедневной газете «Чакатамарт» (1911 – 1924 гг.), которые стали феноменом для восприятия литературной авторской концепции. Писатель отдал предпочтение циклическому воспроизведению: «Будучи маленькими», «Будучи молодыми» и другие.

В связи с этим следует подчеркнуть художественную инициативу, которую автор взял на себя во время Первой мировой войны под заголовком «Кайсеракан ахтергутюн» (1920 г.), выявив антиармянскую политику Германской империи. Немаловажен тот факт, что до юбилейного издания 1983 года, «Чакатамарт» по существу сохраняла первичное национально-политическое значение этого наследия. Сегодня «Чакатамарт» остается единственным источником на пути к выявлению литературно-культурного наследия Ошакана.

ՄԵԼՅԱՆ ՔՐԻՍՏԻՆԵ
Երևան, Հայաստան
MELYAN KRISTINE
Yerevan, Armenia
МЕЛЯН КРИСТИНЕ РОМЕОВНА
Ереван, Армения

Արգենտինայի և Բրազիլիայի հայ մամուլը

Սույն զեկույցում ներկայացված է Արգենտինայի և Բրազիլիայի հայ մամուլը: Պատմական տարբեր ժամանակաշրջաններում, պայմանավորված տարաբնույթ գործոններով, հայությունը հաստատվել է աշխարհի զանազան երկրներում: Սփյուռքի հայկական համայնքներից են Արգենտինայի և Բրազիլիայի համայնքները, որոնք ևս համարվում են սփյուռքահայ տպագրության կենտրոններ:

Հստ հանրագիտարանի տվյալների՝ Արգենտինայում հրատարակվել են շուրջ 100 անուն պարբերականներ, իսկ Բրազիլիայում տարբեր տարիներին լույս են տեսել շուրջ 15 անուն հայերեն պարբերականներ: Այս երկրների հայերեն մամուլը ևս համարվում է սփյուռքահայ տպագիր ժառանգության բաղկացուցիչ մասը:

Armenian Periodicals of Argentina and Brazil

This report presents the Armenian periodicals published in the Armenian communities of Argentina and Brazil. In different historical periods, due to various factors, Armenians settled in different countries of the world. The Armenian communities of Argentina and Brazil are considered to be centers of Armenian printing in the diaspora.

According to encyclopedic data, about 100 periodicals were published in Argentina over time, and about 15 periodicals were published in different years in Brazil. The Armenian periodicals

of these countries are considered an integral part of Armenian diaspora printing heritage.

Армянская периодика Аргентины и Бразилии

В докладе представлена армянская периодика Аргентины и Бразилии. В разные исторические времена, в силу множества факторов, армяне расселились в различных странах мира. Одними из армянских общин диаспоры являются армянские общины Аргентины и Бразилии, которые также являются центрами книгопечатания армянской диаспоры.

По данным энциклопедии, в Аргентине было издано около ста периодических изданий, а в Бразилии в разные годы — около пятнадцати армянских периодических изданий. Армянская периодика этих стран также считается неотъемлемой частью армянского печатного наследия диаспоры.

ՄՍՐԼՅԱՆ ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ

Երևան, Հայաստան

MSRLYAN ARMENUHI

Yerevan, Armenia

МСРЛЯН АРМЕНУИ АКОПОВНА

Ереван, Армения

**«Միօն» ամսագրի պատմական նշանակությունն
ու պահպանության խնդիրները**

Սույն զեկույցը անդրադառնում է Երուսաղեմի Հայոց Առաջնորդարանի հրատարակած «Միօն» պաշտոնաթերթին: Ամսագիրը տպագրվում է 1866 թվականից առ այսօր, սակայն տպագրության 155-ամյա պատմության ընթացքում եղել են որոշ ընդհատումներ:

Անդրադարձ է կատարվում պարբերականի հիմնադրման պատմությանը, գործունեության առանցքային ուղղություններին, կառուցվածքին, բովանդակությանը, ամսագրի երկարաժամկետ պահպանության խնդիրներին:

Զեկուցման մեջ մանրամասն ներկայացվում են նաև ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանում իրականացված ամսագրի թվայնացման աշխատանքները, որոնք ավարտվել են 2019 թվականին: Ներկայում շարունակվում է նոր տպագրված համարների նյութերի մուտքագրումը: Թվայնացման աշխատանքներն իրականացվել են Երուսաղեմի Հայոց Առաջնորդարանի հետ համագործակցության արդյունքում, որի շրջանակում ներկայում ընթացքի մեջ է նաև ամսագրի մատենագիտության կազմումը:

Historical Significance and Preservation Issues of the “Sion” Periodical

The presentation discusses the “Sion” periodical published by the Armenian Presbytery of Jerusalem. The periodical has been published since 1866, but there have been some hiatuses during its 155-year history.

The presentation touches upon the history of the development of the periodical, key points, structure, content and long-term preservation issues.

It also presents periodical digitization works by Armenia’s National Academy of Sciences Fundamental Scientific Library, completed in 2019. New editions are currently being digitized. Digitization works were carried out as a result of cooperation with the Armenian Presbytery of Jerusalem, within the framework of which the bibliography of the magazine is currently being compiled.

Историческое значение и вопросы сохранения журнала «Сион»

В докладе рассматривается журнал «Сион», издаваемый Резиденцией Иерусалимской епархии Армянской Апостольской Церкви. «Сион» издается с 1866 года до сегодняшнего дня, но на протяжении 155-летней истории издания журнала были некоторые перерывы.

Обратимся к истории создания, основных направлений деятельности, структуры, содержания, вопросов долгосрочного сохранения журнала.

В докладе также подробно представлена завершенная в 2019 году оцифровка журнала, проведенная в Фундаментальной научной библиотеке НАН РА. В настоящее время продолжается введение материалов новопечатных выпусков. Ра-

боты по цифровизации осуществлены в результате сотрудничества с Резиденцией Иерусалимской епархии Армянской Апостольской Церкви, в рамках которого в настоящее время также составляется библиография журнала.

ՂԱԶԱՐՅԱՆ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ

Երևան, Հայաստան

GHAZARYAN HAYKANUSH

Yerevan, Armenia

КАЗАРЯН АЙКАНУШ КАМСАРОВНА

Ереван, Армения

**Արտաշես Տեր-Խաչատուրյան. Սփյուռքի
մամուլի գիտակը և հանրայնացնողը**

Արտաշես Տեր-Խաչատուրյանի՝ հայ մամուլին նվիրված ուսումնասիրությունները նրա պատմաբանասիրական հետազոտական ժառանգության առանցքն են կազմում:

Տարիների ընթացքում ժողովելով սփյուռքի տարբեր գաղթօջախներում հրատարակված մամուլի նմուշներ՝ նա ոչ միայն ուսումնասիրում էր դրանք, արժեքավոր հրապարակումներ անում, այլև կազմակերպում ցուցահանդեսներ աշխարհի տարբեր ծագերում՝ հանրահռչակելով ու ճանաչելի դարձնելով ազգային գրավոր ժառանգության մաս կազմող այս կարևոր շերտը:

**Artashes Ter-Khachaturyan: Connoisseur and
Publicist of Diaspora Periodicals**

The presentation examines Artashes Ter-Khachaturyan's studies devoted to Armenian periodicals from the core of his historical-philological research heritage.

Over the years, he collected samples of the periodicals published in different colonies of the Armenian diaspora, not only studying and making them valuable publications, but also organizing exhibitions in different parts of the world, promoting and making known this important part of national printing heritage.

Арташес Тер-Хачатурян: знаток и популяризатор периодики диаспоры

Исследования Арташеса Тер-Хачатуряна, посвященные армянской периодике, составляют ядро его историко-филологического исследовательского наследия.

На протяжении многих лет, собирая образцы периодики, издаваемые в различных колониях диаспоры, он не только изучал их, делал ценные публикации, но и организовывал выставки по всему миру, популяризируя этот важный пласт национального письменного наследия.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ

Երևան, Հայաստան

KHACHATRYAN MARGARITA

Yerevan, Armenia

ХАЧАТРЯН МАРГАРИТА МАМИКОНОВНА

Ереван, Армения

Համաստեղ, Արամ Հայկազ, Հակոբ Խաչմանյան.

«Մոռացված էջեր»-ի 12 հատորները

«Մոռացված էջեր»-ի 12 հատորներում ներկայացված են Մփյուռքի հայ գրականության երկու նշանավոր դեմքերի և մշակութային, հասարակական ճանաչված գործչի թողած հարուստ ժառանգության էջերը:

Հատորներում ներկայացված են նամակներ, գրական ստեղծագործություններ, հայ մամուլի էջերում մնացած անձանոթ էջեր, հոդվածներ՝ նվիրված հայ իրականության և հայության կյանքի տարբեր հարցերի: 2005-2022 թթ.-ին հրատարակված այս գրքերում ամփոփված են անցյալ դարի Հայաստան-Մփյուռք կապերի պատմության հետաքրքիր էջեր, որոնց անաչառ քննությունն այսօր էլ շատ օգտակար է հայության համար:

**Hamastegh, Aram Haykaz, Hagop Khashmanyen:
the 12 Volumes of “Forgotten Pages”**

12 volumes of “Forgotten Pages” represent the pages of a rich heritage left by two prominent figures of the Armenian literature of the diaspora and a well-known public and cultural figure.

The volumes include letters, literary works, unknown pages of Armenian continuous resources, articles dedicated to the Armenian reality and various issues of Armenian life. These books, published between 2005-2022, summarize the Armenia-diaspora relations of the last century, whose unbiased examination is still very useful for Armenians today.

Амастех, Арам Айказ, Акоп Хашманиян:
12 томов «Забытых страниц»

12 томов «Забытых страниц» представляют страницы богатого наследия, оставленного двумя выдающимися деятелями армянской литературы диаспоры и известным общественно-культурным деятелем.

В томах представлены письма, литературные произведения, неизвестные страницы армянской периодики, статьи, посвященные армянским реалиям и различным вопросам жизни армян. В этих книгах, изданных в 2005–2022 годах, обобщаются интересные страницы истории отношений Армении – Армянской диаспоры прошлого века, объективное изучение которой до сих пор очень полезно для армянского народа.

ԱՐԲՈՒՅԱՄԵԱՆ ՔՆԱՐԻԿ

Երևան, Հայաստան

ABRAHAMYAN KNARIK

Yerevan, Armenia

АБРААМЯН КНАРИК АРМЕНОВНА

Ереван, Армения

**Թեոդիկի «Ամենուն տարեցոյցը»՝ իբրեւ
նամակագրական ժառանգութեան սկզբնաղբիւր**

Հայ մամուլը իր սկզբնաւորման ժամանակից միշտ եղել է գրամշակութային հայեացքի, երկխօսութեան ասպարեզ: Այդ երկխօսութիւնը մեծապէս պայմանաւորել է նաեւ նամակագրութիւնը՝ իր այլազան դրսեւորումներով՝ պարզ կենցաղային տարրերից մինչեւ գրապատմական ու մշակութային սուր բանավեճեր:

Այս առումով պէտք է յիշատակել «ամենուն Թեոդիկի» (Շահան Շահնուր) վիթխարի դերակատարութիւնը ազգային գեղարուեստական մտածողութեան ձեւաւորման գործում՝ ամբիոն ունենալով իր հրատարակած «Ամենուն տարեցոյցը» (1907-1928 թթ.): Այն արձագանգեց հայ եւ օտար գրական, քաղաքական, մշակութային անցուղարձերին՝ իւրատեսակ վկայարան դառնալով ազգային գրական շարժման դրսեւորումների համար (Եղիա Տէմիրճիպաշեան, Յակոբ Օշական, Վահան Թէքէեան, Ռուբէն Սեւակ եւ շատ ուրիշներ):

**Teotig's "Everyone's Almanac" as a
Source of Epistolary Heritage**

The Armenian periodical has always been an arena of intercultural dialogue since its inception. The dialogue was largely determined by correspondence in its various manifestations from simple everyday elements to sharp literary and cultural disputes.

In this regard, it's important to mention the great role of "Everyone's Teotig" by Shahan Shahnur in the formation of national artistic thinking, based on Teotig's "Everyone's Almanac." "Everyone's Almanac" responded to Armenian and foreign literary, political and cultural events, becoming a kind of evidence of the manifestations of the national literary movement (Eghia Temirdjipashian, Hagop Oshagan, Vahan Tekeyan, Ruben Sevak and many others).

«Аменун тарейойц» Теодика как источник эпистолярного наследия

Армянская периодика с момента возникновения всегда была ареной литературно-культурного диалога. Этот диалог во многом обусловил также переписку в различных ее проявлениях, от простых бытовых элементов до бурных литературно-исторических и культурных споров.

В связи с этим необходимо отметить огромную роль произведения «Аменун Теотиг» (Шаана Шахнура) в формировании национального художественного мышления (1907–1928 гг.), на основе опубликованного им произведения «Аменун тарейойц», который откликался на армянские и зарубежные литературные, политические и культурные события, став своеобразным свидетельством проявлений национального литературного движения (Егия Демирчипашян, Акоп Ошакан, Ваан Текеян, Рубен Севак и многие другие).

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ

Երևան, Հայաստան

MESROPYAN HAYKANUSH

Yerevan, Armenia

МЕСРОПЯН АЙКАНУШ ОВСЕПОВНА

Ереван, Армения

Նոր Զուղայի հայկական գրադարանների մասին

Զեկուցման մեջ ներկայացվում է ԻԻՀ Սպահան քաղաքում գործող հայկական երկու գրադարանների՝ Վանքի և համալսարանի հայագիտության բաժնի գրադարաններում պահվող հարուստ գրականության, հնատիպ գրքերի, գրադարանի այցելուների և հետաքրքրությունների մասին տեղեկություն: Անդրադարձ է կատարվում նաև վերջին տարիներին Նոր Զուղայում տպագրված գրքերին, հատկապես Փերիայի, Չարմահալի, Բոլորմակի և պարսկահայ այլ խոսվածքներին նվիրված արժեքավոր հրատարակություններին:

The Armenian Libraries of New Julfa

The report presents the rich literature, ancient books, visitors and interests of the two Armenian libraries operating in the city of Isfahan, Iran: one in the Armenian monastery and the other in the Armenian Studies department of the local university. We also refer to the books published in New Julfa in recent years, particularly the valuable publications dedicated to Peria, Charmahal, Bolormak and other Persian-Armenian dialects.

Об армянских библиотеках Новой Джульфы

Доклад представляет богатую литературу, старопечатные книги, хранящиеся в двух армянских библиотеках Исфахана (Иран): библиотеки монастыря и университета Отдела арменоведения, а также интересы посетителей библиотек. Также рассмотрены книги, изданные в последние годы в Новой Джульфе, ценные издания, посвященные персидско-армянским диалектам Перии, Чармахала, Болормака и другим.

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ

Երևան, Հայաստան

MURADYAN ANAHIT

Yerevan, Armenia

МУРАДЯН АНАИТ АРТАШЕСОВНА

Ереван, Армения

Հայ Երուսաղեմի երախտավոր Եղիշե Պատրիարք

Դուրյանի տպագիր ժառանգությունը

Մույն ելույթի շրջանակում առանձին ուսումնասիրության առարկա է դարձել Երուսաղեմի բազմադարյան աթոռի պատրիարք Եղիշե Դուրյանի պաշտոնավարության ընթացքում (1921-1929 թթ.) նոր դարաշրջանի սկսման իրողությունը: Հատկապես կարևորվում է այն փաստը, որ Եղիշե Դուրյանի (1860-1930 թթ.) գալստյամբ վանքի պատմության մեջ կրոնական և մտավորական լայն շարժում է ծավալվել, որին անմասն չի մնացել նաև տպարանը. հրատարակվել են հայ միջնադարյան մատենագրության անտիպ գործեր, հայ եկեղեցու դավանաբանական և պատմական հիշատակարաններ, դպրոցական դասագրքեր և թարգմանություններ: Ելնելով աղբյուրների տեղեկությունների քննությունից՝ կարելի է պնդել, որ Եղիշե Դուրյան պատրիարքի ոգեշունչ և գիտակ գործունեությունը Մուրբ Աթոռի միաբանության հատկապես մշակութային դաշտին մեծ թափ է հաղորդել: Նրա հիսունամյա հորեյանի (1929 թ.) առթիվ կատարված կամավոր նվիրատվություններով կառուցվել է Դուրյանաշենը՝ «ի հիշատակ մեծանուն պատրիարքին ու դաստիարակին», որի տարեկան եկամուտներով գրքեր են հրատարակվել՝ «Դուրյան» մատենաշարով:

The Printed Heritage of Yeghishe Duryan, the Grateful Patriarch of Armenian Jerusalem

The presentation discusses the period of service of Patriarch Yeghishe Duryan in Jerusalem (1921-1929), which became a separate subject of study. Noteworthy is the fact that with the advent of Yeghishe Duryan (1860-1930) in the history of the monastery, a broad religious and intellectual movement unfolded, in which the publishing house didn't stand aside. The unique works of the Armenian medieval bibliography, theological and historical memoirs of the Armenian Church, textbooks and translations were published. Based on the sources, it can be stated that the inspiring and educational activity of Patriarch Yeghishe Duryan was a great impetus, especially to the cultural field of the Holy See Congregation. The Duryanashen Trading Center was built with voluntary donations made on the occasion of his fiftieth anniversary (1929) "in memory of the great patriarch and mentor." The profits gained from the center were to be directed towards the publication of the "Durian" series.

Печатное наследие Патриарха Армянского Иерусалима благодетеля Егише Дурьяна

В рамках данного выступления отдельным предметом исследования стали реалии начала новой эпохи в период служения Патриарха Егише Дурьяна в Иерусалиме (1921–1929 гг.). Особенно примечателен тот факт, что с приходом Егише Дурьяна (1860–1930 гг.) в истории монастыря развернулось широкое религиозно-интеллектуальное движение, в котором не осталась в стороне и типография. Были изданы ранее неизданные произведения армянской средневековой библиографии, теологические и исторические мемуары Армянской Церкви, школьные учебники и переводы. На основании изучения источников можно констатировать, что вдохновляющая и компетентная деятельность Патриарха Егише Дурьяна

дала большой импульс, особенно культурному полю Конгрегации Святого Престола. На добровольные пожертвования, сделанные по случаю его пятидесятилетия (1929 г.), был построен Дурянашен «в память о великом патриархе и воспитателе». Годовыми доходами Дурянашена была издана серия книг «Дурьян».

ԹՎԱՅԻՆ XXI ԴԱՐ. ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐ
THE DIGITAL XXI CENTURY: CHALLENGES
ЦИФРОВОЙ XXI ВЕК: ВЫЗОВЫ ЭПОХИ

ՊԱՐԶՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ

Երևան, Հայաստան

PARZYAN ANAHIT

Yerevan, Armenia

ПАРЗЯН АНАИТ

Ереван, Армения

Թվայնացում և թվային փոխակերպում

Թվայնացումը դարձել է առօրյա կյանքի տարբեր ոլորտների արդիականացման կարևորագույն գործոնը: Ժամանակակից թվային ծառայություններն առօրյա կյանքի անբաժան մասն են դարձել, ուստի՝ հաստատությունները պետք է հաղթահարեն թվային փոխակերպումը, որպեսզի կարողանան թափանցիկ, ներառական և արագ ծառայություններ մատուցել տարբեր թիրախային խմբերին:

Թվային փոխակերպումն իր մեջ ներառում է նաև թվային գրագիտություն և կիրառական տեղեկատվության մասին գիտելիք ծառայություն մատուցողների համար, որպեսզի առաջարկվող ծառայությունները սկզբից մինչև վերջ անվտանգ, ապահով և արդյունավետ լինեն:

Digitalization and Digital Transformation

Digitalization has become the most important aspect of the modernization of different spheres of everyday life. Modern digital services have become inseparable parts of daily life, and institutions need to overcome digital transformation to be able to provide transparent, inclusive and fast services to different target groups.

Digital transformation also includes digital literacy and knowledge of cybersecurity hygiene for service providers, so that services offered will be secure and productive from start to finish.

Цифровизация и цифровая трансформация

Цифровизация стала важнейшим аспектом модернизации различных сфер повседневной жизни. Современные цифровые услуги стали неотъемлемой частью повседневной жизни, поэтому учреждениям необходимо преодолеть цифровую трансформацию, чтобы иметь возможность предоставлять видимые, инклюзивные и быстрые услуги различным целевым группам.

Цифровая трансформация включает также цифровую грамотность и знания о кибербезопасности для поставщиков услуг, чтобы предлагаемые услуги с начала до конца были безопасными, надежными и продуктивными.

ՎԻԴԱԼ-ԳՈՐԵՆ ՇԱՀԱՆ
Փարիզ, Ֆրանսիա
VIDAL-GORÈNE CHAHAN
Paris, France
ВИДАЛ-ГОРЕН ШААН
Париж, Франция

Ինչպես հայոց լեզվի համար կիրառվող OCR և HTR տեխնոլոգիաները կարող են պահպանել ժառանգությունը

Օպտիկական նիշերի ճանաչումը (OCR) և ձեռագիր տեքստի ճանաչումը (HTR) այժմ պատրաստ են գործարկման հայերենի համար: Այս տեխնոլոգիան կարող է ապահովել փաստաթղթերի ավելի քարձարձ արժևորում՝ ապահովելով բարելավված հասանելիություն, օգտագործելով, օրինակ, բանալի բառերով որոնում և կարող է թելադրել թվային գրադարանների նոր մարտահրավերներ: Զեկուցման նպատակն է, ներկայացնելով հայոց լեզվով տեքստերի ճանաչման գործընթացի ժամանակ առաջացած մարտահրավերները, ցույց տալ ժամանակակից հնարավորությունները: Շեշտադրումն արվել է ձեռագիր արխիվի, հնագույն ձեռագրերի և հնատիպ գրքերի համար Կալֆայի կողմից մշակված տեխնոլոգիային: Ներկայացված է մեր մեկնաբանությունները երեք ընթացիկ նախագծերի՝ Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության հայկական ձեռագրերի գրացուցակի, ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գրադարանի թերթերի, Մխիթարյան միաբանության անդամների հայկական նամակների վերամշակման վերաբերյալ: Կալֆայի կողմից կիրառվող մեթոդաբանությունն ապահովում է ձեռագիր փաստաթղթերի առավել քան 98%-ի և տպագիր փաստաթղթերի առավել քան 99,9%-ի ճշգրտությունը:

How OCR and HTR Technologies for the Armenian Language Can Help Preserve Heritage

OCR (Optical Character Recognition) and HTR (Handwritten Text Recognition) are now available for the Armenian lan-

guage. This technology can offer greater valorization for documents by enabling improved accessibility and findability via keyword search, but also presents a new challenge for digital libraries. Our talk intends to present the modern challenges that arose during the process of Armenian text recognition, as well as show the modern possibilities. A focus will be made on the technology developed by Calfa for handwritten archives, ancient manuscripts and old printed books. Feedback on three of our ongoing projects: processing of the catalogue of Armenian manuscripts (Mekhitarist, Venice), newspapers of FSL of NASRA, and Armenian letters (Mekhitarist, Venice) are presented. Methodology applied by Calfa leads to an accuracy greater than 98% for handwritten documents and greater than 99.9% for printed documents.

Как технологии OCR и HTR для армянского языка могут помочь сохранить наследие

OCR (оптическое распознавание символов) и HTR (распознавание рукописного текста) теперь готовы для применения для армянского языка. Эта технология может обеспечить большую валоризацию документов, обеспечивая улучшенную доступность, используя, например, поиск, по ключевым словам, и может продиктовать новые вызовы цифровых библиотек. Цель доклада – представляя современные вызовы, возникшие при процессе распознавании текста на армянском языке, представить нынешние возможности. Основное внимание будет уделено технологии, разработанной Калфой для рукописных архивов, древних рукописей и старопечатных книг. Представлены отзывы о трех наших текущих проектах: обработки каталога армянских рукописей мхитаристов Венеции, газет Фундаментальной библиотеки НАН РА и армянских писем мхитаристов. Методология, применяемая Калфой, обеспечивает точность более 98% для рукописных документов и более 99,9% для печатных документов.

ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ ԱՐՍԵՆ

Երևան, Հայաստան

YEGHIAZARYAN ARSEN

Yerevan, Armenia

ЕГНІАЗАРЯН АРСЕН ГАГІКОВИЧ

Ереван, Армения

OCR-ի գործարկումը Հայաստանի ազգային գրադարանի թվային պաշարներում

Հայաստանի ազգային գրադարանն ունի փաստաթղթերի մեծ շտեմարան: Փաստաթղթերը բազմազան են իրենց բնույթով, տառատեսակներով և տեքստերի խտությամբ, ինչն էլ դժվարացնում է Հայաստանի ազգային գրադարանի ամբողջությամբ թվայնացված նյութից տեքստի տարանջատումը:

Զեկուցման մեջ ներառված են Հայաստանի ազգային գրադարանի շտեմարաններից տեքստի տարանջատման դժվարություններն ու մարտահրավերները, ինչպես նաև դրանց հաղթահարման միջոցները:

OCR Performance on the NLA Archive

The National Library of Armenia has a very large archive of Armenian printed materials. They are very diverse in their layouts, fonts and density. This makes text extraction from the Library's entire scanned content very challenging.

The presentation covers the difficulties and challenges of text extraction from the NLA archive, and how we find solutions.

Использование OCR для баз данных Национальной библиотеки Армении

Национальная библиотека Армении имеет большую базу данных документов, которые разнообразны по своему характеру, шрифтам и плотности текста, что затрудняет извлечение текста из полностью оцифрованных материалов Национальной библиотеки Армении.

Доклад обращен к трудностям и вызовам трансформации текста из баз данных НБА, а также к способам их преодоления.

ԵՂՈՅԱՆ ԱՐՄԵՆ
Երևան, Հայաստան
YEGHOYAN ARMEN
Yerevan, Armenia
ЕГОЯН АРМЕН
АЙКОВИЧ
Ереван, Армения

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆՆԱ
Երևան, Հայաստան
TUMANYAN, RUZANNA
Yerevan, Armenia
ТУМАНЯН РУЗАННА
РУБЕНОВНА
Ереван, Армения

**Թվային մշակույթի պահպանություն և հանրահռչակում
(Համահայկական թվանշային գրադարան)**

Սույն զեկույցը անդրադառնում է ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարանում ստեղծված «Համահայկական թվանշային գրադարան» հանգույցին: Նշենք, որ գրադարանը թվայնացման ոլորտում ունի մեծ փորձ: Այս հանգույցի ստեղծումը նպատակ ունի հանրայնացնելու և հանրահռչակելու գիտական ու մշակութային ժառանգությունը՝ կարևորելով տվյալների երկարաժամկետ պահպանումը և բազմակի օգտագործումը: Պորտալը ներկայանում է որպես մի ընդհանուր գիտական կայք, որի հավաքածուները՝ գրքեր, պարբերականներ, առանձին հոդվածներ, հնարավորություն են տալիս տեղեկատվությունը գտնել որոնման բոլոր հնարավոր ձևաչափերով: Բոլոր այս թվային նյութերը հասանելի են հանրությանը համահայկական թվանշային գրադարանի կայքէջից:

Ներկայացվում է թվանշային շտեմարանի ձևավորման ծրագրային հենքը, կառուցվածքը, բովանդակությունը և որոնման համակարգը: Թվայնացման աշխատանքները կրում են շարունակական բնույթ:

**Digital Culture Preservation and Promotion
(UniArmenian Digital Library)**

The topic of the presentation is the UniArmenian digital library, a project implemented via the joint efforts of the Poznan

Supercomputing and Networking Center and the Institute of Informatics and Automation Problems and Fundamental Scientific Library of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia. It should be noted that the library has many years of experience in digitization. The creation of the digitized works aims to help publicize and promote scientific and cultural heritage, emphasizing long-term preservation and multiple uses of data. The database presents itself as a general scientific website, where the collections of books, periodicals, individual articles, maps, etc. enable information to be found by combining different search methods. All these digital materials are available to the public from the UniArmenian Digital Library website.

The software, structure, content and search system are presented. Digitization is ongoing.

Сохранение и популяризация цифровой культуры (Всеармянская цифровая библиотека)

В данном докладе мы будем рассматривать базу данных «Всеармянская цифровая библиотека», созданную в Фундаментальной научной библиотеке НАН РА. Следует отметить, что библиотека имеет большой опыт в области цифровизации. Создание этой базы данных направлено на популяризацию научного и культурного наследия, с акцентом на долгосрочное хранение и многократное использование данных. Портал является общенаучным сайтом, коллекции которого – книги, периодические издания, отдельные статьи позволяют находить информацию всевозможными форматами поиска. Все эти цифровые материалы доступны для общественности на сайте Всеармянской цифровой библиотеки.

В докладе представлена программная база, структура, содержание и поисковая система цифровой базы данных. Работы по оцифровке имеют продолжительный характер.

ՆՈՒԺԻՆԱ ՆԱՏԱԼՅԱ
Մանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան
NUZHINA NATALIA
Saint Petersburg, Russia
НУЖИНА НАТАЛЬЯ АЛЕКСАНДРОВНА
Санкт-Петербург, Россия

**Հնատիպ հրատարակությունների թվայնացումը՝
որպես դրանց անվտանգության ապահովման հիմք**

Ձեկուցումը նվիրված է փաստաթղթերի թվայնացման գործընթացին՝ մշակութային ժառանգության պահպանման և հանրահռչակման միջոցներից մեկին:

Դիտարկված են Նախագահական գրադարանի էլեկտրոնային փաստաթղթերի կենտրոնական ֆոնդում հազվագյուտ հրատարակությունների օրինակների թվայնացման և ներկայացման հիմնական սկզբունքներն ու մոտեցումները: Հատուկ ուշադրություն է դարձված էլեկտրոնային ռեսուրսների ձևավորման առանձնահատկություններին:

Ներկայացված է «Նախագահական գրադարանի գրքային հուշարձաններ» թվային հավաքածուի ձևավորման փորձը:

Digitization of Rare Publications as Security Basis

The presentation is focused on the document digitization process as a means of preservation and promotion of cultural heritage.

The basic principles and approaches to digitization and presentation of rare editions of the digital documents central collection of the Presidential Library are discussed. Special attention is paid to the design features of the electronic resources.

The report presents the development experience of the digital collection “Book Monuments of the Presidential Library.”

Оцифровка редких изданий как основа обеспечения их сохранности

Доклад посвящен процессу оцифровки документов как одному из способов сохранения и популяризации культурного наследия.

Рассмотрены основные принципы и подходы к оцифровке и представлению экземпляров редких изданий в центральном фонде электронных документов Президентской библиотеки. Особое внимание уделено особенностям организации электронного ресурса.

Представлен опыт формирования цифровой коллекции «Книжные памятники Президентской библиотеки».

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ
Երևան, Հայաստան
HOVHANNISYAN GAYANE
Yerevan, Armenia
ОГАННИСЯН ГАЯНЕ
РАЗМИКОВНА
Երևան, Армения

ԱՅԴԻՆՅԱՆ ՍՐԲՈՒՀԻ
Երևան, Հայաստան
AYDINYAN SRBUHI
Yerevan, Armenia
АЙДИНЯН СРБУИ
ВАГРАМОВНА
Երևան, Армения

**Թվայնացված գրականությունից մինչև լեզվական
շտեմարաններ. դրանց նշանակությունը,
հեռանկարներն ու մարտահրավերները**

Բնական տեքստերի թվայնացումը նախևառաջ ենթադրում է բնական լեզվի մշակման եղանակով արտալեզվական տվյալների և գիտելիքի համակարգված պահպանում: Կախված լեզվի փաստագրման եղանակից, այն լինում է բանավոր/լսողական և գրավոր/տեսողական: Քանի որ բնական լեզուն և դրա բանավոր և գրավոր տեքստերը, բացի փաստերից, պարունակում են ժողովրդի պատմամշակութային, արժեքային, լեզվամտածական իրողություններ, թվայնացված տեքստերի վերածումը լեզվական շտեմարանների կամ կորպուսների անգնահատելի է պետության զարգացման, միջազգային ինտեգրման և անվտանգության նպատակով արդյունավետ կառավարման տեսանկյունից: Հայերենը դասվում է միջին կամ ցածր ռեսուրս ունեցող լեզուների թվին, և այդ առումով դրա մշակման աշխատանքները մեծ կադրային և ծրագրային ռեսուրսների ներգրավում են պահանջում:

Ձեկուցումը քննարկում է այս խնդրի լուծման տարբեր հարթություններ՝ ներառյալ շտեմարանների նախագծումը, շարունակական զարգացումը, այլ լեզուների հետ դրանց գույզահեռումը, նշույթավորման նկարագրական աշխատանքները:

From Digitized Literature to Language Corpora: Significance, Prospects and Challenges

Digitization of natural texts first of all implies the systematic storage of extra-linguistic data and knowledge in the way of natural language processing. Depending on the way language is documented, it is oral/auditory and written/visual. Since the natural language and its oral and written texts, in addition to the facts, contain the historical-cultural, value-oriented, linguistic realities of the people, the transformation of the digitized texts into linguistic databases or corpora is invaluable from the point of view of effective management for the development of the state, international integration and security. Armenian is among the languages with medium or low resources, and in that sense, its development requires the involvement of large personnel and program resources.

The report discusses various dimensions of solving this problem, including design of databases, continuous construction, their parallelization with other languages, and descriptive markup work.

От оцифрованной литературы до языковых корпусов: их значение, перспективы и вызовы

Оцифровка естественных текстов, прежде всего, предполагает систематическое сохранение неязыковых данных и знаний посредством обработки естественного языка. В зависимости от способа документации языка, бывает устным/слуховым и письменным/зрительным. Поскольку естественный язык и его устные и письменные тексты, помимо фактов, содержат историко-культурные, ценностные, языковые и мыслительные реалии народа, преобразование оцифрованных текстов в языковые базы данных или корпусов неопределимо с точки зрения развития государства, международной интегра-

ции и эффективного управления с целью обеспечения безопасности. Армянский относится к числу языков со средними или низкими ресурсами, и в этом смысле его обработка требует привлечения больших кадровых и программных ресурсов.

В докладе обсуждаются разные варианты для решения этой проблемы, включая проектирование баз данных, непрерывное развитие, распараллеливание с другими языками, описательные работы маркировки.

**ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՊԱԳԻՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՕՐԻՆԱԿ. ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԸ
PRINTED NATIONAL HERITAGE PRESERVATION:
LEGAL DEPOSIT. EXPERIENCE OF NATIONAL LIBRARIES
OF THE CIS COUNTRIES
СОХРАНЕНИЕ ПЕЧАТНОГО НАЦИОНАЛЬНОГО
НАСЛЕДИЯ: ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР.
ОПЫТ НАЦИОНАЛЬНЫХ БИБЛИОТЕК СТРАН СНГ**

ԴՈՒԴԱ ՎԱԴԻՄ
Մոսկվա, Ռուսաստան
DUDA VADIM
Moscow, Russia
ДУДА ВАДИМ ВАЛЕРЬЕВИЧ
Москва, Россия

**Պարտադիր էլեկտրոնային օրինակ.
Ռուսաստանի պետական գրադարանի փորձը**

Պարտադիր օրինակը մատենագիտական կառույցներին, գրադարաններին և տեղեկատվական կենտրոններին պետական օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր կարգով տրվող տպագրական արտադրանքի նմուշ է: Այս համակարգի հիման վրա պահպանվում է հրատարակված արտադրանքի մատենագիտական հաշվառումը և համալրվում են հանրապետության ամենամեծ գրադարանների հավաքածուները:

Պարտադիր օրինակի համակարգը երկրի մշակութային և գիտական զարգացման արդյունքների կուտակման և պահպանման հիմքն է ապագա սերունդների համար:

Թվային դարաշրջանը նոր հնարավորություններ է ընձեռում հրապարակումների ստեղծման գործում և թույլ է տալիս օպտիմալացնել և նվազեցնել հավաքագրման և պահպանման գործընթացները:

Նաև հնարավոր է դառնում հավաքագրվելիք էլեկտրոնային պարտադիր օրինակն օգտագործել գիտության և գիտելիքի հանրահռչակման, խթանման և զարգացման համար: Կարևոր գործոն է հեղինակների և հրատարակիչների իրավունքների խստիվ պահպանումը, ովքեր հնարավորություն են ստանում ներկայացնելու իրենց հրապարակումներն ավելի լայն լսարանին և մասնակցելու երկրի գրադարանների համալրման գործընթացներին և այլն:

Digital Legal Deposit: Russian State Library Experience

Legal deposit is a sample of various types of replicated documents, compulsorily provided to bibliographic and reference centers, libraries and information centers in the manner prescribed by state law. Based on this system, a bibliographic record of published products is maintained and the collections of the largest libraries in the country are replenished.

The mandatory model system is the basis for the accumulation and preservation of the results of the country's cultural and scientific development for future generations.

The digital age brings new possibilities when creating a publication and allows you to optimize and reduce the cost of collection and preservation processes.

It also becomes possible to use the collected legal electronic copy for popularization, promotion and development of science and knowledge. A mandatory aspect is the strict observance of the rights of authors and publishers, who get the opportunity to present their publications to a wider audience, participate in the acquisition of the country's libraries, etc.

Обязательный электронный экземпляр: опыт Российской государственной библиотеки

Обязательный экземпляр – экземпляр различных видов тиражированных документов, подлежащий передаче его производителем в библиографирующие учреждения, крупные библиотеки и информационные центры в порядке, установленном государственным законодательством. На основе этой системы ведётся библиографический учёт издаваемой продукции и происходит пополнение фондов крупнейших библиотек в стране.

Система обязательного экземпляра – это основа накопления и сохранения результатов культурного и научного развития страны для будущих поколений.

Цифровая эпоха дает новые возможности при создании публикации и позволяет оптимизировать и удешевить процессы сбора и сохранения.

Также появляется возможность использования собираемого обязательного электронного экземпляра для популяризации, продвижения и развития науки и знания. Обязательным аспектом является неукоснительное соблюдение прав авторов и издателей, которые получают возможность представления своих публикаций более широкой аудитории, участия в комплектовании библиотек страны и т.п.

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ
READING PROMOTION
ПРОДВИЖЕНИЕ ЧТЕНИЯ

ԱԲԳԱՐՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ
Երևան, Հայաստան
ABGARYAN LUSINE
Yerevan, Armenia
АБГАРЯН ЛУСИНЕ ЛЕВОНОВНА
Ереван, Армения

**Հայոց ցեղասպանության պատկերապատումը
Ֆրանսիական ժամանակակից գրականության մեջ**

Պատկերապատումը, ինչպես մյուս գրական ու գեղարվեստական ստեղծագործությունները, դառնում է պատմական իրականությունն ու ներկա հետևանքների «իմացությունը» կիսելու միջոց:

Հայոց ցեղասպանության մասին մինչև այժմ Ֆրանսիայում մոտ տասը պատկերապատում է ստեղծվել, որոնք բոլորն էլ առանձնանում են նյութի մատուցման տեսանկյունով, ինչպես նաև ձևով՝ ուրեմն գեղագիտական ու պատմողական ինքնատիպությամբ, ստեղծագործական ուժով, այլ կերպ ասած՝ մտայնությամբ, որը տարուբերվում է բնագրային, ինքնակենսագրական, վավերագրական՝ այսինքն լրագրողական արտահայտչականությունների միջև:

Ինչպե՞ս, սակայն, ադետը հավաստի ներկայացնել այնպիսի գեղարվեստական միջոցով, որի ոճական թեթևությունը ընդհուպ ծաղրանմանակման, իսկ արտահայտչական ձևերը պարզունակության են հասնում:

**Comics of the Armenian Genocide in
Modern French Literature**

Comics, like other literary and artistic works, becomes a means of sharing historical reality and knowledge of present consequences.

Until now, about ten comics about the Armenian Genocide have been created in France, all of which are distinguished by the perspective of the presentation of the material, as well as the form, i.e., aesthetic and narrative originality, creative power, in other words, mentality, which differs from original, autobiographical, documentary, i.e., between journalistic expressions.

But how can you reliably present the catastrophe through such an artistic medium, whose stylistic lightness reaches the point of mockery, and expressive forms reach simplicity?

Изображение Геноцида армян в современной французской литературе

Комиксы, как и другие литературные и художественные произведения, становятся средством приобщения к исторической реальности и «познания» текущих последствий.

До сих пор во Франции создано около десяти иллюстрированных произведений о Геноциде армян, все они отличаются форматом подачи материала, а также формой – эстетической и повествовательной оригинальностью, творческой силой, иными словами вымыслом, который колеблется между оригинальной, автобиографической, документальной, то есть между журналистскими средствами выражения.

Однако как достоверно представить катастрофу через такое художественное средство, стилистическая легкость которого доходит до насмешки, а выразительные формы доходят до простоты!?

ԼԵԲԵԴԵՎԱ ԱՆՃԵԼԱ
Մոսկվա, Ռուսաստան
LEBEDEVA ANZHELA
Moscow, Russia
ЛЕБЕДЕВА АНЖЕЛА
ЭДУАРДОВНА
Москва, Россия

ԲԵՋՆՈՍՈՎ ԴԵՆԻՍ
Մոսկվա, Ռուսաստան
BEZNOSOV DENIS
Moscow, Russia
БЕЗНОСОВ ДЕНИС
ДМИТРИЕВИЧ
Москва, Россия

**Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանի
թվային պաշարներ. վիրտուալ թանգարան
«Դիաֆիլմ. առցանց» և այլ նախագծեր**

Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանը ակտիվ աշխատում է թվային բովանդակության ոլորտում, ստեղծում և զարգացնում է բազմաթիվ էլեկտրոնային ռեսուրսներ, որոնց թվում է մանկական գրականության ուղեցույց «Բիբլիոգիդ»-ը, մանկական գրականության համառուսաստանյան հանրագիտարան «ՊրոԴետԼիտ» և այս տարի բացված վիրտուալ թանգարան «Դիաֆիլմ. առցանց»-ը և այլն:

Զեկուցման շրջանակում ներկայացվում է Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանի աշխատանքային փորձն այս և այլ էլեկտրոնային ռեսուրսների հետ՝ ուղղված երեխաներին ընթերցանությանը ծանոթացնելուն, ինչպես նաև դասական և ժամանակակից մանկական գրականությանը՝ որպես ամբողջական երևույթ, ներկայացնելուն:

Electronic Resources of the Russian State Children's Library: Virtual Museum "Filmstrip: Online" and Other Projects

The Russian State Children's Library has been actively working in the field of digital content, developing a wide range of electronic resources, including a guide to Children's Literature, "Biblioguide," an all-Russian encyclopedia of children's literature, "ProDetLit," and virtual museum "Filmstrip. online," which opened this year, as well as others.

The Russian State Children's Library experience working with these and other electronic library resources aimed at involving kids by presenting both classical and modern children's literature as a whole, are shared as part of the presentation.

Электронные ресурсы РГДБ: виртуальный музей «Диафильм. Онлайн» и другие проекты

Российская государственная детская библиотека активно работает в сфере цифрового контента, создает и развивает многочисленные электронные ресурсы, среди которых Путеводитель по детской литературе «Библиогид», Всероссийская энциклопедия детской литературы «ПроДетЛит» и открывшийся в этом году Виртуальный музей «Диафильм. Онлайн» и др.

В рамках доклада представлен опыт работы РГДБ с этими и другими электронными ресурсами библиотеки, направленными на приобщение детей к чтению и представление классической и современной детской литературы как целостного явления.

ԱՃԵՄՅԱՆ ՆԱԻՐԱ
Երևան, Հայաստան
ADJEMYAN NAIRA
Yerevan, Armenia
АДЖЕМЯН НАИРА ГАМЛЕТОВНА
Ереван, Армения

**Մանկապատանեկան ընթերցանության խթանման արդի
մեթոդներն ու միջազգային կազմակերպությունների
հետ համագործակցությունը**

Կարևորելով ընթերցանության դերը երկրի կրթամշակույթային համակարգը զորացնելու գործում՝ անհրաժեշտ է ընթերցանության խթանման նախադրյալներ և սովորույթներ ձևավորել դեռևս մանուկ հասակից: Երեխաների ընթերցող դառնալու իրավունքն իրացնելու համար կարևոր է թե՛ ծնողների և թե՛ գրադարանավարների անմիջական մասնակցությունը:

Զեկուցման մեջ ներկայացվում են մանկապատանեկան ընթերցանության խթանման արդի մեթոդները, մասնավորապես, Խնկո Ապուր անվան ազգային մանկական գրադարանի օրինակով, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցային ծրագրերի արդյունավետությունը և այս համատեքստում «IBBY Արմենիա» մշակութային ՀԿ փորձը:

**Modern Methods of Promoting Children's Reading
and Cooperation with International Organizations**

Emphasizing the role of reading in strengthening the educational and cultural system of the country, it's necessary to form prerequisites and habits for the promotion of reading from childhood. Direct involvement of both parents and librarians is essential to realizing children's right to become readers.

The presentation discusses modern methods of promoting children and youth reading, with a particular focus on examples

from the Khnko Aper National Children's Library, as well as the effectiveness of collaborative programs with international organizations and the experience of "IBBY Armenia" in this context.

Современные методы продвижения детского чтения и сотрудничество с международными организациями

Подчеркивая роль чтения в укреплении образовательной и культурной системы страны, необходимо с раннего возраста формировать предпосылки и привычки поощрения чтения. Для реализации права детей стать читателями необходимо непосредственное участие как родителей, так и библиотек.

В докладе представлены современные методы продвижения детского чтения, в частности, на примере Национальной детской библиотеки им. Хнко Апера, а также эффективность программ сотрудничества с международными организациями, в данном контексте, опыт культурно-общественной организации «IBBY Армения».

ՏՈՆՈՅԱՆ ՋԱՐՈՒՀԻ
Երևան, Հայաստան
TONOYAN ZARUHI
Yerevan, Armenia
ТОНОЯН ЗАРУИ САСУНОВНА
Ереван, Армения

**Դպրոցական գրադարանի գործունեությունը.
դպրոցականների ներգրավումը գրադարան**

Աշխատանքի նպատակն է ուսումնասիրել և ներկայացնել դպրոցական գրադարանի գործունեությունը և նպատակները: Նշված նպատակն իրագործելու համար աշխատանքի հիմքում դրվելու և լուծվելու են հետևյալ հիմնական խնդիրները.

- ներկայացնել դպրոցական գրադարանի կարևորությունը, դերը և նշանակությունը արդի պայմաններում,
- ուսումնասիրել և ներկայացնել դպրոցական գրադարանի գործունեության առանձնահատկությունները,
- ներկայացնել դպրոցական գրադարանի ռեսուրսները, ֆոնդային համակարգը և հիմնական առանձնահատկությունները,
- ուսումնասիրել և ներկայացնել դպրոցական գրադարանի գործառույթները՝ գրադարանի կառավարումը, զարգացումը:

**Activities of the School Library:
Schoolchildren Involvement in Library**

The purpose of the presentation is to study and present the activities and goals of the school library. In order to achieve the goals, the following main problems will be presented and discussed:

- The importance, role and significance of the school library in modern society
- The features of school library activities

- The resources, funding system and main features of the school library
- Library management and development.

**Деятельность школьной библиотеки:
привлечение школьников в библиотеку**

Цель работы – изучить и представить деятельность и цели школьной библиотеки. Для достижения указанной цели в основу работы будут положены следующие основные задачи:

- представить важность, роль и значение школьной библиотеки в современных условиях;
- изучить и представить особенности деятельности школьной библиотеки;
- представить ресурсы, систему фондов и ключевые особенности школьной библиотеки;
- изучить и представить функции школьной библиотеки: управление библиотекой, развитие.

ՎԵԴԵՆՅԱՊԻՆԱ ՄԱՐԻԱ

Մոսկվա, Ռուսաստան

VEDENYAPINA MARIA

Moscow, Russia

ВЕДЕНЯПИНА МАРИЯ АЛЕКСАНДРОВНА

Москва, Россия

**Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանի
մանկական ընթերցանությունը խթանող ծրագիրը**

Երեխաներին ընթերցանությանը ծանոթացնելը պետության ժամանակակից մշակութային և կրթական քաղաքականության առաջնահերթ ուղղություններից է և անհրաժեշտ պայման՝ Ռուսաստանի քաղաքացիների նոր սերնդի ձևավորման համար, որի մասին վկայում է ՌԴ նախագահի կողմից ընդունված «Մանկության տասնամյակի մասին» հրամանագիրը (2018-2027 թթ.): Որպես մանկական գրականության ուսումնասիրման և խթանման դաշնային մեթոդաբանական կենտրոն՝ Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանը միջազգային և համառուսաստանյան մակարդակով իրականացնում է մեծ թվով նախագծեր և ծրագրեր: Ամեն տարի Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանը կազմակերպում և անցկացնում է լայնածավալ միջոցառումներ երեխաների, ծնողների, ուսուցիչների և այլ մասնագետների համար (ցուցահանդեսներ, փառատոներ, մրցույթներ, կոնֆերանսներ, օլիմպիադաներ): Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանը զարգացնում է տեղեկատվական ռեսուրսները, որոնք ուղղված են մանկական գրականության աջակցությանը և խթանմանը (ՊրոԴետԼիտ, Բիբլիոգիդ և այլն):

Children's Reading Promotion Programme by the Russian State Children's Library

As evidenced by the decree on the Decade of Childhood (2018-2027) adopted by the President of the Russian Federation, teaching children to read is one of the top priorities of the state's contemporary cultural and educational policies, and a prerequisite for the formation of a new generation of Russian citizens. The Russian State Children's Library implements a great number of initiatives at national and international levels in its capacity as a federal methodological center for the research and promotion of children's literature. The Russian State Children's Library organizes and hosts large-scale events for kids, parents, teachers and other professionals each year (exhibitions, festivals, conferences, competitions). The Russian State Children's Library develops information resources aimed at supporting and promoting literature for children (ProDetLit, Biblioguide, etc.).

Программа РГДБ по продвижению детского чтения

Приобщение детей к чтению является одним из приоритетных направлений в современной культурной и образовательной политике государства и необходимым условием формирования нового поколения российских граждан, о чем свидетельствует принятый план основных мероприятий, проводимых в рамках Указа Президента РФ о Десятилетии детства (2018–2027 гг.). Как федеральный методический центр по изучению и продвижению детской литературы РГДБ реализует большое количество проектов на всероссийском и международном уровнях. Ежегодно РГДБ организует и проводит масштабные мероприятия для детей, родителей, педагогов и других специалистов (выставки, фестивали, конкурсы, конференции, олимпиады). РГДБ развивает информационные ресурсы, направленные на поддержку и продвижение детской литературы (Продетлит, Библиогид и др.).

ՕՏՈՒՐԳԱՇԵՎԱ ՆԱՏԱԼՅԱ

Նովոսիբիրսկ, Ռուսաստան

OTURGASHEVA NATALIA

Novosibirsk, Russia

ОТУРГАШЕВА НАТАЛЬЯ ВАДИМОВНА

Новосибирск, Россия

**Գրքի ակումբը՝ որպես համալսարանում
ընթերցանությունը խթանող գործիք**

Ժամանակակից երիտասարդության շրջանում ընթերցողական գրագիտության խթանումը արդի խնդիր է առցանց հաղորդակցության և սոցիալական ցանցերի զերակայության դարաշրջանում: Բարձրագույն կրթական հաստատությունում ապագա մասնագետները պետք է ոչ միայն մասնագիտական պատրաստվածություն ձեռք բերեն, այլ նաև հմտություններ՝ տարբեր մակարդակի բարդության տեքստերի հետ գիտակցված և արդյունավետ կերպով աշխատելու համար: Միջին դարի կառավարման ինստիտուտում արդեն 2 տարի է, ինչ գործում է գրքի ակումբը, որն իրականացնում է երիտասարդ ուսանողների ընթերցողական գործունեության զարգացման ծրագիր:

Զեկույցում ներկայացված են գրքի ակումբի աշխատանքային փորձը և ուսանողների՝ ընթերցողական մշակույթի ձևավորման կիրարկման հնարավորությունները, նրանց ստեղծած հնարավորությունները ուսանողների մոտ ընթերցանության մշակույթի, գեղարվեստական տեքստի վերլուծությանը և մեկնաբանմանը, բարձրաձայն ընթերցանությանն առնչվող լեզվաճարտասանական ունակությունների ձևավորման, առաջադրված հարցերի հիմքի վրա տարբեր ժանրերի ռեգիստրի համապատասխան երկրորդական տեքստերի ստեղծման հնարավորությունները:

The Book Club as a Tool to Promote Reading at the University

In the era of complete dominance of online communication and social networks, it is vital to strengthen the reading skills of today's youth. Future specialists should receive not only professional education in higher education institutions but also instruction on how to intentionally and effectively deal with texts of varied levels of complexity. The Siberian Institute of Management's book club, which was implemented two years ago to develop students' reading will be presented.

The discussion covers the book club experience and the practical benefits for developing student's reading and linguo-rhetorical skills in the field of literary text interpretation and analysis, storytelling and creation of relevant secondary texts of different genre registers based on the questions posed.

Книжный клуб как инструмент продвижения чтения в вузе

Развитие читательских компетенций современной молодежи – актуальная задача в эпоху тотального доминирования онлайн-коммуникации и социальных сетей. В высшей школе будущие специалисты должны получить не только профессиональную подготовку, но и навыки осознанной и продуктивной работы с текстами разного уровня сложности. Книжный клуб в качестве культурного проекта действует в СИУ-РАНХиГС вот уже 2 года и реализует программу развития читательских практик студенческой молодежи.

В докладе представлен опыт его работы и возможности его использования для формирования культуры чтения студентов, их лингвориторических компетенций в области анализа и интерпретации художественного текста, сторителлинга, создания на основе поставленных вопросов соответствующих вторичных текстов разных жанровых регистров.

ՇՈՍԱԻԶՈՂԴԱ ՍԱՖԱՐ ՀԱՍԱՆ
Ҷошӯаиҷӯ, Саҷоҳиҷӯтӯаи
SHOSAIDZODA SAFAR HASAN
Dushanbe, Tajikistan
ШОСАИДЗОДА САФАР ХАСАН
Душанбе, Таҷикистон

Խորը ընթերցանության ձևավորման խնդիրները թվային դարաշրջանում

Ձեկուցման մեջ դիտարկվում են ժամանակակից հասարակությունում ընթերցանության ճգնաժամի հիմնական խնդիրները:

Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները զգալիորեն փոխել են ընթերցանության ձևը, ավելին, տեղեկատվությունը ավելի հասանելի է դարձել օգտատերերի համար: Այսօր խորը ընթերցանության փոխարեն գրադարանի օգտատերերը գերադասում են արագ ընթերցանությունը: Նման գործելաոճը օգտատիրոջը/ընթերցողին զրկում է կարդացած նյութի վրա կենտրոնանալու սովորությունից, հեղինակի փաստարկների, եզրահանգումների մասին խորհելու կարողությունից: Քաղաքացիներին ընթերցանությանը ծանոթացնելը, խորիմաց ընթերցողի ձևավորումը՝ այս խնդիրներն այսօր արդիական են ոչ միայն մանկավարժության, այլև ողջ հասարակության համար:

Բանախոսն առաջարկում է «Կարդալու և գրելու միջոցով քննադատական մտածողության զարգացում» հայեցակարգը, որում ներկայացվում է տեքստերի հետ արդյունավետ աշխատանքի բավականին շատ մեթոդներ և ձևեր:

Deep Reading Development Issues in Digital Age

The main issues of the reading crises in modern society are presented.

Modern information technologies have significantly changed the way of reading, and information has become much more

accessible to users. Today, instead of deep reading, library users prefer skimming text. Such a manner deprives the user/reader of the habit of reflecting on what they read, and the ability to think about the author's arguments, or their own arguments. Introducing citizens to reading and the formation of a thoughtful reader are problems relevant today not only for pedagogy, but also for society as a whole.

The concept of “Development of critical thinking through reading and writing,” which offers a lot of methods and techniques for effective work with texts will be discussed.

Проблемы формирования вдумчивого чтения в цифровую эпоху

В докладе рассмотрены основные проблемы кризиса чтения в современном обществе.

Современные информационные технологии значительно изменили манеру чтения, более того информация стала гораздо доступней пользователям. Сегодня вместо вдумчивого, глубокого чтения, пользователи библиотек предпочитают беглый просмотр текста. Подобная манера лишает пользователя/читателя привычки задерживаться на прочитанном, навыки вдумываться в аргументацию автора, его доводов. Приобщение граждан к чтению, формирование вдумчивого читателя – эти проблемы сегодня актуальны не только для педагогики, но и для общества в целом.

Докладчиком предложена Концепция «Развития критического мышления через чтение и письмо», в которой представлено достаточно много методов и приемов эффективной работы с текстами.

ԲՅԱԲՈՎԱ ՏՍՅԱՆԱ
Մանկա Պետերբուրգ, Ռուսաստան
RYABOVA TATYANA
Saint Petersburg, Russia
РЯБОВА ТАТЬЯНА ВИКТОРОВНА
Санкт-Петербург, Россия

**ԽՍՀՄ ժողովուրդների գրականություն. առասպելներ
և իրականություն: Մեթոդական գործոն**

Ձեկուցման մեջ լուսաբանվում են դպրոցականների և ուսանողների ժամանակակից գրական կրթության հարցերը: ԽՍՀՄ կազմավորման 100-ամյակին առաջարկում ենք անդրադառնալ խորհրդային տարիներին ազգային գրականության ձեռք բերած փորձին և հասկանալ, թե ինչ կարող է տալ այդ փորձն այսօր՝ այն դարաշրջանում, երբ փոփոխությունները դարձել են միակ հաստատունը, երբ աշխարհում տիրող անորոշությունը պատահական սխալ չէ, այլ համակարգի հատկություն: Ինչպես է ազգային գրականության զարգացման փորձը անկանխատեսելի նոր պայմաններում թույլ տալիս այսօրվա ընթերցողին զարգանալ և ճանաչել ինքն իրեն ավելի արագ, քան դա կանեն համակարգիչները, իշխանությունները կամ շուկայագետները:

**Literature of the USSR Peoples: Myths and Reality.
Methodological Aspect**

The research highlights modern literature education of pupils and students. As the 100th anniversary of the formation of the USSR, we should reflect on the path of national literature during the Soviet years and understand how that experience can impact today, when change has become the only constant, and when the deep uncertainty prevailing in the world is not a matter of chance but rather a characteristic of the system. The talk will cover the ways in which the national literature development experience in

unpredictable new situations allows modern readers to mature and know themselves before computers, authorities or marketers do.

Литература народов СССР: мифы и реальность. Методический аспект

В докладе поднимаются вопросы современного литературного образования школьников и студентов. В год 100-летия образования СССР предлагается поразмышлять о том опыте, что получили национальные литературы в советские годы, а также о том, что этот опыт может дать сегодня, в эпоху, когда перемены стали единственной постоянной, когда глубокая неопределенность в мире – не случайная ошибка, а свойство системы. Как опыт развития национальных литератур в когда-то непредсказуемо новых условиях позволяет сегодняшнему читателю развиваться и познавать себя раньше, чем это сделают компьютеры, власти или маркетологи.

ԼԻԶՈՒՆՈՎԱ ԻՐԻՆԱ

Նովոսիբիրսկ, Ռուսաստան

LIZUNOVA IRINA

Novosibirsk, Russia

ЛИЗУНОВА ИРИНА ВЛАДИМИРОВНА

Новосибирск, Россия

Գրքային մշակույթը մոտեցումների բազմազանության ներքո

Ներկայացվում է «գրքային մշակույթ» եզրույթի բովանդակությունը և դրա էվոլյուցիան գիտության և հասարակության զարգացման համատեքստում: Բացի գրքագիտական մոտեցումից, հասկացության սահմանումը կարելի է բնութագրել տարբեր մոտեցումներով՝ մշակութաբանական, ինստիտուցիոնալ, տեղեկատվական, հաղորդակցական: Վեր է հանվում և հիմնավորվում մեդիագիտական մոտեցումը, որն արտացոլում է այս երևույթի ժամանակակից էությունը:

Book Culture in Variety of Approaches

The report highlights the concept of “book culture” and its development in relation to scientific and social advancement. Different approaches, including cultural, institutional, informational and communicative might be used to analyze the concept. It is emphasized and supported that the media science approach best captures the contemporary nature of this issue.

Книжная культура в многообразии подходов

Рассматривается содержание термина «книжная культура» и его эволюция в контексте развития науки и общества. Помимо книговедческого, характеризуются различные подходы к определению понятия: культурологические, институциональные, информационные, коммуникативные. Выдвигается и обосновывается медиалогический подход, отражающий современную сущность данного явления.

ԱՔՐԱՀԱՄՅԱՆ ՍԻՐՈՒՆ
գ. Գեղարքունիք, Հայաստան
ABRAHAMAYAN SIRUN
Gegharkunik Village, Armenia
АБРААМЯН СИРУН СЕРГЕЕВНА
село Гегаркуник, Армения

Գրագիտություն և ընթերցանություն

Ընթերցանությունը հանդիսանում է հոգևոր ու մշակութային արժեքները յուրացնելու միջոց, և մենք պետք է չզրկենք երեխաներին այն գրականությունից, որի գլխավոր նպատակը գեղագիտականի հետ միասին եղել և մնում են ազգային գաղափարախոսությունը, ազատասիրական ձգտումները, անկախ պետականության հզորացման նախադրյալները, հայրենիքի պաշտպանությունը: Հենց ընթերցանությամբ կարող ենք ստանալ այն հոգևոր զորությունը, որը կազմում է մեր պետականության հարատևման հիմնաքարը: Ընթերցանության խթանման ուղիներից են՝

- թեմատիկ գրադարակների ստեղծում,
- գրքի քննարկումների, ընթերցանության մրցույթների, վիկտորինաների կազմակերպում,
- անդրադարձ տարբեր տոների/ուսուցչի օր, գրադարանավարի օր, ամանորյա տոնակատարություն, հոբելյանական միջոցառումներ:

Ընթերցանությունը նպաստում է նաև արժեքային համակարգի՝ լեզվի ու մշակույթի, արվեստի ու գիտության, տնտեսականի, քաղաքականի ու ռազմականի ձևավորմանը:

Literacy and Reading

Reading is a means of acquiring spiritual and cultural values, and we should not deprive children of literature whose

main purpose, together with aesthetics, was and remains the national ideology, libertarian aspirations, the prerequisites for the strengthening of independent statehood, and the defense of the motherland. It is through reading that we can get the spiritual power that forms the cornerstone of our statehood. Among the ways to promote reading are:

- creation of thematic bookshelves
- organization of book discussions, reading contests, quizzes
- reflection on various holidays/teacher's day, librarian's day, New Year's celebration, commemorative events.

Reading also gives value to the formation of various systems: language and culture, art and science, economic, political and military.

Грамотность и чтение

Чтение является способом познания духовных и культурных ценностей, и нельзя лишать детей той литературы, основным назначением которой, наряду с эстетической, являются национальная идеология, свободолобивые устремления, предпосылки усиления независимого государства, защита Родины. Именно через чтение можно получить ту духовную силу, которая является основой вечности нашей государственности. Способы продвижения чтения:

- создание тематических книжных полок;
- организация книжных дискуссий, конкурсов чтения, викторин;
- отсылки к разным праздникам/день учителя, день библиотекаря, новогодние праздники, юбилейные мероприятия.

Чтение также способствует формированию системы ценностей: язык и культура, искусство и наука, экономика, политика и военное дело.

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԱՆԻ
Երևան, Հայաստան
HAKOBYAN ANI
Yerevan, Armenia
АКОПЯН АНИ ОГАННЕСОВНА
Ереван, Армения

**Այլընտրանքային և նորարար նախագծեր
ՀՀ գրադարանների համար**

Ընթերցանության խթանման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության գրադարանների համար առաջարկում եմ հինգ նախագիծ:

- Մայրիկ-բալիկ շրջանաձև ընթերցասրահ, որի կենտրոնում խաղալիքներով ու գրքերով կգրադվեն փոքրիկները, մինչ իրենց մայրիկները կընթերցեն իրենց անհրաժեշտ գրականությունը: Նախագիծը նախատեսված է հատկապես մինչև 3 տարեկան երեխա ունեցող կանանց համար:
- Հոգեբանի սեկյակ՝ գրադարանի աշխատողների և ընթերցողների համար (նախապես գրանցումով):
- Գրադարանային գիշեր, որի ընթացքում գրադարանում կշրջեն հայտնի գրական հերոսներ (դերասանների մարմնավորմամբ), կոգեշնչեն ընթերցողներին, կընթանան թատերականացված միջոցառումներ, ընթերցողները գիշերային ընթերցման հնարավորություն կունենան:
- Հայտնի գրական գործերի էկրանավորումների ցուցադրություն ամիսը մեկ անգամ:
- Մեկշաբաթյա գրական քննարկումներ՝ արդեն իսկ ընթերցված գրական գործերի հիման վրա:

Alternative and Innovative Projects for Armenian Libraries

In this talk, I suggest five initiatives for libraries in Armenia to promote reading.

- A circle-shaped mother-child reading room, where the child can play with toys and books while the mother reads. Target audience for this project are mothers with children under 3.
- Psychologist's office for library users and personnel (with registration).
- During "Library Night" famous literary heroes (performance by actors) will visit the library, inspire readers, and take part in theatrical events. Library users will have a chance to read at night in the library.
- Screenings of films based on famous books once a month.
- Literary discussions based on previously read literature.

Альтернативные и инновационные проекты для библиотек РА

Для популяризации чтения предлагаю пять проектов для библиотек Республики Армения:

- Круглый читальный зал для мам и малышей, в центре которого малыши будут заниматься с игрушками и книгами, пока их мамы читают нужную им литературу. Проект разработан специально для женщин с детьми до 3 лет;
- Кабинет психолога для сотрудников и читателей библиотеки (по предварительной записи);
- Ночь в библиотеке, во время которой известные литературные герои (в исполнении актеров) будут гулять по библиотеке, вдохновлять читателей, будут проходить театрализованные мероприятия, у читателей будет возможность читать ночью;
- Показ экранизаций известных литературных произведений один раз в месяц;
- Недельные литературные дискуссии на основе уже прочитанных литературных произведений.

ԱՅՁԻԿՈՎԱ ԻՐԻՆԱ
Տոմսկ, Ռուսաստան
AYZIKOVA IRINA
Tomsk, Russia
АЙЗИКОВА ИРИНА АЛЕКСАНДРОВНА
Томск, Россия

Համակցված տեքստերի ընթերցում

Զեկուցման մեջ բարձրացվում է համակցված (ոչ ամբողջական, պոլիկոդ) տեքստերի ընթերցման առանձնահատկությունների հարցը:

Դիտարկվում է տեքստի բանավոր և պատկերային բաղադրիչների ընկալումն ու մեկնաբանությունը՝ պատկերային բովանդակության ընկալման ժամանակ պատկերավորը բանավոր խոսք վերափոխելու և բանավոր բովանդակության ընկալման ժամանակ՝ բանավոր խոսքը պատկերավորի վերափոխելու եղանակների վրա շեշտը դնելով:

Արդյունքում հարց է բարձրացվում համակցված տեքստի ընթերցման ժամանակ բառերի և պատկերների միջև պոլիկոդային փոխազդեցության գործոնների և մեխանիզմների մասին:

Mixed Texts Reading

The presentation raises the issue of interpretation characteristics of mixed (non-continuous, polycode) texts.

The perception and interpretation of the verbal and pictorial components of the text are considered with an emphasis on the ways in which pictorial content is transformed into verbal speech during the perception of visual content and the ways in which verbal speech is transformed into the pictorial during the perception of verbal content.

As a result, the variables and methods of polycode interaction between words and images during the reading of mixed text are thereby discussed.

Чтение смешанных текстов

В докладе ставится вопрос об особенностях чтения смешанных (несплошных, поликодовых) текстов.

Рассматривается восприятие и интерпретация словесной и изобразительной составляющих текста, с акцентом на способах восприятия визуального контента и перекодировке визуального языка в вербальный в процессе восприятия изобразительного контента и вербального в язык воображаемого визуального в ходе восприятия словесного контента.

Как итог ставится вопрос о факторах и механизмах поликодового взаимодействия слова и изображения в процессе чтения смешанного текста.

ԳՈՒԲԱՅԴՈՒԼԼԻՆԱ ԱՆԱՍՏԱՍԻԱ

Տոմսկ, Ռուսաստան

GUBAIDULLINA ANASTASIA

Tomsk, Russia

ГУБАЙДУЛЛИНА АНАСТАСИЯ НИКОЛАЕВНА

Томск, Россия

«Լուռ գրքեր»-ի տեսակները և դրանց ընթերցման միջոցները

Վերջին տարիներին մեծացել է գրքերի պատկերազարդման դերը և դրա նշանակությունը ընթերցանության խթանման և փոփոխման գործում: «Լուռ գրքեր»-ը՝ առանց տեքստի գրքերը, հայտնի են դարձել ամբողջ աշխարհում և նախատեսված են ընթերցողների լայն շրջանակի համար՝ ինչպես երեխաների, այնպես էլ մեծահասակների լսարանի համար: Գրքի այս տեսակը ընկալողի տեսողական (նշանագիտական) գրագիտությունն է պահանջում և բազմաթիվ հնարավորություններ է տալիս գեղարվեստական կերպարը մեկնաբանելու համար:

Զեկուցման մեջ դիտարկվում են IBBY-ի հավաքածուի տարբեր տեսակի «լուռ գրքեր» և կառաջադրվեն վերջիններիս առավելությունները, որոնք ընձեռում են «լուռ գրքերը» ինտերմեդիայի դարաշրջանում:

Types of “Silent Books” and Their Reading Methods

The importance of book illustrations in promoting and influencing reading has grown in recent years. Silent books, or books without verbal text, have gained popularity around the world among a great number of readers both children and adults. This book type gives numerous alternatives for interpreting the artistic image but requires the reader to be visually (semiotic) literate.

The presentation provides a reference to various silent books from the IBBY collection and discuss the advantages that silent books provide the reader in the intermediality era.

Типы silent books и возможности их прочтения

В последние годы возросла роль книжной иллюстрации и её роль в продвижении и изменении чтения. Silent books – книги без вербального текста – стали популярны во всем мире и рассчитаны на широкий круг читателей, как на детскую, так и на взрослую аудитории. Этот тип книги требует визуальной (семиотической) грамотности реципиента и предполагает много возможностей для интерпретации художественного образа.

В докладе рассмотрены разные типы silent books из коллекции IBBY и выявлены преимущества, которые дает читателю «тихая» книга в эпоху интермедальности.

ՋԱՆԻԿՅԱՆ ԱՆԻ

Երևան, Հայաստան

JANIKYAN ANI

Yerevan, Armenia

ДЖАНИКЯН АНИ ГРИГОРОВНА

Ереван, Армения

**Համալսարանական սիրողական թատրոնը՝
ընթերցանության խթանման միջոց**

Դաս՝ դասից դուրս: Ձեկուցման նպատակն է ներկայացնել, թե ինչ ազդեցություն և նշանակություն ունեն համալսարանական թատերախմբում ֆրանսագիր հեղինակների բեմադրությունները: Որքանով են դրանք օժանդակում և խթանում ուսանողական շրջանակում տեքստի ընթերցմանը:

University Amateur Theater as Reading Incentive

Lessons, outside of class. The purpose of the presentation is to present the impact and significance of the performances of works by French language authors in university theater, and discover to what extent they support and encourage students to read texts.

**Университетский любительский
театр – стимул к чтению**

Урок вне урока. Цель доклада – представить влияние и значение постановок произведений франкоязычных авторов в труппе университетского театра. Выяснить в какой степени они поддерживают и продвигают чтение у студентов.

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՍՈՒՍԱՆՆԱ

Երևան, Հայաստան

HOVHANNISYAN SUSANNA

Yerevan, Armenia

ОВАНЕСЯН СУСАННА ГУРГЕНОВНА

Ереван, Армения

**Ընթերցանությունը և գրադարանը
Հովհաննես Թումանյանի կյանքում**

Համաշխարհային գրականության մեջ քիչ չեն անվանի այն գրողները, որոնք համալսարաններ և նույնիսկ դպրոցներ չեն ավարտել, սակայն ընթերցանության շնորհիվ հասել են ինքնակրթության այնպիսի մակարդակի, որ իրենց գրական ժառանգությամբ վիրիսարի ազդեցություն են ունեցել հասարակությունը կրթելու գործում:

Հովհաննես Թումանյանը նրանցից մեկն էր: Այդ մասին հավաստում է գրողի անձնական գրադարանը, որը նա ստեղծել է՝ 3 գրքից դարձնելով 10.000: Գրքերի ընթերցանությունը, ընտրությունը վկայում են գրողի գեղարվեստական ճաշակի և գիտական այն հետաքրքրությունների շրջանակը, որով կարելի է դաստիարակել ցանկացած հասարակության: Գիրքը Թումանյանի համար նաև ստեղծագործական ներշնչանքի աղբյուր էր: Նա աշխարհի այն եզակի գրողներից է, որը բանաստեղծություն է նվիրել իր գրադարանին և դրանով բոլոր ժամանակների սերունդներին մղել գրքի արժեքի գնահատման ու սիրո:

Reading and Library in the Life of Hovhannes Tumanyan

There are many authors of world literature who did not complete their education in universities or even schools, but who instead read books to help them attain a high level of self-education. Their works then had a significant influence on educating society with their literary heritage.

Hovhannes Tumanyan was among them. This is supported by the fact that he grew his own library from 3 to 10.000 books. His book selections reveal the author's artistic preferences and suggest a variety of scientific interests that can be used to educate any society. Books served as Tumanyan's main source of creative inspiration. He is one of few authors to write a poem in honor of his library, inspiring future generations to value and adore reading.

Чтение и библиотека в жизни Ованеса Туманяна

В мировой литературе немало выдающихся писателей, не окончивших университетов и даже школ, но с помощью чтения дошедших до определенного уровня самообразования, благодаря которому их литературное наследие оказало огромное влияние на воспитание общества.

Ованес Туманян был одним из них. Подтверждение тому – личная библиотека писателя, которая выросла от 3 до 10.000 книг. Чтение и выбор книг свидетельствует о художественном вкусе и круге научных интересов писателя, с помощью которого можно воспитать каждое общество. Книга также была источником творческого вдохновения для Туманяна. Он является одним из уникальных писателей в мире, который посвятил стихотворение своей библиотеке, тем самым вдохновляя поколения всех времен ценить и любить книгу.

ԼԵՏԵՆՍՏՐՈՄ ՖՐԱՆՍ
Sarraqona, Fuyanyha
LETTENSTROM FRANS
Tarragona, Spain
ЛЕТТЕНСТРОМ ФРАНС
Таррагона, Испания

ԴԱՅԲ ԳԱՐԵԹ
Բուդապեշտ, Հունգարիա
DYKE GARETH
Budapest, Hungary
ДАЙК ГАРЕТ
Будапешт, Венгрия

Բարձր ազդեցության գործակցով պարբերականներում հրատարակման ռազմավարություններ

Research Square-ում և Bentham Science-ում մեր նպատակն է արագացնել հրապարակման գործընթացը՝ մինչև ժամանակ երաշխավորելով հեղինակներին լավագույն արդյունք ստանալ իրենց աշխատություններից: Արագ նախնական հրապարակում և գրախոսում, հանրահասանելի հրապարակումներ, այնուհետև հրապարակումից հետո լայն տարածում՝ առավելագույն ազդեցության համար:

Ձեկուցման մեջ քննարկվում են ծրագրի իրականացման մեր միջոցները, որոնցով օժանդակում ենք հեղինակներին իրենց «հրապարակման ճանապարհին»:

Publication and Writing Strategies for Successful High Impact Journal Publication

Our goal at Research Square and Bentham Science is to accelerate the publication process, while at the same time ensuring that authors get the most out of their papers. This includes fast pre-printing and peer review, Open Access publication, and then wide dissemination for maximum post-publication impact.

In this presentation, we will discuss the ways in which we do this and assist authors with their “path to publication.”

Стратегии публикации в журнале с высоким импакт-фактором

Цель в Research Square и Bentham Science – ускорить процесс публикации, в то же время гарантируя, что авторы получают максимальную отдачу от своих работ. Быстрая предварительная печать и рецензирование, публикация в открытом доступе, а затем широкое распространение для максимального воздействия после публикации.

В докладе обсуждены способы осуществления программы, с помощью которых мы поддерживаем авторов на их «пути к публикации».

ՍՈՔԵՑԿԻ ՎԵՐԱ
Քիշնև, Մոլդովա
SOBETCHI VERA
Chișinău, Moldova
СОБЕЦКИ ВЕРА
Кишинёв, Молдова

ՀԱՐԿՈՆԻՏԱ ԵԼԵՆԱ
Քիշնև, Մոլդովա
HARCONITA ELENA
Chișinău, Moldova
ХАРКОНИТА ЕЛЕНА
Кишинёв, Молдова

**Համալսարանական համայնքի տեղեկատվական
գրագիտությունը հետազոտության և կրթության
արդի միտումների համատեքստում**

Համալսարանական համայնքի տեղեկատվական գրագիտության հմտությունների զարգացումը կենսական անհրաժեշտություն է՝ թվային դարաշրջանում հետազոտության միտումներին և ժամանակակից կրթական համակարգի մարտահրավերներին առերեսվելու համար:

Մոլդովայի Հանրապետության համալսարանական գրադարանները տեղեկատվական գրագիտության հատուկ ծրագրեր են մշակում և իրականացնում շահառուների հատուկ սեգմենտի համար (ուսանողներ, ասպիրանտներ, հետազոտողներ):

Ծրագրերն ուղղված են զարգացնելու ուսանողների հմտությունները տեղեկատվության որոնման, գնահատման և օգտագործման ուղղությամբ, իսկ հետազոտողների հմտությունները՝ հետազոտություններում տարատեսակ առցանց աղբյուրներ և գործիքներ օգտագործելու ուղղությամբ: Գրադարանավարներին անհրաժեշտ է ուսուցման ժամանակակից և ինտերակտիվ մեթոդներ սահմանել և կիրառել, կատարելագործել կրթական ծրագրերն ու զարգացնել սեփական գիտելիքներն ու հմտությունները:

Information Literacy of the University Community in the Context of Current Trends in Scientific Research and Education

Developing the information literacy skills of the university community is a vital requirement to meet trends in research and challenges of the modern education system in the digital age.

University libraries in the Republic of Moldova develop and implement special information literacy programs for specific user segments (students, Ph.D. students, researchers).

The programs focus on developing students' skills in discovering, evaluating and using information and researchers' skills in using various online resources and tools in research. Librarians need to identify and apply modern and interactive teaching methods, improve the educational programs and develop their own knowledge and skills.

Развитие информационной культуры университетского сообщества в контексте актуальных тенденций научных исследований и образования

Развитие навыков информационной грамотности университетского сообщества является жизненно важным требованием для соответствия тенденциям в исследованиях и вызовам современной системы образования в эпоху цифровых технологий.

Университетские библиотеки в Республике Молдова разрабатывают и внедряют специальные программы информационной грамотности для определенных сегментов пользователей (студенты, аспиранты, исследователи).

Программы направлены на развитие у учащихся навыков поиска, оценки и использования информации, а также навыков исследователей в использовании различных онлайн-ресурсов и инструментов в исследованиях. Библиотекарям

необходимо определить и применять современные и интерактивные методы обучения, совершенствовать образовательные программы и развивать собственные знания и навыки.

**ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
LIBRARY MANAGEMENT & SERVICES
БИБЛИОТЕЧНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ
И ОБСЛУЖИВАНИЕ**

ՄԵՐՈՎԱ ՕԼԳԱ
Մոսկվա, Ռուսաստան
SEROVA OLGA
Moscow, Russia
СЕРОВА ОЛЬГА ВАСИЛЬЕВНА
Москва, Россия

**Համալրման և սպասարկման ծառայության միտումները՝
ըստ Ռուսաստանի պետական գրադարանի
օգտվողների կարծիքների**

Քննարկվում են հետևյալ հարցերը. Ռուսաստանի պետական գրադարանի գրադարանային ֆոնդերի կառուցվածքային փոփոխություն, Ռուսաստանի պետական գրադարանի ֆոնդերի հայրենական հրատարակություններով համալրման ապահովում, ներառյալ տպագիր հրատարակությունների պարտադիր էլեկտրոնային օրինակները: Ցանցային հեռավար ռեսուրսների ֆոնդի ձևավորում: Նոր ծառայությունների ներմուծում, որոնք թույլ կտան ապահովել տեղեկատվության և գրադարանային ռեսուրսների հասանելիությունը հենց այնտեղ և այն ժամանակ, երբ դա հարկավոր լինի օգտատիրոջը: Ռուսաստանի պետական գրադարանի ընթերցողական լսարանի կառուցվածքային փոփոխություն: Օգտատերերի աճող կարիքների և ակնկալիքների բավարարում: Գրադարանային և տեղեկատվական ծառայությունների համակարգը՝ ըստ ընթերցողական լսարանի կարծիքների: Տեղեկատու-մատենագիտական ծառայություններ առցանց հարթակում:

**Acquisition and Service Trends According
to Russian State Library Users Responses**

The presentation discusses the change in the structure of the Russian State Library (RSL) collections, ensuring completeness of RSL collections staffing with local publications, including legal

deposit in digital format, formation of a remote network resource collection, and introduction of new services, ensuring accessibility of library information and resources exactly when and where the user needs it. Additionally, it will cover compliance users' needs and expectations, the reference service system according to readership, and reference and bibliographic service in an electronic environment.

Тенденции в комплектовании и обслуживании с учетом пользовательской аудитории Российской государственной библиотеки

Изменение структуры библиотечных фондов Российской государственной библиотеки. Обеспечение полноты комплектования фондов Российской государственной библиотеки отечественными изданиями, в том числе обязательным экземпляром печатного издания в электронном виде. Формирование фонда сетевых удаленных ресурсов. Внедрение новых сервисов, позволяющих обеспечить доступность информации и ресурсов библиотек именно тогда и там, где это потребуется пользователю. Изменение структуры читательской аудитории Российской государственной библиотеки. Соответствие растущим потребностям и ожиданиям пользователей. Система библиотечно-информационного обслуживания с учетом читательской аудитории. Справочно-библиографическое обслуживание в электронной среде.

ՄԻՏՐՈՖԱՆՈՎԱ ԱՆԱՍՏԱՍԻԱ

Մոսկվա, Ռուսաստան

MITROFANOVA ANASTASIA

Moscow, Russia

МИТРОФАНОВА АНАСТАСИЯ СЕРГЕЕВНА

Москва, Россия

**Միջգրադարանային բաժնույթի և փաստաթղթերի
առաքման համակարգի ձևավորման փուլերը և
գարգացման հնարավոր հեռանկարները**

Միջգրադարանային բաժնույթը և փաստաթղթերի տրամադրումը հեռավար օգտատերերի համար նախատեսված գրադարանային ծառայությունների համալիր համակարգ է տարբեր գրադարանների գրքային հավաքածուների փոխադարձ օգտագործման միջոցով, որն օրգանական կերպով ինտեգրվում է էլեկտրոնային գարգացող միջավայրին: Հեռավար օգտատերերի սպասարկման գործառույթը եղել և մնում է ողջ աշխարհի գրադարանների հիմնական գործառույթներից մեկը:

Ներկայում միջգրադարանային բաժնույթը և փաստաթղթերի տրամադրումը տեղեկատվական տարածության կենսագործունեության և տեղեկատվության համընդհանուր հասանելիության ապահովման կարևորագույն միջոցներից են, հանդիսանում են որպես օգտատերերի սպասարկման համակարգ, որը տեղեկատվական ռեսուրսների օգտագործման հարցում հավասար հնարավորություններ է ընձեռում բոլոր ընթերցողների համար՝ անկախ գտնվելու վայրից: Էլեկտրոնային փաստաթղթերի առաքման գարգացման հնարավորությունների մշակումը կբարձրացնի սոցիալական գործընկերության մակարդակը՝ հիմնվելով գրադարանների ռեսուրսների փոխօգտագործման սկզբունքի վրա:

Interlibrary Loan Development and Document Delivery System: Possible Developments

Interlibrary loan and document delivery are a complex system of library services for remote users through the mutual use of book collections of various libraries, which is organically integrated into the developing electronic environment. The function of serving remote users has been and remains one of the main functions of libraries around the world.

Currently, interlibrary loan and document delivery are among the most important means of functioning of the information space and ensuring global accessibility of information, being a user service system that provides equal opportunities in the use of information resources for all readers, regardless of place of residence. Elaboration of opportunities for the development of Electronic Document Delivery will increase the level of social partnership based on the principle of borrowing library resources.

Этапы становления системы межбиблиотечного абонементов и доставки документов, потенциальные перспективы развития

Межбиблиотечный абонемент и доставка документов (МБА и ДД) – это комплексная система библиотечного обслуживания удаленных пользователей путем взаимного использования книжных фондов различных библиотек, которая органично встраивается в развивающуюся электронную среду. Функция обслуживания удаленных пользователей была и остается одной из основных функций библиотек во всем мире.

В настоящее время Межбиблиотечный абонемент и доставка документов входят в число важнейших средств функционирования информационного пространства и обеспечения всеобщей доступности информации, являясь системой

обслуживания пользователей, предоставляющей равные возможности в использовании информационных ресурсов для всех читателей независимо от места жительства. Проработка возможностей развития Электронной доставки документов (ЭДД) повысит уровень социального партнерства, основанного на принципе взаимопользования ресурсами библиотек.

**Գրադարանների դերը շարունակական
մասնագիտական զարգացման գործում**

Տեղեկատվական գլոբալ ենթակառուցվածքը ներառում է ոչ միայն առաջադեմ հաշվողական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաներ, այլև բանիմաց մարդիկ, ովքեր օգտագործում և օգնում են ուրիշներին առաջատար տեղեկատվական համակարգերի օգտագործման հարցում: Գրադարանն այս առումով վերածվում է ակտիվ կրթական միջավայրի, որը պատասխանատվություն է կրում տեղեկատվական գրագիտության հմտություններին աջակցելու հարցում:

Այդ նպատակով գրադարանում պետք է լինի ժամանակակից հարմարություններով ուսուցողական կենտրոն, որտեղ մասնագետների համար պետք է մշտապես կազմակերպվեն ուսուցողական և խորհրդատվական ծրագրեր: Ուսուցման ծրագրերը պետք է ներառեն՝

- տեղեկատվական աղբյուրները որոնելու, կառավարելու ռազմավարությունների ուսուցում,
- գտված տեղեկատվական աղբյուրները բացահայտելու և գնահատելու հմտությունների ուսուցում,
- տարբեր դասընթացների, խորհրդակցությունների, գիտաժողովների կազմակերպում, որոնք կնպաստեն գիտական հետազոտությունների անցկացման և մասնագետի գործունեության որակի բարելավմանը:

The Role of Libraries in Continuing Professional Development

The global information infrastructure includes not only advanced computing and communication technologies, but also knowledgeable people who use and help others to use leading information systems. In this sense, the library becomes an active learning environment that takes responsibility for supporting information literacy skills.

For this purpose, the library should have a training center with modern facilities, where training and consulting programs should be organized for specialists.

Training programs should include:

- learning strategies for searching and managing information sources;
- learning skills to identify and evaluate filtered information sources;
- organization of different types of courses, consultations, conferences, which will contribute to the improvement of the quality of scientific research conduct and the activity of the specialist.

Роль библиотек в непрерывном профессиональном развитии

Глобальная информационная инфраструктура включает в себя не только передовые вычислительные и коммуникационные технологии, но и людей, которые имеют навыки пользования передовыми информационными системами и помогают другим использовать их. С этой точки зрения библиотека становится активной учебной средой, которая берет на себя ответственность за поддержку навыков информационной грамотности.

Для этого в библиотеке должен быть учебный центр с современными оборудованием, где для специалистов постоянно должны быть организованы обучающие и консультационные программы.

Программы обучения должны включать:

- стратегии обучения поиску и управлению источниками информации;
- обучение навыкам выявления и оценки отфильтрованных источников информации;
- организация различного рода курсов, консультаций, конференций, которые будут способствовать повышению качества проведения научных исследований и деятельности специалиста.

ԱԼԱՋՄԻ ԴԱԴԻԵՐ
Ալ-Քուվեյթ, Քուվեյթ
ALAJMI GHADEER
Kuwait City, Kuwait
АЛАДЖМИ ГХАДИЕР
Эль-Кувейт, Кувейт

Հեղինակային իրավունք և այլ իրավական հարցեր

Քննարկվում է Քուվեյթի ազգային գրադարանի փորձը շտեմարանների ձևավորման և գրքի միջազգային ստանդարտ համարի թողարկման ոլորտում՝ սկսած 1997 թվականից: Տարվա ընթացքում օրենքը փոփոխության է ենթարկվում՝ հեղինակային իրավունքի հարցերի պատասխանատվությունը բաշխելով Քուվեյթի երեք հիմնական կառույցների՝ Քուվեյթի ազգային գրադարանի, Առևտրի նախարարության և Քուվեյթի մաքսային գլխավոր վարչության միջև:

Copyright and Other Legal Matters

The presentation discusses the National Library of Kuwait's experience in depository and ISBN issuing starting from the year 1997. The law changes throughout the year, dividing the responsibility of the copyright tasks between three main sectors in Kuwait: The National Library of Kuwait, the Ministry of Commerce, and the Kuwait General Administration of Customs.

Авторское право и другие правовые вопросы

Представлен опыт Национальной библиотеки Кувейта в области создания баз данных и выдачи международного стандарта книжных номеров с 1997 года. В течение года в закон вносятся поправки, разделяющие ответственность за вопросы авторского права между тремя основными учреждениями Кувейта: Национальной библиотекой Кувейта, Министерством торговли и Главным таможенным управлением Кувейта.

ՏԵՇԱԲԱԵՎԱ ՈՒՍԻԴԱ

Տաշքենդ, Ուզբեկստան

TESHABAEVA UMIDA

Tashkent, Uzbekistan

ТЕШАБАЕВА УМИДА АЛИМДЖАНОВНА

Ташкент, Узбекистан

**Ուզբեկստանի ազգային գրադարանի տեղեկատու
գրադարանային ֆոնդի համալրման հիմնախնդիրները**

Ներկայացվում է Ուզբեկստանի ազգային գրադարանի տեղեկատվական-գրադարանային ֆոնդի ձևավորման դինամիկան, որը համալրման տարբեր աղբյուրներից, ներառյալ միջազգային գրքափոխանակությունը և մասնավորապես հրատարակությունների (գրքեր, պարբերականներ և այլ տպագիր հրատարակություններ) պարտադիր օրինակի ստացումը: Հաշվառման համար 2013 թ.-ից վարում են «stat.natlib.uz» տվյալների բազան՝ Ուզբեկստանի Հանրապետության բոլոր հրատարակչությունների և տպարանների պարտադիր օրինակի վիճակագրական վերլուծության հիման վրա:

**Acquisition Issues of the Library
Collections of The National Library of Uzbekistan**

The presentation examines the dynamics of the National Library of Uzbekistan's information and library fund formation from various sources of replenishment, including international book exchange and, in particular, the obtaining of legal deposit of publications (books, periodicals and other printed publications). Since 2013, the "stat.natlib.uz" database has been maintained on statistical registration of legal deposits from all publishing and printing houses of the Republic of Uzbekistan.

Вопросы комплектования информационно-библиотечного фонда Национальной библиотеки Узбекистана

Прослеживается динамика формирования информационно-библиотечного фонда Национальной библиотеки Узбекистана из различных источников комплектования, включая международный книгообмен и, особенно, поступление обязательного экземпляра изданий (книг, периодических и прочих печатных изданий), для учета которого с 2013 года ведется База данных «stat.natlib.uz» по статистическому учету обязательного экземпляра от всех издательств и типографий Республики Узбекистан.

ԲԵԼՅԱԿՈՎԱ ԴԱՐՅԱ

Մոսկվա, Ռուսաստան

BELYAKOVA DARYA

Moscow, Russia

БЕЛЯКОВА ДАРЬЯ АЛЕКСАНДРОВНА

Москва, Россия

**Գրադարանների դերը մշակութային բազմազանության
խթանման և աջակցության գործում**

Բնիկ ժողովուրդների մշակութային ժառանգության պահպանման գործում մեծ և բազմակողմանի դեր ունեն գրադարանները: Գրադարանները համալրում են իրենց հավաքածուները բնիկ ժողովուրդների լեզուներով տեղեկատվական ռեսուրսներով, իրականացնում են լայնածավալ գիտահետազոտական աշխատանքներ, ստեղծում մատենագիտական շտեմարաններ, կազմակերպում մշակութային-լուսավորչական և կրթական միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ:

Զեկուցման մեջ ներկայացվում է միջազգային հանձնարարական փաստաթղթերի և աշխարհի գրադարանների կողմից բազմազգ բնակչության սպասարկման լավագույն փորձի ակնարկ:

**The Role of Libraries in Promoting and
Supporting Cultural Diversity**

The role of libraries in the preservation of the cultural heritage of Indigenous peoples is great and multifaceted. Libraries complete their collections with information resources in the languages of Indigenous peoples, conduct large-scale research work, generate bibliographic databases, organize cultural, and educational events, and exhibit work.

The presentation provides an overview of international reference documents and best practices of the world libraries in serving multicultural populations.

Роль библиотек в обеспечении и поддержке культурного многообразия

Роль библиотек в сохранении культурного наследия коренных народов велика и многогранна. Библиотеки комплектуют фонды информационными ресурсами на языках коренных народов, проводят масштабную научно-исследовательскую работу, генерируют библиографические базы данных, организуют культурно-просветительские и образовательные мероприятия, выставочную работу.

Представлен обзор международных рекомендательных документов и лучших практик по обслуживанию многонационального населения библиотеками мира.

ԳԱԼՍՏՅԱՆ ՀԱՍՄԻԿ

Երևան, Հայաստան

GALSTYAN HASMIK

Yerevan, Armenia

ГАЛСТЯН АСМИК ЛЕВОНОВНА

Ереван, Армения

**Հեղինակային իրավունքին առնչվող խնդիրները
գրադարաններում. բացառություններ
և սահմանափակումներ**

Համաշխարհային մշակութային արժեքների երկարատև պահպանության գործում էական նշանակություն ունի փաստաթղթերի թվայնացումը: Կարևորելով գրադարանների դերն այս գործում՝ հեղինակային իրավունքը իրավական խոչընդոտներ չպետք է առաջացնի այս հիմնական գործառույթն իրականացնելու համար:

Մեծ է գրադարանների դերը լայն հասարակության համար ստեղծագործությունների էլեկտրոնային հասանելիություն ապահովելու գործում՝ ապահովելով օրենքի հավասարակշռված օգտագործումը, քաջատեղյակ լինելով օրենքի ազատ և բարեխիղճ օգտագործման դրույթներին, հանրային սեփականություն հանդիսացող ստեղծագործությունների օգտագործման պայմաններին և մշակելով հստակ ռազմավարություններ իրենց համապատասխան գործառույթները կառավարելու համար, ինչպես նաև արհեստավարժ անձնակազմ ունենալ հեղինակային իրավունքի հետ առնչվող խնդիրները պարզաբանելու համար:

Copyright Issues in Libraries: Limitations and Exceptions

Digitalization of materials is essential in the long-term preservation of world cultural values. Emphasizing the role of libraries in this process, copyright should not create legal obstacles to the performance of this essential function.

Libraries play a major role in providing electronic access to materials for the general public by ensuring balanced use of the law, being well aware of the law's free and fair use provisions, the terms of use of public domain works, and developing clear strategies to manage their respective functions, as well as having professional staff to clarify copyright related issues.

Проблемы авторского права в библиотеках: ограничения и исключения

Для долгосрочного сохранения мировых культурных ценностей важную роль имеет цифровизация документов. Подчеркивая роль библиотек в этом деле, авторское право не должно создавать правовых препятствий для выполнения этой важной функции.

Библиотеки играют важную роль в обеспечении электронного доступа к материалам для широкой публики, обеспечивая сбалансированное применение закона, будучи хорошо осведомленными о положениях закона о свободном и добросовестном использовании, условиях использования произведений, являющихся общественным достоянием, и в разработке четких стратегий для управления их соответствующими функциями, а также наличие профессионального персонала для разъяснения вопросов, связанных с авторским правом.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՆԵԼԼԻ
Երևան, Հայաստան
KHACHATRYAN NELLY
Yerevan, Armenia
ХАЧАТРЯН НЕЛЛИ АШОТОВНА
Ереван, Армения

**Գրադարանային ծառայություններ
բազմամշակույթ հանրության համար**

Լինել ժամանակակից գրադարան նշանակում է պատրաստ լինել ապահովելու պատշաճ գրադարանային ծառայություններ հասարակության բոլոր շերտերի ներկայացուցիչների համար՝ անկախ նրանց տարիքային, սեռային, ռասայական, կրոնական և ազգային պատկանելությունից: Սրա համար գրադարանը հանձն պետք է առնի ստեղծել միջավայր, որտեղ տարբեր մշակույթների ներկայացուցիչները, ոչ միայն չեն հանդիպի խտրական վերաբերմունքի, այլև կունենան ինքնարտահայտվելու հնարավորություն, կզգան իրենց այն հասարակության մասը, որտեղ գտնվում են այդ պահին՝ լինի դա երկարաժամկետ, թե կարճաժամկետ:

Զեկուցման մեջ ներկայացվում է բազմամշակույթ ընթերցողական խմբերի հետ աշխատանքի առանձնահատկությունները՝ հիմնված «Ավ. Իսահակյանի անվան ԿԳ» ՀՈԱԿ-ի տարբեր մշակութային կենտրոնների աշխատանքի վրա:

Library Services for a Multicultural Community

The modern library is meant to provide full library services to everyone regardless of their age, gender, race, religion or nationality. Therefore, the library should undertake to create an environment where representatives of different cultures will not only not face discriminatory treatment, but will have the opportunity to express themselves and feel part of society.

The talk presents the features of working with multicultural reading groups based on the activities of the A. Isahakyan Library cultural centers.

Библиотечные услуги для мультикультурного сообщества

Быть современной библиотекой означает быть готовым предоставлять надлежащие библиотечные услуги людям из всех слоев общества, независимо от их возрастной, половой, расовой, религиозной и национальной принадлежности. Для этого библиотека должна создать среду, в которой люди, принадлежащие к разным культурам, не только не столкнутся с дискриминацией, но и получают возможность самовыражения, будут чувствовать себя частью общества, в котором они находятся на данный момент, будь это долгосрочным или краткосрочным.

В докладе представлены особенности работы с мультикультурными читательскими группами на основе деятельности различных культурных центров ОНКО «ЦБ имени Ав. Исаакяна».

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՔՆԱՐԻԿ

Մպիտակ, Հայաստան

GRIGORYAN KNARIK

Spitak, Armenia

ГРИГОРЯН КНАРИК АНДРАНИКОВНА

Спитак, Армения

**Կառավարման մոդելը Մպիտակի
քաղաքային գրադարանում**

Ներկայացվում են կառավարման մեթոդները գրադարանային ոլորտում, համառոտ բնութագրերը, գրադարանային գործի կառավարման և զարգացման հիմնական ուղղությունները, համաշխարհային գրադարանային ժամանակակից միտումները, նորարար առաջնորդի՝ որպես ծրագիր իրականացնող, հաղորդակցվող անձ, առաջնորդելու հմտությունները, հաղորդակցման ոճը, տեղեկատվության համակարգի կազմակերպման մեջ մասնագետների պրոֆեսիոնալիզմի, աշխատանքի ոճի, գիտելիքները տեղեկատվական տարբեր միջոցներից օգտվելու կարողության, նորարարական գաղափարների մշակման, ձևակերպման փուլերը, նորարար ծրագրերը, գործողությունների պլանների կազմումը:

Ներկայացվում է հանրային գրադարանի՝ որպես քաղաքացիների կրթությանն օժանդակող հանրային հաստատության, ստեղծման նպատակը, աշխատանքների բովանդակության և կառավարման մեթոդների բնութագիրը, նրա դերակատարությունը թվային դարաշրջանում՝ որպես շարունակական կրթությունն ապահովող կառույց:

Ներկայացվում է մարքեթինգը՝ որպես գրադարանի կառավարման ժամանակակից գործիք, մարքեթինգային գործունեության նպատակը արդյունավետ իրականացնելու ուղղությունները, գործիքները, որոնց շնորհիվ կարելի է ընդլայնել օգտվողների շրջանակը և ավելի մատչելի դարձնել գրադարանը:

նից օգտվելու գործընթացը, փոփոխությունները, որոնք անհրաժեշտ են գրադարանին տեղեկատվության ու նոր տեխնոլոգիաների, սոցիալական ցանցերի զարգացման համար:

Management Model of Spitak City Library

The presentation discusses management methods in the library sector, brief characteristics, the main directions of management and development of library work, and modern trends at the Spitak City Library. The talk presents the innovative leader program implementation, leadership skills, communication styles, professionalism, knowledge, the ability to use different information means, the stages of developing the innovative ideas and, projects, and making action plans.

The purpose of creating a public library as an education supporting institution, content and management methods, and the role in the digital age as a structure that ensures continuous education is also discussed.

Additionally, marketing as a modern tool of library management is discussed, including directions for effective implementation of library activities, tools that can expand the range of users and make the library more accessible, and changes that the library needs along with the development of new technologies and social networks.

Модель менеджмента в городской библиотеке Спитака

В презентации представлены: методы управления в библиотечной сфере, краткие характеристики, основные направления библиотечного менеджмента и развития, современные мировые библиотечные тенденции, лидерские навыки, манера общения инновационного лидера как исполнителя программы, профессионализм, стиль работы, умение использо-

вать различные средства информации специалистов по организации информационных систем, этапы разработки и формулирования инновационных идей и программ, составление планов действий.

Представлены цели создания публичной библиотеки как публичного института, поддерживающего образование граждан, описание содержания работ и методов менеджмента, ее роль в эпоху цифровых технологий как учреждения, обеспечивающего непрерывное образование.

Обсуждены: маркетинг как современный инструмент управления библиотекой, направления эффективной реализации цели маркетинговой деятельности, инструменты, с помощью которых можно расширить круг пользователей и сделать процесс пользования библиотекой более доступным, изменения, которые необходимы библиотеке для развития информации, новых технологий и социальных сетей.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՄԱՆԵ
Երևան, Հայաստան
KHACHATRYAN MANE
Yerevan, Armenia
ХАЧАТРЯН МАНЕ ГАГИКОВНА
Ереван, Армения

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը գրադարաններում

Գիտության գերաբազ գարգացումը հանգեցրեց տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ինտեգրմանը տարբեր բնագավառներում. բացառություն չեն նաև գրադարանները: Արդի ժամանակներում համացանցի միջոցով կարելի է հասու լինել տեղեկատվական տարբեր աղբյուրների և թվում է՝ գրադարանն իր դիրքերը զիջում է՝ դառնալով փոխարինելի: Մինչդեռ ճիշտ հակառակը. գրադարանի կարևորությունն էլ ավելի է աճում, քանի որ հենց գրադարանավարը պետք է տեղեկատվության այդ հսկայական ծավալից կարողանա գտել հավաստին, գիտական և մատուցել ընթերցողին: Միևնույն ժամանակ գործընթացների ավտոմատացումը «ստիպում է» գրադարանին վերափոխվել և համապատասխանել ընթերցողի արդի պահանջներին: Մեր օրերի գրադարանը պետք է լինի տեղեկատվական և ուսումնական կենտրոն, որտեղ մասնագետը կշարունակի ինքնակրթվել՝ հասու լինելով նորագույն գրականությանն ու գիտական շտեմարաններին՝ մասնակցելով մասնագիտական տարբեր վեբինարների և գիտաժողովների:

The Role of Information Technologies in Libraries

The rapid development of science led to the integration of information technologies in various fields. Libraries are no exception. In modern times, you can access various sources of information through the Internet and it seems that the library is losing

its position, becoming replaceable, while also exactly the opposite. The importance of the library is growing even more, and the library must be able to recognize and provide access to reliable, scientific resources in the face of massive amounts of biased information. At the same time, the automation of processes “forces” the library to transform and meet the modern requirements of the users. The modern library should be an informational and educational center, where the specialist will continue self-education, having access to the latest literature and scientific databases, and being able to participate in various professional seminars and workshops.

Роль информационных технологий в библиотеках

Стремительное развитие науки привело к интеграции информационных технологий в различные сферы деятельности, и библиотеки не исключение. На сегодняшний день можно получить доступ к различным источникам информации через Интернет, и кажется, что библиотека теряет свои позиции, становясь заменимой. В то время как дела обстоят с точностью до наоборот. Значение библиотеки возрастает еще больше, потому что именно библиотекарь должен найти достоверную научную информацию из этого огромного объема знаний и предоставить ее читателю. В то же время автоматизация процессов «вынуждает» библиотек трансформироваться и соответствовать современным требованиям читателя. Современная библиотека должна быть информационно-образовательным центром, где специалист сможет продолжать самообразование, имея доступ к новейшей литературе и научным базам данных, участвуя в различных профессиональных вебинарах и конференциях.

ԹԱՄԱԶՅԱՆ ՏԱԹԵՎԻԿ

Երևան, Հայաստան

TAMAZYAN TATEVIK

Yerevan, Armenia

TAMAZYAN TATEVIK RAZMIKOBHA

Ереван, Армения

**Մասնագիտական շարունակական կրթության
կազմակերպումը Հայաստանի ազգային
գրադարանի օրինակով**

Գրադարանավարի աշխատանքային գործունեության անբաժան մաս պետք է կազմի մասնագիտական շարունակական զարգացումը: Տարիների ընթացքում գրադարանավարի մասնակցությունը տարատեսակ աշխատաժողովների, վերապատրաստման դասընթացների, առկա կամ հեռավար սեմինարների շատ կարևոր է նրա մասնագիտական աճի, լճացումից խուսափելու, նոր հմտությունների և գիտելիքների ձեռքբերման և դրանով իսկ ժամանակի ընթացքում աշխատանքում փոփոխությունների հետ առաջ եկող մարտահրավերներին դիմակայելու համար:

Ձեկուցման մեջ ներկայացվում է Հայաստանի ազգային գրադարանի գործունեությունը՝ ուղղված թե՛ Ազգայինի, թե՛ Հայաստանի այլ գրադարանների գրադարանավարների մասնագիտական զարգացմանը՝ նպատակ ունենալով աշխատավայրում ստեղծել մասնագիտական աճի և նոր նվաճումների նախադրյալներ:

**Continuing Professional Development
(National Library of Armenia)**

Continuous professional development should be an integral part of the librarian's work. Over the years, librarian's participation in various workshops, training courses, on-site or remote seminars is very important for their professional growth, to avoid

stagnation, to acquire new skills and knowledge, and thus to face the challenges that arise with changes in work over time.

The talk presents the activities of the National Library of Armenia aimed at the professional development of librarians of both national and other libraries of Armenia, with the aim of creating prerequisites for professional growth and new achievements in the workplace.

Организация непрерывного профессионального развития на примере Национальной библиотеки Армении

Непрерывное профессиональное развитие должно быть неотъемлемой частью работы библиотекаря. На протяжении многих лет участие библиотекаря на различных рабочих собраниях, тренингах, очных или дистанционных семинарах очень важно для профессионального роста библиотекаря, избежания застоя, получения новых навыков и знаний и противостояния вызовам, возникших с изменениями в работе в течении времени.

В докладе представлена деятельность Национальной библиотеки Армении, направленная на повышение квалификации библиотекарей как Национальной библиотеки, так и других библиотек Армении, с целью создания предпосылок для профессионального роста и новых достижений на рабочем месте.

ԱԼՎԱՆԴՅԱՆ ԼՈՐԻ
Երևան, Հայաստան
ALVANDIAN LAURIE
Yerevan, Armenia
АЛВАНДЯН ЛОРИ ГАСПАРОВНА
Ереван, Армения

**Հայկական գրադարանների վիճակը.
ներկան և ապագան**

Զեկուցումը միտված է վերլուծել 2021 թ.-ին Հայաստանի ազգային գրադարանի կողմից անցկացված համազգային գրադարանային հարցման արդյունքները, որի նպատակն էր գնահատել Հայաստանի գրադարանների ներկայիս ֆիզիկական, գործառական և մշակութային վիճակը: Տվյալները համեմատվում են աշխարհի գրադարանների հարցումների արդյունքների հետ՝ փորձելու հասկանալ Հայաստանի տեղը համաշխարհային գրադարանային դաշտում:

Զեկուցման մեջ վեր են հանվում նաև Հայաստանի գրադարանային համակարգի գլխավոր բացերը, և առաջարկություններ կարվեն երկրի գրադարանային ոլորտի հետագա բարելավման ուղղությամբ:

**The State of Armenia's Libraries:
Present and Future**

The presentation analyzes the results of the National Library of Armenia's 2021 nationwide library survey, which aimed to measure the current physical, operational and cultural state of Armenia's libraries. The data will be compared with results from library surveys around the world in an attempt to understand Armenia's place within the global library field.

Finally, the presentation identifies the major gaps in Armenia's library system and provide recommendations for improvement of the country's library field moving forward.

Состояние библиотек Армении: настоящее и будущее

Доклад направлен на анализ результатов общенационального библиотечного опроса, проведенного Национальной библиотекой Армении в 2021 году, целью которого было оценить текущее физическое, операционное и культурное состояние библиотек Армении. Данные сравниваются с результатами опросов библиотек со всего мира, чтобы попытаться понять место Армении в мировом библиотечном пространстве.

Наконец, в докладе выявлены основные пробелы в библиотечной системе Армении и даны рекомендации по дальнейшему совершенствованию библиотечной сферы страны.

ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ ԱՐԱՋ

Երևան, Հայաստան

MARKOSIAN ARAZ

Yerevan, Armenia

МАРКОСЯН АРАЗ КЕРОПОВНА

Ереван, Армения

**Գրադարանի դերը՝ որպես հետազոտությունների
և տեղեկատվական ծառայությունների
գերազանցության կենտրոն**

Ժամանակակից գրադարանների դերն ընդլայնվում է՝ դուրս գալով ավանդական տպագիր կամ նույնիսկ թվային հավաքածուների հասանելիության շրջանակից: Զորյան ինստիտուտը և Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի գրադարանի «Բանավոր պատմության կենտրոն»-ը մշակույթի պահպանության և հետազոտությունների աջակցության կենտրոններ են, որտեղ պահպանվում են Հայոց ցեղասպանությունը վերապրածների և Արցախյան երկրորդ պատերազմի վետերանների, մասնակիցների և տեղահանված ընտանիքների բանավոր վկայությունները (հավաքագրված Զորյան ինստիտուտի կողմից, Կանադա և Երևան):

Կենտրոնի համակարգիչներով հետազոտողները և գիտնականները կարող են մուտք գործել հավաքածուներ: Կենտրոնը ծառայում է նաև որպես լաբորատորիա, որտեղ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի ուսանողները գրի են առնում բանավոր վկայություններ՝ վերածելով դրանք տեքստի կորպուսի, որը կիսբանի վկայությունների թարգմանությանը, առավել մեծ հասանելիություն կապահովի ձայնագրություններին՝ ենթագրերի միջոցով, ինչպես նաև հետազոտությունների նորարարական ու հաշվողական մեթոդների հնարավորություն կընձեռի ծրագրավորման, տվյալների վերլուծության, վիզուալիզացման, քարտեզագրման և այլ միջոցներով: Հայաստանի ամերի-

կյան համալսարանի գրադարանը նախաձեռնել է նաև հումանիտար հոսքի ուսանողների համար «Python»-ով ծրագրավորման դասընթացներ սկսել՝ Հովհաննես Կիզոյանի ղեկավարությամբ: Գրադարանը, լինելով ներառական և հաճախորդակենտրոն կառույց, բացառիկ հնարավորություն ունի գործելու իբրև անվտանգ կրթական կենտրոն, որտեղ տարբեր ուղղությունների հետազոտողները և գիտնականները կարող են հանդիպել, համագործակցել, սովորել և զարգացնել նորարարական մեթոդաբանությունը և հետազոտությունների ու կրթաթոշակային ծրագրերի մեթոդները:

The Role of the Library as a Center of Excellence for Research and Information Services

The role of modern libraries extends beyond providing access to traditional print or even digital collections. The Zoryan Institute & AUA Center for Oral History, within the American University of Armenia's AGBU Papazian Library, is a center for cultural preservation and research support, preserving the oral testimonies of Armenian Genocide survivors and second Artsakh War veterans, participants, and displaced families (collected by Zoryan Institute/Canada and Yerevan).

Researchers and scholars can access the collections through the center's computers. The center also operates as a lab where AUA students are transcribing the oral testimonies, converting them to textual corpora which will support the translation of the testimonies, provide more inclusive access to the recordings with the aid of subtitles, and enable innovative and computational research methods empowered by programming, data analysis, visualization, mapping, and other methods of digital humanities. The AUA library has also taken the initiative to launch training sessions to teach programming with Python to humanists led by Hovhannes Kizoghyan. The library being an inclusive and service-oriented entity has a unique position to act as a safe and nur-

turing hub where researchers and scholars from different disciplines can meet, collaborate, learn, and develop innovative methodologies and methods for research and scholarship.

Роль библиотеки как центра передового опыта научно-исследовательских и информационных услуг

Роль современных библиотек расширяется и выходит за рамки в предоставлении доступа к традиционным печатным или даже цифровым коллекциям. Институт Зорян и «Центр устной истории» в библиотеке Папазян Американского университета Армении – это центр сохранения культуры и поддержки исследований, сохраняющий устные свидетельства переживших Геноцид армян и ветеранов, участников и семей перемещенных лиц Второй Арцахской войны (собранные Институтом Зорян, Канада и Ереван).

Компьютеры центра служат для получения доступа к коллекциям. Центр также служит лабораторией, где студенты Американского университета Армении записывают устные свидетельства, преобразовывая их в текстовой корпус, который будет способствовать переводу свидетельств, предоставлять более широкий доступ к записям с помощью субтитров и обеспечивать инновационные и вычислительные методы исследования программированием, анализом данных, визуализацией, картографией и т.д. Библиотека Американского университета Армении также выступила с инициативой проведения учебных занятий по обучению языка программирования Python для гуманитариев под руководством Ованеса Кизогяна. Библиотека, являющаяся инклюзивным и ориентированным на обслуживание клиентов учреждением, имеет уникальную возможность действовать в качестве такого центра, где исследователи и ученые разных дисциплин могут встречаться, сотрудничать, учиться и развивать инновационные методологии и методы исследований и программ стипендий.

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ

Երևան, Հայաստան

SARGSYAN HOVHANNES

Yerevan, Armenia

ՏԱՐԳՏՅԱՆ ՕԳԱՆՈՍԻ ՄԱՆՎԵԼՈՎԻՉ

Ереван, Армения

**Գրադարանավարի գործունեությունը մանկատներում և
խնամքի կենտրոններում՝ ԿԱՊԿՈՒ անձանց հետ աշխատելիս**

Մանկատներում և խնամքի կենտրոններում ըստ հաստիքացուցակների նախատեսված է նաև «գրադարանավար» պաշտոնը: Նշված հաստատություններում աշխատանքը, սակայն, էապես տարբերվում է դպրոցական, համայնքային, կամ էլ մեզ հայտնի մյուս գրադարաններում իրականացվող աշխատանքներից: Մասնավորապես, կան կենտրոններ, որոնց շահառուները բացառապես կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձինք են, որոնց հետ աշխատանքը չի ենթադրում միայն գրապահոցներում առկա գրքերի հանձնում-ընդունում, կամ էլ ընթերցանության համար նպաստավոր պայմանների ապահովումը գրադարանում: Հատկապես մանկատներում, որտեղ երեխաները ապրում, սովորում և կենսագործունեություն են ծավալում շատ փոքր հասակից, գրադարանավարի աշխատանքը կրում է ավելի շատ մանկավարժական բնույթ:

Գրադարանային համակարգի ընդունված չափանիշներով առաջնորդվելուց բացի, նշված հաստատություններում աշխատող գրադարանավարը պետք է իր կարողությունների և հմտությունների շրջանակում կարողանա խտացնել մանկավարժի (տարբեր առարկաների մասին գիտելիքներ ունեցող և փոխանցող՝ կախված շահառուների անհատական կարողությունների հետ), հատուկ մանկավարժի, հոգեբանի, հատուկ հոգեբանի, մի խոսքով՝ հատուկ կրթությունն ապահովող բազմամասնագիտական թիմի անդամներից յուրաքանչյուրի մասնագիտական ունակությունները:

Ներկայացվում են տվյալ մասնագետի գործունեությունն արտացոլող ուշագրավ փաստեր և տեղեկություններ՝ պրակտիկ աշխատանքի օրինակներով, որոնք օգտակար կլինեն այս ոլորտում գործունեություն ծավալող գրադարանավարների համար:

Activities of the Librarian Working for the People with Disabilities in Orphanages and Care Centers

In some orphanages and care centers, staff structure includes a librarian position. However, library work in such institutions is significantly different from the work carried out in school, community or other known libraries. Particularly, there are centers where users are people who need special education, where employees' responsibilities are not limited to book service or providing favorable conditions in the library. Especially in orphanages, where children live, learn and engage in life activities from a very young age, the librarian's work has a more pedagogical nature.

In addition to being guided by the accepted standards of the library system, the librarian working in the mentioned institutions must be able to utilize pedagogical methods within the scope of their abilities and skills, having knowledge of various subjects and imparting it depending on the user's individual abilities.

Stunning data and information illustrating the activity of the specialist are presented, along with practical examples that will be beneficial to librarians working in this field.

Деятельность библиотекаря в детских домах и центрах по уходу, работа с людьми с особыми образовательными потребностями (ООП)

Согласно штатному расписанию, в детских домах и центрах по уходу предусмотрена должность библиотекаря. Од-

нако, работа в упомянутых учреждениях существенно отличается от работы, проводимой в школьных, общественных или других известных нам библиотеках. В частности, есть центры, пользователями которых являются исключительно люди с особыми образовательными потребностями, работа с которыми заключается не только в сдаче и приеме книг в книгохранилищах или обеспечении благоприятных условий для чтения в библиотеке. Особенно в детских домах, где дети живут и учатся с самого раннего возраста, работа библиотекаря носит более педагогический характер.

Помимо руководства принятыми стандартами библиотечной системой, библиотекарь, работающий в указанных учреждениях, в рамках своих умений и навыков должен уметь развивать профессиональные навыки педагога, специального педагога, психолога, специального психолога, а именно, профессиональные навыки каждого члена многопрофильной команды, обеспечивающей специальное образование.

На примерах практической работы представлены примечательные факты и сведения, отражающие деятельность данного специалиста, которые будут полезны библиотекарям, работающим в этой сфере.

ԷԼԻԱԶՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ
Երևան, Հայաստան
ELIAZYAN GAYANE
Yerevan, Armenia
ЭЛИАЗЯН ГАЯНЕ АРАПАТОВНА
Ереван, Армения

**Գրքերի պահպանման արդիականությունը՝ որպես
կարևորագույն գործոն Մատենադարանի
վերականգնման բաժնի աշխատանքներում**

Ներկայացվում են Մատենադարանի վերականգնման բաժնի կառուցվածքը, ձեռքբերումները ձեռագիր ժառանգության, ինչպես նաև հնատիպ գրքերի պահպանման ոլորտում:

Անդրադարձ վերջին տարիներին բուսական ծագում ունեցող հակասնկային նյութերի ստեղծման աշխատանքներին, դրանց օգտագործման ոլորտներին, ինչպես նաև միջնադարյան ներկերի և թղթերի կառուցվածքի ուսումնասիրման աշխատանքներին:

Ակնարկ՝ բաժնում կազմակերվող վարպետության դասերի և Սփյուռքի օջախներում կազմակերվող նոր վերականգնման բաժինների կահավորման և կազմակերպման մասին:

**The Actuality of Book Preservation as an Important Factor
in the Matenadaran's Restoration Department Activities**

The structure of the restoration department of the Matenadaran, achievements in the field of preservation of manuscript heritage, and ancient books are presented.

Reflection on the creation of anti-fungal substances of plant origin in recent years, their areas of use, as well as research on the structure of medieval paints and papers.

There will be a reference to the master classes organized in the department and the furnishing and organization of the new rehabilitation departments organized in the centers of the diaspora.

Актуальность книжной сохранности как важнейший фактор в работах Отдела реставрации Матенадарана

Представлены структура, достижения в области сохранения рукописного наследия и старопечатных книг Реставрационного отдела Матенадарана.

Рефлексия работ последних лет по созданию противогрибковых веществ растительного происхождения, областей их использования, а также работ по изучению строения средневековых красок и бумаг.

Обзор: организация мастер-классов, оснащение и организация новых реставрационных отделений в центрах диаспоры.

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ԻՆՆԱ

Երևան, Հայաստան

SARGSYAN INNA

Yerevan, Armenia

САРГСЯН ИННА АРШАВИРОВНА

Ереван, Армения

Համալսարանական գրադարանի դերը ուսանողների միջազգային համագործակցության համատեքստում

Դիտարկվում են բուհական գրադարանների փորձը ուսանողների միջև միջազգային համագործակցության կազմակերպման գործում և միջազգայնացման հնարավորությունների ընդլայնման հեռանկարները:

Առաջարկվում է ուսանողների դասավանդման ինտեգրատիվ մոդել՝ համալսարանի տեղեկատվական և գրադարանային կենտրոնի հիման վրա, ինչը թույլ կտա խորացնել ազգային կադրերի կողմից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները՝ ինտեգրացիոն գործընկերների նախագծերին մասնակցելու միջոցով: Հոդվածում վերլուծված է նաև Հայաստանի բուհերի աշխատանքին գրադարանների նպատակների և առաքելության համապատասխանեցման խնդիրը՝ ըստ Գրադարանային ասոցիացիաների և հաստատությունների միջազգային ֆեդերացիայի (ԻՖԼԱ):

The Role of the University Library in the International Cooperation of Students

The experience of university libraries in organizing international cooperation among students and the prospects for expanding internationalization opportunities is presented.

An integrative model of student teaching is proposed, based on the university information and library center, which will allow to improve the knowledge and skills acquired by the national staff

through the project participation of integration partners. The article also analyzes the problem of aligning the goals and mission of libraries with the work of Armenian universities, according to the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA).

Роль университетской библиотеки в международном сотрудничестве студентов

Рассматривается опыт университетских библиотек в организации международного сотрудничества студентов и перспективы расширения возможностей интернационализации.

Предлагается интегративная модель обучения студентов на базе информационно-библиотечного центра университета, что позволит углубить знания и навыки, полученные национальными кадрами посредством участия в проектах партнеров по интеграции. В статье также анализируется проблема адаптации целей и миссии библиотек согласно Международной федерации библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА) к работе университетов Армении.

ՕՋԱՆՅԱՆ ԹԱՄԱՐԱ
Վաշինգթոն, ԱՄՆ
OHANYAN TAMARA
Washington, D.C., USA
ОГАНЯН ТАМАРА АЛФРЕДОВНА
Вашингтон, США

**XVII-XVIII դարերի Կոստանդնուպոլսի
հայ տպագիր գրքերը և դրանց կազմերը**

Հայկական միջնադարյան ձեռագրերի կառուցվածքը և կազմերը բազմաթիվ անգամ ուսումնասիրվել են տարբեր աշխատություններում՝ ի տարբերություն ավելի ուշ ժամանակաշրջանում հայ համայնքներում հնատիպ գրքերի կազմերի և կազմարարական արվեստի: Կարելի է ենթադրել, որ XVIII դարում Կոստանդնուպոլսի հնատիպ գրքերը առևտրային ճանապարհներով տեղափոխվել են Եվրոպա՝ կազմվելու նպատակով: Սակայն Կոնգրեսի գրադարանի՝ Կոստանդնուպոլսում տպագրված հնատիպ գրքերի ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ այդ գրքերի կազմի հիմքում ընկած է միջնադարյան հայկական ձեռագրերի ավանդական կազմի արվեստը, ինչից կարելի է ենթադրել, որ դրանք կազմվել են տեղում: Հիմնվելով Վաշինգտոնի Կոնգրեսի գրադարանի և Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան ինստիտուտի Կոստանդնուպոլսում տպագրված հնատիպ գրքերի կազմերի հետ կապված երկու հետազոտությունների արդյունքների վրա՝ քննարկվում են Կոստանդնուպոլսի հայ հնատիպ գրքերի կազմի էվոլյուցիան, դրանց պահպանման և վերականգնման մի շարք հարցեր:

**XVII-XVIII Century Armenian Printed Books of
Constantinople and Their Bindings**

The structure and composition of medieval Armenian manuscripts has been studied many times in various works, in con-

trast to the composition and art of creation of rare books in Armenian communities in later periods. It can be assumed that in the XVIII century, the ancient books of Constantinople were transported to Europe by trade routes to be compiled. However, studies of ancient books printed in Constantinople by the Library of Congress show that the composition of these books is based on the art of traditional composition of medieval Armenian manuscripts, from which it can be assumed that they were compiled on the spot. Based on the results of research related to the composition of ancient books printed in Constantinople by the Library of Congress and Yerevan's Mesrop Mashtots Institute, the author discusses the evolution of the composition of Armenian ancient books in Constantinople, and a number of issues of their preservation and restoration.

Армянские печатные книги Константинополя XVII-XVIII веков и их переплеты

Структура и состав армянских средневековых рукописей многократно были изучены в разных работах, в отличие от переплетов старопечатных книг и переплетного искусства в армянских общинах более позднего периода. Можно предполагать, что старопечатные книги Константинополя XVIII века были доставлены в Европу по торговым путям, для переплета. Однако исследования, касающиеся напечатанных в Константинополе старопечатных книг библиотеки Конгресса, показывают, что в основе переплета этих книг лежит традиционное переплетное искусство средневековых армянских рукописей, что позволяет предполагать, что их переплеты были составлены на месте. Основываясь на результатах двух исследований библиотеки Конгресса в Вашингтоне и института им. Месропа Маштоца в Ереване, касающихся переплетов старопечатных армянских книг Константинополя, автор представляет эволюцию составления переплетов армянских старопечатных книг, ряд вопросов их сохранения и реставрации.

ԱՎԵՏՅԱՆ ՋՈՆ

Վինչեսթեր, Մասսաչուսեթս, ԱՄՆ

AVEDIAN, JOHN

Winchester, Massachusetts, USA

АВЕТЯН ДЖОН

Уинчестер, Массачусетс, США

Փոշու պայքար. ինչպես «հիվանդ»

հազվագյուտ գրքերի հավաքածուն ստեղծեց

համագործակցության նոր հարացույց Հարվարդում

2015 թվականին Հարվարդի համալսարանի Widener գրադարանի աշխատակիցները անհայտ սպիտակ փոշի հայտնաբերեցին 20-րդ դարի սկզբի մի քանի պարսկերեն և ուրդու լեզուներով գրքերում, որոնք չորս տարի առաջ ձեռք էին բերվել Պակիստանում մի գրավաճառից: Գրադարանի պահպանման ծառայությունների և Հարվարդի շրջակա միջավայրի առողջության և անվտանգության բաժնի հետ համագործակցությամբ փորձարկումները հաստատեցին, որ փոշին պարունակում է դուստ (DDT) և կումաֆոս (Coumaphos) և մի քանի այլ ածանցյալ նյութեր, որոնք որպես միջատասպան միջոց օրինական և բավականին տարածված են Մերձավոր Արևելքի մի շարք երկրներում: Մինչ ընթանում էին փորձարկումները, պարզ դարձավ, որ այս հատորները մեծ հավաքածուի մաս են կազմում, և հնարավոր է հազարավոր հատորներ աղտոտված են:

Աղտոտման մասշտաբները հուշում էին զգույշ, բայց անհապաղ գործողությունների դիմել: Հավաքածուի հետ աշխատող անձնակազմին իրազեկելու նպատակով նախաձեռնվեց թափանցիկ հաղորդակցման քարոզարշավ: Գրացուցակի գրառումները փակվեցին, որպեսզի այցելուները չկարողանան պատվիրել հատորները: Արդյունաբերական հիգիենիստները օդի մշտադիտարկում անցկացրին: Ընդունվեցին գրքերի մշակման, տեսակավորման և գտման ստանդարտ ընթացակարգեր:

Ծրագրի համակարգողը գրքերի զտման առաջնահերթություններ սահմանեց՝ ըստ դրանց բովանդակային արժեքի և բացառիկության: Աշխատակիցները կարանտինի ենթարկեցին հավաքածուն, մաքրեցին տարածքը և գրականության անվտանգ տեղակայում ապահովեցին, որտեղ կապալառուն կարող էր փոշեկուլով մաքրել գրքերից թափված փոշին: Մեկ այլ բիոստուգումը հաստատեց, որ մաքրված գրքերը դեռևս «միջատասպան» են, ուստի դրանք փաթեթավորվեցին և պահեստավորվեցին: Դեռ հետագա աշխատանք պետք է արվի, որպեսզի այս գրքերի հազվագյուտ բովանդակությունը հասանելի դառնա այցելուներին:

Այս բացահայտումը օգնեց համագործակցության և հաղորդակցության նոր մշակույթ ձևավորել գրադարանի անվտանգության կառավարման, սպասարկման ու պահպանության անձնակազմի միջև: Փորձը նաև ստիպեց գրադարանի տնօրինությանը աշխատանքային խմբին հանձնարարել ադտոտված հավաքածուների հետ կապված աշխատանքային հոսք մշակելու և գրադարանի ղեկավարության համար գործնական առաջարկություններ տալու համար: Արդյունքում անվտանգության և պահպանման անձնակազմը գրադարանի անվտանգության ուսուցման համապարփակ մոդուլ մշակեց արտակարգ իրավիճակների արձագանքման, բորբոսների և վնասատուների, ինչպես նաև անհայտ նյութերի հայտնաբերման հետ կապված: Հաղորդակցության թափանցիկությունն անվտանգության, կառավարման, սպասարկման և պահպանության անձնակազմերի համագործակցությունը վստահություն առաջացրեց գրադարանի աշխատակիցների շրջանում, քանի որ իրենց առողջությունն ու անվտանգությունը առաջնային են: Այս վստահությունը առանցքային էր ադտոտված հավաքածուների հետագա միջադեպերի և COVID-19 համաճարակին արձագանքի համար:

Powder Struggle: How a Contaminated Rare Book Collection Led to a New Paradigm of Collaboration at Harvard

In 2015 staff in Harvard University's Widener Library discovered an unidentified white powder in a few early 20th-century books in Persian and Urdu languages that had been acquired four years previously from a rare book dealer in Pakistan. Working with the Library's Preservation Services and Harvard Environmental Health and Safety, testing positively identified the powder as the insecticides Dichlorodiphenyltrichloroethane (DDT), Coumaphos (which are legal and fairly common in several Middle Eastern countries) and several derivatives. While testing was underway, it became evident that these volumes were part of a large collection and that potentially thousands of volumes were contaminated.

The scale of the contamination prompted careful but immediate action. A transparent communication campaign was initiated to inform staff who were in proximity to the collection. The catalog records were suppressed so patrons could not request the volumes. Industrial Hygienists conducted air monitoring. Standard Operating Procedures for handling, triage, and deaccessioning were developed. The curator prioritized and culled the books based on intellectual value and rarity of content. Facilities staff quarantined the collection, cleaned the space, and arranged for a safe off-site location for a contractor to vacuum the loose debris from the affected volumes. Another bioassay confirmed the cleaned books were still insecticidal so they were packed up and put in storage. Further work is still to be done in order to make the rare content of these books available to patrons.

The discovery helped create a new culture of collaboration and communication between Safety, Facilities, and Preservation personnel. The experience also led Library administration to charge a task group to design a workflow in dealing with

contaminated collections and to make actionable recommendations for the library leadership. Safety and Preservation personnel developed a comprehensive Library Safety training module on emergency response, mold and pests, as well as how to deal with unknown substance discoveries. The transparency of communication and demonstrated collaboration between Safety, Facilities, and Preservation personnel generated trust among library staff that their health and safety were paramount. This trust was key to subsequent incidents of contaminated collections and our response to the COVID-19 pandemic.

Борьба с пылью: как коллекция «больных» редких книг стала причиной новой парадигмы сотрудничества в Гарварде

В 2015 году сотрудники библиотеки Уайденера Гарвардского университета обнаружили неизвестный белый порошок в нескольких книгах начала XX века на персидском и урду, которые были приобретены четырьмя годами ранее у книготорговца в Пакистане. Работая со службой охраны библиотеки и Гарвардским отделом здоровья и безопасности окружающей среды, тестирование идентифицировало порошок как инсектицидов дихлордифенилтрихлорэтан (ДДТ), кумафосов (которые являются законными и довольно распространенными в нескольких странах Ближнего Востока) и нескольких производных. Пока шел процесс тестирования, стало очевидно, что эти тома были частью большой коллекции и потенциально тысячи томов были заражены.

Масштаб загрязнения побудил к осторожным, но незамедлительным действиям. Была инициирована прозрачная коммуникационная кампания для информирования сотрудников, находящихся в непосредственной близости от коллекции. Записи в каталоге были скрыты, поэтому посетители не могли заказать тома. Промышленные гигиенисты провели

мониторинг воздуха. Были разработаны стандартные операционные процедуры для обработки, сортировки и вывода образцов. Куратор расставил приоритеты и отобрал книги на основе ценности и редкости содержания. Персонал объекта поместил коллекцию на карантин, очистил пространство и организовал безопасное место за пределами площадки для подрядчика, который должен пропылесосить сыпучий мусор с пострадавших томов. Другой биотест подтвердил, что очищенные книги по-прежнему обладают инсектицидным действием, поэтому их упаковали и положили на хранение. Предстоит дальнейшая работа, чтобы сделать редкое содержание этих книг доступным для посетителей.

Открытие помогло создать новую культуру сотрудничества и общения между персоналом службы безопасности и сохранения библиотеки. Этот опыт также побудил администрацию библиотеки поручить группе разработать процесс для работы с зараженными коллекциями и дать практические рекомендации для руководства библиотеки. Персонал службы безопасности и сохранения разработал всеобъемлющий учебный модуль библиотечной безопасности по чрезвычайным ситуациям, плесени и вредителям, а также тому, как вести себя в случае обнаружения неизвестных веществ. Прозрачность связей и демонстрация сотрудничества между персоналом службы безопасности, сохранения вызвали у библиотечных сотрудников уверенность в том, что их здоровье и безопасность имеют первостепенное значение. Это доверие сыграло ключевую роль в последующих случаях заражения коллекций и реакции на пандемию COVID-19.

**ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ.
ՀԱՆՐԱՀԱՍԱՆԵԼԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
KNOWLEDGE MANAGEMENT: OPEN SCIENCE
УПРАВЛЕНИЕ ЗНАНИЕМ. ОТКРЫТАЯ НАУКА**

ՉՈՒԼՅԱՆ ԱՆՆԱ

Երևան, Հայաստան

CHULYAN ANNA

Yerevan, Armenia

ЧУЛЯН АННА ГРАЙРОВА

Ереван, Армения

**Հանրահասանելի գիտության
հանրահռչակումը Հայաստանում**

«MINERVA» ծրագիրը համախմբել է մի խումբ հետազոտողների և համալսարանականների՝ խոսելու «հանրահասանելի գիտության» լեզվով: Ծրագրի նպատակն է հասանելի դարձնել գիտությունն ու գիտելիքը ոչ միայն ծրագրի գործընկեր համալսարանների, այլև ողջ հասարակության համար: Ավելին, խոսքը վստահության, ստեղծագործ լինելու, տեղեկատվության տարածման և համագործակցության մասին է:

Ծրագիրը բարձրաձայնում է այն հիմնախնդիրները, որոնք ի հայտ են եկել գիտության կառավարման զարգացման ընթացքում: Այն ընդգծում է Հանրահասանելի գիտության, բաց հասանելիության, հետազոտական տվյալների կառավարման ժամանակակից հայեցակարգերը, սկզբունքներն ու գործելակերպը՝ ազգային և միջազգային քաղաքականության և իրավական շրջանակների համաձայն: Ծրագրի գործընկեր համալսարանները խոսում են համընդհանուր խնդիրների մասին, որոնք այսօր կարիք ունեն ինչպես պետական, այնպես էլ ակադեմիական և հետազոտական համայնքների համատեղ աջակցության: Այս ընդհանուր հարթակի շնորհիվ բոլոր ներգրավված կողմերին հաջողվել է ոչ միայն հստակ պատկերացնել Հանրահասանելի գիտության շրջանակը և դրա հնարավոր ինտեգրումը համալսարանական կյանք, այլ նաև Մոլդովայում և Հայաստանում մշակել ազգային և միջազգային ուղեցույցներ, քաղաքականու-

թյուն, ստեղծել թվային պահոցներ, որոնք էլ ավելի կբարձրացնեն ենթակառուցվածքների և մարդկային ռեսուրսների հմտությունները գիտության և կրթության ոլորտում:

«MINERVA» ծրագիրը կենսունակ է այնքանով, որ այն սահմանում է երկարաժամկետ և կայուն նպատակներ ու արդյունքներ, որոնք ներգրավված կողմերին տալիս են գիտության առավել առաջադեմ կառավարման հնարավորություններ: Այն նպատակ ունի գիտելիքը հանրահասանելի և կիրառելի դարձնել բոլորի համար, ընդլայնել գիտական համագործակցությունը՝ ի շահ գիտության և հասարակության:

Միևնույն ժամանակ «Հանրահասանելի գիտությունը» պահանջում է երկարաժամկետ ռազմավարական ներդրումներ, և ծրագրի նպատակները ինչ-որ կերպ խախտում են ավանդական գիտական հեռանկարները, ինչը նշանակում է, որ պահպանողական ակադեմիական հանրույթը ստիպված կլինի դիմակայել ավելի «բաց» դառնալու մարտահրավերներին՝ առավել ներգրավված լինելով առաջադեմ համակարգերի և շահագրգիռ կողմերի հետ բաց երկխոսությանը: Համաշխարհային լավագույն փորձը «խոստանում է» գիտական հետազոտությունների բարելավված ամբողջականություն, գերազանցություն հետազոտություններում և մտավոր կարողությունների բարելավում, ինչպես նաև գիտելիքների և տեղեկատվության կառավարման մատչելիություն: Հետևաբար, ընդառաջելով այս կարևոր փոփոխություններին՝ «MINERVA» ծրագիրը ծառայում է «Հանրահասանելի գիտությանը», որի ազդեցությունն ու արդյունավետությունը տեսանելի կլինեն երկարաժամկետ հեռանկարում:

Promotion of Open Science Principals in Armenia

The MINERVA project has gathered around the same table a number of researchers and academicians to speak the same language – Open Science. This walks in line with the main objective of the project, i.e. to share science & knowledge among not only

project partner universities but also the society at large. Moreover, it's about trust, creativity, dissemination and collaboration.

This project puts on the table the core issues that the evolution of science management has brought so far. It emphasizes the contemporary concepts, principles and practices of open science, open access, research data management in line with national and international policies and legal frameworks.

Moreover, the project partner universities speak up about shared problems which today need collaborative support of both state and academic & research communities. Due to this shared platform, all the involved parties have so far managed to not only clearly conceptualize the specific sphere of Open Science and its possible integration into the university life, but also to develop national and international guidelines, policies in Moldova and Armenia, to establish digital repositories which will further enhance the infrastructure and human resource capacities in science and education.

The MINERVA project is quite viable as far as it sets long-term and sustainable objectives and outcomes that bring the involved parties to the more advanced science management. It aims to make scientific knowledge openly available, accessible and reusable for everyone, to increase scientific collaboration for the benefits of science and the society.

At the same time, Open Science requires long-term strategic investment, and the project objectives somehow break the traditional scientific perspectives, which means that conservative academic societies will have to face the challenges of becoming more open, being more involved in open dialogue with advanced systems and respective shareholders. The international best practice "promises" improved integrity of scientific research, excellence in research and improved intellectual capacities, as well as facilitated scientific knowledge and information management. Open Science also has an impact and the potential to increase the benefits of science by making it more responsive to societal challenges. Hence, towards these crucial changes, the MINERVA project serves the

Open Science, the impact and efficiency of which will be visible in the long run.

Продвижение Открытой науки в Армении

Проект «MINERVA» собрал за одним столом множество исследователей и представителей университетов, говорящих на одном языке – Открытая наука (Open Science). Это соответствует основной цели проекта, то есть обмену наукой и знаниями не только между университетами-партнерами проекта, но и обществом в целом. Кроме того, речь идет о доверии, творчестве, распространении и сотрудничестве.

Этот проект выносит на обсуждение основные проблемы, с которыми сталкивалась эволюция управления наукой до сегодняшнего дня. Проект подчеркивает современные концепции, принципы и практики открытой науки, открытого доступа, управления исследовательскими данными в соответствии с национальной и международной политикой и правовыми рамками.

Более того, вузы-партнеры проекта заявляют об общих проблемах, которые сегодня нуждаются в совместной поддержке как государства, так и научно-исследовательского сообщества. Благодаря этой общей платформе всем заинтересованным сторонам удалось не только четко концептуализировать конкретную сферу Открытой науки и ее возможную интеграцию в университетскую жизнь, но и разработать национальные и международные руководящие принципы, методики в Молдове и Армении, создать цифровые репозитории, которые будут способствовать дальнейшему укреплению инфраструктуры и кадрового потенциала в области науки и образования.

Проект «MINERVA» эффективен, поскольку он устанавливает долгосрочные и устойчивые цели и результаты, которые приводят вовлеченные стороны к более передовому

управлению наукой. Он направлен на то, чтобы сделать научные знания открытыми, доступными и пригодными для общего повторного использования, чтобы расширить научное сотрудничество на благо науки и общества.

В то же время Открытая наука требует долгосрочных стратегических инвестиций, а цели проекта определенным образом ломают традиционные научные взгляды, а это означает, что консервативным академическим обществам придется столкнуться с трудностями становления более открытыми, вовлеченными в открытый диалог с передовыми системами и соответствующими учредителями. Лучшая международная практика «обещает» повышение целостности научных исследований, высокое качество в исследованиях и улучшение интеллектуального потенциала, а также облегчение управления научными знаниями и информацией. Открытая наука также оказывает влияние и потенциально может увеличить преимущества науки, делая ее более чуткой к вызовам общества. Следовательно, в отношении этих решающих изменений проект «MINERVA» служит открытой науке, влияние и эффективность которой будут видны в долгосрочной перспективе.

ԿՈՒՉՄԱ ԻՐԻՆԱ

Կիև, Ուկրաինա

KUCHMA IRYNA

Kyiv, Ukraine

КУЧМА ИРИНА

Київ, Україна

ՍԻՐԲՈՒ ՕԼԵՍՅԱ

Քիշինև, Մոլդովա

SIRBU OLESEA

Chișinău, Moldova

СЫРБУ ОЛЕСЯ

Кишинёв, Молдова

Հայաստանում և Մոլդովայում Հանրահասանելի գիտության ազգային և ինստիտուցիոնալ աճի զարգացման փորձը

MINERVA նախագիծը ստեղծել է Հանրահասանելի գիտության մշակույթ և ամրապնդել հետազոտությունների կառավարումը համալսարաններում, օգնել է մշակել և ընդունել համաձայնեցված ազգային և ինստիտուցիոնալ Հանրահասանելի գիտության ուղեցույցներ և ռազմավարություններ, ինչպես նաև ստեղծել բաց հասանելիություն ունեցող պահոցներ՝ հիմնված բաց ծածկագրով ստեղծված DSpace 7 ծրագրային ապահովման վրա:

DSpace 7-ի ներդրումը Հայաստանի ազգային գրադարանում կարևորվում է նաև այն պատճառով, որ այն առաջին բաց հասանելիություն ունեցող հարթակն է, որը ընդգրկում է Հայաստանում պաշտպանված բոլոր ատենախոսությունները և սեղմագրերը հայերեն և այլ լեզուներով: Այսպիսով, այն ծառայում է որպես Հայաստանում տասնամյակներ շարունակ ուսումնասիրված հետազոտությունների պատմական արխիվը: Ինչպես նաև ներկայացնում է արդյունքում ստացված կրթական և ինստիտուցիոնալ Հայաստանի՝ որպես անկախ պետության, զարգացման ժամանակագրությունը: Սա կարևոր է ինչպես կրթական, այնպես էլ պատմական տեսանկյունից, և մենք հույս ունենք, որ նմանատիպ նյութերի հասանելիությունը կնպաստի Հայաստանի՝ որպես ավելի «բաց» պետության հետագա զարգացմանը:

Պահոցը կարևոր քայլ կդառնա երկրի Հանրահասանելի գիտության ենթակառուցվածքի զարգացման գործում՝ խթանելով բաց հասանելիությունը և Հանրահասանելի գիտության ազգային քաղաքականության զարգացումը Հայաստանում և Մոլդովայում:

Experience of Catalyzing National and Institutional Open Science Developments in Armenia and Moldova

MINERVA project has built an Open Science culture and strengthened research management capacities in universities, helped to develop and adopt aligned national and institutional open science guidelines, policies, and strategies and set up open institutional repositories using free and open source software DSpace 7.

The implementation of DSpace 7 at the National Library of Armenia is also significant because it is the first open access platform containing all theses, dissertations, and abstracts defended in Armenia in Armenian and other languages. In this way, it serves as a historical archive of what has been researched in Armenia over a period of many decades. It chronicles the development of educational and institutional output, while at the same time chronicling the development of Armenia as an independent nation. This is important from both an educational and historical perspective, and we hope that giving access to these types of materials will contribute to the further development of Armenia as a more “open” nation.

The repository is meant to be an important step in the development of the country’s open science infrastructure, promoting open access and national open science policy development in Armenia and Moldova.

Опыт ускорения национальных и институциональных разработок в области Открытой Науки в Армении и Молдове

Проект MINERVA создал культуру Открытой науки и укрепил возможности управления исследованиями в университетах, помог разработать и принять согласованные национальные и институциональные руководящие принципы, порядки и стратегии в области открытой науки, а также создать открытые институциональные репозитории, использующие бесплатное программное обеспечение с открытым исходным кодом DSpace 7.

Реализация DSpace 7 в Национальной библиотеке Армении имеет важное значение еще и потому, что это первая платформа открытого доступа, содержащая все диссертации и авторефераты, защищенные в Армении, на армянском и других языках. Таким образом, он служит историческим архивом того, что исследовалось в Армении на протяжении многих десятилетий. Он ведет хронику развития итоговой образовательной и институциональной продукции и в то же время хронику развития Армении как независимого государства. Это важно как с образовательной, так и с исторической точки зрения, и мы надеемся, что предоставление доступа к такого рода материалам будет способствовать дальнейшему развитию Армении как более «открытой» нации.

Репозиторий призван стать важным шагом в развитии инфраструктуры Открытой науки страны, способствуя открытому доступу и развитию национальной политики Открытой науки в Армении и Молдове.

ՄԱՐԳԱՐՈՎ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ

Երևան, Հայաստան

MARKAROV ALEXANDR

Yerevan, Armenia

МАРКАРОВ АЛЕКСАНДР

Ереван, Армения

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՆԵՐՍԵՍ

Երևան, Հայաստան

GEVORGYAN NERSES

Yerevan, Armenia

ГЕВОРКЯН НЕРСЕС

Ереван, Армения

ՔՈՉԱՐՅԱՆ ՍԵՅՐԱՆ

Երևան, Հայաստան

KOCHARYAN SEYRAN

Yerevan, Armenia

КОЧАРЯН СЕЙРАН

Ереван, Армения

ՉՈՒԼՅԱՆ ԱՆՆԱ

Երևան, Հայաստան

CHULYAN ANNA

Yerevan, Armenia

ЧУЛЯН АННА

ГРАЙРОВНА

Ереван, Армения

**Հետազոտությունների կառավարման և
Հանրահասանելի գիտության կարողությունների
զարգացումը Մոլդովայի և Հայաստանի բուհերում**

MINERVA նախագիծը միտված է նպաստելու հանրահասանելի գիտության հիմնական սկզբունքների ներդրմանը Մոլդովայի և Հայաստանի բուհերում: Հանրահասանելի գիտությունը, նորարարությունը, աշխարհին բաց լինելը Եվրոպական հետազոտական տարածքում հետազոտական և նորարարական ռազմավարության հիմնական թիրախներից մեկն է: Գիտության հանրահասանելիությունը արդյունավետ հիմք է հետազոտությունների թափանցիկության, տարածման, արդյունավետ համագործակցության և հաշվետվողականության ապահովման համար:

Մոլդովայի և Հայաստանի ակադեմիական հանրույթն արդեն իսկ ընդունել է հանրահասանելի գիտության սկզբունքների կարևորությունը և առավելությունը, որոնք դրսևորվում են

պետական մարմինների, կրթական համակարգերի, գրադարանների, հասարակական կազմակերպությունների, գիտական ամսագրերի հրատարակիչների կողմից իրականացվող բազմաթիվ նախաձեռնությունների միջոցով: Այնուամենայնիվ, նշյալ կառույցների նորարարական ու հետազոտական աշխատանքների ոչ համակարգված բնույթը, չափանիշների ոչ լիարժեք փոխըմբռնումը, հստակ օրենսդրության աջակցության բացակայությունն այս նախաձեռնությունները դարձնում են անարդյունավետ և մեկուսացված համաշխարհային ինտեգրման տեսանկյունից:

MINERVA նախագծի իրականացման արդյունքում նախատեսվում է բարելավել մարդկային ռեսուրսների ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման քաղաքականությունը մի շարք օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով, որոնք կնպաստեն աշխատաշուկայի և հասարակության համար հետազոտողների պատրաստմանը և նրանց կարիերայի զարգացմանը:

Նախագծի նպատակն իրականացնելու համար առաջադրված են հետևյալ խնդիրները և հետագա գործողությունների պլանը.

1. Մշակել հանրահասանելի գիտության պետական և ինստիտուցիոնալ քաղաքականություն, կանոնակարգեր, ուղեցույցներ, խրախուսման մեխանիզմներ Մոլդովայի և Հայաստանի համալսարանների համար

2. Ստեղծել համալսարանական թվային պահոցներ և ենթակառուցվածքներ Մոլդովայի և Հայաստանի նախագծի գործընկեր բոլոր համալսարաններում և խթանել դրանց զարգացումն ու փոխգործակցությունը

3. Աջակցել գիտնականների հետազոտական կարողությունների զարգացմանը՝ հանրահասանելի գիտության կայուն սկզբունքների իրականացման համատեքստում, ընդլայնել հանրային ներգրավվածությունը և հաշվետվողականությունը

հատկապես պետական ֆինանսավորմամբ իրականացվող հետազոտությունների համար:

Strengthening Research Management and Open Science Capacities of HEIs in Moldova and Armenia

The main aim of the MINERVA is to develop conditions for the implementation of the core principles of Open Science at universities in Moldova and Armenia. Open science, open innovation, and openness to the world are set as one of the main researches and innovation strategies in the European Research Area (ARA). Open science provides an effective framework for the enhancement of research transparency, dissemination, collaborations, and accountability. The academic community in Moldova and Armenia have recognized the importance and advantages of open science principles which is manifested through the numerous initiatives undertaken by the government bodies, faculties, libraries, NGOs, and journal publishers. However, in the absence of coordination, compromise on standards, and a solid legislative support, these initiatives seem isolated and ineffective from the global point of view.

The Project specific objective is threefold:

1. To advance national and institutional guidelines, policies, and incentives related to the open science in Moldova and Armenia,
2. To establish digital repositories at all project's partner HEIs in Moldova and Armenia and to foster their infrastructural development and interoperability, and
3. To build human research capacities in order to ensure the sustainable implementation of open science principles and enhance the social inclusiveness and accountability of publicly-funded research.

MINERVA project plans to improve institutional HR policies and practices through a series of bylaw changes that will prepare researchers for the labor market and society by facilitating

their career development. Further, it will enhance their level of competences through a series of practical trainings in transversal and transferable skills. Thus, it will harmonize the management of university research potentials and foster regional cooperation in the Eastern Partnership Countries converging with EU developments in higher education sector.

Развитие навыков управления исследовательской работы и использование возможностей Открытой науки в вузах Армении и Молдовы

Целью проекта MINERVA является содействие процессу внедрения основных принципов Открытой науки в ВУЗы Молдовы и Армении. Вопросы, связанные с Открытой наукой, инновациями, открытостью миру, являются основными целевыми установками исследовательской и инновационной стратегии Европейского исследовательского пространства (ARA). Доступность науки является результативной основой для повышения прозрачности исследований, их распространения и отчётности, а также для развития сотрудничества.

Академическое сообщество Молдовы и Армении уже признало важность и преимущество принципов Открытой науки, свидетельство чему – многочисленные инициативы, которые осуществляют государственные структуры, образовательные системы, библиотеки, общественные организации, а также издатели различных журналов. При этом, учитывая ряд факторов – в частности, отсутствие координирования, некоторые компромиссы в вопросах стандартов, а также отсутствие четкого законодательства, – подобные инициативы не являются эффективными. Более того, они обособлены в глобальном контексте.

Для достижения основной цели проекта выделены следующие задачи, а также составлен план последующих действий:

1. Разработка национальных и институциональных руководств Открытой науки, устава, а также стимулирующих факторов для Молдовы и Армении;

2. Создание цифровых хранилищ во всех университетах Молдовы и Армении, которые являются партнёрами проекта, и оказание содействия их инфраструктурному развитию и взаимодействию;

3. Содействие развитию исследовательских навыков ученых в контексте стабильного применения принципов Открытой науки, расширение степени участия и отчётности со стороны общественности, в частности, применительно к исследованиям, которые осуществляются при государственном финансировании.

Проект MINERVA предусматривает совершенствование подходов и институциональной политики кадровых ресурсов посредством осуществления ряда законодательных изменений, в результате чего будет осуществлена подготовка высококвалифицированных исследователей для рынка труда и для всего общества, что будет способствовать их карьерному росту.

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
BIBLIOGRAPHY
БИБЛИОГРАФИЯ

ԺԼՈՐԻՆՍԿԱՅԱ ՕԼԳԱ

Մանկտ Պետերբուրգ, Ռուսաստան

ZHLOBINSKAYA OLGA

Saint Petersburg, Russia

ЖЛОБИНСКАЯ ОЛЬГА НИКОЛАЕВНА

Санкт-Петербург, Россия

**Համակցված տվյալների տեխնոլոգիայի օգտագործման
հնարավորություններն ու հեռանկարները
Նախագահական գրադարանում**

Զեկուցման մեջ դիտարկվում են Նախագահական գրադարանի գրադարանային տվյալների՝ LOD միջավայրում հրապարակում կատարելու մոտեցումները՝ որպես միասնական թվային տարածության անբաժանելի մաս:

Մատենագիտական օբյեկտների բազային մոդելը, դրանց բնութագրերը և դրանց միջև եղած փոխհարաբերությունները կառուցվում են՝ հաշվի առնելով Նախագահական գրադարանի առանձնահատկությունները, մասնավորապես, գրադարանային գրացուցակի ինտեգրված բնույթը:

Համակցված տվյալների հրապարակման առաջարկվող սխեման հիմնված է RUSMARC ազգային ձևաչափով գրառումների փոխակերպման վրա՝ IFLA LRM հայեցակարգային մոդելի և ստանդարտ տվյալների օգտագործմամբ:

**Possibilities and Prospects of Using Linked Data
Technology in the Presidential Library**

The presentation discusses approaches to the publication of the library data of the Presidential Library of Russia among LOD (Linked open data) as an integral part of a unified digital knowledge space.

The basic model of bibliographic entities, their characteristics and interrelationships are based on the specifics of the Presidential Library, in particular on the integrated nature of the library catalogue.

The proposed scheme for linked data is basis on the conversion of records into the RUSMARC national format using the IFLA LRM conceptual model and standard ontologies.

Возможности и перспективы использования технологии связанных данных в Президентской библиотеке

В докладе будут рассмотрены подходы к публикации библиотечных данных Президентской библиотеки в среде LOD (Linked open data) как неотъемлемой части единого цифрового пространства знаний.

Базовая модель библиографических сущностей, их характеристик и взаимосвязей между ними строится с учетом специфики Президентской библиотеки – в частности, интегрированного характера библиотечного каталога.

Предлагаемая схема публикации связанных данных основана на преобразовании записей в национальном формате RUSMARC с использованием концептуальной модели IFLA LRM и стандартных онтологий.

ՇԵՐԵՄԵՏԵՎԱ ԱԼԼԱ
Մինսկ, Բելառուս
SHEREMETEVA ALLA
Minsk, Belarus
ШЕРЕМЕТЬЕВА АЛЛА АНАТОЛЬЕВНА
Минск, Беларусь

**Բելառուսի գրադարանների թվային
մատենագիտական բովանդակության ինտեգրումը**

Զեկուցման մեջ ներկայացվում է Բելառուսի գրադարանների էլեկտրոնային համահավաք գրացուցակի ձևավորման աշխատանքի փորձը:

Դիտարկվում են ժամանակի արդիական խնդիրներն ու մարտահրավերները, որոնք թելադրում են գրադարանային մետատվյալների միասնական թվային միջավայրի արդիականացման և ինտեգրման անհրաժեշտությունը:

Նկարագրված են Բելառուսի գրադարանների համահավաք գրացուցակի հարթակի ստեղծմանն ուղղված բազային մոտեցումները:

**Digital Bibliographic Content
Integration of Belarus Libraries**

The presentation discusses the experience of the formation of a union electronic catalogue of libraries in Belarus.

The current problems and challenges, which are the necessity of modernization and integration of the unified digital environment of library metadata, are discussed.

The basic approaches to the formation of the platform of the union catalog of libraries of Belarus are described.

Интеграция цифрового библиографического контента библиотек Беларуси

В докладе представлен опыт формирования сводного электронного каталога библиотек Беларуси.

Рассмотрены актуальные проблемы и вызовы времени, диктующие необходимость модернизации и интеграции единой цифровой среды метаданных библиотек.

Описаны базовые подходы к формированию платформы сводного каталога библиотек Беларуси.

ՌԱԽԻՄՈՎԱ ՇՈԻՐԱ
Տաշքենդ, Ուզբեկստան
RAKHIMOVA SHOIRA
Tashkent, Uzbekistan
РАХИМОВА ШОИРА МИРХАБИБУЛЛАЕВНА
Ташкент, Узбекистан

**Ուզբեկստանի ազգային
մատենագիտությունը ներկա փուլում**

Հոդվածում դիտարկվում են Ուզբեկստանի ազգային գրադարանի ազգային մատենագիտական շտեմարանների ստեղծման ծառայության գործունեության կազմակերպման հարցերը:

Ուզբեկստանի ազգային գրադարանի խնդիրներից են էլեկտրոնային շտեմարանների կանոնավոր համալրումը երկրագիտական բնույթի պարբերական հրատարակությունների նյութերով, մատենագիտական հետահայաց ցուցիչների, ինչպես նաև ամբողջական տեքստով շտեմարանների անհատական մատենագիտական ցուցիչների կազմումը DVD սկավառակների վրա:

**Current Stage of the National
Bibliography of Uzbekistan**

The presentation discusses the issues of organizing services for the formation of the National Library of Uzbekistan's national bibliographic databases.

Among the problems the library faces is the regular replenishment of electronic databases with geoscience periodical publications, the compilation of bibliographic retrospective indexes, as well as individual bibliographic indexes of full-text databases on DVD.

Национальная библиография Узбекистана на современном этапе

В статье рассмотрены вопросы организации деятельности службы формирования национальных библиографических баз данных Национальной библиотеки Узбекистана.

В задачи библиотеки входят регулярное пополнение электронной базы данных материалами периодических изданий краеведческого характера, составление ретроспективных библиографических указателей, а также работа по составлению персональных библиографических указателей с полнотекстовой базой данных на DVD дисках.

ԺՈՒՆՈՒՍՈՎԱ ԱԶՍԿՈՒԼ
Բիշքեկ, Ղրղզստան
ZHUNUSOVA AZATKUL
Bishkek, Kyrgyzstan
ЖУНУСОВА АЗАТКУЛЬ ТОРОКУЛОВА
Бишкек, Киргизия

**Ղրղզական Հանրապետության
ազգային մատենագիտությունը**

Հոդվածում արտացոլված են Ղրղզական Հանրապետության ազգային մատենագիտության ձևավորման և զարգացման պատմությունը, ինչպես նաև նրա ներկա զարգացումը, նորարարությունները և էլեկտրոնային ռեսուրսները: Աշխատանքում ներկայացված են ազգային մատենագիտության այսօրվա խնդիրները, զարգացման հեռանկարները:

Ներկայացվում է Ղրղզական Հանրապետության Ա. Օսմոնովի անվան ազգային գրադարանի աշխատանքը տեղեկատու և գիտաօժանդակ ուղեցույցների վրա: Արտացոլելով գրականության բավականին նշանակալից ժամանակաշրջան՝ կազմողները անհրաժեշտ տեղեկատվական շտեմարան են ստեղծել՝ մատենագիտական ընդլայնված որոնման իրականացման համար:

Ներկայացված է նաև հանրապետության անվանի մատենագետների մասին հակիրճ տեղեկատվություն, Ազգային գրադարանի մատենագիտական գործունեությունը՝ նախատեսված մասնագետների համար:

National Bibliography of the Kyrgyz Republic

The presentation discusses the formation and development of the national bibliography of the National Library of the Kyrgyz Republic after A. Osmonov, as well as its current development, problems, innovations and electronic resources.

The work of the library in relation to advisory and research guidelines is also presented. Reflecting a fairly significant period of literature, the compilers have created the necessary information base for conducting an extended bibliographic search.

The information about prominent bibliographers of the Republic, and bibliographic activities of the library intended for specialists is also briefly presented.

Национальная библиография Кыргызской Республики

В статье отражены история становления и развитие национальной библиографии Кыргызской Республики, а также современное ее развитие, новшества и электронные ресурсы. В работе представлены проблемы, перспективы развития национальной библиографии на сегодняшний день.

Показана работа Национальной библиотеки Кыргызской Республики имени А. Осмонова над рекомендательными и научно-вспомогательными указателями. Отражая литературу за довольно значительный хронологический период, составители создали необходимую информационную базу для осуществления глубокого библиографического поиска.

Также вкратце будет представлена информация о видных библиографах республики, библиографическая деятельность Национальной библиотеки, предназначенной для специалистов.

ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ ՆԱՐԻՆԵ

Երևան, Հայաստան

ARAKELYAN NARINE

Yerevan, Armenia

АРАКЕЛЯН НАРИНЕ МИХАЙЛОВНА

Ереван, Армения

**«Գիրքը Հայաստանի Հանրապետությունում».
մատենագիտական ցանկեր**

Սույն գեկուցման թեման արդիական է. ունի ճանաչողական և գիտագործնական նշանակություն: Զեկուցման մեջ ներկայացվում է «Գիրքը Հայաստանի Հանրապետությունում» պետական մատենագիտության շարքը: Առաջին հատորը տպագրվել է 1978 թ. և կոչվել է «Գիրքը Սովետական Հայաստանում 1920-1930 թթ.»։ Պետական գրապալատի խնդիրն էր հավաքել ու սերունդներին փոխանցել հանրապետության տպագիր արտադրանքը, գրքի ու պարբերական մամուլի մատենագիտական նկարագրությունների հիման վրա հրատարակել պետական մատենագիտական ժողովածուներ և այլն: Մատենագիտությունների այս շարքը ազգային մատենագիտության տարատեսակ է: Կարևոր դեր ունի Հայաստանի Հանրապետությունում տպագիր ժառանգության հավաքագրման, մշակման, պահպանման և հանրահռչակման գործում:

Առայժմ հրատարակվել է հետադարձ մատենագիտության 9 հատոր: Ներկայում Հայաստանի ազգային գրադարանի Մատենագիտության և գրադարանագիտության բաժնում կազմվում է 10-րդ հատորը:

**“The Book in the Republic of Armenia:”
Bibliographic Series**

The topic of this presentation is actual and has a cognitive, scientific-practical significance. It presents the national bibliography series “The Book in the Republic of Armenia.” The first

volume was published in 1978 and called “The Book in Soviet Armenia 1920-1930.” The mission of the State Library was to collect the printed heritage of the Republic for generations, to publish national bibliographic collections based on the bibliographic descriptions of books and periodicals, etc. This series of bibliographies is a type of national bibliography. It has an important role in the collection, development, preservation and promotion of printed heritage in the Republic of Armenia.

So far, nine volumes of the retrospective bibliography have been published. Currently, the 10th volume is being compiled by the Department of Bibliography and Library Science of the National Library of Armenia.

Библиографические списки: «Книга в Республике Армения»

Тема доклада актуальна и имеет познавательное, научно-практическое значение. В докладе представлена серия государственной библиографии «Книга в Республике Армения». Первый том был напечатан в 1978 году и назывался «Книга в Советской Армении 1920–1930-х гг.». Задачами Государственной книжной палаты были сбор и передача поколениям печатной продукции республики, издание государственных библиографических сборников на основе библиографических описаний книг и периодических изданий и т.д. Эта серия библиографий представляет собой разновидность национальной библиографии, которая играет значительную роль в сборе, обработке, сохранении и популяризации печатного наследия в Республике Армения.

На данный момент опубликовано 9 томов ретроспективной библиографии. В настоящее время в Отделе библиографии и библиотековедения Национальной библиотеки Армении составляется 10-й том.

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ
Երևան, Հայաստան
HAKOBYAN ARMINE
Yerevan, Armenia
АКОПЯН АРМИНЕ РОБЕРТОВНА
Ереван, Армения

**Հայաստանի գրադարանային ասոցիացիայի
«Հայկական գրադարան» պարբերականի դերը**

1941 թ.-ին Ալ. Մյասնիկյանի անվան պետական հանրային (այժմ՝ Հայաստանի ազգային գրադարան) գրադարանը հրատարակեց «Բիբլիոգրաֆիական ամսագիրը»: Այն ամուր հիմք հանդիսացավ հետագայում լույս ընծայված գրադարանային, մատենագիտական պարբերականների համար: Դրա առիավատյան՝ «Գրադարանավար», «Կուլտուր-լուսավորչական աշխատանք», «Մշակույթ» պարբերականներն էին:

Անկախությունից հետո գրադարանային ոլորտում մեծ դեր ունեցավ Հայաստանի գրադարանային միության ստեղծումը: 1996-2008 թթ.-ին լույս տեսավ այդ կազմակերպության «Հայկական գրադարան» պարբերականը, որը ոչ միայն արտացոլում էր «Հայկական գրադարանային միության» կյանքը, այլև կարևորագույն հարթակ էր գրադարանային մասնագիտական ոլորտի աշխատակիցների համար: Պարբերականում իրենց ուշագրավ հոդվածներով հանդես էին գալիս ոլորտի առաջատար մասնագետներ, գիտնականներ, դասախոսներ, մշակույթի գործիչներ, ուսանողներ:

Հոդվածում փորձ է արվել նորովի ներկայացնելու «Հայկական գրադարանային միության» միակ պարբերականի դերը և նշանակությունը, այնտեղ տպագրված հոդվածների վերլուծումը, արժևորումը և գնահատումը մեր ժամանակների համատեքստում:

The Role of the “Armenian Library” Periodical of the Library Association of Armenia

In 1941, State Public Library after Al. Myasnikyan (now the National Library of Armenia) published the “Bibliographical Magazine” that was the basis for library and bibliographic periodicals published later, such as “Librarian,” “Culture-Enlightenment Work,” and “Culture.”

After independence of Armenia, the creation of the Library Association of Armenia played a major role in the library sector. From 1996-2008, the Association’s periodical was published, which reflected not only the life of the library association, but also was an important platform for those of the library sector. Leading specialists, scientists, lecturers, cultural figures, and students published and disseminated their articles.

The presentation attempts to discuss the role and significance of the only periodical of the Library Association of Armenia, and the analysis and assessment of the articles published in magazines within the context of present day.

Роль периодического издания «Армянская библиотека» Армянской библиотечной ассоциации

В 1941 году Государственная публичная библиотека имени Ал. Мясникяна (ныне Национальная библиотека Армении) начала издавать «Библиографический журнал». Она стала прочной основой для более поздних библиотечных, библиографических периодических изданий. Истоками этого журнала были периодические издания «Библиотекарь», «Культуро-просветительская работа», «Культура».

После обретения независимости создание Библиотечного союза Армении сыграло важную роль в библиотечной сфере. В 1996–2008 годах выходило в свет периодическое издание данной организации, которое не только отражало

жизнь Библиотечного союза, но и являлось важной площадкой для библиотечного профессионального сообщества. Свои статьи в журнале представляли ведущие специалисты отрасли, ученые, преподаватели, деятели культуры, студенты.

Статья пытается по-новому представить роль и значение единственного периодического издания Армянского библиотечного союза, анализ и оценка опубликованных в журнале статей в контексте нашего времени.

ՂԱԶԻՆՅԱՆ ՄՅԵՐ
Երևան, Հայաստան
GHAZINYAN MHER
Yerevan, Armenia
КАЗИНЯН МҒЕР АШОТОВИЧ
Ереван, Армения

**Հայ մամուլի մատենագիտությունը՝ որպես
ազգային մատենագիտության մաս**

Սույն զեկուցման մեջ ներկայացված է հայ մամուլի մատենագիտություններն ազգային մատենագիտության տեսանկյունից: Ըստ համապատասխան օրենքի, ազգային մատենագիտությունը գրադարանային հավաքածուի տվյալների համապարփակ ամբողջությունն է: Հայ տպագիր ժառանգության մեջ կարևոր է նաև հայ մամուլի առաքելությունը, քանզի արտացոլում է տարաբնույթ տեղեկատվություն՝ ներկայացնելով պատմության հոլովույթը: Հընթացս ժամանակի կազմվել են հայ մամուլի մատենագիտություններ, որոնք անհրաժեշտ հրատարակություններ են մատենագետների, պատմաբանների, բանասերների և այլ ոլորտների ուսումնասիրողների համար: Հայ մամուլի մատենագիտությունների նշանակությունը կարևորվում է նաև հայկական տպագրական քաղաքակրթության արժեքները հավուր պատշաճի հանրահռչակելու տեսանկյունից: Տպագիր ժառանգության թվայնացումն ու առցանց ձևաչափով հասանելիությունը ևս նպաստում է հանրահռչակմանը:

**Bibliography of the Armenian Periodical Press
as a Part of the National Bibliography**

The presentation illustrates and evaluates the bibliographies of Armenian periodicals from the perspective of national bibliography. According to relevant laws, the national bibliography is the comprehensive collection of the library's holdings database. The

mission of the Armenian press is also important in Armenian printing heritage because it constitutes the diversity of information that reflects the evolution of history. Recently, bibliographies of the Armenian press have been compiled, which are necessary publications for bibliographers, historians, philologists, and researchers in other fields. The importance of bibliographies of Armenian periodicals is also critical from the perspective of properly promoting the values of Armenian printing culture properly. Digitization of printed heritage and online access also contributes to the promotion.

Библиография армянских периодических изданий как часть национальной библиографии

В докладе представляется и оценивается библиографии армянской периодики с точки зрения национальной библиографии. Согласно закону, национальная библиография – это комплексный набор данных о библиотечном фонде. Миссия армянской периодики очень важна в армянском печатном наследии, поскольку она отражает различные сведения, представляющие эволюцию истории. Со временем были составлены библиографии армянской периодики, которые являются необходимыми публикациями для библиографов, историков, филологов и исследователей других областей. Значение библиографии армянской периодики важно и с точки зрения должной популяризации ценностей армянского печатного наследия. Оцифровка печатного наследия и онлайн-доступность также способствуют их популяризации.

ԹՈՒՄԱՍՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆՆԱ

Երևան, Հայաստան

TUMASYAN RUZANNA

Yerevan, Armenia

ТУМАСЯН РУЗАННА ДМИТРИЕВНА

Ереван, Армения

**Հայագիտական և տեղեկատու մատենագիտության
քարտարանների դերն ու նշանակությունը**

Սույն զեկուցում ներկայացվում ու արժևորվում է Հայագիտական և տեղեկատու մատենագիտության ենթաբաժնի քարտարանների դերն ու նշանակությունը: Արդի ժամանակաշրջանում տեղեկատվական-հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների հարաճուն զարգացման պայմաններում նոր հնարավորություններ են ի հայտ գալիս հայագիտական բնույթի նյութի առավել համակողմանի ուսումնասիրման և հանրահոշակման առումով: Վերոնշյալ ենթաբաժնի քարտարաններին հատուկ է աղբյուրագիտական և տեղեկատվական բացառիկ նշանակությունը: Սույն ենթաբաժնում մշակվում և քարտագրվում են Հայաստանի, մարզերի, հայ ժողովրդի ու սփյուռքահայ գաղթօջախների մասին պարբերական մամուլում և ժողովածուներում տպագրված հոդվածները: 2013 թ.-ից կատարվում է հոդվածների վերլուծական նկարագրություն և զետեղվում ՀԱԳ «Մամուլի հոդվածներ» շտեմարանում:

**The Role and Significance of Armenian
Studies and Reference Catalogues**

This talk presents and evaluates the role and significance of the Armenian Studies and Reference Bibliography Subdepartment catalogues. Nowadays the quick development of information and communication technologies, new opportunities appear in terms of more comprehensive study and promotion of Ar-

menological research. The above-mentioned subdepartment catalogues have an exclusive scientific and informative significance. This subdepartment develops and catalogues articles published in periodicals and collections about Armenia, its regions, the Armenian people and Armenian diaspora settlements. Since 2013, an analytical description of the articles has been made and inserted into the “Continuous Resources” database of the National Library of Armenia.

Роль и значение картотек арменоведческой и справочной библиографии

В докладе представлены и оценены роль и значение картотек Подотдела арменоведческой и справочной библиографии. В условиях прогрессирующего развития информационных и коммуникационных технологий в настоящее время появляются новые возможности для более всестороннего изучения и популяризации материалов арменоведческого характера. Картотекам указанного подотдела присуща исключительная источниковедческая и информационная значимость. В этом подотделе обрабатываются и индексируются опубликованные в периодических изданиях статьи об Армении, регионах, армянском народе и армянских колониях диаспоры. Начиная с 2013 года, ведется аналитическое описание статей и размещается в базе данных «Статьи периодической печати» Национальной библиотеки Армении.

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՄԱՐԻ
Երևան, Հայաստան
HOVHANNISYAN MARI
Yerevan, Armenia
ОГАННИСЯН МАРИ ОГАННЕСОВНА
Ереван, Армения

**«Հիշարժան տարեթվերը»՝ որպես
մեթոդական-մատենագիտական ձեռնարկ**

Խնկո Ապոր անվան ազգային մանկական գրադարանը, հանդիսանալով մեր երկրի մանկական գրադարանների մեթոդական կենտրոնը, իրականացնում է մեթոդական-մատենագիտական հրատարակչական տարատեսակ աշխատանքներ:

1963 թ.-ից մինչ օրս գրադարանի Մատենագիտության բաժինը կազմում է «Հիշարժան տարեթվեր» հանձնարարական ձեռնարկը, որտեղ ընդգրկվում են տվյալ տարվա հոբելյանական տարեթվերն ու ամսաթվերը, հոբելյար գրքերն ու ստեղծագործությունները, ազգային ու միջազգային տոները, ինչպես նաև մանուկ և պատանի ընթերցողներին հուզող, հետաքրքրող թեմաները: Օգնում է հասարակության տարբեր շերտերին, հատկապես մանկական ու դպրոցական գրադարաններին՝ իրենց աշխատանքները պլանավորելու ու միջոցառումներ, գրքերի ցուցահանդեսներ կազմակերպելու համար: «Հիշարժան տարեթվեր»-ը կազմելիս օգտագործվում են հանրագիտարաններ, կենսագրական բառարաններ, համապատասխան տեղեկատուներ, պաշտոնական կայքեր առցանց հարթակում և այլն:

**“Memorable Dates” as a
Methodological-Bibliographic Manual**

The National Children’s Library after Khnko Aper, is the methodical center of children’s libraries of our country, carries out various methodological-bibliographic publishing works.

From 1963 up to now, the library's Bibliography Department has been creating a "Memorable Dates" reference manual, which includes the famous dates of the given year, commemorative books and works, national and international holidays, as well as topics of interest to children and young readers. It helps different levels of society plan their work and organize events and book exhibitions. Encyclopedias, biographical dictionaries, relevant reference books, official websites on the online platform, etc. are used in compiling the manual.

«Памятные даты» как методико-библиографическое пособие

Национальная детская библиотека имени Хнко Апера, являясь методическим центром детских библиотек нашей страны, осуществляет различные методические и библиографические издательские работы.

С 1963 года по настоящее время Библиографическим отделом библиотеки составляется рекомендательное пособие «Памятные даты», в которое включены юбилейные даты и числа данного года, юбилейные книги и произведения, национальные и международные праздники, а также темы, интересующие юных читателей. Пособие помогает различным слоям общества, особенно детским и школьным библиотекам, планировать свою работу и организовывать мероприятия и книжные выставки. При составлении «Памятных дат» используются энциклопедии, биографические словари, соответствующие справочники, официальные сайты онлайн-платформы и т.д.

ՆԵՐՏԵՍՅԱՆ ԱՍՏԴԻԿ
Երևան, Հայաստան
NERSESYAN ASTGHIK
Yerevan, Armenia
НЕРСЕСЯН АСТХИК АБРААМОВНА
Ереван, Армения

**Պետական մատենագիտություն.
«Հայ տպագրության տարեգիրք»**

Սույն զեկույցում ներկայացվում է «Հայ տպագրության տարեգիրքը»: ՀՍՄՀ գրապալատում 1925 թ.-ին լույս տեսավ հայ առաջին մատենագիտական պարբերականը՝ «Գրքի տարեգիրք»: Հավաքված տպագիր նյութերի հիման վրա կազմվեց ընթացիկ հրատարակությունների պետական մատենագիտություն: «Գրքի տարեգիրք» 1971 թ.-ից ամենամսյա պարբերականությամբ լույս էր տեսնում արդեն «Տպագրության տարեգիրք» վերնագրով՝ ներառելով նաև երաժշտական և կերպարվեստի հրատարակությունների, ինչպես նաև ՍՍՀՄ և սոցիալիստական երկրների մամուլում Սովետական Հայաստանի մասին հրապարակված նյութերի մատենագիտական նկարագրությունները:

«Ժուռնալային հոդվածների տարեգիրք» և «Լրագրային հոդվածների տարեգիրք» 1972 թ.-ից լույս էր տեսնում «Հոդվածների և գրախոսությունների տարեգիրք» մեկ ընդհանուր վերնագրով, իսկ 1995 թ.-ից՝ «Հայ տպագրության տարեգիրք» վերնագրով, որը 2017 թ.-ից շարունակվում է հրատարակվել Հայաստանի ազգային գրադարանում:

National Bibliography: “Armenian Printed Publications”

This talk presents the “Armenian Printed Publications.” In 1925, the first Armenian bibliographic periodical “Book Chronicle” was published in the Soviet Armenia Book Chamber. Based

on the collected printed materials, a state bibliography of publications was compiled. “Book Chronicle” was published monthly from 1971 with the title “Printing Yearbook” including also bibliographic descriptions of music and fine art publications, as well as materials published in periodicals of the USSR and socialist countries about Soviet Armenia.

“Journal Articles Yearbook” and “Newspaper Articles Yearbook” were published under the common title “Articles and Reviews Yearbook” from 1972, and under the general title “Armenian Printed Publications” from 1995. Since 2017, the publishing of this yearbook has been continued at the National Library of Armenia.

Государственная библиография: «Летопись армянской печати»

В докладе представлен «Летопись армянской печати». В 1925 году в Книжной палате Армянской ССР был издан первый армянский библиографический журнал «Книжная летопись». На основе собранных печатных материалов была составлена государственная библиография текущих изданий. Начиная с 1971 года «Книжная летопись» издается под именем «Летопись печати» и включает библиографические описания музыкальных и художественных изданий, а также материалы о Советской Армении, опубликованные в периодике социалистических стран.

«Летопись журнальных статей» и «Летопись газетных статей», начиная с 1972 года, издавались под общим названием «Летопись статей и рецензий», а с 1995 года под общим названием «Летопись армянской печати», который, начиная с 2017 года, продолжает издаваться в Национальной библиотеке Армении.

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍԻՐԱՐՓԻ

Երևան, Հայաստան

KARAPETYAN SIRARPI

Yerevan, Armenia

КАРАПЕТЯН СИРАРПИ ГАМЛЕТОВНА

Ереван, Армения

**Հայաստանի ազգային գրադարանի
ադրբեջաներեն մամուլը**

Ներկա դիտարկման նյութը համառոտ ակնարկ է Հայաստանի ազգային գրադարանում պահպանվող ադրբեջաներեն թերթերի վերաբերյալ:

Ընտրված նյութի մասին համապարփակ պատկերացում կազմելու համար փորձել ենք համառոտ անդրադարձ կատարել ադրբեջաներեն մամուլի սկզբնավորման պատմությանն ընդհանրապես՝ հատկապես կանգ առնելով Խորհրդային Հայաստանում, Ադրբեջանում ու Վրաստանում հրապարակված ադրբեջաներեն թերթերին և դրանց պատմությանը:

Աշխատանքը վերաբերում է Հայաստանի ազգային գրադարանի գրապահոցներում առկա ադրբեջաներեն մամուլին ու դրա պատմությանը՝ սկսած 1940-ական թվականներից մինչև 1989 թվականը:

**Azerbaijani-language Periodicals
of the National Library of Armenia**

The talk presents a brief summary of the Azerbaijani-language newspaper collection preserved at the National Library of Armenia.

The history of the beginning of the Azerbaijani-language periodicals is briefly discussed in order to provide a thorough understanding of the material we chose, with a particular focus on those published in Soviet Armenia, Azerbaijan and Georgia.

I will focus on the history of Azerbaijani-language periodicals from the 1940s through 1989, which are available at the National Library of Armenia.

Периодические издания Национальной библиотеки Армении на азербайджанском

Предмет настоящего доклада – краткий обзор газет на азербайджанском языке, хранящихся, в частности, в Национальной библиотеке Армении.

Чтобы получить полное представление об избранном материале, мы попытались кратко коснуться истории возникновения азербайджаноязычной периодики в целом, особенно истории азербайджаноязычных газет, издававшихся в Советской Армении, Азербайджане и Грузии.

В настоящей работе речь пойдет об азербайджаноязычной периодике, доступной в фондах Национальной библиотеки Армении и истории с 1940-х по 1989 гг.

**ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՎ ՀԱՆԴԱՀՈՉԱԿՈՒՄ
HERITAGE PRESERVATION & PROMOTION
СОХРАНЕНИЕ И ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ НАСЛЕДИЯ**

ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ ԳԱԳԻԿ

Երևան, Հայաստան

SUKIASYAN GAGIK

Yerevan, Armenia

СУКИАСЯН ГАГИК АРАМОВИЧ

Ереван, Армения

**Նվիրվում է Հայկական գրատպության 510-ամյակին.
պատմություն և զարգացման ընթացք**

Ձեկուցման մեջ նպատակ է դրվել նկարագրել հայկական գրատպության համառոտ պատմությունը, նրա զարգացման ընթացքը: Աղբյուրների ուսումնասիրության հիման վրա ցույց է տրվելու և գնահատվելու XVI-XXI դդ. առաջին տասնամյակներում հայկական գրատպական կենտրոնների խաղացած դերը տպագիր մշակույթի, կրթության, գիտության ու քաղաքակրթության զարգացման մեջ՝ Հայաստանում, Հայկական Սփյուռքում և Արցախում: Անդրադարձ է կատարվելու հայկական գրատպությանը նվիրված գիտաժողովներին ու դրանց նորովի գնահատմանը, ինչը գիտական առումով չափազանց կարևոր է:

Ուշադրություն է դարձվում գրատպության զարգացման ընթացքում ստեղծված տարատեսակ մատենագիտական հրատարակություններին:

Ժամանակակից տեսանկյունից կարևորվում է մատենադարանների ու գրադարանների դերը ոչ միայն որպես մշակութային ժառանգության պահպանման ռազմավարական կենտրոնների, այլև գնահատվելու է նրանց մատենագիտական գործունեությունը՝ որպես փաստաթղթատեղեկատվական աղբյուրների նկարագրման, տարածման ու հաղորդակցության կարևորագույն միջոցի:

Հանուն կայուն ապագայի՝ հայկական մշակութային ժառանգության անվտանգությունը ապահովելու տեսանկյունից, առանձնահատուկ նշանակություն է տրվում նաև Արցախյան 44-օրյա պատերազմի (2020 թ. սեպտեմբերի 27-նոյեմբերի 9)

հետևանքով ադրբեջանցիների հսկողության տակ անցած հայկական գրադարանները (հայ գիրքն ու գրադարանային ֆոնդերը) հայերին վերադարձնելու հարցին:

Dedicated to the 510th Anniversary of Armenian Printing: History and Development

The presentation aims to briefly describe Armenian printing history and the development process. Based on the study of the sources, the role of Armenian publishing centers in the XVI-XXI centuries in the development of printed heritage, culture, education, science and civilization in Armenia, the Armenian diaspora and Artsakh are presented and evaluated.

The presentation discusses and evaluates the conferences dedicated to Armenian printing, which is extremely important scientifically.

Various bibliographic publications created during the development of printing will be discussed. The talk evaluates the role of libraries not only as strategic centers for the preservation of cultural heritage, but also their bibliographic activities as the most important means of describing, distributing and communicating documentary information sources.

For a sustainable future, the talk highlights the importance of ensuring Armenian cultural heritage preservation by returning Armenian libraries (Armenian books and library collections) to Armenians, which are under the control of Azerbaijanis as a result of the 44-day Artsakh war (27 September - 9 November, 2020).

Посвящается 510-летию армянского книгопечатания: история и процесс развития

Цель доклада – кратко описать историю армянского книгопечатания и процесс его развития. На основе изучения источников показана и оценена роль, которую сыграли армянские полиграфические центры в первые десятилетия XVI-

XXI вв. в развитии печатной культуры, образования, науки и цивилизации Армении, Армянской диаспоры и Арцаха.

Дана оценка конференциям, посвященным истории армянского книгопечатания, что чрезвычайно важно с научной точки зрения.

Уделено внимание различным библиографическим изданиям, созданным в период развития книгопечатания. Оценивается не только роль библиотек и хранилищ изданий как стратегических центров сохранения культурного наследия, но и их библиографическая деятельность как ключевое средство описания, распространения и коммуникации документных ресурсов.

Во имя стабильного будущего, в целях обеспечения сохранности армянского культурного наследия особое значение придается возвращению армянам библиотек (армянских книг и библиотечных фондов), перешедшие под контроль азербайджанцев после 44-дневной Арцахской войны (27 сентября – 9 ноября, 2020 г.).

ԱՐԱՐԱՏ ՔԱՀԱՆԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Վաղարշապատ, Հայաստան

FR. ARARAT POGHOSYAN

Vagharshapat, Armenia

ИЕРЕЙ АРАРАТ ПОГОСЯН

Vagharshapat, Армения

**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ավանդը ազգային մշակութային
ժառանգության պահպանման համատեքստում**

Սույն զեկուցման մեջ անդրադարձ է կատարվում Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի գործունեության առանցքային ուղղություններին, որոնք այսօր էլ միտված են տպագիր ժառանգության հետազոտմանն ու հանրահռչակմանը:

Տպագիր ժառանգության ստեղծման և պահպանության համատեքստում առանձնացվում է երկու ուղղություն՝ Մայր Աթոռի տպագրական գործունեությունը և Մայր Աթոռը որպես տպագիր ժառանգության ստեղծման և պահպանման կարևորագույն օջախ: Ավելի քան 250-ամյա տպագրական գործունեության ընթացքում Մայր Աթոռի ուշադրության կենտրոնում եղել են ազգային հարցադրումները, հոգևոր խնդիրները, մշակութային պարզաբանումները, պատմական և հայագիտական հետազոտությունները:

Լինելով հայոց հոգևոր կենտրոնը՝ բոլոր ժամանակներում այստեղ են հավաքվել աշխարհի տարբեր ծայրերում տպագրված հայերեն կամ հայ ժողովրդին, Հայաստանին առնչվող բոլոր հրատարակությունները:

Կարծում ենք՝ Մայր Աթոռը թե՛ անցյալում, թե՛ այսօր իրականացնում է հայ տպագիր ժառանգության ստեղծման, պահպանման և հանրահռչակման իր հիմնական գործառնությունը:

The Contribution of the Mother See of Holy Etchmiadzin in the Context of Preservation of National Cultural Heritage

The report discusses the main activities of the Mother See of Holy Etchmiadzin that are still aiming at researching and promoting the printed heritage.

In the context of the creation and preservation of the printed heritage, two directions are distinguished: the Mother See of Holy Etchmiadzin as the most important center for the creation and preservation of printed heritage and its publishing activity. For more than 250 years of printing activity, the Mother See of Holy Etchmiadzin has been focusing on national, spiritual, and cultural issues, historical and Armenian studies.

Being the spiritual center of the Armenians, all publications concerning the Armenian people and Armenia published in different parts of the world have gathered here.

We believe that the Mother See, both in the past and today, carries out its main mission of creating, preserving and promoting the Armenian printed heritage.

Вклад Первопрестольного Святого Эчмиадзина в сохранение национального культурного наследия

В докладе рассматриваются основные направления деятельности Первопрестольного Св. Эчмиадзина, которые по-прежнему направлены на исследование и популяризацию печатного наследия.

В контексте создания и сохранения печатного наследия выделяются два направления: издательская деятельность Первопрестольного Св. Эчмиадзина и Первопрестольного Св. Эчмиадзина как важнейшего центра создания и сохранения печатного наследия. В течение более чем 250 лет полиграфической деятельности в центре внимания Первопрестольного Св. Эчмиадзина были национальные, духовные и культурные вопросы, исторические и арменоведческие исследования.

Являясь духовным центром армян, здесь собрались все публикации, касающиеся армянского народа и Армении, изданные в разных уголках мира.

Мы верим, что Первопрестольный Святой Эчмиадзин как в прошлом, так и сегодня выполняет свою основную функцию по созданию, сохранению и популяризации армянского печатного наследия.

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ԱՍՏԴԻԿ

Երևան, Հայաստան

KHACHATRYAN ASTGHIK

Yerevan, Armenia

ХАЧАТРЯН АСТХИК КАРЕНОВНА

Ереван, Армения

Հայկական տպագիր ժառանգության հանրահռչակում.

Google Arts and Culture

Զեկուցումը ներկայացնում է մշակութային արժեքների պահպանման և հանրահռչակման առաջատար հարթակներից մեկը, որի կիրառման կարիքն ունեն գրադարանները՝ որպես գրավոր հուշարձանների պահոցներ:

Ներկայացվում է ավանդականից թվայինին անցնելու, հայ մշակույթի հարուստ պատմությունն աշխարհին ներկայացնելու, մշակույթի, գիտության և տեխնոլոգիաների համահունչ զարգացման արդյունքում ստեղծված նորագույն հարթակի մասին:

Google Arts & Culture.

Armenian Printing Heritage Promotion

The presentation introduces Google Arts & Culture, one of the leading platforms for the preservation and popularization of cultural values, and one which libraries need to serve as repositories of recorded history.

The transition from traditional to digital, presenting Armenian history to the world through the latest platform created as a result of the harmonious development of culture, science and technology.

Популяризация армянского печатного наследия: Google Arts & Culture

В докладе представлена одна из ведущих платформ по сохранению и популяризации культурного наследия, которую необходимо применять библиотекам как хранилищам письменных памятников.

Речь идет о переходе от традиционного к цифровому, о представлении богатой истории армянской культуры, используя новейшую платформу, созданную в результате гармоничного развития культуры, науки и технологий.

ՊՇԵՆԻՉՆԱՅԱ ԵՎԳԵՆԻԱ

Նովոսիբիրսկ, Ռուսաստան

PSHENICHNAYA EVGENIYA

Novosibirsk, Russia

ПШЕНИЧНАЯ ЕВГЕНИЯ ВЛАДИМИРОВНА

Новосибирск, Россия

**XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի Թուրքեստանի երկրամասի
անձնական գրադարանների սեփականատերերը**

Նվիրվում է XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի Թուրքեստանի տարածաշրջանի ռուսական անձնական գրադարանների սեփականատերերին, ովքեր մեծ ներդրում են ունեցել այժմյան Ուզբեկստանի տարածքում եվրոպական տիպի առաջին հանրային գրադարանի ստեղծման գործում:

Հոգվածում արտացոլված են դրվագներ ռուսական հավաքածուների սեփականատերերի կենսագրությունից և Թուրքեստանի տարածաշրջանում ծառայության ժամանակ նրանց գործունեությունից:

Դիտարկվում են XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին Թուրքեստանի տարածաշրջանում ռուսական անձնական գրադարանների ձևավորման առանձնահատկությունները՝ մատենաֆիլ հավաքածուների կազմման և ձևավորման առանձնահատկությունները, գրքերի վրա որպես սեփականության նշան անձնական դրոշմակնիքների օգտագործումը, անհատական գրքերի հավաքածուի մակնշման բազմազանությունը (հեղինակի մակագրություն, դրոշմակնիք, գրքապիտակ):

Անդրադարձ է կատարվում ժամանակակիցների՝ հետազոտողների, գրադարանավարների, գրքասերների, ընթերցողների, օգտվողների կողմից անձնական ծագման հավաքածուների նկատմամբ պահանջարկը:

Owners of Personal Libraries of the Turkestan Region from the Late XIX – Early XX Centuries

The presentation is about the owners of Russian private libraries in Turkestan in the late XIX and early XX centuries who made significant contributions to the establishment of the first European style public library on the territory of current Uzbekistan.

It includes snippets of the activities of the owners of Russian collections and from their biographies during their time serving in the Turkestan region.

The presentation also discusses the unique characteristics of the development of Russian private libraries, as well as the creation and development of bibliographic collections in the Turkestan region from the end of the XIX century to the beginning of XXI century, the various markings on private book collections, the placement of stamps as ownership symbols on books, etc.

Discussions will be held regarding the demand for collections of personal origins among researchers, librarians, bibliographers, readers, users, etc.

Владельцы личных библиотек Туркестанского края конца XIX – начала XX века

Посвящается владельцам русских личных библиотек Туркестанского края конца XIX – начала XX века, которые внесли большой вклад в создание на территории современного Узбекистана первой публичной библиотеки европейского типа.

В статье отражены фрагменты биографии и деятельность владельцев русских коллекций на службе в Туркестанском крае.

Рассматриваются особенности формирования русских личных библиотек Туркестанского края в конце XIX – начале XXI в.: особенности состава и оформления библиофильских

собраний; практика использования штампов как знака собственности на книгах; разнообразия маркировки личной книжной коллекции (владельческие надписи, владельческие штампы, владельческие и книжные знаки).

Обсуждается востребованность коллекций личного происхождения современниками: исследователями, библиотекарями, библиофилами, читателями, пользователями.

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆՑ ՏԻԳՐԱՆ

Երևան, Հայաստան

PETROSYANTS TIGRAN

Yerevan, Armenia

ПЕТРОСЯНЦ ТИГРАН МНАЦАКАНОВИЧ

Ереван, Армения

**Մանկավարժական համալսարանի գիտական
գրադարանի հնատիպ, հազվագյուտ գրքերը**

1921 թվականին Էջմիածնի Մայր Աթոռի ճեմարանի գրադարանը կազմաքանդվել է: Այդտեղ դարերով հավաքված գրքերի հավաքածուն բաժան-բաժան է արվել: 1920-ական թվականների սկզբում Երևանում հիմնադրված մի շարք գրադարաններում հանգրվանել են Մայր Աթոռի մատենադարանի տպագիր գրքերը: Դրանց մի զգալի մասը, շուրջ 4000 օրինակ գիրք և 800 օրինակ 15 անուն օրագրեր, հանդեսներ, ամսագրեր տեղափոխվել են 1922 թվականի նոյեմբերի 7-ին բացված Երևանի պետական մանկավարժական ինստիտուտ (2000 թվականից Խաչատուր Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարան): Մայր Աթոռի մատենադարանի գրքերը նորաբաց ինստիտուտի գրադարան է տեղափոխել առաջին գրադարանապետ Մուշեղ Գասպարյանը: Մանկավարժականի գրապահոցում Մայր Աթոռից բերված հնատիպ և հազվագյուտ գրքերը մի քանի անգամ հաշվառվել ու համարակալվել են տարբեր դասիչներով: Այդ համարակալումները ավելի ուշ ջնջվել են, և ի վերջո, գրքերը ի մի են բերվել, միասնական համարակալում ստացել: Հայերեն գրքերը ստացել են 1-ից 6000, ռուսերեն գրքերը՝ 1-ից 3000 և հայերեն հանդեսներն ու ամսագրերը՝ 1-ից 800 գույքահամարներ:

Old and Rare Books of Pedagogical University Scientific Library

In 1921, the library of the Mother See of Holy Etchmiadzin Seminary was closed. The collection that was formed over the centuries was divided and a number of Yerevan libraries hosted the collection. A significant part of the collection, about 4000 books, 800 diaries, magazines, and periodicals were transferred to the Yerevan State Pedagogical Institute (since 2000 Armenian State Pedagogical University after Kh. Abovyan). The books of the Mother See Matenadaran were transferred to the university library by the first library head Mushegh Gasparyan. Rare books were counted and numbered several times with different indexes. In the end they got a unified numbering. The Armenian books received the indexes 1-6000, Russian books 1-3000 and Armenian periodicals 1-800.

Редкие книги научной библиотеки педагогического университета

В 1921 году библиотека лицея Первопрестольного Святого Эчмиадзина была закрыта. Собранная там на протяжении веков коллекция книг была разделена. Печатные книги библиотеки Первопрестольного Святого Эчмиадзина были перенесены созданные в начале 1920-х годов библиотеки Еревана. Большая их часть, около 4000 экземпляров книг и 800 экземпляров 15 наименований дневников, журналов, были переданы в открывшийся 7 ноября 1922 года Ереванский государственный педагогический институт (с 2000 года Педагогический университет им. Хачатура Абовяна). Книги библиотеки Первопрестольного Святого Эчмиадзина были переданы в библиотеку института первым директором библиотеки – Мушегом Гаспаряном. Привезенные из Эчмиадзина в Педагогический старопечатные и редкие книги были пересчитаны и несколько раз пронумерованы с разными индексами. Позднее эти нумерации были удалены и в конце концов получили единую нумерацию. Армянские книги получили индексы от 1 до 6000, русские книги – от 1 до 3000, армянская периодика – от 1 до 800.

ԿՆԻՇՆԻԿՈՎԱ ՕԶՄԱՆԱ

Մինսկ, Բելառուս

KNIZHNIKOVA OKSANA

Minsk, Belarus

КНИЖНИКОВА ОКСАНА ЮРЬЕВНА

Минск, Беларусь

**Պատմական հիշողությունը գրքային ժառանգության մեջ.
Բելառուսի ազգային գրադարանի փաստաթղթային ֆոնդի
ձևավորումը, պահպանումը, ուսումնասիրությունը՝ որպես
տեղեկատվական ռեսուրսների հիմնարար մաս**

Բելառուսի ազգային գրադարանի՝ որպես գրքային ժառանգության գլխավոր պահոցի, փաստաթղթային ֆոնդի ձևավորման հարյուրամյա պատմությունը սերտ առնչվում է երկրի պատմության հետ: Բելառուսի բնակիչները պատմական տարբեր իրադարձությունների հետևանքով հաճախ սերտ կապերի մեջ են եղել այլ ազգությունների հետ, ինչն անդրադառնում էր տարածաշրջանում մշակութային գործընթացների բնույթի, այդ թվում՝ գրքային մշակույթի բազմազանության վրա: Զեկուցման մեջ վերլուծված են Բելառուսի ազգային գրադարանի գրքային ֆոնդի ձևավորման հիմնական փուլերը, այդ թվում՝ ձեռագրերով, հնատիպ և հազվագյուտ հրատարակություններով: Ներկայացված է գրադարանի՝ ազգային փաստաթղթերի և բելառուսագիտության ֆոնդի համալրման փորձը: Ուշադրություն է դարձվում հավաքածուների պահպանման հարցին:

**Historical Memory in Book Heritage: Development,
Preservation and Research of the Document
Collection of the National Library of Belarus
as a Basis of Information Resources**

The hundred-year history of the formation of the document collection of the National Library of Belarus, as the main repository of book heritage, is directly tied to the nation's history. The

inhabitants of Belarus were often in close contact with other nationalities due to various historical events. This had a major influence on the nature of cultural processes in the region, including the diversity of book culture. The presentation analyzes the main stages of the collections of the National Library of Belarus, including manuscripts, early printed and rare publications. The experience of replenishing the library with national documents and the collection of Belarusica is presented. Particular attention is paid to the question of preservation of collections.

**Историческая память в книжном наследии:
формирование, сохранение, изучение документного
фонда Национальной библиотеки Беларуси как фунда-
ментальной части информационных ресурсов**

Столетняя история формирования документного фонда Национальной библиотеки Беларуси как главного хранителя книжного наследия тесно связана с историей страны. Жители белорусских земель, вследствие различных исторических событий, часто находились в тесной связи с представителями других национальностей, что оказывало влияние на характер культурных процессов в регионе, в том числе на разнообразие книжной культуры. В докладе проанализированы основные этапы формирования книжного фонда Национальной библиотеки Беларуси, в том числе рукописями, старопечатными и редкими изданиями. Представлен опыт работы библиотеки в части комплектования фонда национального документа и беларусики. Отдельное внимание уделено вопросам сохранения коллекций.

ՕՆԱՆՅԱՆ ԱՆՆԱ
Երևան, Հայաստան
ONANYAN ANNA
Yerevan, Armenia
ОНАНИЯ АННА СЕРГЕЕВНА
Ереван, Армения

**Հայաստանի ազգային գրադարանի հմայիլների
գեղարվեստական հարդարանքը**

Զեկուցումը նվիրված է Հայաստանի ազգային գրադարանում պահվող բացառիկ 13 հմայիլներին: Նախ ներկայացվում են հմայիլների բնույթը որպես տպագիր միավոր, հայկական հմայիլների մասին համառոտ ակնարկ: Քանի որ բավականին շատ հմայիլներ կան նաև Մատենադարանում, շեշտը դրվելու է Հայաստանի ազգային գրադարանի հմայիլների բովանդակության, ուղեկցող նկարների քննության վրա:

Զուգահեռ անցկացվում են համեմատականներ մյուս հմայիլների հետ: Ներկայացվում են տարբեր տեսակի հմայիլներ՝ ուլունքներից հմայիլներ, դրանց կիրառությունը, ինչպես նաև դրանց գեղարվեստական հարդարանքը:

**Artistic Embellishment of Prayer Scrolls in the
Collection of the National Library of Armenia**

The presentation discusses the thirteen unique prayer scrolls preserved in the National Library of Armenia. The talk begins by outlining the structure of prayer scrolls as printed items and gives a brief overview of Armenian prayer scrolls in general. Since the Matenadaran owns a great number of prayer scrolls, the focus will be on evaluating their content in the National Library of Armenia holdings and the interpretation of associated images.

In parallel, comparisons with other charms are made, for example the application and artistic decoration of prayer scrolls made of beads.

Художественное оформление амулетов Национальной библиотеки Армении

Доклад посвящен 13 уникальным амулетам, хранящимся в Национальной библиотеке Армении. Представлена характеристик амулетов как печатных единиц, а также краткий обзор армянских амулетов. Так как в Матенадаране тоже имеется достаточно много амулетов, акцент сделан на содержании и рассмотрении сопровождающих картинок амулетов НБА.

Параллельно проведены сравнения с другими амулетами. Представлены разнообразные амулеты, например, амулеты из бисера, их применение и художественное оформление.

ԿՈՍՈՎԱՆ ՎԵՐՈՆԻԿԱ

Քիշին, Մոլդովա

COSOVAN VERONICA

Chişinău, Moldova

КОСОВАН ВЕРОНИКА ФЁДОРОВНА

Кишинев, Молдова

**Մոլդովայի Հանրապետության ազգային գրադարանի
գրքի թանգարանի դերը երկրի մշակութային
ժառանգության հանրահռչակման գործում**

Զեկուցման մեջ դիտարկվում է Գրքի թանգարանի գործունեությունը գրադարանային ֆոնդի բացահայտման և գրքային ժառանգության հանրահռչակման գործում՝ ժամանակակից ցուցահանդեսային նախագծերի միջոցով:

Վերլուծվել է Մոլդովայի Հանրապետության ազգային գրադարանի դերը մշակութային և կրթական զբոսաշրջության զարգացման առնչությամբ ձևավորվող հանրային հանգստի գործում:

**The Role of the Book Museum of the National Library
of Republic of Moldova in Promoting
Country's Cultural Heritage**

The presentation examines the activities of the Book Museum in identifying the library collection and popularizing book heritage through contemporary exhibition projects.

The role of the National Library of the Republic of Moldova in the development of cultural and educational tourism in social recreation is analyzed.

Роль Музея книги Национальной библиотеки Республики Молдова в популяризации культурного наследия страны

В докладе рассмотрена деятельность Музея книги по раскрытию библиотечного фонда и популяризации книжного наследия путем современных экспозиционно-выставочных проектов.

Проанализирована роль Национальной Библиотеки Республики Молдова в формирующейся социального досуга, в связи с развитием культурного и образовательного туризма.

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԲԱՆԱՍԱՆ
Երևան, Հայաստան
HARUTYUNYAN BALASAN
Yerevan, Armenia
АРУТЮНЯН БАЛАСАН ЭДИКОВНА
Ереван, Армения

**Հայաստանի ազգային գրադարանի Գրատպության
թանգարանի դերը համահայկական
հոբելյանական իրադարձություններում**

Հայաստանի ազգային գրադարանի Գրատպության թանգարանը որպես հայ տպագիր ժառանգության պահպանման օջախ՝ հավաքագրում, ցուցադրում և ներկայացնում է հայ գրատպության 510-ամյա պատմությունը: Ազգային մշակութային արժեքների, հայերեն տպագիր ժառանգության արժևորումը և հանրահռչակումը Գրատպության թանգարանի ռազմավարական ծրագրերից է: Թանգարանի ռազմավարություններից մեկն էլ միջթանգարանային առնչումները խթանող միջոցառումներն ու ցուցադրություններն են՝ տպագրության պատմության, հոբելյանական իրադարձությունների, հիշարժան տարեթվերի, ինչպես նաև գրքի և մշակույթի հետ կապված թեմաներով:

Զեկուցման մեջ ներկայացում է Գրատպության թանգարանի 5-ամյա գործունեության ընթացքում հոբելյանական իրադարձությունների անդրադարձները (Հովհաննես Թումանյան-150, Կոմիտաս-150, Հայաստանի Առաջին Հանրապետություն-100, Եղ. Չարենց-125 և այլն):

**Role of the Printing Museum to Pan-Armenian Jubilee
Events (National Library of Armenia)**

The Printing Museum of the National Library of Armenia, as a center for the preservation of Armenian printed heritage, collects, exhibits and presents the 510-year history of Armenian

printing. Preserving and promoting national cultural heritage is one of the Printing Museum's strategic missions, along with the organization of events and exhibits to promote inter-museum relations on topics related to the history of printing, commemorative events, and memorable dates.

The talk presents the Museum's itinerary of anniversary events during the last five years (Hovhannes Tumanyan-150th anniversary, Komitas-150th anniversary, The First Republic of Armenia-100th anniversary, Yeghishe Charents-125th anniversary, etc.).

Роль музея Книгопечатания Национальной библиотеки Армении в общеармянских юбилейных мероприятиях

Музей книгопечатания Национальной библиотеки Армении как центр сохранения армянского печатного наследия собирает, экспонирует и представляет 510-летнюю историю армянского книгопечатания. Оценка и популяризация национальных культурных ценностей и армянского печатного наследия является одним из стратегических планов Музея книгопечатания. Одними из стратегий музея также являются мероприятия и выставки, которые продвигают межмузейные отношения, на темы, связанные с историей книгопечатания, юбилейными событиями, памятными датами, а также книгой и культурой.

В докладе представлены упоминания о юбилейных событиях за 5-летнюю деятельность музея Книгопечатания (Ованес Туманян – 150, Комитас – 150, Первая Республика Армения – 100, Ег. Чаренц – 125 и др.).

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ

Երևան, Հայաստան

HARUTYUNYAN ARMINE

Yerevan, Armenia

АРУТЮНЯН АРМИНЕ АРАМАЙСОВНА

Ереван, Армения

**Համաշխարհային տպագիր ժառանգությունը
Հայաստանի ազգային գրադարանում**

Զեկուցումն ընդգրկում է տեղեկություն գրադարանի հավաքածուների, Հայաստանյան գրադարանների համահավաք գրացուցակում մուտքագրված օտարալեզու գրականության մասին:

Ներկայացվում է տեղեկություն օտարալեզու հայագիտական հավաքածուների մասին, սպասարկվող և չսպասարկվող լեզուների մասին, օտարալեզու տպագիր արտադրանքի՝ Հայաստանի ազգային գրադարանում առկա տեսակների մասին:

Կարևորվում է, թե ինչ արժեք է ներկայացնում օտարալեզու գրականությունը և որքանով է այն պահանջված Հայաստանում, ինչպես նաև կներկայացվի օտարալեզու հայագիտական մամուլի դերն ու նշանակությունը և ինչ աշխատանքներ են տարվում այն հանրահռչակելու ուղղությամբ:

Ամփոփ տեղեկություն է հաղորդվում այն մասին, թե որքանով է Հայաստանի ազգային գրադարանը նպաստել օտարալեզու ֆոնդերի համալրմանը, ըստ վերջին տասը տարիների վիճակագրության, երբ է ձեռք բերվել առավել շատ օտարալեզու գրականություն և ինչ եզակի գրքեր են պահպանվում ֆոնդերում:

Ներկայացվում են օտարալեզու հայագիտական մամուլի դերն ու նշանակությունը:

World Printed Heritage in the National Library of Armenia

The presentation includes information about the library's digital collections and foreign literature in the UniArmenian catalogue.

The information about collections on Armenian studies in foreign languages, supported and non-supported languages, and types of foreign language print materials available at the National Library of Armenia is presented.

The presentation also discusses the value of foreign language literature and how in demand it is in Armenia, as well as the role and importance of foreign language Armenian press and what efforts are being done in that direction.

A summary is provided on how much the National Library of Armenia has contributed to the replenishment of foreign language collections according to statistics of the last ten years, when the greatest number of foreign language literature was acquired, as well as what unique books are kept in the collection.

The role and importance of press on Armenian studies in foreign languages and what efforts are being done in that direction are also discussed.

Всемирное литературное наследие в Национальной библиотеке Армении

В докладе отражена информация об электронных коллекциях, иностранной литературе, внесенной в сводный каталог армянских библиотек.

Представлена информация об арменоведческих коллекциях на иностранных языках, об обслуживаемых и необслуживаемых языках, о видах иностранной печатной продукции, доступных в Национальной библиотеке Армении.

Отмечается ценность и востребованность иностранной литературы в Армении, также представлены роль и значение

иноязычной арменоведческой периодики, и какие работы ведутся в этом направлении.

Представлена сводная информация о том, в какой мере Национальная библиотека Армении способствовала комплектованию иноязычных фондов, по статистике последних десяти лет, когда было приобретено больше иностранной литературы, какие редкие книги хранятся в фондах.

Рассматриваются роль и значение иноязычной армянской периодики и какие работы ведутся в этом направлении.

ՀԻՇԵՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ
Երևան, Հայաստան
HISHEYAN LUSINE
Yerevan, Armenia
ГИШЕЯН ЛУСИНЕ ПЕТРОСОВНА
Ереван, Армения

**Հայաստանի ազգային գրադարանի
բացիկների հավաքածուն**

Զեկուցումը նվիրված է Հայաստանի ազգային գրադարանում պահվող բացիկների հավաքածուին՝ մոտ 28.000 միավոր: Զեկուցման նպատակն է ներկայացնել բացիկների առաջացումը, պատմամշակութային էությունը, տեսակները, դրանց պահպանությունը որպես ոչ գրքային հրատարակություն ոչ միայն Հայաստանի ազգային գրադարանում, նաև այլ գրադարանների հավաքածուներում:

Ներկայացվում է նաև Հայաստանի ազգային գրադարանի արվեստի բաժնում բացիկների՝ որպես առանձին միավորի մշակումը, պահպանությունը: Կցուցադրվեն նաև մի քանի բացառիկ նմուշներ:

**Postcard Collection of the
National Library of Armenia**

The presentation discusses the 28.000 postcards preserved at the National Library of Armenia holdings. It aims to present the development, historical and cultural significance, types and preservation of postcards as non-book materials, not only in the collections of the National Library of Armenia but also in those of other libraries.

The processing and preservation of postcards as a separate unit in the Art department of the National Library of Armenia is presented. Some rare units will be presented as well.

Коллекция открыток Национальной библиотеки Армении

Доклад посвящен коллекции почтовых открыток – около 28.000 экземпляров, хранящихся в Национальной библиотеке Армении. Цель доклада – представить происхождение почтовых открыток, их историко-культурную сущность, виды, их сохранение в качестве не книжного издания не только в фондах Национальной библиотеки Армении, но и в фондах других библиотек.

В докладе представлена информация об открытках Отдела искусства Национальной библиотеки Армении. Будут экспонированы несколько уникальных образцов.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ

Չուլյան Աննա.....	8
Արարատ քահանա Պողոսյան	16
Խզմալյան Արա.....	20
Դուդա Վաղիմ.....	24
Իմանկուլովա Նուրժան.....	28
Լիզունովա Իրինա.....	30
Պինտիլեյ Ելենա	36
Տեշաբաեվա Ումիդա	40
Ֆայզալիզոդա Ջումախոն Խոլ.....	46

ԳԼԽԱՎՈՐ ԽՈՍՆԱԿՆԵՐ

Լիզոն Բարբարա	50
Քեյլ Բրյուսթեր	53
Աթոյան Արման.....	57

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ

Աբգարյան Լուսինե	60
Աբրահամեան Քնարիկ	61
Աբրահամյան Սիրուն.....	62
Ալաջմի Ղադիեր	63
Ալվանդյան Լորի	64
Աճեմյան Նաիրա	66
Այդինյան Սրբուհի	68
Այգիկովա Իրինա	70
Առաքելյան Նարինե.....	72
Ավետյան Նորա	73
Ավետյան Ջոն.....	75
Արարատ Քահանա Պողոսյան.....	77

Բելլակովա Դարյա.....	78
Բելոկոլենկո Մարիա.....	80
Բոյաջյան Անի.....	82
Բրիչկովսկի Վյաչեսլավ.....	84
Գալստյան Հասմիկ.....	85
Գևորգյան Ներսես.....	87
Գուրայդուլինա Անաստասիա.....	89
Գրիգորյան Քնարիկ.....	91
Գրոնսկի Վլադիմիր.....	93
Դանիելեան Սուրեն.....	94
Դուդա Վադիմ.....	95
Եղիազարյան Արսեն.....	97
Եղոյան Արմեն.....	98
Էլիազյան Գայանե.....	100
Թամազյան Տաթևիկ.....	101
Թումանյան Ռուզաննա.....	102
Թումասյան Ռուզաննա.....	104
Ժլոբինսկայա Օլգա.....	105
Ժունուսովա Ազատկուլ.....	106
Լալայան Անի.....	107
Լեբեդևա Անժելա.....	108
Լետենստրոմ Ֆրանս.....	110
Լիզունովա Իրինա.....	111
Լուշնիկով Պավել.....	112
Խաչատրյան Աստղիկ.....	115
Խաչատրյան Մանե.....	117
Խաչատրյան Մարգարիտա.....	119
Խաչատրյան Նելլի.....	120
Խիզնիչենկո Աննա.....	121
Կարապետյան Մկրտիչ.....	122
Կարապետյան Սիրարփի.....	123
Կնիժնիկովա Օքսանա.....	124
Կոսովան Վերոնիկա.....	125
Կուչմա Իրինա.....	127
Հակոբյան Անի.....	128

Հակոբյան Արմինե.....	129
Հարկոնիտա Ելենա.....	131
Հարությունյան Արմինե.....	133
Հարությունյան Բալասան.....	134
Հիշեյան Լուսինե.....	135
Հովակիմ Աբեղա Մերոբեան.....	136
Հովհաննիսյան Գայանե.....	139
Հովհաննիսյան Մարի.....	141
Հովհաննիսյան Սուսաննա.....	142
Ղազարյան Հայկանուշ.....	144
Ղազինյան Մհեր.....	146
Մատտաար Աննա Մարիա.....	147
Մարգարով Ալեքսանդր.....	149
Մարկոսյան Արագ.....	151
Մելյան Քրիստինե.....	152
Մեսրոպյան Հայկանուշ.....	153
Մինասեան Միհրան.....	154
Միտրոֆանովա Անաստասիա.....	156
Մուրադյան Անահիտ.....	157
Մուրադյան Խաչիկ.....	158
Մսրյան Արմենուհի.....	160
Ներսեսյան Աստղիկ.....	161
Նուժինա Նատալյա.....	162
Շահան Արքեպիսկոպոս Սարգիսեան.....	163
Շերեմետևա Ալլա.....	165
Շոսաիձոդա Սաֆար Հասան.....	166
Շուբին Միխայիլ.....	168
Չուլյան Աննա.....	170
Պարզյան Անահիտ.....	173
Պետրոսյանց Տիգրան.....	176
Պշենիչնայա Եվգենիա.....	177
Ջանիկյան Անի.....	178
Ռախիմովա Շոիրա.....	179
Սարգսյան Հովհաննես.....	180
Սերովա Օլգա.....	181

Միրբու Օլեյա.....	182
Սոբեցկի Վերա.....	185
Սուքիասյան Գագիկ	187
Ստանկովիչ Բերա.....	188
Վեդենյապինա Մարիա.....	190
Վիդալ-Գորեն Շահան	192
Տեշաբանա Ումիդա	193
Տոնոյան Զարուհի.....	195
Տուբալովա Իննա.....	196
Ղյարովա Տատյանա	198
Փեհլիվանյան Մելինե.....	199
Քոչարյան Սեյրան.....	200
Օհանյան Թամարա	202
Օնանյան Աննա	203
Օտուրգաշևա Նատալյա.....	204

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄՆԵՐ

ԽԻԶԱԽ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ

Լիզոն Բարբարա	207
XXI դարի երկրորդ տասնամյակի գրադարանների մարտահրավերները և ինչպես է ԻՖԼԱ-ն նրանց աջակցում	
Քեյլ Բրյուսթեր	245
Ինտերնետ Արխիվ	
Աթոյան Արման	248
META գրադարաններ. նոր սերնդի գրադարաններ	

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՎԱՔԱՄՈՒՆԵՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

Գրոնսկի Վլադիմիր	252
Ռուսաստանի ազգային գրադարանի հայկական հավաքածուն. ձևավորման պատմությունը, պահպանություն և հանրահռչակում	

Շուրին Միխայիլ, Լուշնիկով Պավել	254
Հայաստանի ազգային մշակութային ժառանգությունը Ռուսաստանի պետական գրադարանի հավաքածուներում. թվայնացում և ֆոնդերի բացահայտում	
Մատտասար Աննա Մարիա	256
Հայկական գրատպության ժառանգությունը Նիդերլանդներում	
Բելոդոլենկո Մարիա	257
Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգությունն աշխարհի ժողովուրդների լեզուներով Արտասահմանյան գրականության գրադարանի ֆոնդերում	
Փեհիվանյան Մելինե	260
Բեռլինի պետական գրադարանի հայկական հնատիպ գրքերի հավաքածուն. գրացուցակագրում, պահպանություն և արժևորում	
Մուրադյան Խաչիկ	262
Պատկերազարդումից թվայնացում. հայկական հավաքածուները Կոնգրեսի գրադարանում	

ԹՎԱՅԻՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Բոյաջյան Անի	264
Թվայնացումը և պահպանությունը հանրային գրադարաններում	
Ավետյան Նորա	266
Նույնականացման կառավարումը և գրադարանի օրինակելի գրառումները. հասանելիության ուղիներ	
Կարապետյան Մկրտիչ	268
Էլեկտրոնային գրադարանների ներդրումը, դրա խթանումն ու տարածումը կրթական հաստատություններում	
Խիզնիչենկո Աննա	270
Նոր մեդիայի ժամանակակից դիմերեսները՝ որպես տեքստի և դրա ընկալման վրա ազդող գործոն	
Ստանկովիչ Բեքա	272
Կանայք համավարակի ժամանակ	

Տուրալովա Իննա	275
Մեկնաբանությունը նոր մեղիայում՝ որպես թվային բովանդակության ընկալման աղբյուր	
Բրիչկովսկի Վյաչեսլավ	277
Թվային մշակութային ժառանգության երկարաժամկետ պահպանության կազմակերպման խնդիրներն ու հեռանկարները	

**ՄՓՅՈՒՌՔԻ ՏՊԱԳԻՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՆՐԱՀՈՉԱԿՈՒՄ**

Շահան արքեպիսկոպոս Սարգիսեան	280
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան գրահրատարակչական առաքելութիւնը. ընդհանուր ներածական եւ ներկայ իրավիճակ	
Մինասեան Միհրան	282
Հայկական տպագրութիւնը եւ հայ պարբերական մամուլը Նիկոմիդիոյ գաւառին մէջ	
Ղազինյան Մհեր	284
Քուվեյթի հայ մամուլը որպէս հայապահպանության միջոց	
Դանիէլեան Սուրէն	286
Պոլսոյ «Ճակատամարտ»-ը և Յակոբ Օշականը	
Մելյան Քրիստինե	288
Արգենտինայի և Բրազիլիայի հայ մամուլը	
Մարյան Արմենուհի	290
«Միօն» ամսագրի պատմական նշանակությունն ու պահպանության խնդիրները	
Ղազարյան Հայկանուշ	293
Արտաշես Տեր-Խաչատուրյան. Մփյուռքի մամուլի գիտակը և հանրայնացնողը	
Խաչատրյան Մարգարիտա	295
Համաստեղ, Արամ Հայկազ, Հակոբ Խաչմանյան. «Մոռացված էջեր»-ի 12 հատորները	
Աբրահամեան Քնարիկ	297
Թեոդիկի «Ամենուն տարեցոյցը»՝ իբրեւ նամակագրական ժառանգութեան սկզբնաղբիւր	

Մեսրոպյան Հայկանուշ	299
Նոր Ջուղայի հայկական գրադարանների մասին	
Մուրադյան Անահիտ	300
Հայ Երուսաղեմի երախտավոր Եղիշե Պատրիարք Դուրյանի տպագիր ժառանգությունը	

ԹՎԱՅԻՆ XXI ԴԱՐ. ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐ

Պարզյան Անահիտ	304
Թվայնացում և թվային փոխակերպում	
Վիդալ-Գորեն Շահան	306
Ինչպես հայոց լեզվի համար կիրառվող OCR և HTR տեխնոլոգիաները կարող են պահպանել ժառանգությունը	
Եղիազարյան Արսեն	308
OCR-ի գործարկումը Հայաստանի ազգային գրադարանի թվային պաշարներում	
Եղոյան Արմեն, Թումանյան Ռուզաննա	310
Թվային մշակույթի պահպանություն և հանրահոչակում (Համահայկական թվանշային գրադարան)	
Նուժինա Նատայա	312
Հնատիպ հրատարակությունների թվայնացումը՝ որպես դրանց անվտանգության ապահովման հիմք	
Հովհաննիսյան Գայանե, Այդինյան Սրբուհի	314
Թվայնացված գրականությունից մինչև լեզվական շտեմարաններ. դրանց նշանակությունը, հեռանկարներն ու մարտահրավերները	

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՊԱԳԻՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՕՐԻՆԱԿ. ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁ

Դուդա Վաղիմ	318
Պարտադիր էլեկտրոնային օրինակ. Ռուսաստանի պետական գրադարանի փորձը	

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ

<i>Արգարյան Լուսինե</i>	322
Հայոց ցեղասպանության պատկերապատումը ֆրանսիական ժամանակակից գրականության մեջ	
<i>Լեբեզևա Անժելա, Բեզնոտով Դենիս</i>	324
Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանի թվային պաշարներ. վիրտուալ թանգարան «Դիաֆիլմ. առցանց» և այլ նախագծեր	
<i>Աճեմյան Նաիրա</i>	326
Մանկապատանեկան ընթերցանության խթանման արդի մե- թոդներն ու միջազգային կազմակերպությունների հետ համա- գործակցությունը	
<i>Տոնոյան Զարուհի</i>	328
Դպրոցական գրադարանի գործունեությունը. դպրոցականնե- րի ներգրավումը գրադարան	
<i>Վեդենյայինա Մարիա</i>	330
Ռուսաստանի պետական մանկական գրադարանի մանկա- կան ընթերցանությունը խթանող ծրագիրը	
<i>Օստրոգաշևա Նատալյա</i>	332
Գրքի ակումբը՝ որպես համալսարանում ընթերցանությունը խթանող գործիք	
<i>Շոսաիձոդա Սաֆար</i>	334
Խորը ընթերցանության ձևավորման խնդիրները թվային դա- րաշրջանում	
<i>Ըյաբովա Տատյանա</i>	336
ԽՍՀՄ ժողովուրդների գրականություն. առասպելներ և իրա- կանություն: Մեթոդական գործոն	
<i>Լիզունովա Իրինա</i>	338
Գրքային մշակույթը մոտեցումների բազմազանության ներքո	
<i>Աբրահամյան Միքուն</i>	339
Գրագիտություն և ընթերցանություն	
<i>Հակոբյան Անի</i>	341
Այլընտրանքային և նորարար նախագծեր ՀՀ գրադարանների համար	

Այգիկովա Իրինա	343
Համակցված տեքստերի ընթերցում	
Գուբայրովիկա Անաստասիա	345
«Լուռ գրքեր»-ի տեսակները և դրանց ընթերցման միջոցները	
Ջանիկյան Անի	347
Համալսարանական սիրողական թատրոնը՝ ընթերցանության խթանման միջոց	
Հովհաննիսյան Մուսաննա	348
Ընթերցանությունը և գրադարանը Հովհաննես Թումանյանի կյանքում	
Լևոնենտրով Ֆրանս, Դայր Գարեթ	350
Բարձր ազդեցության գործակցով պարբերականներում հրատարակման ռազմավարություններ	
Սոբեցկի Վերա, Հարկոնիտա Ելենա	352
Համալսարանական համայնքի տեղեկատվական գրագիտությունը հետազոտության և կրթության արդի միտումների համատեքստում	

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մերովա Օլգա	356
Համալրման և սպասարկման ծառայության միտումները՝ ըստ Ռուսաստանի պետական գրադարանի օգտվողների կարծիքների	
Միտրոֆանովա Անաստասիա	358
Միջգրադարանային բաժնույթի և փաստաթղթերի առաքման համակարգի ձևավորման փուլերը և զարգացման հնարավոր հեռանկարները	
Լալայան Անի	361
Գրադարանների դերը շարունակական մասնագիտական զարգացման գործում	
Ալաջմի Ղադիեր	364
Հեղինակային իրավունք և այլ իրավական հարցեր	

Տեղաբանա Ումիդա	365
Ուզբեկստանի ազգային գրադարանի տեղեկատու գրադարանային ֆոնդի համալրման հիմնախնդիրները	
Բեյադուվա Դարյա	367
Գրադարանների դերը մշակութային բազմազանության խթանման և աջակցության գործում	
Գալստյան Հասմիկ	369
Հեղինակային իրավունքին առնչվող խնդիրները գրադարաններում. բացառություններ և սահմանափակումներ	
Խաչատրյան Նելլի	371
Գրադարանային ծառայություններ բազմամշակույթ հանրության համար	
Գրիգորյան Քնարիկ	373
Կառավարման մոդելը Սպիտակի քաղաքային գրադարանում	
Խաչատրյան Մանե	376
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը գրադարաններում	
Թամազյան Տաթևիկ	378
Մասնագիտական շարունակական կրթության կազմակերպումը Հայաստանի ազգային գրադարանի օրինակով	
Ալվանդյան Լորի	380
Հայկական գրադարանների վիճակը. ներկան և ապագան	
Մարկոսյան Արագ	382
Գրադարանի դերը՝ որպես հետազոտությունների և տեղեկատվական ծառայությունների գերազանցության կենտրոն	
Մարգարյան Հովհաննես	385
Գրադարանավարի գործունեությունը մանկատներում և խնամքի կենտրոններում՝ ԿԱՊ ԿՈՒ անձանց հետ աշխատելիս	
Էլիազյան Գայանե	388
Գրքերի պահպանման արդիականությունը՝ որպես կարևորագույն գործոն Մատենադարանի վերականգնման բաժնի աշխատանքներում	
Մարգարյան Իննա	390
Համալսարանական գրադարանի դերը ուսանողների միջազգային համագործակցության համատեքստում	

Օհանյան Թամարա	392
XVII-XVIII դարերի Կոստանդնուպոլսի հայ տպագիր գրքերը և դրանց կազմերը	
Ավետյան Զոն	394
Փոշու պայքար. ինչպես «հիվանդ» հազվագյուտ գրքերի հավաքածուն ստեղծեց համագործակցության նոր հարացույց	

ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ. ՀԱՆՐԱՀԱՍՏԱՆԵԼԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Չուլյան Աննա	400
Հանրահասանելի գիտության հանրահռչակումը Հայաստանում	
Կուչմա Իրինա, Միրքու Օլեսյա	405
Հայաստանում և Մոլդովայում Հանրահասանելի գիտության ազգային և ինստիտուցիոնալ աճի զարգացման փորձը	
Մարգարով Ալեքսանդր, Գևորգյան Ներսես, Քոչարյան Սեյրան, Չուլյան Աննա	408
Հետազոտությունների կառավարման և Հանրահասանելի գիտության կարողությունների զարգացումը Մոլդովայի և Հայաստանի բուհերում	

ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ժորինսկայա Օլգա	414
Համակցված տվյալների տեխնոլոգիայի օգտագործման հնարավորություններն ու հեռանկարները Նախագահական գրադարանում	
Շերեմետևա Ալլա	416
Բելառուսի գրադարանների թվային մատենագիտական բովանդակության ինտեգրումը	
Ռախիմովա Շոիրա	418
Ուզբեկստանի ազգային մատենագիտությունը ներկա փուլում	
Ժունուսովա Ազատկուլ	420
Ղրղզական Հանրապետության ազգային մատենագիտությունը	

Առաքելյան Նարինե	422
«Գիրքը Հայաստանի Հանրապետությունում». մատենագիտական ցանկեր	
Հակոբյան Արմինե	424
Հայաստանի գրադարանային ասոցիացիայի «Հայկական գրադարան» պարբերականի դերը	
Ղազինյան Մհեր	427
Հայ մամուլի մատենագիտությունը՝ որպես ազգային մատենագիտության մաս	
Թումասյան Ռուզաննա	429
Հայագիտական և տեղեկատու մատենագիտության քարտարանների դերն ու նշանակությունը	
Հովհաննիսյան Մարի	431
«Հիշարժան տարեթվերը»՝ որպես մեթոդական-մատենագիտական ձեռնարկ	
Ներսեսյան Աստղիկ	433
Պետական մատենագիտություն. «Հայ տպագրության տարեգիրք»	
Կարապետյան Միրարփի	435
Հայաստանի ազգային գրադարանի ադրբեջաներեն մամուլը	

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՆՐԱՀՈՉԱԿՈՒՄ

Սուքիասյան Գագիկ	438
Նվիրվում է Հայկական գրատպության 510-ամյակին. պատմություն և զարգացման ընթացք	
Արարատ քահանա Պողոսյան	441
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ավանդը ազգային մշակութային ժառանգության պահպանման համատեքստում	
Խաչատրյան Աստղիկ	444
Հայկական տպագիր ժառանգության հանրահռչակում. Google Arts and Culture	
Պշենիչնայա Եվգենիա	446
XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի Թուրքեստանի երկրամասի անձնական գրադարանների սեփականատերերը	

Պետրոսյանց Տիգրան	449
Մանկավարժական համալսարանի գիտական գրադարանի հնատիպ, հազվագյուտ գրքերը	
Կնիժնիկովա Օրսան	451
Պատմական հիշողությունը գրքային ժառանգության մեջ. Բե- լառուսի ազգային գրադարանի փաստաթղթային ֆոնդի ձևա- վորումը, պահպանումը, ուսումնասիրությունը՝ որպես տեղե- կատվական ռեսուրսների հիմնարար մաս	
Օնանյան Աննա	453
Հայաստանի ազգային գրադարանի հմայիլների գեղարվեստա- կան հարդարանքը	
Կոսովան Վերոնիկա	455
Մոլդովայի Հանրապետության ազգային գրադարանի գրքի թանգարանի դերը երկրի մշակութային ժառանգության հան- րահոչակման գործում	
Հարությունյան Բալասան	457
Հայաստանի ազգային գրադարանի Գրատպության թանգարա- նի դերը համահայկական հոբելյանական իրադարձություննե- րում	
Հարությունյան Արմինե	459
Համաշխարհային տպագիր ժառանգությունը Հայաստանի ազ- գային գրադարանում	
Հիշեյան Լուսինե	462
Հայաստանի ազգային գրադարանի բացիկների հավաքածուն	

CONTENTS

WELCOME SPEECHES

Chulyan, Anna.....	8
Fr. Ararat Poghosyan	16
Khzmalyan, Ara.....	20
Duda, Vadim	24
Imankulova, Nurjan	28
Lizunova, Irina	30
Pintilei, Elena	36
Teshabaeva, Umida.....	40
Faizalizoda, Jumakhan Khol	46

KEYNOTE SPEAKERS

Lison, Barbara	50
Kahle, Brewster	53
Atoyan, Arman	57

PARTICIPANTS

Abgaryan, Lusine.....	60
Abrahamyan, Knarik.....	61
Abrahamayan, Sirun	62
Alajmi, Ghadeer	63
Alvandian, Laurie	64
Adjemyan, Naira.....	66
Aydinyan, Srбуhi.....	68
Ayzikova, Irina	70
Arakelyan, Narine.....	72
Avetyan, Nora	73
Avedian, John.....	75
Fr. Ararat Poghosyan	77
Belyakova, Darya	78
Belokolenko, Maria	80
Boyadjian, Ani.....	82

Brichkovsky, Vyacheslav.....	84
Galstyan, Hasmik	85
Gevorgyan, Nerses.....	87
Gubaidullina, Anastasia	89
Grigoryan, Knarik.....	91
Gronsky, Vladimir.....	93
Danielyan, Suren	94
Duda, Vadim	95
Yeghiazaryan, Arsen.....	97
Yeghoyan, Armen.....	98
Eliazyan, Gayane.....	100
Tamazyan, Tatevik	101
Tumanyan, Ruzanna	102
Tumasyan, Ruzanna.....	104
Zhlobinskaya, Olga.....	105
Zhunusova, Azatkul.....	106
Lalayan, Ani.....	107
Lebedeva, Anzhela	108
Lettenstrom, Frans.....	110
Lizunova, Irina	111
Lushnikov, Pavel	112
Khachatryan, Astghik	115
Khachatryan, Mane.....	117
Khachatryan, Margarita	119
Khachatryan, Nelly.....	120
Khiznichenko, Anna	121
Karapetyan, Mkrtych.....	122
Karapetyan, Sirarpi.....	123
Knizhnikova, Oksana.....	124
Cosovan, Veronica.....	125
Kuchma, Iryna.....	127
Hakobyan, Ani	128
Hakobyan, Armine.....	129
Harconita, Elena	131
Harutyunyan, Armine	133
Harutyunyan, Balasan.....	134
Hisheyanyan, Lusine	135
Rev. Fr. Hovakim Serovbyan.....	136

Hovhannisyan, Gayane	139
Hovhannisyan, Mari	141
Hovhannisyan, Susanna	142
Ghazaryan, Haykanush	144
Ghazinyan, Mher	146
Mattaar, Anna Maria.....	147
Markarov, Alexandr.....	149
Markosian, Araz	151
Melyan, Kristine	152
Mesropyan, Haykanush.....	153
Minasyan, Mihran.....	154
Mitrofanova, Anastasia	156
Muradyan, Anahit.....	157
Mouradian, Khatchig	158
Msryan, Armenuhi.....	160
Nersesyan, Astghik.....	161
Nuzhina, Natalia	162
Archbishop Shahan Sarkissian	163
Sheremeteva, Alla.....	165
Shosaidzoda, Safar Hasan	166
Shubin, Mikhail.....	168
Chulyan, Anna.....	170
Parzyan, Anahit	173
Petrosyants, Tigran	176
Pshenichnaya, Evgeniya.....	177
Janikyan, Ani.....	178
Rakhimova, Shoiria	179
Sargsyan, Hovhannes.....	180
Serova, Olga.....	181
Sirbu, Olesea	182
Sobetchi, Vera	185
Sukiasyan, Gagik.....	187
Stankovic, Beba.....	188
Vedenyapina, Maria.....	190
Vidal-Gorène, Chahan	192
Teshabaeva, Umida.....	193
Tonoyan, Zaruhi	195
Tubalova, Inna.....	196

Ryabova, Tatyana.....	198
Pehlivanyan, Meliné.....	199
Kocharyan, Seyran.....	200
Ohanyan, Tamara	202
Onanyan, Anna.....	203
Oturgasheva, Natalia.....	204

ABSTRACTS OF PRESENTATIONS

BRAVE NEW WORLD

Lison, Barbara	207
The Challenges for Libraries in the Second Decade of the XXI Century and How IFLA is Supporting Them	
Kahle, Brewster	245
Internet Archive	
Atoyan, Arman	248
META Libraries. New Generation Libraries	

ARMENIAN COLLECTIONS AROUND THE WORLD

Gronsky, Vladimir	252
Armenian Collection of the NLR: History of Development, Preservation and Promotion	
Shubin, Mikhail; Lushnikov, Pavel	254
Armenian Cultural Heritage in RSL Collections: Digitization and Holdings Disclosure	
Mattaar, Anna Maria	256
Armenian Printing Heritage in Netherlands	
Belokolenko, Maria	257
Armenian Historical and Cultural Heritage on the Languages of The Peoples of the World in the Holdings of the Library for Foreign Literature	
Pehlivanyan, Meline	260
The Collection of Armenian Early Printed Books in the Berlin State Library: Cataloguization, Preservation and Valorization	
Mouradian, Khatchig	262
From Illumination to Digitization: the Armenian Collections at the Library of Congress	

DIGITAL CONTENT MANAGEMENT

Boyadjian, Ani	264
Preservation Digitization in Public Libraries	
Avetyan, Nora	266
Identity Management and The Library Authority Records: Road to Access	
Karapetyan, Mkrtich	268
Implementation of E-Libraries, Promotion and Dissemination in Educational Institutions	
Khiznichenko, Anna	270
Modern Interfaces of New Media as a Factor Influencing Text and Its Perception	
Stankovic, Beba	272
Women in the Time of the Pandemic	
Tubalova, Inna	275
Interpretation in New Media as a Source of Perceiving of Digital Content	
Brichkovsky, Vyacheslav	277
Challenges and Prospects of Long-term Preservation of Digital Cultural Heritage	

DIASPORA PRINTING HERITAGE PRESERVATION & PROMOTION

Archbishop Shahan Sarkissian	280
The Publishing Mission of the Armenian Catholicosate of the Great House of Cilicia: Overview and Current Situation	
Minasyan, Mihran	282
Armenian Printing and Periodicals in Nicomedia Province	
Ghazinyan, Mher	284
Armenian Periodicals of Kuwait as a Means of Armenian Identity Preservation	
Danielyan, Suren	286
“Tchakatamart” Daily and Hagop Oshagan	
Melyan, Kristine	288
Armenian Periodicals of Argentina and Brazil	

<i>Msryan, Armenuhi</i>	290
Historical Significance and Preservation Issues of the “Sion” Periodical	
<i>Ghazaryan, Haykanush</i>	293
Artashes Ter-Khachaturyan: Connoisseur and Publicist of Diaspora Periodicals	
<i>Khachatryan, Margarita</i>	295
Hamastegh, Aram Haykaz, Hagop Khashmanyany: the 12 Volumes of “Forgotten Pages”	
<i>Abrahamyan, Knarik</i>	297
Teotig’s “Everyone’s Almanac” as a Source of Epistolary Heritage	
<i>Mesropyan, Haykanush</i>	299
The Armenian Libraries of New Julfa	
<i>Muradyan, Anahit</i>	300
The Printed Heritage of Yeghishe Duryan, the Grateful Patriarch of Armenian Jerusalem	

THE DIGITAL XXI CENTURY: CHALLENGES

<i>Parzyan, Anahit</i>	304
Digitalization and Digital Transformation	
<i>Vidal-Gorène, Chahan</i>	306
How OCR and HTR Technologies for the Armenian Language Can Help Preserve Heritage	
<i>Yeghiazaryan, Arsen</i>	308
OCR Performance on the NLA Archive	
<i>Yeghoyan, Armen; Tumanyan, Ruzanna</i>	310
Digital Culture Preservation and Promotion (UniArmenian Digital Library)	
<i>Nuzhina, Natalia</i>	312
Digitization of Rare Publications as Security Basis	
<i>Hovhannisyan, Gayane; Aydinyan, Srбуhi</i>	314
From Digitized Literature to Language Corpuses: Significance, Prospects and Challenges	

PRINTED NATIONAL HERITAGE PRESERVATION: LEGAL DEPOSIT. EXPERIENCE OF NATIONAL LIBRARIES OF THE CIS COUNTRIES

Duda, Vadim	318
Digital Legal Deposit: Russian State Library Experience	

READING PROMOTION

Abgaryan, Lusine	322
Comics of the Armenian Genocide in Modern French Literature	
Lebedeva, Anzhela; Beznosov, Denis	324
Electronic Resources of the Russian State Children's Library: Virtual Museum "Filmstrip: Online" and Other Projects	
Adjemyan, Naira	326
Modern Methods of Promoting Children's Reading and Cooperation with International Organizations	
Tonoyan, Zaruhi	328
Activities of the School Library: Schoolchildren Involvement in Library	
Vedenyapina, Maria	330
Children's Reading Promotion Programme by the Russian State Children's Library	
Oturgasheva, Natalia	332
The Book Club as a Tool to Promote Reading at the University	
Shosaidzoda, Safar	334
Deep Reading Development Issues in Digital Age	
Ryabova, Tatyana	336
Literature of the USSR Peoples: Myths and Reality. Methodological Aspect	
Lizunova, Irina	338
Book Culture in Variety of Approaches	
Abrahamayan, Sirun	339
Literacy and Reading	
Hakobyan, Ani	341
Alternative and Innovative Projects for Armenian Libraries	
Ayzikova, Irina	343
Mixed Texts Reading	

Gubaidullina, Anastasia	345
Types of “Silent Books” and Their Reading Methods	
Janikyan, Ani	347
University Amateur Theater as Reading Incentive	
Hovhannisyan, Susanna	348
Reading and Library in the Life of Hovhannes Tumanyan	
Lettenstrom, Frans; Dyke, Gareth	350
Publication and Writing Strategies for Successful High Impact	
Journal Publication	
Sobetchi, Vera; Harkonita, Elena	352
Information Literacy of the University Community in the Context	
of Current Trends in Scientific Research and Education	

LIBRARY MANAGEMENT & SERVICES

Serova, Olga	356
Acquisition and Service Trends According to Russian State Library	
Users Responses	
Mitrofanova, Anastasia	358
Interlibrary Loan Development and Document Delivery System:	
Possible Developments	
Lalayan, Ani	361
The Role of Libraries in Continuing Professional Development	
Alajmi, Ghadeer	364
Copyright and Other Legal Matters	
Teshabaeva, Umida	365
Acquisition Issues of the Library Collections of The National Li-	
brary of Uzbekistan	
Belyakova, Darya	367
The Role of Libraries in Promoting and Supporting Cultural Diver-	
sity	
Galstyan, Hasmik	369
Copyright Issues in Libraries: Limitations and Exceptions	
Khachatryan, Nelly	371
Library Services for a Multicultural Community	
Grigoryan, Knarik	373
Management Model of Spitak City Library	

Khachatryan, Mane	376
The Role of Information Technologies in Libraries	
Tamazyan, Tatevik	378
Continuing Professional Development (National Library of Armenia)	
Alvandian, Laurie	380
The State of Armenia's Libraries: Present and Future	
Markosian, Araz	382
The Role of the Library as a Center of Excellence for Research and Information Services	
Sargsyan, Hovhannes	385
Activities of the Librarian Working for the People with Disabilities in Orphanages and Care Centers	
Eliazyan, Gayane	388
The Actuality of Book Preservation as an Important Factor in the Matenadaran's Restoration Department Activities	
Sargsyan, Inna	390
The Role of the University Library in the International Cooperation of Students	
Ohanyan, Tamara	392
XVII-XVIII Century Armenian Printed Books of Constantinople and Their Bindings	
Avedian, John	394
Powder Struggle: How a Contaminated Rare Book Collection Led to a New Paradigm of Collaboration at Harvard	

KNOWLEDGE MANAGEMENT: OPEN SCIENCE

Chulyan, Anna	400
Promotion of Open Science Principals in Armenia	
Kuchma, Iryna; Sirbu, Olesia	405
Experience of Catalyzing National and Institutional Open Science Developments in Armenia and Moldova	
Markarov, Alexandr; Gevorgyan, Nerses; Kocharyan, Seyran, Chulyan, Anna	408
Strengthening Research Management and Open Science Capacities of HEIs in Moldova and Armenia	

BIBLIOGRAPHY

<i>Zhlobinskaya, Olga</i>	414
Possibilities and Prospects of Using Linked Data Technology in the Presidential Library	
<i>Sheremeteva, Alla</i>	416
Digital Bibliographic Content Integration of Belarus Libraries	
<i>Rakhimova, Shoira</i>	418
Current Stage of the National Bibliography of Uzbekistan	
<i>Zhunusova, Azatkul</i>	420
National Bibliography of the Kyrgyz Republic	
<i>Arakelyan, Narine</i>	422
“The Book in the Republic of Armenia:” Bibliographic Series...	
<i>Hakobyan, Armine</i>	424
The Role of the “Armenian Library” Periodical of the Library As- sociation of Armenia	
<i>Ghazinyan, Mher</i>	427
Bibliography of the Armenian Periodical Press as a Part of the Na- tional Bibliography	
<i>Tumasyan, Ruzanna</i>	429
The Role and Significance of Armenian Studies and Reference Cat- alogues	
<i>Hovhannisyan, Mari</i>	431
“Memorable Dates” as a Methodological-Bibliographic Manual	
<i>Nersesyan, Astghik</i>	433
National Bibliography: “Armenian Printed Publications”	
<i>Karapetyan, Sirarpi</i>	435
Azerbaijani-language Periodicals of the National Library of Arme- nia	

HERITAGE PRESERVATION & PROMOTION

<i>Sukiasyan, Gagik</i>	438
Dedicated to the 510th Anniversary of Armenian Printing: History and Development	
<i>Fr. Ararat Poghosyan</i>	441
The Contribution of the Mother See of Holy Etchmiadzin in the Context of Preservation of National Cultural Heritage	

<i>Khachatryan, Astghik</i>	444
Google Arts & Culture. Armenian Printing Heritage Promotion...	
<i>Pshenichnaya, Evgeniya</i>	446
Owners of Personal Libraries of the Turkestan Region from the Late XIX - Early XX Centuries	
<i>Petrosyants, Tigran</i>	449
Old and Rare Books of Pedagogical University Scientific Library	
<i>Knizhnikova, Oksana</i>	451
Historical Memory in Book Heritage: Development, Preservation and Research of the Document Collection of the National Library of Belarus as a Basis of Information Resources	
<i>Onanyan, Anna</i>	453
Artistic Embellishment of Prayer Scrolls in the Collection of the National Library of Armenia	
<i>Cosovan, Veronica</i>	455
The Role of the Book Museum of National Library of Republic of Moldova in Promoting Country's Cultural Heritage	
<i>Harutyunyan, Balasan</i>	457
Role of the Printing Museum to Pan-Armenian Jubilee Events (Na- tional Library of Armenia)	
<i>Harutyunyan, Armine</i>	459
World Printed Heritage in the National Library of Armenia	
<i>Hisheyanyan, Lusine</i>	462
Postcard Collection of the National Library of Armenia	

СОДЕРЖАНИЕ

ПРИВЕТСТВЕННЫЕ РЕЧИ

Чулян Анна Грайровна	8
Иерей Арарат Погосян.....	16
Хзмалян Ара	20
Дуда Вадим Валерьевич	24
Иманкулова Нуржан Ракимовна	28
Лизунова Ирина Владимировна	30
Пинтилей Елена Константиновна	36
Тешабаева Умида Алимджановна.....	40
Файзализода Джумахон Хол	46

ОСНОВНЫЕ ДОКЛАДЧИКИ

Лизон Барбара.....	50
Кейл Брюстер.....	53
Атоян Арман.....	57

УЧАСТНИКИ

Абгарян Лусине Леоновна.....	60
Абраамян Кнарик Арменовна	61
Абраамян Сирун Сергеевна.....	62
Аладжми Гхадьер	63
Алвандян Лори Гаспаровна.....	64
Аджемян Наира Гамлетовна	66
Айдинян Србуи Ваграмовна.....	68
Айзикова Ирина Александровна.....	70
Аракелян Нарине Михайловна.....	72
Аветян Нора.....	73
Аветян Джон.....	75
Иерей Арарат Погосян.....	77
Белякова Дарья Александровна	78
Белоколенко Мария Владимировна	80
Бояджян Ани.....	82
Бричковский Вячеслав Иванович.....	84

Галстян Асмик Левоновна.....	85
Геворкян Нерсес	87
Губайдуллина Анастасия Николаевна	89
Григорян Кнарик Андраниковна.....	91
Гронский Владимир Геннадьевич	93
Даниелян Сурен Давидович	94
Дуда Вадим Валерьевич	95
Егиазарян Арсен Гагикович	97
Егоян Армен Айкович	98
Элиазян Гаяне Араратовна.....	100
Тамазян Татевик Размиковна	101
Туманян Рузанна Рубеновна.....	102
Тумасян Рузанна Дмитриевна	104
Жлобинская Ольга Николаевна.....	105
Жунусова Азаткуль Торокуловна	106
Лалаян Ани Саргисовна.....	107
Лебедева Анжела Эдуардовна.....	108
Леттенстром Франс.....	110
Лизунова Ирина Владимировна	111
Лушников Павел Юрьевич.....	112
Хачатрян Астхик Кареновна	115
Хачатрян Мане Гагиковна.....	117
Хачатрян Маргарита Мамиконовна	119
Хачатрян Нелли Ашотовна	120
Хизниченко Анна Владимировна.....	121
Карапетян Мкртич Шаваршович.....	122
Карапетян Сирарпи Гамлетовна.....	123
Книжникова Оксана Юрьевна.....	124
Косован Вероника Фёдоровна.....	125
Кучма Ирина.....	127
Акопян Ани Оганнесовна.....	128
Акопян Армине Робертовна.....	129
Харконита Елена.....	131
Арутюнян Армине Арамаисовна	133
Арутюнян Баласан Эдиковна	134
Гишеян Лусине Петросовна	135
Иеромонах Оваким Серобян	136
Оганнисян Гаяне Размиковна.....	139

Оганнисян Мари Оганнесовна	141
Ованесян Сусанна Гургеновна	142
Казарян Айкануш Камсаровна	144
Казинян Мгер Ашотович.....	146
Маттаар Анна Мария.....	147
Маркаров Александр	149
Маркосян Араз Кероповна	151
Мелян Кристине Ромеовна.....	152
Месропян Айкануш Овсеповна.....	153
Минасян Мигран Андраникович.....	154
Митрофанова Анастасия Сергеевна.....	156
Мурадян Анаит.....	157
Мурадян Хачик.....	158
Мсрлян Арменуи Акоповна	160
Нерсесян Астхик Абраамовна.....	161
Нужина Наталья Александровна.....	162
Архиепископ Шаан Саргисян	163
Шереметьева Алла Анатольевна.....	165
Шосайдзода Сафар Хасан	166
Шубин Михаил Александрович	168
Чулян Анна Грайровна	170
Парзян Анаит	173
Петросянц Тигран Мнацаканович.....	176
Пшеничная Евгения Владимировна.....	177
Джаникян Ани Григоровна	178
Рахимова Шоира Мирхабибуллаевна	179
Саргсян Оганнес Манвелович.....	180
Серова Ольга Васильевна.....	181
Сырбу Олеся.....	182
Собецки Вера	185
Сукиасян Гагик Арамович.....	187
Станкович Беба.....	188
Веденяпина Мария Александровна.....	190
Видал-Горен Шаан	192
Тешабаева Умида Алимджановна.....	193
Тоноян Заруи Сасуновна	195
Тубалова Инна Витальевна	196
Рябова Татьяна Викторовна	198

Пейливанян Мелине	199
Кочарян Сейран	200
Оганян Тамара Алфредовна	202
Онания Анна Сергеевна	203
Отургашева Наталья Вадимовна	204

АННОТАЦИИ ДОКЛАДОВ

ДИВНЫЙ НОВЫЙ МИР

<i>Лизон Барбара</i>	207
Вызовы второй декады XXI века библиотекам и как ИФЛА им содействует	
<i>Кейл Брюстер</i>	245
Интернет-Архив	
<i>Атоян Арман</i>	248
МЕТА библиотеки: библиотеки нового поколения	

АРМЯНСКИЕ КОЛЛЕКЦИИ В БИБЛИОТЕКАХ МИРА

<i>Гронский Владимир Геннадьевич</i>	252
Армянский фонд РНБ: история формирования, сохранение и популяризация	
<i>Шубин Михаил; Лушников Павел</i>	254
Национальное культурное наследие Армении в фондах РГБ: оцифровка и раскрытие фондов	
<i>Маттаар Анна Мария</i>	256
Наследие армянского книгопечатания в Нидерландах	
<i>Белоколенко Мария Владимировна</i>	257
Культурно-историческое наследие Армении на языках народов мира в фондах Библиотеки иностранной литературы	
<i>Пейливанян Мелине</i>	260
Коллекция раритетных армянских книг Берлинской государственной библиотеки: каталогизация, сохранение и валоризация	

Мурадян Хачик	262
От иллюстраций к оцифровке: армянские коллекции в библиотеке Конгресса	

УПРАВЛЕНИЕ ЦИФРОВЫМ КОНТЕНТОМ

Бояджян Ани	264
Сохранение и оцифровка в публичных библиотеках	
Аветян Нора	266
Управление идентификацией и авторитетные записи библиотеки: возможности доступа	
Карапетян Мкртич Шаваршович	268
Внедрение электронных библиотек, их популяризация и распространение в образовательных учреждениях	
Хизниченко Анна Владимировна	270
Современные интерфейсы новых медиа как фактор влияния на текст и его восприятие	
Станкович Беба	272
Женщины во время пандемии	
Тубалова Инна Витальевна	275
Комментарий в новых медиа как источник информации о восприятии цифрового контента	
Бричковский Вячеслав Иванович	277
Проблемы и перспективы организации долговременного сохранения цифрового культурного наследия	

СОХРАНЕНИЕ И ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ ПЕЧАТНОГО НАСЛЕДИЯ ДИАСПОРЫ

Архиепископ Шаан Саргисян	280
Книгоиздательская миссия Киликийского католикосата Армянской апостольской церкви: общая и текущая ситуация	
Минасян Мигран Андраникович	282
Армянская типография и армянская периодическая печать в Никомидийской губернии	
Казинян Мгер Ашотович	284
Армянская периодика Кувейта как способ сохранения армянской идентичности	

Даниелян Сурен Давидович	286
«Чакатамарт» Константинополя и Акоп Ошакан	
Мелян Кристине Ромеовна	288
Армянская периодика Аргентины и Бразилии	
Мерлян Арменуи Акоповна	290
Историческое значение и вопросы сохранения журнала «Сион»	
Казарян Айкануш Камсаровна	293
Арташес Тер-Хачатурян: знаток и популяризатор периодики диаспоры	
Хачатрян Маргарита Мамиконовна	295
Амастех, Арам Айказ, Акоп Хашманиян: 12 томов «Забытых страниц»	
Абраамян Кнарик Арменовна	297
«Аменун тарецойц» Теодика как источник эпистолярного наследия	
Месропян Айкануш Овсеповна	299
Об армянских библиотеках Новой Джульфы	
Мурадян Анаит Арташесовна	300
Печатное наследие Патриарха Армянского Иерусалима благодетеля Егише Дуряна	

ЦИФРОВОЙ XXI ВЕК: ВЫЗОВЫ ЭПОХИ

Парзян Анаит	304
Цифровизация и цифровая трансформация	
Видал-Горен Шаан	306
Как технологии OCR и HTR для армянского языка могут помочь сохранить наследие	
Егиазарян Арсен Гагикович	308
Использование OCR для баз данных Национальной библиотеки Армении	
Егоян Армен Айкович, Туманян Рузанна Рубеновна	310
Сохранение и популяризация цифровой культуры (Всеармянская цифровая библиотека)	
Нужина Наталья Александровна	312
Оцифровка редких изданий как основа обеспечения их сохранности	

Оганнисян Гаяне; Айдинян Србуи	314
От оцифрованной литературы до языковых корпусов: их значение, перспективы и вызовы	

СОХРАНЕНИЕ ПЕЧАТНОГО НАЦИОНАЛЬНОГО НАСЛЕДИЯ: ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР ОПЫТ НАЦИОНАЛЬНЫХ БИБЛИОТЕК СТРАН СНГ

Дуда Вадим Валерьевич	318
Обязательный электронный экземпляр: опыт Российской государственной библиотеки	

ПРОДВИЖЕНИЕ ЧТЕНИЯ

Абгарян Лусине Леоновна	322
Изображение Геноцида армян в современной французской литературе	
Лебедева Анжела; Безносов Денис	324
Электронные ресурсы РГДБ: виртуальный музей «Диафильм. Онлайн» и другие проекты	
Аджемян Наира Гамлетовна	326
Современные методы продвижения детского чтения и сотрудничество с международными организациями	
Тоноян Заруи Сасуновна	328
Деятельность школьной библиотеки: привлечение школьников в библиотеку	
Веденяпина Мария Александровна	330
Программа РГДБ по продвижению детского чтения	
Отургашева Наталья Вадимовна	332
Книжный клуб как инструмент продвижения чтения в вузе	
Шосаидзода Сафар Хасан	334
Проблемы формирования вдумчивого чтения в цифровую эпоху	
Рябова Татьяна Викторовна	336
Литература народов СССР: мифы и реальность. Методический аспект	
Лизунова Ирина Владимировна	338
Книжная культура в многообразии подходов	

Абраамян Сирун Сергеевна	339
Грамотность и чтение	
Акопян Ани Оганнесовна	341
Альтернативные и инновационные проекты для библиотек РА	
Айзикова Ирина Александровна	343
Чтение смешанных текстов	
Губайдуллина Анастасия Николаевна	345
Типы silent books и возможности их прочтения	
Джаникян Ани Григоровна	347
Университетский любительский театр – стимул к чтению	
Ованесян Сусанна Гургеновна	348
Чтение и библиотека в жизни Ованеса Туманяна	
Леттенстром Франс; Дайк Гарет	350
Стратегии публикации в журнале с высоким импакт-фактором	
Собецки Вера, Харконита Елена	352
Развитие информационной культуры университетского сообщества в контексте актуальных тенденций научных исследований и образования	

БИБЛИОТЕЧНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ И ОБСЛУЖИВАНИЕ

Серова Ольга Васильевна	356
Тенденции в комплектовании и обслуживании с учетом пользовательской аудитории Российской государственной библиотеки	
Митрофанова Анастасия Сергеевна	358
Этапы становления системы межбиблиотечного абонементов и доставки документов, потенциальные перспективы развития	
Лалаян Ани Саргисовна	361
Роль библиотек в непрерывном профессиональном развитии	
Аладжми Гхадиев	364
Авторское право и другие правовые вопросы	
Тешабаева Умида Алимджановна	365
Вопросы комплектования информационно-библиотечного фонда Национальной библиотеки Узбекистана	

Белякова Дарья Александровна	367
Роль библиотек в обеспечении и поддержке культурного многообразия	
Галстян Асмик Левоновна	369
Проблемы авторского права в библиотеках: ограничения и исключения	
Хачатрян Нелли Ашотовна	371
Библиотечные услуги для мультикультурного сообщества	
Григорян Кнарик Андраниковна	373
Модель менеджмента в городской библиотеке Спитака	
Хачатрян Мане Гагиковна	376
Роль информационных технологий в библиотеках	
Тамазян Татевик Размиковна	378
Организация непрерывного профессионального развития на примере Национальной библиотеки Армении	
Алвандян Лори Гаспаровна	380
Состояние библиотек Армении: настоящее и будущее	
Маркосян Араз Кероповна	382
Роль библиотеки как центра передового опыта научно-исследовательских и информационных услуг	
Саргсян Оганнес Манвелович	385
Деятельность библиотекаря в детских домах и центрах по уходу, работа с людьми с особыми образовательными потребностями (ООП)	
Элиазян Гаяне Арапатовна	388
Актуальность книжной сохранности как важнейший фактор в работах отдела реставрации Матенадарана	
Саргсян Инна Аришавировна	390
Роль университетской библиотеки в международном сотрудничестве студентов	
Оганян Тамара Алфредовна	392
Армянские печатные книги Константинополя XVII-XVIII веков и их переплеты	
Аветян Джон	394
Борьба с пылью: как коллекция «больных» редких книг стала причиной новой парадигмы сотрудничества в Гарварде	

УПРАВЛЕНИЕ ЗНАНИЕМ. ОТКРЫТАЯ НАУКА

Чулян Анна Грайровна	400
Продвижение Открытой науки в Армении	
Кучма Ирина; Сырбу Олеся	405
Опыт ускорения национальных и институциональных разработок в области Открытой науки в Армении и Молдове	
Маркаров Александр; Геворкян Нерсес; Кочарян Сейран; Чулян Анна Грайровна	408
Развитие навыков управления исследовательской работы и использование возможностей Открытой науки в вузах Армении и Молдовы	

БИБЛИОГРАФИЯ

Жлобинская Ольга Николаевна	414
Возможности и перспективы использования технологии связанных данных в Президентской библиотеке	
Шереметьева Алла Анатольевна	416
Интеграция цифрового библиографического контента библиотек Беларуси	
Рахимова Шоира Мирхабибуллаевна	418
Национальная библиография Узбекистана на современном этапе	
Жунусова Азаткуль Торокуловна	420
Национальная библиография Кыргызской Республики	
Аракелян Нарине Михайловна	422
Библиографические списки: «Книга в Республике Армения»	
Акопян Армине Робертовна	424
Роль периодического издания Армянской библиотечной ассоциации в библиотечном сообществе	
Казинян Мгер Ашотович	427
Библиография армянских периодических изданий как часть национальной библиографии	
Тумасян Рузанна Дмитриевна	429
Роль и значение картотек арменоведческой и справочной библиографии	

Оганнисян Мари Оганнесовна	431
«Памятные даты» как методо-библиографическое пособие	
Нерсисян Астхик Абраамовна	433
Государственная библиография: «Летопись армянской печати	
Карапетян Сирапни Гамлетовна	435
Периодические издания Национальной библиотеки Армении на азербайджанском языке	

СОХРАНЕНИЕ И ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ НАСЛЕДИЯ

Сукиасян Гагик Арамович	438
Посвящается 510-летию армянского книгопечатания: история и процесс развития	
Иерей Арарат Погосян	441
Вклад Первопрестольного Святого Эчмиадзина в сохранении национального культурного наследия	
Хачатрян Астхик Кареновна	444
Популяризация армянского печатного наследия: Google Arts & Culture	
Пшеничная Евгения Владимировна	446
Владельцы личных библиотек Туркестанского края конца XIX – начала XX века	
Петросянци Тигран Мнацаканович	449
Редкие книги научной библиотеки педагогического универси- тета	
Книженикова Оксана Юрьевна	451
Историческая память в книжном наследии: формирование, со- хранение, изучение документного фонда Национальной биб- лиотеки Беларуси как фундаментальной части информацион- ных ресурсов	
Онаниян Анна Сергеевна	453
Художественное оформление амулетов Национальной библио- теки Армении	
Косован Вероника Фёдоровна	455
Роль Музея книги Национальной библиотеки Республики Мол- дова в популяризации культурного наследия страны	

<i>Арутюнян Баласан Эдиковна</i>	457
Роль музея Книгопечатания Национальной библиотеки Армении в общеармянских юбилейных мероприятиях	
<i>Арутюнян Армине Арамаисовна</i>	459
Всемирное литературное наследие в Национальной библиотеке Армении	
<i>Гишеян Лусине Петросовна</i>	462
Коллекция открыток Национальной библиотеки Армении	

**«ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՀԱՆՈՒՆ ԿԱՅՈՒՆ ԱՊԱ-
ԳԱՅԻ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ՝
ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՅ ԳՐԱՏՊՈՒԹՅԱՆ 510-ԱՍՅԱԿԻՆ**

**“HERITAGE PRESERVATION FOR SUSTAINABLE FUTURE”
INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS
DEDICATED TO THE 510TH ANNIVERSARY
OF ARMENIAN PRINTING**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«СОХРАНЕНИЕ НАСЛЕДИЯ ДЛЯ СТАБИЛЬНОГО БУДУЩЕГО»
ПОСВЯЩЕННАЯ 510-ЛЕТИЮ АРМЯНСКОГО КНИГОПЕЧАТАНИЯ**

Համակարգչային շարվածքը՝ Զոհրաբյան Սառա
Տեխ. խմբագիր՝ Զոհրաբյան Սառա
Սրբագրումը՝ Աղաբեկյան Զուլիետա

Компьютерная верстка: Зограбян С.В.
Технический редактор: Зограбян С.В.
Корректор: Агабекян Д.А.

Computer Page-Proofs: Zohrabyan Sara
Technical Editor: Zohrabyan Sara
Proof Reading: Aghabekyan Julieta

Չափսը՝ A5 (60X84 1/16)
Տպարանակը՝ 200 օրինակ
Format: A5 (60X84 1/16)
Circulation: 200
Формат A5 (60X84 1/16)
Тираж 200 экз.

Gia Dzadzazian
Aivazian
Fellowship

AUA
Armenian University of Armenia

MINERVA
2019-2023
Strengthening Research Management and
Open Science Capabilities of the Ministry of Education and Science

БИБЛИОТЕЧНАЯ
АССАМБЛЕЯ
ЕВРАЗИИ

DLA

arloopa

ARMENIA WINE

ՆԱՅԱՍԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

NATIONAL
LIBRARY
OF ARMENIA

ISBN 978-9939-801-22-3

9 789939 801223

Հայաստան, 0009, Երևան, Տեղյան փ., 72